B. A. R.
CĂRȚILE ROMÂNEȘTI
VECHI
1191

B. A. R.
CĂRȚILE ROMÂNEȘTI
VECHI
1192

B·A·R
I
51949-
950

B·A·R
III
Bibl. Rom. Veche
1191

46303

Biblioteca Academiei Romane
0000000022302

КУЛТУРА АЛБИНЕЛОР,

сау

ЛЕЧЪЩЪТУ́РА

ДЕСПРЕ ЦИНЕ́РЪ СТУ́ПИЛОР Л
МАГАЦЇНУРЙ.

ПЕНТРУ ТО́АТЕ ПЪРЦИЛЕ,

ДУПЪ ка́ре, дела 25 де ма́тке ву́не, ^тру оу́н
ти́мп де ми́жлок, ву́н пентру ^алби́ний, ^
ву́тъ; ^а́ръ ^тру оу́нул ву́н ши́ мъно́с де
мїа́ре, до́у ву́те де флори́нцй, ^ ва́ний де
Конве́нцїе се по́ате къпъта̀, шѝ то́ате
ма́ткеле ^а́ръцши ^тре́цй шѝ ^ ву́нъ ста́ре
ръмане́.

Траду́съ шѝ прин ^искуси́нца дин май му́лцй
^а́нй черка́тъ, шѝ пентру фоло́сул
де комун ^токми́тъ,

прин

^Іоа́нн ^Ио́мич, Протопресви́терул Карансе́-
бешулуй, шѝ ^ал Ч: Консїсто́рїй ^ал
Верше́цулуй ^Ассе́ссор,

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

ЛА БУ́ДА
Ку тъпа́рюл Кръе́щей Оу́ниверсїта́те дин Пе́ста.
1823.

B·A·R
I
51949

Дѣнешвле! — Мѣрцй ла ѫлбинѯ, шй вей ведѣ кѫт ѣсте
де ѧвкрѯтоаре, шй кѫт де квраѧт лѧкрѳ фаче; ѫле
кѯрїѧ ѡстѯнѣлѯ, Ѫпѯраційй шй проѫщїй ле ѫдѧк
спре сѯнѯтѧте, шй де тоцй ѣсте мѯрйтѯ шй юбйтѯ,
мѯкар кѯ ѣсте шй слаѣ де пѳтѣре, чй пентрѳ
ѫцелепчѧне чинстйндѳѡ ѡ ѫѳ лѳѧт ѫнайнте.
Пйлд: Кап 6. Вїёре 8.

Budae die 17. Novemb. 1823.

Imprimatur
Georgius Petrovics m. p.
Libror. Censor.

inv. 5052

BIBLIOTECA
* ACADEMIEI *
ROMÂNE

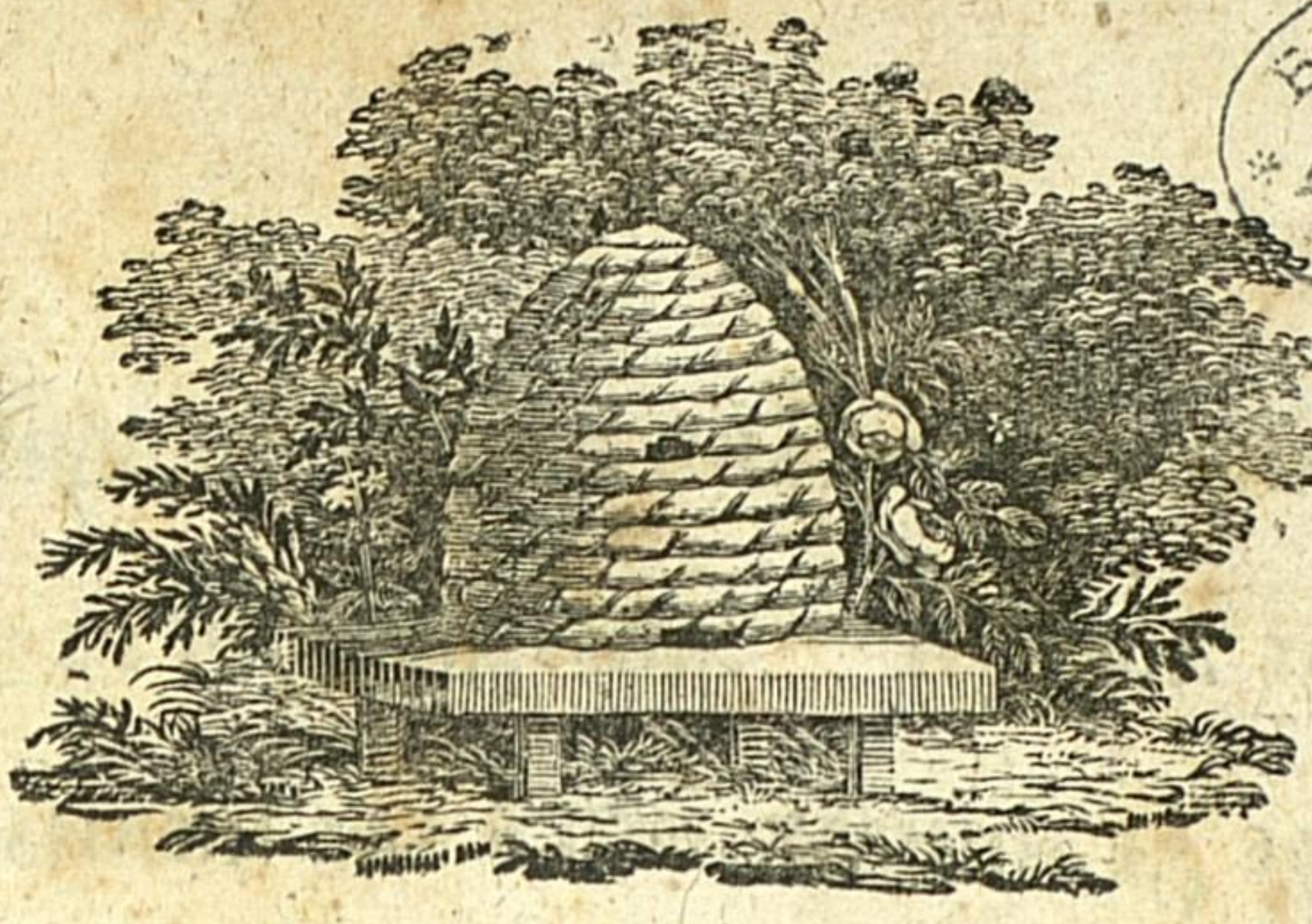

ЛНАЙНТЄ КЎЄЖНТАРЄ.

Ни́сте де липсѫ а̂ а̂рѫтà а̂и́чѣ бѫ-
нѫта́тѣ шѝ фолосо́ѫл, ка́ре а̂дѫ́к лѫ-
мїй врѣ́дничиле шѝ бѫрба́теле а̂л-
би́нй, кѫчи а̂чѣ́а а̂ѫ кѫноскѫ́т лѫ́мѣ
дедемѫ́лт, шѝ нѫ̀ нѫ́маи де ѫ̈аменїй
че́й про́цїй сѫ́нт ю̂би́тє, чѝ шѝ де
а̂пѫра́ци сѫ́нт ѫ̈алечинстѝ́тє, шѝ пре-

тѹтиндентѣ — ѫкъшй къ дарѹрй, пре оу҃неле локѹрй — ѧкрединцатѣ: чй къ дѹрѣре де ѡ҃нимъ ѡ҃астѣ ѧле желй, пентрѹ къ нѹ̀ сѫнт де ѡ҃аменй претѹтиндентѣ дѹпъ вредничіа лѹр къѹтатѣ, нічй дѹпъ ѡ҃стенѣла лѹр ръсплътѣ.

Обичаюл, де ѧ скоатѣ ѧ примъваръ стѹпїй съ҃й, шй ѧ стѹпінъ сѹ ѧ фїеще че лок, фіе кѹм ѧй ѧшъдъ, ѧй рътеда, шй дѹпъ ѧчѣа пънъ ла врѣмѣ ройрїй, фъръ требѹинчоасъ къѹтаре шй грижире, ѧша҃ дикѫнд, ѧ нѹ̀меле Домнѹлѹй ѧй лъса; ѡ҃ръ ѧ врѣмѣ ройрїй къть трей шй май мѹлцй рой дйнтрѹ матъ съ ѡ҃ъ ѧ

слобозѝ; шѝ ме ѐ мáй рѣ́ѫ, шѝ пѣ-
кѣтос, л тоамнѣ маткеле сале че-
ле мáй бѫ́не, кѫ ѣлбѝнй кѫ тóт,
фѣрѣ нѝчй кѣ́тѣ мѝлѣ ѣле оу́чѝде,
шѝ чѣ́ле мáй слáве, пентрѫ мáй де-
пáрте плѣмѣдѝрѣ, спре ѫ́рнѣ фіе
оу́нде, пре сѣ́ма хѫ́рцилор, шѝ ѣ
ѫ́лтор непрїя́тенй ѣй ѣлбѝнилор ѣле
лѣсѣ̀; чѝне нѫ́ причѣ́пе кѣ ѫ́сте рѣ́ѫ,
шѝ не фолосѝторю? шѝ нѫ́ нѫ́май
ѫ́сте не фолосѝторю, чѝ шѝ примеж-
дїѫ́с шѝ стрикѣторю, пéнтрѫ кѣ
Стѫпáрюл скоцѝнд мáткеле чѣ́ле
бѫ́не дин нѫ́мѣр, кѫ чѣ́ле слáбе се
бáгѣ пре сѝне ѧ примéждїе де ѣшй
пéрде тóцй стѫ́пїй сѣ́й де ѡдáтѣ,
дѣ́кѣ се ва ѧтѫмплà примѣвѣ́ра,

шѝ

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

шѝ вѣ́ра чѣ̀ вїитóаре а̂ фѝ нѵ́маи
чѣ́ва слоутóаскъ, вжнтѵро́аскъ шѝ рѣ̀
пѣ́нтрѵ а̂лбѝ́нѣ,

Ка маӥпѵла́цїа а̂лбѝ́нилѡр ла
маѝ бѵ́нъ стáре съ се по́атъ а̂дѵ́че,
а̋́сте де лѝ́псъ а̂се ско́ате а̂лбѝ́ниле
дѝ́н ко́шницѣ, шѝ а̂се да̀ лѡ́р а̋́лте
лъка́шѵрѣ; кѵ ка́ре а̋́ле маѝ кѵ а̂де-
мжнѣ́лъ съ се по́атъ ѡ̂кжрмѵ́ѝ, де
непрїа́теніѝ съ́ѝ маѝ кѵ сигѵра́цїе съ
се] по́атъ а̂пъра̀, де прѣ̀ мѵ́лте рои-
ре съ се по́атъ ѡ̂прѝ̀, шѝ л̂ то́амнъ
присоси́нце дѝ́н мїа́ре шѝ ча́ръ, фъръ
оучи́дерѣ а̂лбѝ́нилѡр съ се по́атъ лѵ̀а̀,
шѝ ма́ткеле а̋́ръшѝ л̂тре́цѝ, тѝ́нере
шѝ бѵ́не съ по́атъ ръмжнѣ̀: то́алте
фоло́-

фолóсꙋриле âчéстꙋ пóт сз âдꙋкз Ма-
гацíнꙋриле, кáре âíчꙋ се ѧкредин-
цáзз.

Нíчий сз се спáрїе чíнева пéнтрꙋ
кз ва пꙋне пꙋцинтíкз келтꙋáлз
мáй мꙋлт ла Магацíнꙋрй де кáт
ла кóшницй, пéнтрꙋ кз âлбíнеле ѧ-
тржнселе цинꙋтe, шì дꙋпз Медó-
дꙋл Кзрцїй âчéщїа кзꙋтáтe, ѧ скꙋрт
вшр ѧтóарче келтꙋáла, шì ѧтрейт,
шì âпзтрáт фолóс, декꙋм чꙋле ѧ
кóшницй цинꙋтe, стзпжнꙋлꙋй лшр
вшр âдꙋче. Нíчий ѐ де лíпсз де ѡ-
дáтз тóцй стꙋпїй, чì ѧ тóт ăнꙋл
кзтз дóй, трéй, сꙋ май мꙋлцй,
дꙋпз пꙋткрѣт ѡмꙋлꙋй, се пóт ѧ Ма-

гацí-

гацінѹрй прентоарче. Магацінѹри-
ле ѿдатѫ фѫкѹте, ши бине пѫ-
страте, сѫнт трайниче, ши спре
мѹлцй ани служиторе.

Пофтеск ка ѻбиторій де албинй,
кѹ Кѫртичика ачаста, аша сѫ се фо-
лосѣскѫ, дѹпѫ кѹм є̃ѹ пре дѫншій
кѹ тоатѫ ѷнима ѻбеск, ши норок
ла цинерѣ стѹпилор ле пофтеск.

******

К Ѧ-

КАПЪЛАТЪЮ.

Преще тот де комѹн ârzтáре деспре âлбúнй шй âсѫшúиле лѹр.

§. 1.

Деспре чéле трéй плáсе де âлбúнй че се ăфлъ â фíеще кáре стѹп.

â фíеще кáре попóр де âлбúнй, кáре кѹ оўн кѹвáнт стѹп сáѹ мáткъ се нѹмéще, се ăфлъ âчéсте трéй плáсе де âлбúнй: âтáю, Кръúца сáѹ мѹма âлбúнилѫр; âл дóйлéк трáн-торїй, кáрїй нѹмай пънъ ла ѡ хотърáтъ врéме â стѹп се ăфлъ; шй âатрéйлéк, âлбúнеле чéае де рáнд, шй лѹкрътóаре.

Де-

§. 2.

Деспрѣ Крѣи́цѣ, са́ѹ мѹ́ма ⁀алби́нелѫр.

Крѣи́ца, ка́рѣ пентрѹ ста́тѹл, цингѣшіа, шѝ дескилини́рѣ Ѣ́й де кѣ́трѣ чѣлела́лте ⁀албии́ний, кѹ дрéптѹл ⁀аша́ се по́ате нѹмѝ, Ѫ́сте фа́ца чѣ́ ма́й де кѣпетéнїе, шѝ ма́ѝ де ли́псѣ ⁀трѹ оу́н попо́р де ⁀албии́ний; ѫ́ по́артѣ ѫ̑кѧрмѹи́рѣ, шѝ повѣцѹи́рѣ чéлѫра | ла́лте ⁀албии́ний, шѝ Ѫ́сте сѹ́флетѹл ⁀ал тѹтѹрѫ́р чéлѫр дин стѹ́п: фѣ́рѣ де дѧ́нса то́ате ⁀алби́неле ши трѧ́нторїй стѹ́пѹлѹй се ⁀апрéшкїе, шѝ пїер.

Ѫ́ се нѹмѣ́ше шѝ мѹ́ма са́ѹ ма́тка ⁀албинелѫр, пентрѹ кѣ то́ате чѣлѣла́лте ⁀албии́ний, шѝ трѧ́нторй, дии́н ѫ̑а́зле Ѣ́й чѣ́ле мѹ́лте се на́ск шѝ се плѣмѣдéск; ⁀а дѹ́ниле чѣ́ле де примѣвѣ́рѣ шѝ де вѣ́рѣ, пѹ́не ѫ̄ ⁀а то́атѣ ѯíша ла 290 да ѫ̑аш ⁀акѣсѹлíй пинтрѣ фа́гѹрй, шѝ ⁀атрѹ́н пѣтра́рю́ де Ѫ́н, ма́й мѹ́лт де 30000· де ⁀албии́ний но́й фа́че, ка́ре де ⁀аколѡ̀ се по́ате кѹно́аще, кѣ ѡ̑ ма́ткѣ бѹ́нѣ, ка́ре дии́н сии́не оу́н ро́ю́, де 12 пѧ́нѣ ла 15 мíй де ⁀албии́ний ⁀а вѣ́рѣ ⁀аѹ слобозии́т, ла ⁀ачепѹ́тѹл тоа́мней чéїй вїитоа́ре, ниичй се кѹно́аще кѣ ⁀аѹ роии́т, мѣка́р кѣ пре́сте вѣ́рѣ, ⁀азéчѣ па́рте дии́н ⁀албии́неле Ѣ́й, де рѣчéлй, вѧ́нтѹрй, па́серй, шѝ де

Ѫ́лте

ѫлте примéждіїй ла кѫмп, ѳ мѧй пїердѫт. Сѳ мáткѫ бѫнѫ, ↑ Магацінѫрй цинѫтѫ, кáрѣ престѫ вѣрѫ нѳ се слобоáде â рои, чи дин брéме ↑ врéме Магецúнѫрй гóале îсе сѫвпѫне, се кѫприндe дúн 30 пѫнѫ ла 40 де мíй де âлбúний. *) — Ѫкѫ ши кѫ фѫптѫра, ши кѫ цингѫшіа се дескилинéше Крейца де ѫлте âлбúне; ѫ ѫсте ла трѫп, мѫлт май лѫнгѫ, кáм рошїáтекѫ, ши мáй цúнгашѫ, де кѫт чѣлѣлáлте âлбúний; пичóареле ѳй сѫнт мáй лѫнцій, ла оўниле гáлбене, ла ѫлтеле рóшїи ↑тѫнекáте, ши оўмблáрѣ ѳй ѳарекѫм Маїестатичѣскѫ. — Кáпѫл ѳй ѫсте ротѫнд, рóстѫл мáй скѫрт, ши фѫлкѫцеле, ши дúнцїй ѳй, нѳ ка ла âлбúнеле чѣле лѫкрѫтóаре, чи âлтмúнтрелѣ ↑токмúцій, прúн кáре се âрáтѫ кѫ дѫнса, дела Фѫкѫтóрюл нѳ ѫсте зидúтѫ спре лѫкрáре, ши нúчій пóате лѫкрà ѫ ла фáгѫрй, ка âлбúнеле чѣле де рѫнд, чи кѫ дúнцїй ѳй пóате оўчúде сáѳ вѫтѫмà пре ѫлте мѫмѫнй, кѫнд сáр âфлà де âчѣлѣ мáй мѫлте ↑ мáтка ѳй. — Сѳкїй ѳй, ка ши âчелѡра лáлте âлбúний се кѫприндe дúн мѫлте мíй, фóарте мúчій, ши кѫ мѫрѫнцій пїерй âкоперúте,

↑

*) Ла оўн фóнт се сокотѣск 4000. де âлбúний.

Â мѫкїй Âтокми́тѣ, ѡглиндѫце, прин ка́ре âлбѝнеле ѯіѡа шѝ но́аптѣ, Ѧкъ шѝ âтѫ́нчѣ ка́нд ка стрѫгѫрѫл Âнаи́нтѣ оу̑рдинѝшѫлѫй, кѫ пичо́ареле оўна де ӑлта âкъца́те ста́ѫ, по́т бедѐ шѝ лѫкра̀. — Ѧ̆рипиле ӗ́й, нѫ̀ сѧ́нт ма́й лѫнцй де ка́т â âлбѝнелѡр лѫкрътоа́ре, мъка́р къ ла трѫп ѫ̄сте мѫлт мӑ́й лѫнгъ де ка́т âче́лѣ; де оўнде ѫ̄ръшй се по́ате бедѣ, къ Кръѝца, дѝн фѝре нѫ̀ ѫ̄сте рандѫѝтъ ка ӑлте âлбѝнй, ла мѫлтъ зѫбра́ре; кѫ оу̑н кѫбѧ́нт, дѝн то́атъ фътпѫра Кръѝцей се кѫно́аше, къ ѫ̄ ѫ̄сте фъкѫтъ дела фъкътѡ́рюл âто́ате, спре плъмъдѝ́рѣ, шѝ ѡкърмѫѝ́рѣ âлбѝнелѡр, ѫ̄ръ нѫ̀ спре лѫкра́ре шѝ âдѫна́ре: Ве́зй шѝ црѫктѫра ӗ́й ла мѫ̆рцинѣ Кѫ̆рцїй. Nro. 1.

Се Дескилинѣ̆це Кръѝца де кътръ âлбѝнинле чӗ́ле де рѫ̆на, шѝ кѫ тѡ́нѫл съ̆́ѫ чѐл де мирѫ́ре. ѫ̄ се âѫде Â май мѫлте брӗ́мй кънтѫ̆́на, ѫ̄ръ мѫ̆й âлӗ́с бъ̆́ра Â брӗ́мѣ роѝрїй, кѧ́на оу̑не ѡрй Ѧкъ декѫсъ̆́ръ дѐ сӗ́мн рѡнаѫ̆́й, ка съ̆ се гътъ̆́ска де роѝре, шй кѧ́на Â тѝмп кѫнâдъ̆́мнѣ фїѝчӗ́ле сӑ́ле спре âдѫна́ре шѝ лѫкра́ре, се âѫде ка ла 6. — 8 пӑ́шй де пӑ́рте де лѫка́шѫл ӗ́й, ка пѝнтрѡ трѧмбиѫ̆́йскъ, Ѧмпе́де, шѝ цѝнгаше, âша ѡаре кѫм: тѝт, тѝт, тѝт, сѫнѧ́на, кѫ́ре кънта́ре âдѫче

ăдвче пре сокотитóрюл ѿм ѧтрш оуйимúре шй минвнáре. —

Ѧ врéмѣ ройрїй се ăфлъ ѧтрáлт мáткъ мáй мвлте мвмáнй, шй се ăвд мáй мвлте кънтáнд: чéле мáй бътрáне кáнтъ кв тóн мáй гроснóр, ѧръ чéле мáй тúнере кв мáй сввцирéл. Оуне ѿрй се ăвде Кръúца кв оун тóн грóс, скврт, шй ѿареквм ка ѿ броскúце кънтáнд: ăтвнчѣ ѧсте сéмн евн, къчй кáнтъ де евкврíа мїáрей чéїй мвлте, че ăре ѧ лъкáшвл съв, шй прúн ăчéа се ăрáтъ къ ѧсте ѧдествлáтъ.

Ѧлкъ шй кв плъмъдúрѣ, шй крéщерѣ се дескилинéще Кръúца дé къторъ чѣлѣлáлте ăлбúнй. Чѣлѣлáлте ăлбинй шй трáнторїй, се плъмъдéск дúн ѿазле Крейцїй, шй съ крéск кв мврсъ мáй проáстъ ѧтре фáгврй ѧ късвлїйле чéле де рáнд: ѧръ пентрв плъмъдúрѣ, шй крéщерѣ оунїй Кръúце, фáк ăлбúнеле ѧ ѿсебúте шй ăлѣсе локврй ѧтръ фáгврй пúла мáрцинй, ѿсъбúтъ, шй мвлт мáй мáре шй мáй лвнгъ късвлíе, де квм сáнт чéле де рáнд, кáрѣ ѿбичнвúт цúцъ се нвмéще. Де ачéсте цúце сав късвлїй ѧ оунеле мáтке кáте дóаш, трéй, ѧ ăлтéле шй май мвлте се ăфлъ

âфлъ. Дéчй кѧ́нд ѫ́сте лúпсъ, âсе фáче кръúцъ нóшъ, âтѹ́нча кръúца чѣ̀ бътрѧ́нъ мѣ́рце шѝ пѹ́не оу̑н ѡ̋ѹ ѧ̂трш късѹлíе дe чѣ́ле мáрй, сáѹ дe нѹ̀ ѫ́сте кръúце, âтѹ́нчѣ âлбúниле ѫ̋ѹ оу̑н ѡ̋ѹ дe âлбúнъ, дúн късѹлíиле чѣ́ле дe рѧ́нд сáѹ дe нѹ̀ ắфлъ ѡ̋ѹ, ѫ̋ѹ оу̑н вермѹ́ц микѹтѣ́л дe 3 — 4 зиле ѧ̂вїáт, шúл дѹ́к ѧ̂трш късѹлíе дe чѣ́ле пéнтрѹ кръúцъ зидúте: шѝ âколѡ̀ кѹ ѡ̂събúтъ грúжъ, шѝ кѹ ѡ̂събúтъ âнѹ́ме пéнтрѹ дѧ́нса фъкѹ́тъ мѹ́рсъ: ѡ̂ крéск, шѝ ѡ̂ хрънéск, шѝ не ѧ̂четáт прéсте късѹлíе, шѝ ѧ̂прежѹ́рѹл є̋й се ѧ̂квртéск, шѝ ѡ̂ ѧ̂къзéск, пънъ кѧ́нд се дeплинéше шѝ ѧ̂вíе. — ѪѹЃл дe âлбúнъ лѹкрътóаре, шѝ чéл дe трѧ́нторе, се âсáмънъ оу̑ней лúнгиний, чéл дe трѧ́нторе ѫ́сте мáй лѹнгѹрéц, шѝ кáте чéва ѧ̂ галбен; ѫ̋ръ чéл дe âлбúнъ лѹкрътóаре ѫ́сте ắлб, шѝ мáй ротѹ́нд. Дúн ѡ̋ѹл дe трѧ́нторе нѹ́се фáче кръúца, чѝ дин челе дe âлбúнъ лѹкрътóаре. — ѫ̋ръ кѧ́нд ва фѝ перúт кръúца â врéмнѹй стѹ́п, шѝ ѧ̂ оу̑рма є̋й нúчй ѡ̋ѹ, нúчѝ вїермѹ́ц микѹтéл, дe âлбúнъ лѹкрътóаре, дúн кáре âлбúнеле âлтъ кръúцъ ѧ̂ лóк сѫ́шй фáкъ, ѧ̂ късѹлíй нáѹ рѫмáс; шѝ нúчй дúн трáлтъ пáрте âлтъ кръúцъ нѹ âр фѝ â йсе дà; âтѹ́нчѣ тóате âлбúнеле âчéлѹй стѹ́п

рѫмѧ́н

рѫмѧ́н сѫра́че дє мꙋ́мъ, шѝ дѣ́къ нꙋ́ сє бѡр
ско́атє ѧгра́бъ дѝн лъка́шꙋл лѡ́р, шѝ съ сє
мꙋ́тє ѧ ѫ́лт стꙋ́п, чє ѫ́рє Кръи́цъ, сꙋ́ ѧлт-
ми́нтрелѣ ѧгра́ба нꙋ́ йсєва ѧжꙋта́, ѧтꙋ́нчѣто́а-
тє ѧлби́нєлє ѧчє́лѣ сє ѧпрешкїа́зє шѝ сє пїѣрд,
мъка́р дє ѧр фи́ лъка́шꙋл лѡ́р плѝн кꙋ фа́гꙋрй
шѝ кꙋ мїа́рє. — Кръи́ца ѫ́рє шѝ ѫ́к, ка шѝ
ѧлби́нєлє чѣ́лє дє рѧ́нд, ѫ́съ нꙋ́ сє ѧкꙋ́мътъ ѧша́
лє́сне ѧчє́ва ѧл ѧфига́: Зидито́рюл ѧꙋ дески-
лини́тѡ пре ѣ́ шѝ ѧи́чѣ дє къ́тръ чѣлѣла́лте
ѧлби́нй, ка́ съ поа́тъ ма́й мꙋ́лцй ѫ́нй трєй, шѝ
съ нꙋ́ по́атъ ѧша́ лє́сне перѝ, пентрꙋ къ кꙋно-
скꙋ́т йсте, къ ѧлби́на прѝн пе́рдерѣ ѫ́кꙋлꙋй,
ѧшй пїѣрдє шѝ вїа́ца; шѝ дѣ́къ шѝ Крєи́ца
ѧша́ лє́сне сар ѧкꙋ́мъта́ ѧ ѧфига́ ѫ́кꙋл сꙋ́, лє́сне ѧр шѝ перѝ, шѝ прѝн перѝ́рѣ ѐй то́т
попо́рꙋл ѐй са́р пїа́рде. Дрепт ѧчѣ́а Кръи́ца
ѧта́та йсте дє бла́нд, ка́т ѡ́ по́цй прѝнде
кꙋ ма́на го́алъ, ѡ́ по́цй кꙋ дєсфъта́ре дє то́а-
тє пъ́рцнле привѝ, тє по́цй жꙋка́ кꙋ да́нса,
ѡ́ по́цй шѝ ѧтре дѣ́цєтє стра́нце, фъръ ѧ тє тѣ́-
ме къ ва ѧпꙋ́нце; по́атє къ чи́нева прѣ́ мꙋ́лт
шѝ ѧнꙋ́ме ѡ́ ва сꙋ́пъра́ шѝ ѧдаржѝ, деш ва
слобозѝ ѫ́кꙋл сꙋ́, ѧлтми́нтрелѣ ни́чй дє кꙋм.
— Ѧлби́нєлє чѣ́лѣ дє рѧ́нд ма́й лє́сне сє ѧкꙋ́-
мътъ ѧ ѧпꙋ́нце, пентрꙋ къ лѡ́р спре ѧчє́а сꙋ́

дат

дáт ѫрма âчѣа, ка нѫ нѫмай пре сúне, ни шѝ пре мѫма, шѝ вистїерíа лѫр де непр.á-тений съ ѫпере, шѝ спре âчéл сфършúт ничй вїá-ца съ нѫшй крѫце, де âчѣа âлбúниле ѧ тóт ѫнѫл кѫ мїйле динтрѫн стѫп мóр шѝ се пїерд, шѝ нѫмай оу̑н ѫн тръéск, нúчй оу̑на нѫ âжѫнце дóаѡ ѥрний съ вїéзе.

Пръ чúнстѣ, âплекъчюнѣ, шѝ сѫпѫнерѣ кáрѣ съ дѣ мѫмей стѫпѫлѫй дела тóт попóрѫл ѥй, ѫсте не спѫсъ, шѝ ковърошáце фúрѣ. Бѫ âм нѫмúтѡ Крънúцъ, дѫпъ кѫм ѡ̂ нѫмéск ѧ ѫлте лúмбй тóц Скрїйторїй де стѫпй, шѝ кѫ дрéптѫл ѡ̂ нѫмéск âша̀, пентрѫ къ дела попóрѫл ѥй ка шѝ ѡ̂ Ѧпърътѣ́съ се цúне, се чинстѣ́ше шѝ се ѫпъръ; спре âпърáрѣ вїéцїй ѥй, шѝ ка май кѫ сигѫрáцїе, шѝ фъръ примéждїе, принтре фáгѫрй, шѝ оу̑нде ѫре лúпъ, съ пóатъ оу̑мбла̀, ѫре тóт дѣѫна прелáнгъ сúне оу̑н нѫмър де âлбúний âлéсе, вїѡáне, шѝ кѫ ѫк ѧрмáте, ѫдекъ: Гáрда ѥй; âчéстѣ се ѫфлъ не ѧчетáт, шѝ ѧ тóатъ врѣ́мѣ ѧпрежѫрѫл ѥй, претѫтúндѣнѣ ѡ̂ петрéк, шѝ ѡ̂ пъзéск; шѝ кáнд оу̑мблъ ѿ̄ пинтре фáгѫрй де пѫне ѡ̑ъ ѧ късѫлíй; чѣлѣлáлте âлбúний, кáре се ѫфлъ ѧнаúнтѣ ѥй, тóате се дáѫ ѧлáтѫрй, шѝ кѫ ѡ̑аре кáре ѧфрикокáтъ чинстúре

стиде ѧй фак лок, ши плекъчюне; ѫръ чѣле дин напоа ёй нѹсе пот сътѹрà де мироѕл че вáрсъ ѧ оѹрмъ, ши ѧпрежѹрѹл ёй майка лѡр, сърѹтáндѹй ши оѹрмеле пре оѹнде ѫ трѣче. — Мироѕл Кръицей ѫсте âлбинелѡр âтáта де плъкѹт, кáт се пáре къ ѫле фъръ âчéла нáр пѹтѣ сѹфлецй, ши ѧ симциріле лѡр ѫсте мироѕл âчéла âшà стръбътътóрю, кáт липсúнд âчéла ѧ лъкáш; сáѹ ѧ рóю, ѧдáтъ тóате âлбúнеле се скъндълéск, се тѹрбѹръ ши ѧчéп ѧтóате пъръциле кѹ мáре грúжъ â ѡ кътà: пре мирóс кѹнóск ѫле кáнд ѫсте мѹма лѡр кѹ дáнсъле ѧ рóю, ши кáнд нѹ ѫсте. — Кѹ оѹн кѹвáнт âлбúнеле âтáта кръдúнце, ши дрáгосте кътръ мѹма лѡр ѫѹ, кáт пентрѹ кѹнъ стáрѣ, ши вїáца ёй, âлѡр ѫсаши вїáцъ ѧтрѹ нимúка ѡ сокотéск; ши кáнд се ѧтáмплъ ѧврем мáткъ âсе гътà хранúщѣ лѡр, ши пїерзáнд ши нъдéждѣ де âкъпътà де оѹндева âжѹтóрю, де кът â ведѣ пре майка лѡр де фóаме мѹрúнд, лáсъ пентрѹ дáнса пѹцинúкъ мїáре ѧдерéпт, ка ѧ оѹрма лѡр, съ мáй пóатъ кáтева зúле тръи, ши ѫле де мáнкáре мáй ѧ врéме ѡприндѹсе се предáѹ мóрцїй ѧнаинтѣ майчїй лѡр. Ѫсъ ши мѹма âчáста âтáта де мѹлт ѧшй юбéще фїйкѹцеле

 сáле,

сáле, кáт претвтúндень ăрй оўнде се â-
тжлнéше кв джнселе пинтрь фáгврй, прúн
слобозúрь мирóсвлвй дин сúне ле âвърть-
тéзь, прúн âпревнáрь рóствлвй ĕй кв âл
âчелшóра, ле мжнгже, шй ле сървтъ, шй ла
ŵ âтжмплáре ка âчéа, кáнд попóрвл ĕй,
де фóаме ва мврй, ñ â оўрма лшóр пънь
âтвнчь тóт желéце шй тжнжáше, пънь кáнд
шй сúнгврь де дóр шй жéле, âчетéзь де â
мáй трей.

Г. 3.

Деспре Тржнторй.

Ядóша плáсь де âлбúний, кáре се ăфлъ
â ствп, сжнт тржнторїй: âчéшь нв прсте
тóт ăнвл се ăфлъ âтре чéль лáлте âлбúний, чй
нвмай дéла лвна лвй Мáю пжнь къторь жв-
мътáте сáв сфжршúтвл лвй Ăвгвст. Тржнто-
рїй се дескилинéск де къторь челлáлте лвкръ-
тóаре âлбúний, кв фъптвра, кв лвкрáрь, шй
кв тóнвл. ĕй сжнт ла трвп мáй лвнцй,
шй май гróшй, ла фáцъ мáй нéгрїй, шй
кв ŏкїй мáй мáрй де кáт âлбúниле чéле
де ржнд, шй ăв ăрипй мáрй, кв кáре тóт
трвпвл чéл дин дерéпт лúсе âкóпере. ĕй

ний-

ни́чй âдȣ́к чéва дéла кáмп, ни́чй лȣ́кръ ла фáгȣрй, ни́чй стръжȣéск, шѝ ни́чй сáнт кȣ ѫ́к ѧтрармáцй ка âлби́ниле чéле лȣкръторáре, шѝ дáȣ дúн сúне оу̂н тóн мȣ́лт май грóс шимáй сȣнътóрю̆ де кáт âлби́ниле де рáнд. Фъптȣ́ра лю́р се поáте вед҃ ѧкипȣ́ит҃ъ ла мáрцинѣ Кáрцïй, Nro 2.

Опре че сфáршúт съ ѫ́флъ трáнторïй ѧ чéле 5 сáȣ 6 лȣ́ний де бúкр ѧ попóрȣл оўнïй соцïетъцúй де âлби́ний, пънъ âкȣ́ма де плúн ѫ́къ нȣ̀ се ѱíе. Окрïиторïй Кáрцилюр деспре кȣлтȣ́ра âлби́нелюр ѧ сокотúнцеле люр деспре лúпса трáнторилюр ѧ стȣ́п нȣ́се оу̂нéск, оўнïй врéȣ съ гичéскъ къ ѐ́й âр фѝ бъркътȣ́шïй Кръúцей, шѝ дин ѧпревȣнáрѣ люр кȣ дáнса âр âвѣ̀ ѭ́аъле ѐ́й ѧ сúне: ѫ́лцïй сокотéск ѧконтръ, кȣм къ Кръúца кȣ нúменѣ ни́чй ѡ̂ ѧпревȣнáре нȣ̀ âр âвѣ̀, чѝ ѭ́аъле сáле лéр къпътà фирéѱе сúнгȣръ дéла сúне; пр҃ъ трáнторïй âр оу̂мезѝ ѭ́аре кȣ́м ѡ̂аъле чéле пȣ́съ де Креúцъ, ѧ късȣлíй, шѝ дúн оу̂мезáла âчéа âр ѧвïà вермȣ́цȣл де âлбúнъ ѧ ѭ́ȣ; къторъ âчéа âр май âжȣтà трáнторïй, шѝ ла клочитȣ́ра âлбúнилюр чéлюр плъмъдúте, цïúнд май мáре къладȣ́ръ ѧтре фáгȣрй, ш: а; âшà дáръ пънъ ла âфлáрѣ де плúн, пентрȣ че сáнт де лúп-

трънторіїй пънъ ла ѡ врѣме ѧ фіеџіе кáре стъп; пънъ âтъпчий ăре â ръмънѣ лъкръ ѧкъ âскънс. Дестъл къ џим къ ĕй сънт де лúпсъ âлбúнилор, дúн примъвĕръ пънъ ѧ тóамнъ, къ âлтмúнтрелѣ нар фáче ăле фáгъри къ късълúй âнъме пентръ ĕй, нúчй âр крѣџе, нúчй âр хрънй. — Ѧ фіеџіе кáре стъп се ăфлъ оу̂н нъмер де 6 — 8 сúте, сáъ шй ѡ мíе де трънторй преете вѣръ. Тóамна кънд ѧчѣтъ хранúщѣ âлбúнилор ла кънп, шй âлбúнъ нóаѡ ѧ късълúй нъмай плъмъдéск; âтъпчѣ се вѣде къ нúчй трънторіїй нъ ле мáй требъéск, пентръ âчѣа âлбúнеле де тоáте пърциле нъвълéск âсъпра лúр, ѧй мъшкъ шíй-вáтъмъ ла ăрипй, сáъ ѧй оу̂чúг, шй дин лъкáшъл лор âфáръ ѧй скóт.

Деспре âлбúниле чѣле лъкрътóаре.

Ятрéа плáсъ де âлбúнй, кáре ѧ стъп се ăфлъ, сúнт âлбúниле чѣле лъкрътóаре, кáре къ дрéптъл âшà се пóт нъмй, пентръ къ âчѣстѣ плинéск шй съвършéск тóт лъкръл ѧ кáсъ, шй пентръ âчѣа шй нъмъръл лúр се чѣре â фй мáре; шй къ кáт ăсте нъмъръл âчéстора ѧ стъп мáй мáре, къ âтъта стъпъл ăсте мáй бън шй май пътърник. —

Ѣле лꙋкрꙋ хотъръ́т, шѝ дꙋпъ ръ́ндꙋ; фіеџіе ка́ре а̂лбѝ́нъ џіе че а̏ре пре ѡ̂ хотъръ́тъ врѣ́ме а̂ лꙋкрà: а̂бичнꙋи́т до́аѡ пъ́рцѝ дѝн нꙋмъръл лѡ́р плине́ск слꙋжба лѡ́р а̂ка́съ, оу̏ниле ѯидеск ла фа́гꙋрй, а̂стꙋпъ шѝ липе́ск ръсꙋфлъ́риле пе дѝн лъꙋнтрꙋ, шѝ кꙋръцъ лъка́шꙋл де вїе́рмй, шѝ де а̏лте некꙋрцїй: а̂лтеле хрънеск, шѝ клоче́ск ви́та чѣ плъмъдѝтъ ѧ̂ късꙋлі́й, а̂жꙋтъ, а̂ дескъркà пре чѣ́ле че ви́н ѧ̂кърка́тᴇ дела кѧ́мп, шѝ пре чѣ́ле мо́арте са́ꙋ въ̀тъма́те ле ско́т дѝн лъка́ш а̂фа́ръ; а̏лтеле а̏ръшй стръжꙋе́ск ла оу̏шъ, шѝ а̏пъръ кꙋнꙋл лѡ́р де непрїа́тенй, шѝ оу̏неле а̏ръшй се а̂ка́цъ кꙋ пичо́аре́ле оу̏на де а̏лта, шѝ се фа́к ѧ̂наи́нтѣ оу̂рдини́шꙋлꙋй де сꙋс пънъ жо́с ка стрꙋгꙋрꙋл, скъла́н, ка съ оу̂шꙋрѣ́зъ погорѧ́рѣ шѝ сꙋи́рѣ че́лѡр че ви́н ѧ̂кърка́тᴇ де́ла кѧ́мп. Ѧ̂трѣ́ѧ па́рте дѝн тръ́нселе ѯбо́аръ а̂фа́ръ ла кѧ́мп, шѝ де а̂колѡ̀ ви́н ѧ̂кърка́тᴇ, оу̏неле кꙋ мїа́ре, а̏лтеле кꙋ пра́ф де фло́рй, шѝ а̏ръшй а̏лтеле кꙋ кле́юрй, кꙋ а̏пъ, шѝ кꙋ а̏лте оу̂мезе́лй съра́те, са́ꙋ салитро́асъ. Ка́лѣ лѡ́р дꙋпъ а̂дꙋна́рѣ а̂че́стѡр лꙋкрꙋрй ѡ̂ кꙋно́ск а̏ле прѝн а̏ер фо́арте ви́не, шѝ оу̂не ѡ̏рй се дꙋк дꙋпъ а̂чѣ́лѣ ка́ле да оу̂н ча́с депа́рте- —

Ѧъ-

дъкáшвл лúр, шй лóквл оуйде âчéла йсте âшезáт, âшà бúне ân квнéск, кът дéкъ âчéла нвмáй де ŵ пáлмъ дúн лóквл сéв се ва мвтà, ân дáтъ се смынтéск шй се тврбвръ. Тóатъ скимбáрк врéмúй, кв чéле дów корнúцъ че âв â фрвнте, кв оун чáс шй дóaw майнаúнте ŵ причéп, шй ân дáтъ лáсъ лвкрвл ла кáмп, шй âлкргъ âкáсъ ân дерéпт. — Мъестрúа, фóрма шй мъсвра ân зидúрк фáгврилwр, шй ân âлкътвúрк късвлúилwр лwр, йсте кв тóтвл минвнáтъ; фúе лъкáшвл лúр máре сáв стрáмт, ân мвкúй сáв ротвнд, цúв йале кв чê máй máре пъстráре де лóк, шй де чéръ, шй кв чê máй дрéптъ рéгвлъ â Гешметрúей съл плúнéскъ шй съл ântребвинцéзе. — Късвлúиле фáк ântрw фóрмъ, шй тóате йв шкéсъ оуйгюрй, йсъ кв дескилинúре; къчй чéле пéнтрв крéшерк трáнторилwр ле фáк ântрвн фáгвре âсебúт, шй сáнт máй лáрцй, шй máй âдáнчй де кáт късвлúиле âлбúнилwр, ântре кáрúй май тóт дéвна, шй късвлúа чê máре â Кръúцúй âбичнвéск â зидй. Кръúца ле цúе дескилинй, шй нúчй ŵдáтъ ŵвл де трáнторе, нвл пвне ân късвлúа чà пéнтрв âлбúнй, нúчй чел де âлбúнъ ân чê пентрв трáнторй фъквтъ. Опре плинúрк â твтврóр зúселwр даторúнце, âв

дервúт

дървúт фúрѣ пре âлбúнй кв âша плáсъ де оу-
нѣлте, шѝ мъдвлърй, кв кáре дáнсъле нв
нвмай дрéпт, бúне, кврáт шѝ фрвмóс, чѝ шѝ
прéсте фúре йóте, даторúнцеле сáле пóт съ пли-
нѣкъ. Кв рóствл лúр чéл ка ѡ лимбвцъ лвнг
шѝ свцúре фъквт, шѝ дúн лъвнтрв прѣ
цúнгаш сфределúт, свг дúн флóрй шѝ дúн
тóате вердéцвриле, мврса шѝ рсáш чѣ двлче,
шѝ ѡ трáг â пáнтечеле лúр: â пáртѣ чѣ дѣ-
свпра къторъ пїéпт, áв âлбúниле оу̂н стомáх
шѝ бешúкъ, âтрв кáре дúн мврса чѣ свтъ тóа-
тъ оу̂мезáла чѣ венинáтъ се âлцúе, шѝ мѣ-
рѣ ѡ вóаме дúн сúне âтрш къевлíе де чéле
гоáле, йáръ оу̂мезѣлá чѣ венинáтъ се трáце
â жóс къторъ áк, (кáрѣ шѝ причинвáце оу̂м-
флътвръ двпъ âфигáрѣ áквлвй) йáръ гресúмѣ,
áдекъ чѣ́ра, ѡ âсвдъ тот пътврѣ́ле ка фрвн-
зишóара, фóарте цúнгашъ шѝ свцирѣ́ле,
прúнтръ чéле шáсъ чѣркврѣ́ле сав îнелвше, кá-
ре се въд пре трвпвриле лúр дúн дърет, пре
кáре áлте âлбúнй де тóате пърциле ле âдвнъ,
шѝ йкъ пънъ сáнт мóй шѝ кълдвцъ, ла
лóквл лúр ле зидéск. Пичóареле лúр чéле дин-
дъръпт сáнт мáй лвнцй, кáм лáте шѝ ѡаре-
квм ка нéце лопéцй фъквте, де кáре йале лéсне
пóт липѝ прáфвл че âдвнъ дúн флóрй. Прá-

фвл

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

фъл кáре âдъ́к âлбúниле гíре пичоáре ка нúще бóа-
бе де лúнте, нъ̀ и̏сте чúръ дъ́пъ към оу̏нúй
сокотéск; чѝ и̏сте оу̂н прáф мъръ́нт шѝ дъ́л-
че, де кáре и̏ле кя̆т пóт мáй мъ́лт âдъ́нъ,
шѝ â късъ́лúй ла мáй мъ́лте лóкърй пúнтръ
фáгърй, â ла багъ, шúл â дúкъ, пре кáре дъ́пъ
âчéа â амúстекъ къ́ мïáре, къ́ чéва сърътъ́-
ръ, фъкя́нд ӧ̆аре кáре мъ́рсъ дъ́лче, къ́ кáре
нъ̀ нъ́май вúта чúне плъмъдúтъ, чѝ шѝ сúн-
гъре пре сúне хрънéск. Прáфъл âчéста â лъ къ-
лéг âлбúнеле дúминúца де прúн флорúчéле,
нъ̀ къ́ рóстъл къ́ кáре съ́г, чѝ къ́ фълкъ́целе
лъ́р, кáре ка нéще клещъ́цъ ся́нт фъкъ́те, шѝ
дáъ ла пичоáреле чúле динаúнте, шѝ дéла
âчéстъ â сприжóане къ́ чúле дóш дéла миж-
лóк, шѝ пънъ зъбóаръ дéла ш̂ флорúчúле ла а̏лта,
пичоáреле дела мúжлок къ́ máре грънúре â
липéск де пичоáреле чúле дúн дерéпт, пънъ
кя́нд фáк товáрюл, шѝ âлергя́нд къ́ дя́нсъл
âкáсъ, â граб̆ъ â дешáртъ, шѝ и̏ръший дъ́пъ
а̏лтъл плúкъ. — Пръ кя́нд се â тя́мплъ пре-
стъ нóатпе â къдúнде мъ́лтъ рóаш, сáъ плóае,
шѝ флорúчéлеле фúúнд оу̏де, нъ̀ пóт âлбúнеле
съ къ́лúгъ прáфъл âчéста, шѝ съл липúскъ
пре пичоáре, âтъ́нча и̏ле се ъ̀тъмплéск къ́ тръ́пъл
преште прáф шил и̏ъ́ пре спáте, пре пúётп, шѝ

пре

пре кáп, шѝ âшà ка шѝ харпѹтерисúте, кáре гáлкиний, кáре рóшїй шѝ âлтмúнтрелѣ кѹм âѹ фост флóриле, дúн кáре âѹ лѹáт прáфѹл, вúн âкáс; оўнде ӑлте âлбúний âлѣргъ шил ӑѹ, шúл ѱéрг де пре дя̂нселе. Клéюл, кáре ☩требѹинцѣзъ âлбúнеле спре âстѹпáрѣ ръсѹфлъ̆рилор, шѝ липúрѣ, шѝ прúндерѣ фáгѹрилор пре ла мáрциний, ӑсте липичóс, шѝ кѹ тóтѹл ѡсъбúт де къткъ чѣ́ра кѹ кáре фáгѹрїй зидéск, кáре дѹпъ че ☩л фръмя̂нтъ, шúл пѹ́н оўнде требѹé-ще, фóарте се ☩търъ́ще. Клéюл âчéста ☩л ӑфлъ âлбúниле, пре пóмй шѝ ӑрборй, ши де âколѡ̀ кѹ мáре ѡпинтúре, шѝ ѡстенѣ́лъ кѹ клещѹцъле сáле ☩л кѹлéг, шѝ вїúнд кѹ дя̂нсѹл âкáсъ, ӑлте âлбúний, ӑръший кѹ фълкѹцеле ☩л ӑѹ де пре пичóареле лѡ́р, шѝ âдѹ́к дел липéск, сáѹ̀ âстѹпъ кѹ є̆л, оўнде ӑсте лúпсъ: ☩съ кѹ âдѹчерѣ клéюрилор, кѹ скóатерѣ âлбúнилор чéлор моáрте, шѝ кѹ кѹръцúрѣ късѹлúилор де вермѹцїй чéй стрикáцй, âлбúнеле нѹ пéрд врѣ́мѣ чѣ̀ бѹнъ, кя̂нд ӑфлъ мїáре ла кя̂мп; чѝ âчѣ́лѣ лѹкрѹрй мáй тóтъ нóаптѣ шѝ кя̂нд се ☩тя̂мплъ престъ зи плоѡ, ле съвершéск. ӑ Я̂па шѝ ӑлте салитрóасъ оўмезéлй пентрѹ фáчерѣ мѹрсей дин прáф шѝ мїáре, âдѹ́к ӑле ☩ гѹръ.

Плъ-

Плъмъдиръ ши кръшерѣ âлбинелор ши â трънторилор се фаче âша: Кръница, петрекъ тъ де Гърда ей, мъкъце дела ѡ късъліе пънъ ла алта пинтръ фъгъри, ши дъпъ чѣ сад оуйтат майнаинте съ вазъ, исте късъліа âлъънтръ кърътъ; се âтоарче къ досъл, ши бъгъндъши тръпъл пънъ â фъндъл късъліей, дрепт â мижлокъл ей лъсъ ѡъл, ши ешинд пъкъ къторъ алтъ късъліе, ши тот âша лъкръцъ пънъ кънд пъне тоате ѡазле, каре лъ къ âвът спре âчѣ зи гътате. Ирна ши тимпъріъ â примъвъръ, нъмай â късъліиле чѣле дин лъънтръ оунде маймаре кълдъръ съ афлъ, ши къте май пъциине ѡаѡ пъне; иръ къторъ сфършитъл примъвъріи ши â вѣръ, кънд се афлъ мълтъ хранище ла кямп, âтъначѣ Крецица пъне ѡаѡ ши â късъліиле чѣле де пре мърцинй ка ла 200 ла нъмър, â тоате зилеле, ши кънд нъ афлъ дестъле късъліи гата âтъначѣ пъне ī â âтръ ѡ късъліе ши къть доаѡ ши трей ѡаѡ, пънъ се гатъ късъліи пентръ ѳале, ши âтъначѣ âлбинеле ле ѳъ де âколѡ, ши ле дък âтръ âчелѣ. Май динтаю се дъшартъ Кръница де ѡашле чѣле де âлбинъ, пентръ âчѣ зи гътате, дъпъ âчѣа де чѣле де трънтъри â късъліиле чѣле âнъме пентръ ей фъкъ-

фъкѹте, кáре ѿ фóарте бúне ле кѹнóаце. Престъ ѿѹл чéл ѧ мúжлокѹл късѹлíей ѧ фѹнд âшезáт, скѹйпъ âлбúнеле ѡарекáре оу̂мезѣ́клъ, дин кáрѣ се стърнѣ́це плъмъдúрѣ, шѝ де âтѹнчѣ пънъ â 3 сáѹ â 4 зѝ ѿсъ оу̂н вїермѹц микѹтéл, шѝ се ѧтúнде престъ тóт фѹндѹл късѹлíей, пре кáре âлбúнеле, май де мѹлте ѿрй ѧ зѝ, кѹ мѹрсъ де мїáре, бърбътѣ́це ѧл хрънéск, дин кáрѣ пънъ â шáптѣ сáѹ â ѿпта зú вїермѹцѹл âчéла крѣ́це ѧковригáт шѝ оу̂мпле късѹлíа: âтѹнчѣ ѐ́л сúнгѹр се ѧтóарче ѧ късѹлíе, кѹ кáпѹл ѧсѹс, шѝ слобóаде дин сúне ѧпрежѹрѹл съ́ѹ ѿáре кáре оу̂мезѣ́клъ, кáрѣ се фáче ка ѡ къмъшѹйкъ пре лáнгъ ѐ́л, шѝ âтѹнчѣ нúце âлбúнй âлѣ́ргъ шúл âстѹпъ кѹ оу̂н âкоперемáнт де чѣ́ръ, шил лáсъ âчѝ съ се десплинѣ́скъ съ се префáкъ ѧ фъптѹръ нóаѡ. 12 шѝ 13-че зúле, зáче вїермѹцѹл âчéла ѧ късѹлíа лѹй ѧгропáт, пърсúт, шѝ ка оу̂йтáт; ѿръ де Фъкътóрюл âтóате, ѧтрѹ âчéл тúмп, некѹпрúнс цинѹт шѝ кътáт; кареле префъкáндѹсъ кѹ тóтѹл ѧ âлбúнъ, â 12 сáѹ 13 зѝ дела ѧгропáрѣ, сáѹ â 21. де зиле дела плъмъдúрѣ лѹй, ѧчѣ́пе дин лъѹтрѹ âшй рóаде âкоперúшѹл късѹлíей, кáре възáнд âлбúнеле чѣ́ле де пре лáнгъ късѹлíа лѹй, ѧй âлѣ́ргъ ѧ-

тръ ân жътсрю, шй лъ́ндъй ânокери́шъл жо́с, ânлби́на чѣ но́аш са́ре ânфа́ръ, оу̂дъ шй ânмецй-тъ, пре ка́рѣ сорори́ле ӗй ѡ̂ зй сав до́ш, ѡ̂ ли́нг шй ^тре фа́гърй ѡ̂ ци́н, дъпъ ânчѣ́а ѡ̂ ско́т къ си́не ânфа́ръ дин лъка́ш, шй п̄ лъ́нд сѣ́ма ла ста́рѣ ло́къло́й, ^шй къно́аше лъка́шъл, шй ^да́тъ ^чѣ́пе ânлъкра̀, шй ânъна̀ дела кѣ́мп, ка шй фіеше ка́ре ӓлби́нъ. *)

Ялби́на чѣ но́аш ӓсте ла ^чепъ́т ка́м ânбастръ ла фа́цъ; ӓръ дин че май ^бътрѣнѣ́ше то́т май ^тъ́нска́тъ се фа́че. Късъ́лїа, ^ ка́ре ânлби́на сав кръскъ́т, ѡ̂ къ́рцъ ânлби́ниле, шй Кръи́ца май ѡ̈аъ ^тръ́нса де 2 сав 3 ѡ̈рй престъ бѣ́ръ, са́в ânлби́неле ѡ̂ оӱмплъ къ мїа-

ре

---

*) Чи́не нъ кръ́де къ ка фй ѡда́тъ ^кїа́рѣ мо́рцилор, ânчѣ́ла се сокотѣ́къ ^гропа́рѣ кїермъ́цълъй де ânлби́нъ шй префа́черѣ лъй ^ 12 сав 13 зи́ле ^ фзптъ́ръ но́аш; шй се четѣ́къ пре Ап̂о́стола Па́вел: Кътръ Коринѣ-ний 15, 42, деспре ^кїа́рѣ мо́рцилор, ка фїлосо́фъл грънд: са́мънесе — ӓдекъ тръ́пъл ѡмълъй — ^тръ слъбичъ́не, скъла́сека ^тръ пъ̆тѣ́ре шй ^ сла́къ ш. а. шй ка ânфлà, ка нъ фъръ темею̆ се кръ́де ^кїа́рѣ мо́рцилор. Ѣ̂ръ некрезънд ânча́ста, тегъдъи́м ânа ѣ̈ве ânтот пътернича́ лъй Дъмнезе́ъ. Шй ка́ре ѡ̈м къ мин-тѣ ^тръ́гъ, ânр пътѣ̀ гъндѝ, ка лъй Дъмнезе́ъ ânр липсѝ ânча́стъ капита́лникъ ^лъшіе?

ре сăў кў пра́ф де флóрй, дўпъ кўм ăфлў де лúпъ. Фъптўра оу̂нщр̀ а̂лбúнй лўкрътóаре се пóате ведѣ ла мáрцинѣ Кърцúй, ла Фигўрй ѧ № го. 3.

Деспре а̂чѣ́сте трéй плáсе де а̂лбúнй се пóате зúче прескўрт шй̀ де комўн, къ Зидиторюл лшр, кáреле ăсте ѧсўшй Тáтўл череск, кáреле шй̀ пре нóй нѣў зидúт, спре а̂чéл сфършúт лѣў фъкўт, ка ăмблўй спре фолóс шй̀ спре пúлдъ съ фíе. Цинéрѣ лшр кў мíиле ѧтрў оу̂н лъкáш, сўет ăкърмўúрѣ оу̂ней сúнгўре порўнчитóаре Дóамнъ, кáрѣ пре тоáте ка ă̂ майкъ ле нáуе, ю́бѣ́уе, шй̀ пъзѣ́уе, шй̀ ăле пре дънса ка пре чѣ́ май máре Отъпáнъ а̂ лшр кў тóатъ чúнстѣ шй̀ а̂плекъчўнѣ ă̂ ѧтáмпиинъ: рáндўл бўн шй̀ плнúрѣ а̂ тўтўрю́р лўкрўрилшр ѧ лъкáш, а̂гонисúрѣ шй̀ пъстрáрѣ бўнўлўй лю́р, дúн кáре ăле нич ѧ чѣ́ май máре присосúнцъ, май мўлт де кът є̄ де лúпсъ нў келтўéск, чй̀ ѧкъ шй̀ пре трáнторй, пънъ ла ă̂ брѣ́ме фóарте ле тръкўéск. Ѧ тóамнъ не а̂вънд лúпсъ де ёй, ка съ нў мънче ѧдешърт, ѧ̂й а̂лўнгъ а̂фáръ: кредúнца лшр кътръ Крúцъ, драгóстѣ оу̂на кътръ ăлта, стрънса оу̂нúре ѧтре сúне, а̂пърáрѣ бўнўлўй лю́р, некрўцáрѣ бїецїй оу̂на

пен-

пентрѫ ѫлта, шй тоатє пентрѫ патрїа лѫр, шй ѫсѫшй кѫрѫцєнїа шй регѫла чѣ май цингашъ шй фрѫмоасъ ѫтоатъ каса лѫр, шй ѫлте минѫнате ѫсъшїй â âлбинелѫр, ѫтайнъ кїамъ пре кѫвантъторюл ѫм ла âсєменѣ рѫндѫлъ, оуѫнире шй сѫргѫинцъ, оуѫнде âчѣсте бѫнътїцй нѫ се ѫфлъ, âколѫ нйчй оуѫн бине нѫсе поате âщептà. Дин майй мѫлте сѣмне шй лѫкрѫрй âле âлбинелѫр се поате конаще ка ѫле ѫѫ ѫтре сине фирѣск ѫцелѣцере, шй маре симцйре: Къчй дѣкъ нѫмай оуѫна дйн трѫнселе ва âфлà оуѫндева мїаре сѫѫ ѫлтъ дѫлчѣцъ плъкѫт, âчѣ оуѫна бїйнд âкас, спѫне челѫралалте, шй ѫдатъ кѫ майй мѫлте соцйй плѣкъ âколѫ: дѫпъ âчѣа майй мѫлте, шй кѫ сѫтеле се дѫк, шй нѫ се ѫпрѣск, пѫнъ нѫ âдѫк тоатъ âфлата бистїерїе шй ѫ пѫн бине ѫ лъкашѫл лѫр. Де ва стà чинева âпроапе ѫнайнтѣ лъкашѫлѫй лѫр, кѫнд ѫле ѫѫ бѫнъ брѣме де лѫкрат, âтѫнчѣ ка кѫнд âр спѫне чинева Крейцей ѫпедекарѣ âчѣста, шй âшà де рѣпеде де âколѫ бине ѫ âлбинъ ла ѫбраз, кѫт âй гѫндй — прекѫм шй ѫсте — къ âнѫме сѫѫ тримїс сѫцй порѫнчѣскъ, ка сѫ те дай ѫ латѫрй дйн кале: ѫръ де нѫ вей âскѫлтà ѫграбъ, сѫѫ те вей âплекà сѫ те âтинцй де каса.

кáса лѡр âпрóапе де оўрдинѝш, âтѹнчѣ ѧдá-
тъ âѹ препѹс къ врѣ́й съ ле фáчй бреѹн ръ́ѹ,
сáѹ съ ле жъфѹе́цй, дечй сър ла тѝне кѹ сѹ-
теле, пáнъ те вѡр âлѹнгà де âколѡ̀; шѝ ни-
чй пóцй скъпà несерѹтáт де дáнселе, дѣ́къ
нѹ̀ вей âвѣ́ ла кáп ѡбрезáрѣ̆ шѝ ѧ мáнй мъ-
нѹшй. Ѣ́къ шѝ скимбáрь врéмїй, дѹ́пъ кѹ́м
сáѹ хѝс прѝн чѣ́ле дóѡ корнѝцъ дѝн фрѹ́нте,
кѹ оўн чáс май найнте ѡ̂ симцéск, шѝ ѣ́тѹ́н-
чѣ́ лáсъ тóт лѹ́крѹл ла къ́мп, шѝ де тóате
пъ́рциле âлѣ́ргъ âкáсъ. Бѹкѹрíа де кѹнътáтѣ
шѝ âвѹцíа лѡр чѣ́ дѝн лъ́ѹнтрѹ, ѡ̂ âрáтъ
âфáръ, прѝн флѹтѹрáрѣ ѣ́рипилѡр ѧнайнтѣ
оўрдинѝшѹлѹй. ш. â.

КѦПѸЛ âл ДО́ЙЛѢ.

Деспре лóкѹл чéл бѹ́н спре цинéрѣ стѹ́пилѡр.

§. 2.

Деспре âлéцерѣ лóкѹлѹй̂ пентрѹ стѹпѝнъ.

Ал цинéрѣ стѹ́пилѡр шѝ âшезáрѣ оўнéй стѹ-
пѝнй се кáде май ѧтѧ́ю â лѹà сѣ́ма ла хрá-

нищѣ

нищѣ âлбинелѫр, ѫдекъ: â къвтà, ка âпрóапе де ствпинъ съ се ѫфле либéзй, хóлде, пóмй сав пъдврй шì ѫлте плáсе де ѫрборй, дин кáре âлбинеле престе бéрз ѫкай âтѫта мїáре шì чéрз се пóатъ âдвнà, кѫт пре сúне съ се пóатъ цинѣ, шì ѡстънкла Отъпѫнвлвй лѫр съ се ръсплътéскъ; къчй де се шì двк âлбинеле кáле де оўн чáс, шì май депáрте двпъ хранúцѣ лѫр, тóтвшй ле плáче кѫнд май âпроáпе ѡ ѫфлъ, мáй фъръ примéждїе ѡ âдвк, шì Отъпѫнвлвй май мвлтъ добѫндъ пóт фáче.

Ўрз ка ювитóрюл де âлбúнй съ пóатъ жвдекà чéба шй де стáрѣ плáнтелѫр шй â Ёрквриле лѫр чéлѫр че âв ѫтрв сúне май мвлтъ мїáре шй чéрз, шй пентрв âлбúнй сѫнт май фолоситóаре, се дъ âйчѣ нвмървл шй фéлюл âѡаре кѫтева плáнте:

1. Динтре легвмй: Мáквл, кѫнепа, лúнтѣ, мъзерúка, бóбвл, хрúшка, сѫмѫнца нáпилѫр, флóарѣ сóарелвй, рáпица, трифóюл.

2. Динтре чéле фирéцй: Либéзиле чéле кв де тóт фéлюл де флóрй ѫподобúте, сѫнт пентрв âлбúнй мвлт фолоситóаре.

3. Динтре пóмй: Мéрїй, пéрїй, мигдалїй, пéрсечїй, првнїй, чирéшїй шì гвтѫїй.

4. Диntръ ѫрборїй пъдѹрецїй: Теюл, стежерюл, âринѹл, плопѹл чел негрѹ, фрапсинѹл, оѹлмѹ, âкацїа, ръкита, ши тот ѫрборѹл чел кѹрат.

5. Диntръ тѹфарй: Âлѹнѹл, âгришѹл, стрѹгѹрашѹл, мѹрїй, змеврїй, âфинїй, порѹмбѹл ши тот спинѹл.

6. Диntръ бѹезиле мироситоаре сав âромате: Тъмъица, мътъчина, лафінда, чимбрѹ, жалфїа ши маюранѹл.

7. Диntръ ѫлте крецерй ↑ гредини: Кѹрекюл, келѹл, келрабѹл, напїй, радичиле, краставецїй, лѹбеницеле, пепенїй, чепа, пътрѹжеюл, табакѹл, хемеюл, шафранѹл: ши ла ѫлтеле де âчестк фоарте таре траг âлбинеле.

Ѫпръ пентрѹ ка съ ѫйбъ âлбинеле май âпроапе лънгъ стѹпинъ â âфлà чева, кънд ѫсте врѣмѣ рѣ, ши нѹ пот збурà дупъ хранище департе, се поате съмънà нѹ департе де стѹпинъ — де ба фи лок — мак ши ѫпрашкъ, ла каре фоарте таре бат âлбинеле, ши цине де примъвѣра пънъ ↑ тоамнъ, дѣкъ де 2 сав 3 ѿри се ба съмънà, âшиждерѣ лимба боѹлѹй, карѣ ↑ Їѹнїе мереѹ ↑ флорѣще ши пънъ ↑ тоамнъ цине: ѫпръ пентрѹ ка съ ѫйбъ âлбинеле чева âпроапе де врѣме ↑ примъвѣръ,

Се поате сэдѝ гечеѝй, замбиле, ѓедера пъмынтулуй, шѝ съмынцуриле вїерзишуриле, кыре де кэ тоамнъ се лэс ѧ грединъ, шѝ ѧ примъвѣръ тимпурїу ѧфлорѣск.

Ялтъ лукаре де сѣмъ ла ѧлѣчерѣ локулуй пентру ступинъ, ѫсте ѧ грижѝ, ка ѧлбинеш нэ фіе силиѓе ѧ зэбрà дупъ храниче престе време рэу прѣ лат, ка вїйнд ѧкърката дела кымп, шѝ принзындуле врем вижуліе пре кале, съ нэ ле рэстоарне ѧ ѫпъ, шѝ кэ сутеле съ се пїарзъ. Ѫръ рэуриле чѣле май ѧгусте, шѝ ѫлте кѣлцѝй май мичѝй шѝ съ-литроасе нэ стрѝкъ, чѝ ѫкъ сынт ѧлбинелур де маре фолос ѧпросапе де ступинъ.

Лынгъ морѝй, кэзницѝй, фъуріѝй шѝ оунде сынт не ѧчетате чокънитуріѝ, ступина се нэ се ѧшѣзъ, къчѝй фъина кѣрѣ се ръдикъ ѧ ѫер дела морѝй, лѣсне ѫтръ ла фэгуріѝй шѝ ѧкрѣуе мїѣрѣ: фумул деле кэзницѝй шѝ дин фъуріѝй ѫсте пэтурос шѝ ѧлбинелур пътъмътору, ѫръ чокънитуриле нэ ле пот суферѝ, шѝ ле фаче смынтѣлъ ѧ лукраре.

Вѣспїиле чѣле мари сэу дынданъуніѝй фак маре прадъ ѧ ѧбинѝй, дечѝй ѧ пъдуріѝй сэу ѧ мошіѝй оунде ѧчеуѝй врăжмашѝй ѧй ѧлбинелур мул-

мѹлцій ла нѹмър сѐ цин; стѹпина съ нѹ се
âшѣзе.

Яшиждерѣ трѐбѹе лѹат сѣма сѹфлăрѣ вăн.
тѹрнлор. Вăнтѹл чѐл де кътръ Япѹс ши măй
кѹ сѣмъ чѐл де кътръ Мїăзъ нóаптѐ, сăнт
âлбинелор фóатѐ стрикътóрій ши примеждїóшій;
дечій ла âшезăрѣ стѹпйнéй тѐрбѹе съ се кăѹ-
тѐ скѹтѣлъ бѹнъ де вăнтѹриле âчѣшѣ.

Ѓ. 6.

Деспре фăчерѣ оуней стѹпи́ний регѹлăрничей

Чи́не пентрѹ десфътăре ши петрекáнїе врѣ
нѹмай дóй саѹ трéй стѹпй ⸗ гръдúнъ саѹ оӱн-
дева съ цúнъ, âчéла нѹ ă̈ре лúпсъ де ѡ̂ стѹ-
пúнъ регѹлăрникъ, къчй âчéа ѡ̈рй оӱндé сѹет
оӱн âкоперемăнт мúк се пóт цинѣ; п̈ръ чи́не
врѣ съ цúнъ 20 — 30, саѹ май мѹлцй, ши
врѣ де âколѡ̀ фолóс съ ă̈йбъ, âчéла ă̈ре лúп-
съ де ѡ̂ стѹпúнъ трăйникъ ши регѹлăрникъ.

Стѹпúнъ трăйникъ ши регѹлăрникъ се
кїáмъ âчѣá, кáрѣ п̈стѐ ѯидúтъ кѹ матéрїáл
бѹн, саѹ де лéмн тăре фъкѹтъ, ⸗ кáрѣ нѹ
нѹмай стѹпїй де вижѹлúй, де цéр, де âр-
сóарѣ сóарелѹй ши де фѹрй се фíе скѹтúцй;
чѝ ши Грижитóрюл âлбúнелор се пóатъ âвѣ

лóк пре диндрéптъл мáткелор фъръ ^пïедекáре â оумблà, шй â къ8тà де дáнселе. Яшà плáсе де ст8пúнй се пóате фáче к8 оу"н8л, к8 дóаш шй к8 трéй рънд8рй де ст8пй, оу"н8л прéсте "ал8л с8бт оун âкоперемънт. Ст8пúна чѣ к8 оун рънд де ст8пй âр фй чѣ май ^демънáтъ де â оумблà пре лънгъ âлбúнй; ^съ ла цинéрѣ оу"н8й н8мър мáре де ст8пй, чѣре прѣмъл8т лóк, шй май мáре кïелт8ъл8. Чѣ к8 трéй рънд8рй âр к8прúнде май п8цúн лóк; ^съ ла âл трéйлѣ рънд дкс8прáсте к8 грештáте, шй к8 примéждïе â оублà к8 âлбúнеле: Дéчй чѣ к8 дóаш рънд8рй âм âфлáт â фй май б8нъ де ^крединцáт. Шй ка съ дá8 май б8нъ ^целѣчере деспръ фáчерѣ Є"й, âм âдешгáт ла мáрцинѣ Кърцúй âчéшïа ^ фóаа чѣ к8 Фïг8риле. Фïг. I. шй II. ŵ фóрмъ де ŵ ст8пúнъ де лéмн трáйник, к8 дóаш рънд8рй де ст8пй, с8бт оун âкоперемънт. Д8пъ кáрѣ Ю"битóрюл де âлбúнй д8пъ пóфтъ са8 д8пъ п8тúнцъ, май л8нгъ са8 май ск8ртъ, май к8 м8лтъ са8 май к8 п8цúнъ кïелт8ъл8ъ, де зúд са8 де лéмн пóате съ ŵ фáкъ. ^Тъа Фïг8ръ âрáтъ фр8нтѣ ст8пúней ^пре8нъ к8 стáрѣ ст8пилор ^ âмъндóш рънд8риле; "ъръ ^ âдóш

Фï-

Фїгъръ се пóт ведѐ фъндóанеле чѐле къ оў-шиле стъпи́нїй ân̂кипъи́те, ши дин жóс съ стъпи́нъ ӑста ши мъсъра пъсъ, дъпъ ка́рѣ стъпи́на â̂часта ӑсте â̂лкътъи́тъ, ка фіеще ка́ре зидáрю̆ съ чоплитóрю̆ де лéмн, май лéсне съ се пóатъ причѐпе деспре фáчерѣ ӗй.

Дъпъ зи́са мъсъръ се вѐде стъпи́на â̂часта â фѝ де дóй стáнжений шѝ дóй шъхъри лъ́нгъ, оу̂н стáнжен лáргъ, шѝ дела пъмáнт пáнъ ла гри́нда, б. б. 8 шъхъри â̂нáлтъ, ӑсте пре 6 стáлпи де горъ́н â̂шезáтъ, динтръ ка́рїй чéй трéй динайнте а. а. а. дин пъмáнт â̂със 8; ӑръ чéй трéй динаърéпт â̂потри́ва лър â̂шезáцй 4½ шъхъри де нáлцй, ши 7—8 цóлй â̂мъкїй чоплúцй, гróшй сáнт. Дъсъпра â̂чéстър стáлпи, прекъм динайнте, â̂ша̀ ши диндерéпт сáнт â̂кеáте гри́нзй, де фіеще че лéмн мóале, шѝ преcте â̂чéлъ кóрнїй в. в. в. в. в. сáнт â̂шезáцй. Преcте кóрнй се пъ́н летéзїй, шѝ дъпъ рандъ́лъ се шиндъ́ще, съ â̂лтми́нтрелъ къ къръми́дъ ӑрсъ, съ къ трiéстїе се â̂кóпере. Отрéшина чѐ динайнте трéбъе â̂та́та â̂ти́нсъ съ фіе, ка къ дáнса нъ̀ нъ́май де плóае, чѝ кáт ē къ пъти́нцъ шѝ де припúрѣ сóарелъй ла â̂мѣзезй стъпїй съ фіе скъти́цй. Жóс пре фáца пъмáнтълъй

BIBLIOTECA ACADEMIEI

тълъй ↑ лъвнтрвл ствпи́нїй дела то́цй трéи стáлпїй чéй динаи́нте, пънъ ла чéй дин дирéпт сáнт ↑кеáте тълпй де горвн, двпъ квм се âрáтъ ↑ Фїг: II. ла г. г. ↑тре кáре тълпи áре â се пвне пре вáтра ствпи́нїй âтáта несúп (âри́нъ), кáт съ вíе âсéменѣ кв тълпиле стáлпилшр, кáре несúп âжвтъ, ка фврни́челе ши хáрцїй съ нв по́атъ лéсне ↑ ствпи́нъ â се ↑квйбà: ăръ гриндвца д. д., ши стáлпїй чéй де оўшъ, є. є. кáре де фíе чè лéмн по́т фи, нв се пвн ка тълпиле ↑тре то́цй стáлпїй ↑лъвнтрв ши âфáръ, кáнд трéбве чéба ↑ грáб съ се кáвте сав съ се и дии ствпи́нъ.

Стáлпвл ї, кáреле се вѣде ↑ Фїг: II. де арѣпта пáрте â стáлпвлвй оўшїй є, ăре лвнцúмѣ

цúмѣ 4½ шѹхѹрй, шй ѫсте дела стѫлпѹл чéл динайнте кѹоѹ̈н шѹх ѧдепъртáт, шй жóс ѧ талпа чѣ де горѹн ѧкеáт, шй кѹ ѿ прингѹцъ дѣсѹпра, кѹ ѫлта жóс, і шѹх дела талпъ ѧсѹс де стѫлпѹл чéл динайнте бúне прúнс: вéзй лїтериле к. к; кáре стѫлп ѫре ѧ тóате тълпиле стѹпúней де рѫнд шй ла ѿ мъсѹръ съ се ѫшѣзъ, шй кѹ ѫчѣлѣ прингѹце съ се лéце, пентрѹ къ пре ѫчéста се ѫшáзъ скáѹнеле стѹпилѡр. Прсте стѫлпѹл ѫчéла шй прсте прингѹца чѣ дѣсѹпра се ѧтúнде скáѹнѹл стѹпилѡр чéл дѣсѹпра прсте тóатъ стѹпúна ѧ лѹнцúме, ѫшúждерѣ прсте прингѹца чѣ дин жóс, се ѧтúнде скáѹнѹл стѹпилѡр чéл дела кáле, кáре скáѹне пóт фй дúн дóй летéзй тáрй къте де 2½ цóлй грóшй ѧ мѹкїй чоплúцй, шй де 6 цóлй оѹ̈нѹл де ѫлтѹл прсте прингѹце ѧкеáцй, сáѹ дин скѫндурй грóасе шй бúне проптúте, ка де грештáтѣ стѹпилѡр съ нѹ се пóатъ стрѫмбà. Ямѫндóаѡ рѫндурúле де скáѹне, трéбѹе ѫшà съ фíе ѫшезáте, ка дындърéпт кѹ ⅓ цóл съ фíе май ѧнáлт, де кáт динайнте, ка сѹдóарѣ ѫлбúнелѡр сáѹ ѫпа дела плóае де ıпре фѹндурúле стѹпилѡр съ се пóатъ скѹре, шй ѫлбúнеле май лéсне съ пóатъ скóате дин лъкáш ѫлбúнеле чѣле мóарте

шй

шѝ ӑлте фъръмитӧрй че се а̂дӧнъ ѧлъӧнтрӧ. ѧтрӧ а̂ша̀ кѝп шѝ мъсӧръ, фъкӧта стӧпѝнъ, ва а̂вѣ ѧтре стѧ́лпй оу̂н стѧ́нжен, ѧ ка́ре ло́к 4 стӧпй нӧмай би́не по́т ѧкепѣ. Рѧ́ндӧл де-ла ва́ле ва бенѝ 1 шӧх ѧна́лт дела пъмѧ́нт, ӑръ че́л дин сӧс ва фѝ нӧмай де 4½ шӧх ѧ-сӧс ръдика́т, шѝ стӧпїй дин а̂мѧндо́ш рѧ́н-дӧриле, дӧпъ кӧм се въ́д ѧ Фїг: I. вшр а̂вѣ къть 3½ шӧхӧрй дестӧл ѧнълцѝме пентрӧ сӧбпӧнерѣ Магацѝнӧрилшр ѧ тѝмпӧл че́л май бӧн пентрӧ а̂лби́нй. Пре дина́йнтѣ стӧпи́ней вреш до́й стѧ́нжений съ се оўмпле ло́кӧл кӧ несѝп, сав ѧкай съ се цѝнъ тотдѣ̆па пли-ви́т, ка вїи́нд а̂лби́неле ѧкъркѧ́те дела кѧ́мп, шѝ къзѧ́нд ѧна́йнтѣ стӧпи́ней, ка съ май ръсӧфле, фъръ ѧпїедека́ре де бӧе́зй съ се по́ат тъ ӑръшй ръдикà: сав ѧ врѣ́мѣ роирїй къзѧ́нд вреш Кръи́цъ вътъмѧ́тъ ла ӑрипй съ нӧ се пїа́рдъ ѧ бӧе́зй, шѝ непӧтѧ́ндӧсе а̂фла̀, а̂л-би́неле ро́юлӧй съ фіе ѧпръсӧра́те ӑръшй ѧ мѧ́тка лшр а̂ се ѧто́арче, шѝ Ѳгъпѧ́нӧл де рӯн рою́ а̂ се пъгӧбѝ.

§. 7.

Деспре фа́черѣ оўней стӧпи́ний про́асте.

Юбито́рюл де цине́рѣ стӧпилшр че́л ма́й

съръ-

єръкѹц, пѧнъ кѧнд ѧл ба пѹне âлбинеле сале, шѝ пре Ёл ѧ старе ѡ стѹпинъ регѹлярник âши фаче, пънъ âтѹнчѣ поате съшй цинъ стѹпїй сей ѧтрѡ стѹпинъ май проастъ пре фѹрчй âшезатъ, шѝ кѹ оу̂н âкоперемант де трестїе сау де наe фъкѹтъ, сѹет карѣ оу̂н рѧнд де стѹпй ѧ Магацинѹрй цинѹцй, преcте вѣръ кѹ фолос се поате цинѣ; ѿръ преcте ѿрнъ се пот мѹта ѧврѣѡ къмаръ, ка съ нѹ цѣцере âлбинеле де фриг. Пентрѹ май бѹнъ причѣперѣ фачерїй âчеѯ цїа стѹпинй, каѹтъ ѧкипѹирѣ Ёй ла марцинѣ Кърцїй, Фїг. III. Дѹпъ форма âчаста се поате фаче стѹпина кът де лѹнгъ, пре май мѹлте фѹрчй, âлкътѹинд скаѹнѹл де оу̂н шѹх дин фаца пъмѧнтѹлѹй ѧсѹс, шѝ âкоперишѹл ѧтингѧнд, ка де плоае шѝ де чѣ прѣ мѹлтъ припирѣ соарелѹй маткеле скѹтите съ фіе, шѝ преднайнтѣ стѹпиней де кѹѣзй кѹрат съ се цинъ.

§. 7.

Деспре âшезарѣ стѹпиней ла локѹл сѹѧ.

Стѹпина съ се âшѣзе ла оу̂н лок звантат, оуѹнде съ нѹ ѿйеъ оумезѣлъ, шй съ се стриче фагѹрїй ѧ лъкашѹриле âлбинелѡр.

Кът

Кат Ѣ кꙋ пꙋтинцъ съ се пꙋнъ стꙋпина кꙋ фáца ân трe ръсърúт шѝ ân трe Ямкéзей, кънй дe ва стà кꙋ фáца дрепт âл ръсърúт, соáреле прѣ дe димінкéцъ âжꙋнце ла оурдинúшꙋриле âлбúнелор, шѝ момкéше âлбúнеле â Ешѝ ла кáмп, шѝ дe мꙋлте ѡрй дe фрúг шѝ ръчкéлъ се пръпъдéск. Пръ дe ва стà кꙋ фáца дрéпт къторъ Ямкéзей, âтꙋнчѣ дімінкéца тарзíꙋ Ес âлбúнеле ла кáмп, шѝ тарзíꙋ жóакъ ân найнтѣ мáткей, пъръ дꙋпъ âмкéзей соáреле прѣ тáре шѝ прѣ мꙋлт припкéше, мáткеле прѣ ânкълзкéше, фáгꙋрій â трáнселе се моáе, шѝ âлбúнеле пътимéск дe кълдꙋръ. Опре Ânꙋс сав Мкéзънóапте нічй декꙋм фáца стꙋпúней съ нꙋ кáꙋте, чѝ май бартóс дінтраколѡ бúне съ се скꙋткéскъ, ка âлбúнеле дe вижꙋлíй шѝ дe бáнтꙋриле âчéстор пърцй съ нꙋ се препъдéскъ. Стꙋпúна чѣ прóастъ, фїúнд къ нꙋ ва âвѣ перéцй діндърéпт, съ се âшкéзъ ла оун гáрд сав пъркéте, ка съ пóатъ фѝ скꙋтúтъ дe сꙋс зúлеле примéждїй.

§. 9.

Деспре лъкашъриле албинелор, ши фолосул дела цинерѣ, стъпилор ал Магацинъри.

Юбиторїй албинелор ау афлат пънъ акъма мълте пласе де лъкашъри пентрѫ цинерѣ албинелор кѫ фолос: дар дintръ тоате ам афлат къ ал Магацинъри, каре айчѣ се ръкомандъ, май кѫ ладеманѣлъ ши май кѫ фолос албинеле се пот-цинѣ. Къчи:

1. Кѫ Магацинъриле се поате да албинелор лок де лъкуинцъ ши де адъпостире, адъпъ пътерѣ попърълъй, ши адъпъ кѫнътатѣ сау ръутатѣ тимпълъй: Пентрѫ пилдъ: Ятрѫн тимп кѫн шимънос кѫ мїаре, албинеле оуънъй стъп кѫн, пот адъче преste вѣръ де доаw ши де трей ѡри май мълтъ мїаре ши чѣръ, де кът поате ал-къпѣ ал кошница карѣ се ѣфлъ; ѡръ не авънд оунде пъне ши адъпостъ, — пентрѫ къ ла кошницъй дин жосъ нѫ ли се поате фаче лок де ажъне, — адъпъ нѫмай кът пот оумплѣ локъл че ѣѫ. Ла оун тимп рѣѫ албинеле оунъй стъп де мижлок сау слаб, афландъсе ал прѣ маре лъкаш, ши дезнъдъждуиндъсе де ал пътѣ оумплѣ, ши авънд липсъ де апърарѣ де непрїятеній, стаѫ агрижате де пръпъ-

дирѣ

дúрѣ лшр — шѝ âшà нúчй кáт âр пȣтѣ âдȣнà — нȣ се силéск â лȣкрà: Пр҃ъ кȣ Магацíнȣриле се пóате âжȣтà ѧ âмѧндóаш ѧтѧмплá-риле; кѣчй ѧ тúмпȣл бȣн, се пóате дà стȣпȣлȣй бȣн, прин сȣбпȣнерѣ Мáгацíнȣрилшр дела вáле, âтѧта лóк, кáт пóт лȣкрà шѝ âдȣнà; Пр҃ъ ѧ тúмп рáȣ дела стȣпȣл кȣ пȣцúне âлбúнй се пóт лȣà дин жóс оу҃нȣл сȣ дóаш Магацíнȣрй, шѝ се пóате лѣсà нȣмай âтѧта лóк, кáт съшй пóатъ âкопѝ фáгȣрїй, шѝ май кȣ лесниме â се âпъра дe непрїáтенй, пáнъ кáнд дин лѣȣнтрȣ се ба май ѧпȣтерничѝ.

2. Прин сȣбпȣнерѣ ѧврéме â Магацíнȣрилор, дȣпъ кȣм ла лóкȣл сѣȣ се ба âрѣтà, се пóт ѡпрѝ мáткеле дела прѣмȣлта роúре, шѝ се пóт май дe тóт десвъцà дела роúре. Пр҃ъ кȣ кóшнициле чéле обичнȣúте âчéстѣ âшà лéсне шѝ кȣ ѧдемѧнéлъ нȣ се пóате фáче: шѝ кȣй нȣ ѝсте кȣноскȣт, кáт дe рáȣ се бáтѣмъ мáткеле, кáре слобóд трéй шѝ пáтрȣ рóй ѧтрш вéр҃ъ? Ѫкъ шѝ кȣ мешешȣг прин деспърцúрѣ Магацíнȣрилшр â оу҃ней мáкe се пóате фáче рóю, дéкъ ва врѣ чúнева дин мáтка чȣ сȣ гѣтáт дe роúре, рóюл е҃й кȣ ѡ сѣптѣмѧнъ сȣ дóаш майнаúнте сѣл деспáртъ.

3. Тóамна, шй ѿрй ѧ чѣ врѣме дела стѫ-
пѫл чѣл богáт де мїáре се пóате лѫà де âсѫпра
оу͡н Магацíн сáѫ дóаш кѫ мїáре, фъръ оу͡чи-
дерѣ âлбúнелшр, шй фъръ де пїáрдерѣ мáт-
кей дин нѫмър: шй фїйнд къ âлбúнеле прé-
сте вѣръ Магацíнѫриле чѣле дин врѣме ѧ врѣ-
ме сѫвтпѫсе, фáгѫрй нóй фак, шй тóт ѧ
жóс се трáг; ѿръ ѧ врѣмѣ сечерúшѫлѫй де мїá-
ре Магацíнѫриле чѣле дѣсѫпра кѫ фáгѫрїй
чѣй къторáнй шй кѫ мїáрѣ че присосѣше, пен-
трѫ требѫúнца кѣшїй се ѿѫ жóс, фъръ оу͡чи-
дерѣ âлбúнелшр: âшà се бѣде къ Мáтка нѫ
пóате ѧ къторáнй, чй де ка фй шй де 20 де
ѧ́ний къторáнъ, ръмáне тóт ѧ трѣгъ шй тúнъ-
ръ, ка де дóй ѧ́ний; къторъ âчѣа, мїáрѣ,
кáрѣ се ѿ дела дáнселе, се ѿ кѫрáтъ, фъръ
нúчй кáт прáф де флóрй, фъръ вїéрмй, шй
фъръ âлбúний móарте, кáре причинѫéск мїáрей
âмъръчѫне, мирóс грéѕ, шй âкричѫне; ѿръ
âчáстъ máре бѫнътáте дела цинéрѣ âлбúнелшр
ѧ кóшниць нѫ се пóате âщептà..

4. Че Ѥ май фрѫмóс шй май десфътътóрю,
къ ла тóт Магацíнѫл ѿсте дин дърепт ѡ фере-
стрѫйкъ мúкъ, кáрѣ дела оу͡егáрю нѫмай кѫ
оу͡н Крейцáрю бѫн се пóате кѫмпърà — сáѫ
де врѣ чúнева ла трéй пъръци â Магацíнѫлѫй
пóа-

пóатѣ фáче ферестрꙋйкѣ — прúн кáрѣ нꙋ нꙋ-май тóатъ лꙋкрáрѣ, спóрюл шѝ лúпса âлбú-нелор кꙋ десфътáре, шѝ кꙋ мнꙋнáре сѣ пóатѣ вед'ѣ, шѝ ла âфлáрѣ кре оꙋнéй лúпсъ ↑дáтъ ↑трꙋ âжꙋтóрю â ле âлергà; чѝ сѣ пóа-тѣ оꙋшóр сокотѝ, кáтѣ Магацúнꙋрй кꙋ мїáрѣ ↑ тóамнъ сѣ пóт лꙋà, шѝ кáтѣ пентрꙋ âлбúнй, ка съ пóатъ лéснѣ Єрнà, сѣ пóт лъсà? Шѝ фїúнд Магацúнꙋриле тóатѣ ла ѡ мъсꙋръ фъкꙋтѣ, пóцй шѝ ↑дáтъ, кáтъ мїáрѣ шѝ чѣ́ръ ↑ чѣ́лѣ лꙋáтѣ, шѝ кáтъ ↑ чѣ́лѣ лъсáтѣ Магацúнꙋрй сѣ а̋флъ?

5) âлбúнеле ↑ Магацúнꙋрй цинꙋтѣ, сáнт мꙋлт май скꙋтúтѣ прéстѣ а̋рнъ, шѝ прéстѣ вѣ́ръ мꙋлт май бúнѣ сѣ пóт âпърà дѣ връж-мáшй, дѣ кáт âчéлѣ, кáрѣ ↑ кóшницй сѣ цúн; пентрꙋ къ кꙋ Магацúнꙋриле прѣ-стѣ а̋рнъ âлбúнеле сѣ пóт ла лóкꙋл лѡ̀р âшà ↑кúдѣ шѝ цинѣ́, кáт нúчй оꙋн хáртѣ сáꙋ шóарек ла дáнселе нꙋ пóатѣ ↑трà, шѝ прѣ-стѣ вѣ́ръ а̋лт лóк пентрꙋ ↑трáрѣ шѝ Єшúрѣ нꙋ а̋ꙋ, фъръ нꙋмай оꙋрдинúшꙋл лѡ̀р, шѝ âчéла дꙋпъ вóѣ шѝ дꙋпъ цѝркꙋмщáнцїѣ сѣ пóа-тѣ май лърцѝ сáꙋ май стрáмторà. а̋ръ âлбúнеле ↑ кóшницй цинꙋтѣ, шѝ дин жóс дѣ тóатѣ пъ́рциле нескꙋтúтѣ, а̋рна дѣ хáрцй, шѝ

-вѣ

вѣ́ра де фъ́рничи́й, кроа́це, флъ́търи́й, ве́спіи́й, дъндъ́ъ́ний шѝ па́сери́й, фъръ ми́лъ шѝ кръца́ре се ↑піа́дек шѝ се жефъ́еск.

6. ↑Алки́неле ↑ Магацінъри́й цинъ́те, май къ́ ↑демънке́ле се по́т къ́ъта̀, грѝжи́ шѝ хръни́, шѝ май фъръ приме́ждіе де ↑пъ́нцерк лър къ́ дъ́нселе се по́ате лъ́кра̀, де къ́м че́ле дин ко́шниць цинъ́те; ″ък май сънт шѝ а″ле те мъ́лте фоло́съри́й дела Магацінъри́й â се âщепта̀, ка́ре нъ́май дин лъ́кра́рк къ́ дъ́нселе се по́ате къноа́це; ″ръ âче́стк съ́ъ пъ́е âи́чк нъ́май пентръ́ â се âръта̀ дескилини́рк чк̀ ма́ре ↑тре âлбі́неле дин ко́шниць шѝ дин Магацінъри́й цинъ́те, шѝ фоло́съл ка́ре къ́ 3 шѝ 4 пъ́рци́й май мъ́лт дела âче́стк де кът дела âчклк се по́ате âщепта̀.

Г. 10.

Деспре фа́черк Магацінъриларъ.

Ърта́нд май съ́е фоло́съл дела цине́рк âлбі́нелър ↑ Магацінъри́й, липсе́ще â âръта̀ шѝ фа́черк лър дъ́пъ мо́дъл че́л май оу̂шо́р. Магацінъ́л а″сте ю̂ лъдъ́цъ ↑ 4 мъ́кіи́ ↑ке́ътъ, шѝ а″ре ↑ лъ́мінъ 10 цо́ли ↑ лъ́нци́ме, шѝ а″ръ́ши́ âта́та ↑ ъ́цци́ме; а″ръ ↑нъ́лци́мк

Êй ăре нȣмай чи́нчй цо́лй; ла пърќтеле че́л де дрќпта шй̀ че́л де сти́нга сѫ́нт прин.. дȣ̆спра шй̀ дии жо́с па́трȣ̆ прингȣ̆це, шй̀ ∧ мижлок оу̂н сфѫрче́л пентрȣ̆ цинерќ фа́гȣ̆рилωр ∧търи́т. Ве́зй шй̀ ∧кипȣ̆и́рќ лȣ̆й ∧ Фїг: IV. Пръ фа́черќ лȣ̆й âша̀ пăсте: Сȣ̆рй чѐ чоплито́рю де ле́мн, ка́реле цїе лȣ̆кра̀ кȣ̆ гилъ́ȣ̆ шй̀ кȣ̆ фирй́зȣ̆, âвѫ́нд âчќстк бȣ̆не, шй̀ бине âскȣ̆цйте, съ пă ŵ скѫ́ндȣ̆ръ де бра́д, сав ȣ̆рй де че ле́мн, съ ŵ нетезќск де âмѫндо́аω пъ́рциле, шй̀ пре âмѫндо́ω дȣ̆нциле ȅй. Де ка фи́ скѫ́ндȣ̆ра 10 цо́лй ла́тъ, съ ŵ та́е кȣ̆ фирй́зȣ̆л дќлȣ̆нгȣ̆ ∧ до́аω, съ фа́къ до́аω бȣ̆къ́цй къте де 5 цо́лй ла́те, шй̀ нетезѫ́нд шй̀ дȣ̆нциле ∧ оўрма фирй́зȣ̆лȣ̆й, съ ле тае-то́ате бȣ̆къ́цй къте де 1 шȣ̆х лȣ̆нцй. ла фїе це ка́ре Магаци́н съ пă 4 бȣ̆къ́цй, ка́ре се по́т кїема̀ пъре́цїй Магаци́нȣ̆лȣ̆й: ла ми́жлокȣ̆л оўнȣ̆й пърќте дќ âче́цк се скобќск ферестȣ̆йка Магаци́нȣ̆лȣ̆й 5 цо́лй лȣ̆нгъ, шй̀ $2\frac{1}{2}$ цо́лй ла́тъ, кȣ̆м се вќде ла Магаци́нȣ̆л дин Фїгȣ̆ра V. ла в. Дȣ̆пъ âчќа съ ∧кїе́е Магаци́нȣ̆л кȣ̆ ди́нцй шй̀ нȣ̆ нȣ̆май кȣ̆ кле́й, чй̀ шй̀ кȣ̆ кȣ̆е де ле́мн, клейте би́не, съ ле ∧цепенќск, ка съ нȣ̆ се дешке́е де оўмезќлъ шй̀ десо́аре. Пръ де нȣ̆ ва цй̀ ∧кеа̀ кȣ̆ ди́нцй, âтȣ̆н-

цĭй, âтъ̆нчĕ съ ѡ̂ ѧкéе бúне къ̆ къ̆е де лътéзй ѧéъ âтъ̆нчĕ дóй пърéцй âъ̆ â фѝ нъ̆май де 10 цóлй де лъ̆нцй, пăръ чеалáлцй дóй, кáрїй прéсте âчéцĕ се вѡр прúнде съ фíе де 1 шъ̆х, ка ѧкеúндъ̆се Магацíнъ̆л съ пóатъ венѝ ла мъсъ̆ра лъ̆й чĕ де 10 цóлй, лъ̆нг шѝ лáрг ѧ лъ̆мúнъ. Чéле 4 прингъ̆цъ се пóт фáче динтръ̆н летéзю̆ ѧ мъ̆кїй чоплúт, $\frac{3}{4}$ цóл де гроáсе, шѝ 1 шъ̆х лъ̆нцй, кáре ла перéцїй чéй де аркíта шѝ де стáн-гà — дъ̆пъ към стъ̀ Магацíнъ̆л къ̆ ферĕстра къ̆тръ лъ̆крътóрю̆ къ̆тáнд — дĕсъ̆прашѝ дин жóс, динафáръ ла мáрцинй, дъ̆пъ към се вéд ѧ б. б. б. б. Фїг. V. съ се клеáскъ, шѝ къ̆ къте 3 къ̆е съ се прúнзъ, шѝ âсéменĕ къ̆ дъ̆нциле Магацíнлъ̆й âшà· бúне съ се нетезáскъ, шй съ се âсеменĕзъ, ка кáнд вѡр стà 2 сав май мъ̆лте Магацíнъ̆рй оўнъ̆л прéсте ăлтъ̆л, съ стĕ ловúте бúне, ка съ нъ̆ фíе ръсъ̆флътъ̆рй шѝ лúпсъ де âстъ̆пáт къ̆ пъмáнт пúнтре нăле. Ячĕсте âшà прúнсе 4 прингъ̆це фáк дóаѡ слъ̆жбе, оўна ла ръдикáрĕ шй мъ̆тáрĕ стъ̆пъ̆лъ̆й ăре ѡ̆мъ̆л къ̆ мáниле де чe âпъ̆кà, ăлта, кáнд вин май мъ̆лте Магацíнъ̆рй оўнъ̆ прéсте ăлтъ̆л â стà, стáъ̆ май бúне шѝ май фъръ примéждїе де рътъ̆рнáре.

Офэрчелѹл чел дин мижлокѹл Магацінѹлѹй Фїгѹрїй â IV. г. кáреле слѹжáце, кѹм слѹ хúс май сѹс, пентрѹ цинéрк фáгѹрилор â фіе це кърѹа Магацін, áре â фи $\frac{1}{8}$ цóл де грóс, ши 1 шѹх лѹнг, ши фъкáнд кѹ ѡ бѹргíе, ка ши сфэрчéлѹ де грóасъ, ѧ пърк̀теле чéл де стúнга â Магацінѹлѹй гъѹрй, съ се ѧцепенк̀ск бúне âколѡ. Кáнд врк̀ чúнева ѧтáка дáтъ âлбúнеле оӱнѹй рóю ѧ Магацінѹрй, â ле бъгà, âтѹнчк̀ ла Магацінѹл кáреле ва съ вúнъ май дк̀сѹпра, пре лáнгъ сфэрчéлѹ чéл дела мúжлок, липсéск â се май пѹне ши â се прúнде дк̀сѹпра Магацінѹлѹй ѧкъ шк̀съ сфэрчéле, дѹпъ кѹм се вэ́д ѧ Фїг V. ла а. а. а. а. а. а. ѧ дѹнциле пърéцилор чéлор фъръ прингѹце ѧбѹкáте: кáре трéбѹе съ фíе 11 цóлй лѹнцй, $\frac{1}{4}$ цóл грóасе, ши $\frac{1}{4}$ цóл лáте, ѧ̈ръ нѹ ѡáбле, ка чел дела мúжлок. Ячк̀стк слѹжéск спре ѧрептáрк̀ âлбúнелор, ка дѹпъ дáнселе съ прúндъ ши съ мáне ѧ жóс фáгѹрїй лор: ши пентрѹ ка май бúне съ се пóатъ ведк̀ пре ферестрѹйкъ лѹкрѹл ши стáрк̀ âлбúнелор пúнтръ фáгѹрй, кечй ѧ̈ле сáнт прин âчéа силúте, âшà, ши нѹ âлтмúнтрелк̀ â зидй фáгѹрїй ѧ жóс. Ферестрѹйка чк̀ де стúклъ, кáрк̀ де оӱегáрй кѹ $\frac{1}{4}$ де цóл май лѹнгъ ши май лáтъ де

кѹм

кꙋм ѫстъ лꙋмина ферестрїй, липскꙋе ѧ се тъѧ, ѫре ѧ се принде кꙋ кърлицкле де дрот саꙋ де спинй пре пъркте дин лъꙋнтрꙋл Магацінꙋлꙋй, ѫръ динафаръ ѫре ѧ се ѧстꙋпа ферестрꙋйка кꙋ оуѫн фꙋндишел де скѫндꙋръ, ѫръшй кꙋ ¼ де цол май лꙋнг шй маѵ лат де кꙋм Ē лꙋмина фърестрїй: карелe ѧша требꙋе съ фіе ѧлкътꙋйт, ка жꙋмътате гросимѣ фꙋндишелꙋлꙋй съ ѫтре ѧ ферѣстръ, ѫръ жꙋмътате съ рѫмѫнъ ѧфаръ, шй съ се липѣскъ кꙋ мърциниле лꙋй пре пъркѣтеле Магацінꙋлꙋй ѧпрежꙋрꙋл фърестрїй, пентрꙋ ка шй ферѣстра съ фіе бине ѧстꙋпатъ, шй кꙋ мѫна съ ѡ поцй ѧпꙋкà, кѫнд ѧй липсъ ѧ ѡ ѧкиде саꙋ ѧ ѡ дешкиде. Вѣзй ѧкипꙋйрѣ ѧчелꙋй фꙋндишел ѧ Фїг: VIII. Оуѫн Магацін дꙋпъ мъсꙋра ѧчаста фъкꙋт, кѫнд ѫсте плин кꙋ фагꙋрй, шй тоцй фагꙋрїй плинй кꙋ мїаре, ѫре ѧ сине 11 пѫнъ ла 12 фонцй де мїаре кꙋратъ, шй 13 пѫнъ ла 14 лоцй де чѣръ стоарсъ, шй кꙋратъ.

§. 11.

Деспре фꙋндꙋриле, каре сѫнт де липсъ съ ѫйбъ фі еціе каре стꙋп ѧ Магацінꙋрй цинꙋт.

Фїйнд къ сꙋс ѧрътателе Магацінꙋрй сѫнт

фъкѹте фъръ фѹндѹрй ши фъръ оу̂рдинѝшѹрй, ши тóт стѹпѹл ӑре лúпсъ ка дăсѹпра съ фíе а̂фѹндáт, ши дин жóс съ ӑйѣъ а̂лбúнеле оу̂рдинúш сад ферестрѹйкъ де ѐшúт ши де а̂трáт, а̂ша̀ дáръ а̂йчк се ва а̂рътà фáчерк фѹндѹлѹй чéлѹй дăсѹпра ши а̂чéлѹй дин жóс кѹ оу̂рдинúшѹл стѹпѹлѹй. Фѹндѹл чéл дăсѹпра съ се фáкъ диндрш скáндѹръ оўн цóл де грóаси ши; шѹх лáтъ, ши а̂ша̀ де мáре, кáт съ пóатъ а̂коперѝ гѹра оўнѹй Магацúн, ши съ се ловѣ́скъ лúне дăсѹпра лѹй: вéзил ши а̂кипѹúт а̂ Фїг. VI. Ла бъгáрк рóюлѹй а̂ Магацúнѹрй се прúнде фѹндѹл а̂чéста кѹ 4 кѹе де шúндре прéсте оу̂н Магацúн де чѣ́ле кѹ б сфърчѣ́ле, кѹм се вѣ́де а̂ Фїг: V; ӑ̈ръ ла лѹáрк Магацúнѹрилшр кѹ мїáре, Магацúнѹл чéл дăсѹпра стѹпѹлѹй ръмáс, се а̂кóпере престе фáгѹрй кѹ оу̂н фѹнд де а̂чéстѣ, ши се прúнде ӑ̈ръший кѹ кѹе.

Фѹндѹл чéл дела вáле де стѹп, а̂ карéле ши оу̂рдинúшѹл а̂лбúнелшр се фáче, ӑ̈ре а̂ фѝ диндрш скáндѹръ чéва май лáтъ де 1 шѹх ши 1 цóл гróасъ; ӑ̈ръ де лѹнг ӑ̈ре а̂ фѝ 20 де цóлй, пентрѹ ка съ ӑйѣъ ши оу̂рдинúшѹл лóк де а̂жѹнс, ши стѹпѹл дѹпъ лúпсъ съ се пóатъ трáце а̂дерéпт, ши а̂кúде. Вéзй а̂-

кипѹúрѣ

кипъи́рѣ лъй ѧ Фїгъра VII. да ма́рцинѣ лъй дела а пѫнъ ла б, ѫ́сте оу̂рдини́шъл а̂лбѝнелшр, а̂че́ла се скобѣ́ще къ ѿ дълтъцъ ѧ а̂че́л фъ́нд ½ цо́л а̂да́нк, ѫ́ръ ла́т ла а нъ́май де оу́н цо́л, ѫ́ръ май ѧколѡ̀ пѫнъ ла б, съ се сфърша́скъ пѫнъ ла 2½ цо́лй. Яче́ст оу̂рдини́ш де а̂чѣ́ка липсѣ́ще а̂ша̀ съ фіе фъкъ́т, ка примъвѣ́ра шѝ то́амна, пентръ а̂пъра́рѣ а̂лбѝнелшр, де а̂лбинй жефъитоа́ре шѝ де ѫ́лцй непрїя́тенй а̂й лѡ́р, оу̂рдини́шъл съ се по́атъ дъпъ ли́псъ стрѫмторà; ѫ́ръ вѣ́ра ши ѧ врѣмѣ роирїй съ се по́атъ дъпъ ста́рѣ ѧпрежъ́р лерцѝ. Престе а̂ша̀ фъ́нд пъи́ндъсестъпъл че́л ѧ Магацѝнърй а̂флъто́рю, наъ а̂лбѝнеле ѫ́лтъ ресъфла́ре, фъръ нъ́май оу̂рдини́шъл — ши де ба фѝ а̂че́ла нѣ́тед гилъи́т, ѫ́тънчѣ ни́чй фърни́чиле нъ́ по́т ѧтра пре ѫ́лтъ па́рте ла а̂лбѝни́й. Врѫ́нд а̂ ѧки́дестъпъл де то́т, ка ни́чй а̂ а̂лбѝнъ съ нъ́ по́атъ Єшѝ, тра́цй дѝн дере́пт стъ́пъл къ̀тръ ти́не, пѫ́нъ трѣ́че престе оу̂рдини́ш: врѫ́нд а̂ стрѫмторà сау̂ а̂ лъръцѝ оу̂рдини́шъл шѝ оу̂мбла́рѣ а̂лбѝнелшр, прин ѧпи́нцерѣ май ѧ напо́й, по́цй лъкрà към ѧцй пла́че. Фъ́ндърй де а̂чѣ́стѣ съ се ѫ́фле то́тдъъ́на май мъ́лте де ка́т Є̑ нъ́мъръл стъ́пилшр

аwр ↑ Магацінѹрй, ка ла врѣме де требѹінц съ се пѣатъ скимбà.

Ю̂битóрюл де â̂лбѝний съ нѹ се спáрїе нѝчй кѧт де кїелтѹѧ́ла, кáрѣ ŵ ва фáче кѹ Магацінѹриле пентрѹ â̂лбѝнеле сáле, къчй â̂чѣ́а сѝнгѹре â̂лбѝнеле, кáре â̂шà се вwр цинѣ́, ↑ скѹртъ врѣ́ме ↑доѝт шѝ ↑треѝт вwр ↑тоáрче. Нѝчй Ē де лѝпсъ тóцй стѹпїй де ŵдáтъ ↑ Магацінѹрѝ â̂й ↑тóарче, чѝ дѹпъ пѹтѝнцъ шѝ ↑ тóт ѫнѹл къте дóй сад трѣ̀й, пѧнъ тóцй ↑ Магацінѹрй вwр фѝ ↑тóрший, Магацінѹриле ŵдáтъ фъкѹте, шѝ бѝне пъстрáте, пóт мѹлцй ѫнй съ слѹжáскъ.

↑ Фїгѹра â IX. се вѣ́де оӳн стѹп дин 3 Магацінѹрй кѹпрѝнс, ши â̂шà ↑кипѹѝт, кѹм стъ̀ кѹ оу̂рдинѝшѹл ла фрѹнтáрю̀ пре скáѹнѹл стѹпѝнїй, дин кáре шѝ май бѝне се пóате вѣ́дѣ стáрѣ стѹпилwр ↑ Магацінѹрй.

§. 12.

Деспре фачерѣ Магацінѹрилwр де пáе.

Фїѝнд чѝнева â̂шà сърáк, ка съ нѹшй пóатъ фáче Магацінѹрй де скѧ́ндѹрй, шѝ тóтѹшй â̂р вой â̂лбѝнеле сáле дин кóшница ŵбичнѹѝте ↑ Магацінѹрй съ ле мѹте, шѝ съ ле цѝнъ:

ин; ла âшà лúпсъ пóате кȣ пȣцúнъ ѡстънкълъ
съшй фáкъ Магацéнȣрй шì дe пáе, кáре тóт
âчéлашй фолóс, ка шì чкéле дe скáндȣрй пóт
âдȣче, нȣмай кȣ кáт ↑ âчкéстк âлбúнеле
нȣ сáнт дe хáрцй âша скȣтúте, ка ↑ âчкълк,
шì чкéле дин скáндȣрй фїйнд дин лъȣнтрȣ
нкéтеде, май бȣкȣрóс шì май не ↑пїедекáт
лȣкръ âлбúнеле ↑трáнселе, дe кáт ↑ чкéле
дe пáе. Пентрȣ фáчерк Магацínȣрилѡр дe пáе,
дȣпъ фóрма шì мъсȣра чéлѡр дe скáндȣрй,
требȣáше съ се фáкъ оу̑н модéл саȣ кълȣп
дин трȣпúна оу̑нȣй пóм саȣ áркоре гróс,
шì ↑ мȣкíй âтáта дe гróс чоплúт, кáт дe
тóате пáтрȣ пърциле съ áйкъ къте 10 цóлй
↑ гросúме. Предȣпъ Модéлȣ âчéстà съ се ↑-
вълкскъ ѡ фȣнїе дe пáе пáнъ кáнд ва €шì
дe 5 цóлй ↑нáлтъ, áдекъ ↑нелцúмк дȣпъ
кȣм саȣ âрътáт сȣс ла Магацínȣриле чкéле
дe скáндȣрй — кáȣтъ шì Фїг: IV. Фȣнїа съ
фíе дин пáе дe ѡ̑рх, саȣ дe съкáръ немлечи-
тъ, шì съ се фáкъ ка дe оу̑н цóл гróасъ,
шì ↑фъшȣрáндȣѡ ↑пръжȣрȣл модéлȣлȣй, съ
се лкéце ѡ ↑фъшȣрътȣръ дe áлта кȣ тéй, пá-
нъ ва €шì мъсȣра Магацínȣлȣй. Ла âчкéсте
Магацínȣрй нȣ требȣéск прингȣце ла мáрци-
ний. Офърчéлȣл се пóате прúнде шì ↑цепений

ла

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROM

аа ми́жлок пентрꙋ цинéрѣ фáгꙋрилωр. Фꙋн-
дꙋл чéл дѣсꙋпра пóате фи ѿрй дин че скꙗн-
дꙋр, ши чѣ́ле шѣ́се сфжрчѣ́ле, дꙋпъ кáре âꙋ
â се силѝ âлби́неле фáгꙋрїй â мꙗнà, се пóт
прúнде кꙋ кꙋничѣ́ле пре фꙋндꙋл âчéла дин
лъꙋнтрꙋ. Ѿпъ фꙋндꙋл чéл кꙋ оу̂рдини́ш трé-
бꙋе съ фíе фъкꙋт ка ши чéл че саꙋ âръта́т сꙋс
ла Магацíнꙋрриле де скꙗндꙋрй. Дꙋпъ пóфтъ
ши пꙋти́нцъ се пóте фáче ши âи́чѣ ла оу̂н
пърѣ́те ферестрꙋйкъ де сти́клъ; ѽдекъ кꙋ оу̂н
кꙋци́т бꙋн се пóате тъà фърестрꙋйка ѽкъ
пре модéл, дꙋпъ âчѣ́а оу̂егꙋца се пóате ѧкеа
â трꙋ оу̂н рáм ѧпръꙋнъ кꙋ фꙋндишéлꙋл ЄЙ,
дꙋпъ причѣ́пере, ши се пóате прúнде ла лóкꙋл
ЄЙ. Кꙋ âчéсте Магацíнꙋрй се лꙋкръ кꙋ âлби́-
неле ка ши кꙋ чѣ́ле де скꙗндꙋрй, кꙋм ѧна-
и́нте се ва âръта. Ши фїи́нд ла âсѣ́менѣ мъ-
сꙋръ фъкꙋте, âтꙗта мїáре ши чѣ́ръ ѧ си́не
кꙋпринд, кꙗт ши чѣ́ле де скꙗндꙋрй.

Ѯ. 13.

Деспре фáчерѣ оу̂нꙋй Магацíн де оу̂áгъ, пентрꙋ привúрѣ ла лꙋ́крꙋл âлби́нелωр, ши пентрꙋ петрекáнїе ши десфътáре.

Опре подóаба оу̂ней би́не рꙗндꙋи́те стꙋ-
пи́ний, ши пентрꙋ привúрѣ май кꙋ âмърꙋнтꙋл

ла

ла лъкръл шй стáрк âлбúнелър се пóате цинк
оу́н стъп сав дóй шй ↑ Магацúнърй де оу́агъ.
Ла оу́н стъп трéбуеск 3 Магацúнърй, кáре тот
âша де лъ́нций шй де лáте, шй âчéкаш фóрмъ
съ ắйбъ, ка шй къ́м сáнт Магацúнърриле чéле
май сък âрътáте; нъ́май къ âтáта âчéстк де
âчéлк съ се дескилинéскъ, къ кáт âчéлк нъ́-
май 5 цóлй, ắръ âчéстк 10 цóлй ↑ налте, â-
декъ ка 2 Магацúнърй, оу́на де âчéстк се ка́-
де ↑ нáлте â фй. Ла тóт Магацúнъл бúн 4
фересúрїй де оу́агъ, ла тóцй 4 перéцúй, шй
фересúриле ắкъ â фй ↑ лъцúме 9, ắръ ↑ нъл-
цúме 7 цóлй, ка съ се пóатъ бедк лъкръл
âлбúнелър де тóате пъ́рциле де âжъ́нс, фере́-
стриле де оу́агъ се прúнд къ къичéле дúн
лъ́нтръл Магацúнълъй, ắръ чéле де скáн-
дърй прединафáръ се пъ́н шй се âлкътъ́еск ка
шй чéле дéла чéлклáлте Магацúнърй, прин-
зáндъле къ чéва прединафáръ ла мáрцúний, ка
съ нъ́ пóатъ къдè. Ла Магацúнъл чéл дéсъ́-
пра, ↑ кáре ↑ тáла дáтъ се ва пъ́не рóюл, ка́-
реле ↑ âчéлк Магацúнърй тотдéъ́на се ва цинè,
съ се âлкътъ́аскъ дéсъ́пра лъй 6 сфáрчéле,
дъ́пъ къ́м сáнт âлкътъ́ите прéсте Магацúнъл
дин Фїг. V. a. a. a. a. a. a. ка âлбúнеле се
прúндъ шй се мáне фáгъ́рїй дъ́пъ къ́м врéй;

ắръ

ĭăръ ла чѣ́ле лалте до́аш, тре́бѹе нѹ́май къте оўн сфрчѣ́л, дѹпъ кѹ́м се вѣ́де ла Магацінѹл дин Фїг. IV. г. дксѹ́пра де фересті́рїй — ка съ ци́нъ фа́гѹрїй — съ се ȃлкътѹ́скъ. Прингѹцеле чѣ́ле де ма́рцини́й, ши фѹ́ндѹл че́л дксѹ́пра, ши че́л кѹ оўрдни́шѹл дин жо́с, се пѹ́н ши ла ȃчестѣ ка ши ла чѣлела́лте Магацінѹрй. Ѧтра́ да́тъ, ка́нд брѣ́й съ пѹ́ний ăлби́ний ѧ ȃче́ст лъка́ш, при́нзй ро́юл ѧ Магацінѹл че́л кѹ 6 сфрчѣ́ле, ши дксѹ́пра ѧ фѹндат, ши да́й оўн ло́к десфъта́т ши ѧ дъмънѣ́лник ѧ стѹпи́нъ, сѹ ăлт оўндева ла скѹтѣ́лъ. Ка́нд вѹ́р мъна ȃлби́неле преште жѹмъта́те Магацінѹл ȃче́ста кѹ фа́гѹрй, ȃтѹнчѣ йсе сѹбпѹ́не оўнѹл де чѣ́ле нѹ май кѹ оўн сфрчѣ́л. Ши ка́нд ши ȃче́ста преште жѹмъта́те ва фи́ плии́н, ȃтѹнчѣ съ се сѹбпѹнъ ши ȃлтре́йлѣ. Ѧтрѹ́н ти́мп бѹнишо́р пентрѹ ȃлби́ний, по́т оўмплѣ ȃлби́неле ѧтрш вѣ́ръ то́ате тре́й Магацінѹриле. Ѧ то́амна вїйто́аре се по́ате лѹа́ Магацінѹл че́л май дксѹ́пра плии́н кѹ мїа́ре, фъ́ръ ни́чй ѡ ȃлби́нъ. Ѧлбинеле, ка́ре ѧ чѣ́ле до́аш Магацінѹрй дин жо́с вѹр ръмънѣ́, кѹ мїа́рѣ че аѹ ȃколѡ по́т Ѣрна́ ши трей пъ́нъ ѧ вїйто́арѣ примъвѣ́ръ. Магацінѹл че́л лѹа́т кѹ мїа́рѣ, дешертъ́ндѹсе,

ши

шй лъ́ндъисе а̂къма сфа̀рчѣ́леле чѣ́ле дк-
съ́пра, йсе а̂лкътъ́а̀ше нъ́май оў́нъл, ка шй
ла чѣлѣла́лте, шй а̂ вѣ́ра вїйто́аре дъ́пъ че
вшр фй чѣ́ле до́аш плйне де фа́гурй, се съ́к-
пъ́не съ́пт а̂чѣлѣ, шй къ лъ́ар дъ́съ́пра,
шй съ́кпъ́нерѣ дела ва́ле, то́т а̂ша̀ се цйне
а̂че́л стъ́п къ чѣ́ле трей Магацінърй.

§. 14.

Деспре ӑ́лте оу̂нѣ́лте шй скъ́ле требъин-
чо́асе сав а̂дъмжнѣ́лниче ла цинѣ́рѣ
стъ́пилшр.

Ла лъкра́рѣ къ а̂лбйнеле, оу̂рмътто́арele оу̂-
нѣ́лте, оў́неле сѧ́нт де лйпсъ, ӑ́лтеле а̂демж-
нѣ́лниче преете ӑ́нн, шй а̂ врѣ́мѣ ройрїй, ка́ре
се по́т кѧ́нд шй кѧ́нд фа́че шй а̂дъна̀, ка съ
се ӑ́фле а̂ стъпйнъ.

1. Оу̂н шбрезарю̆, сав шй до́аш, шй ш̂
пърѣ́ке сав до́аш дъ мънъ́шй, пентръ а̂ трар-
ма́рѣ а̂проти́ва а̂лбйнелшр кѧ́нд оў́мблъ къ
дѧ́нселе вѣ́ра, шй кѧ́нд ѿ тймпъл ка́лд. Сѻ-
брезарю̆ се по́ате фа́че дынтръ оу̂н пътра́рй де
рйф пѧ́нзъ гро́асъ черъйтъ (Gewichſte Lein-
wand), оу̂н трйтел, сав а̂трѣ́а па́рте де оу̂н
рйф хаъбенга́ас (Weiſe Haubengaas) ка́рѣ ӑ́сте

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE

ѡ пѧнꙁъ фоарте раръ, ѧлеѫ ши ѧтꙋрицъ, карѣ фъмениле ѡрѫшенеѫй ла чѣпсе ѧлеѫ ѡ ѧтребꙋинцѣꙁъ, ши оу̂н риф де пѧнꙁъ май проастъ ши моале. Дин пѧнꙁа чѣ червꙋицъ се фаче кѫчꙋла, сав ѡбада карѣ бине преспе крѣщет ѧжос слобозицъ, ши сѫт грꙋмаꙁй ѧ гꙋстатъ ши косꙋтъ, дупъ âчѣа кꙋ хъртіе гроасъ сав кꙋ ѧлтъ пѧнꙁъ клеицъ, ка съ стѣ ѡбада таре, съ фіе кꙋптꙋшицъ. Дин Хаꙋбенгаас се тае дупъ мъсꙋра ѡбраꙁꙋлуй ши â ѡбеꙁій оу̂н пїетек ка ѡбраꙁꙋл лꙋнгꙋат, ши се принде ѧ фаца ѡбеꙁій, пре оу̂нде аре â кѫꙋта ла âлбиний. Пѫръ дин пѧнꙁа чѣ май проастъ, оу̂н трител съ сѣ коасъ де марцинѣ ѡбеꙁій сꙋпт грꙋмаꙁй пѧнъ ѧ потрива оу̂рекилѡр; пѫръ чѣлелалте доаѡ пърцй съ сѣ коасъ декътръ чѣфъ диндерепт, дин крѣщет пѧнъ пѫръшй ѧпотрива оу̂рекилѡр, ши съ май трѣкъ де оу̂н цол ши престе чѫалалтъ пѧнꙁъ. Ла капетеле пїетекꙋлуй челуй маре, де ѡ парте ши де алта ѧпотрива грꙋмаꙁꙋлуй ла оу̂мерй, съ се принаъ кѫте оу̂н риф де пантикъ сав ѧлтъ ѧцъ гроасъ, кꙋ каре аре â се легà чел че ѫ ѡбрезарюл ѧ кап, ѧпрежꙋрꙋл грꙋмаꙁꙋлуй, ши преспе пїетекꙋл чел десꙋпт грꙋмаꙁй динаинте, сꙋфꙋлкѧнд бине, ка ничй

ѡ ълбинъ, ла пїале съ нѹ поатъ ътра. Ячастъ
формъ де ѡбрезарю ѥсте оушоаръ, ши алби-
неле ла пѧнза чѣ раръ, фїйнд ѧлеъ, нѹ траг
ъша, ка ла ѧлте ѡбрезаре, ничй поате ътра ла
ѡбраз. Ѥръ мънѹшиле съ фіе де кордован,
сав де лѧнъ, ши кѹ дїецете. Чѣле де пїале
моале ши мой дирѣсе нѹ сѧнт бѹне, пен-
трѹ къ ѧкѹл албинелър се ътлѧнтъ, ши ръ-
мѧне ъ ѥле, ши тоате ъчѣлѣ албиний мор,
ѥръ ъ чѣле де кордован ши де лѧнъ нѹ. Де
вър фй мънѹшиле скѹрте, съ се ъ дѧшгъ кѹ
пѧнзъ ка съ трѣкъ прѣсте мѧнечй ътѹс, ка
съ нѹ поатъ стръбате албинеле ла пїале.
Ѧшиждерѣ съ фіе ѡмѹл ъкълцат, нѹ дъскѹлц
ши ъ йзмене, кѧнд се ътрармъ ъпротива ал-
бинелър, пентрѹ къ нѹмай ѡ албинъ де ва
ътра ла пїале, поате причинѹй ъпїедекаре
лѹкрѹлѹй.

2. Ѥсте де требуинцъ врем кѧцва рифй
де сѧрмъ сав арот де фер, сав де ърамъ,
ка коарда де лѧутъ чѣ мижлочіе де лѧнгъ чѣ
сѹбцире съ фіе гроасъ, ши ъ фок ѥрсъ. Да
оун риф де ъчест арот съ сѣ лѣце де ъмѧн-
доаш капетеле къте оун мънѹ, ши съ се
ѧфле тотдѣуна 3 сав 4 корзй де ъчѣшѣ пен-
трѹ тъѧтѹл фагѹрилър пинтре Магацінѹрй,

кѧнд

кънд ва, съ се н̃ бръ8нв8л к8 мїáре, са8 кънд се бу́р. дъспърцѝ ла фáчерѣ рóюл8й к8 меше-ш8г, дупъ к8м ân найнте май пре лáрг се ва скрїѝ.

3. Ѝ̃сте де лúпсъ û дáлтъ шѝ оу̂н к8-цитáш б8н, пентр8 деспрúндерѣ Магацúн8рилор ла кїептóрй шѝ фáчерѣ лóк дрóт8л8й ка май оу̂шóр съ пóатъ трѣ́че пинтре Магацúн8рй шѝ прин фáг8рй.

4. Оу̂н к8цúт стрáме шѝ âск8цúт де âмăндóаш пъ́рциле ла бắрф, шѝ л8́нг ла мă-нúй, шѝ бắрф8л мăнúкл8й съ фíе де $1\frac{1}{4}$ цóл лáт, шѝ ѝ̃ръшй бúне âск8цúт, кáре требу́е ла рѣтезáрѣ ст8́пилор.

5. Л8́т к8 бáлегъ де бáкъ âместéкат, шѝ бúне фръмăнтáт, пентр8 липúрѣ шѝ âст8-пáрѣ ръс8флъ́рилор, шѝ пре оу̂́нде âр пу́тѣ ân трà ф8рнúчй ла âлбúнй, съ се ắфле тотдѣ́-на гáта, кáре се пóате цинѣ́ прóаспът шѝ моáле, ла оу̂н лóк кам оу̂мъдóс шѝ оу̂м-брóс, ân гропáт ân пъмăнт, лăнгъ ст8пúнъ.

6. Нúше фолк8цй мúчй, к8 û пúкъ де плéх де фéр ân пръ8нáцй дупъ к8м се вéде âкип8úцй ла мáрцинѣ Къ́рцїй ân Фїг8ра X. пентр8 âлăнзúрѣ âлбúнелор к8 ф8м, кънд ѝ̃сте лúпсъ де âчéл. Ячáстъ пúкъ фíецекá-

ре

ре клáмфер сáв лáкрътóрїв де плéх ѿ пóате, шѝ цíе фáче: кв кáре фóарте оу̂шóр шѝ кв а̂демънáре се пóате фáче фăм ла а̂лбúнй.

7. Рáзъ бътрáнъ, бáлегъ оу̂скáтъ, шѝ бăркéте оу̂скáт, пентрв а̂фăмáре, де бъгáт прéсте кърбăнй а̂ пúксъ, съ се ăфле тотдéбна а̂ стăпúнъ.

8. Ѡ̂ тигáе кв гъ́врй де фéр сав де пъмáнт, пентрв а̂дăс жъратек сав кърбăнй де фъкăт фăм-

9. Врев дóаш сав трéй сăчитăрй де рáзъ бътрáнъ кв пъ́р де ѿм а̂местъкáтъ, шѝ легáтъ, фáче бăнъ слăжбъ а̂ скóате а̂лбúнеле рóюлăй дин врев кръпътăръ сав ăлт ръ́в лóк, кáнд се а̂тáмплъ а̂ се а̂шезà; кв фăм де а̂чáстъ сăчитăръ се силéск а̂лбúнеле а̂ Єшѝ шѝ ла ăлт лóк май бăн а̂ се а̂шезà.

10. Врев дóаш трéй стропъ́клници де цъ́кв, де стропúт рóюл кáнд се а̂кăртъ́це а̂ ăер, ка май а̂грáбъ съ се а̂шъ́зъ, шѝ ла ăлте а̂тáмплъ́рй пентрв требăинцъ.

11. Оу̂н чăбъ́р сав ѿрй че бáс, се стъ́ а̂дъмáнъ кв ăпъ а̂ стăпúнъ, пре врéмъ рой-рїй, пентрв стропúт рóюл.

12. Дóаш скъ́рй, оу̂на май лăнгъ шѝ ăлта май скăртъ пентрв прúнсăл рóилор дин врăбăн ăрборе а̂нáлт.

13.

13. Сѡ мѫтѹрѫ пентрѹ мѫтѹрáрѣ стѹпи-
нéй шѝ дінáйнтѣ ёй, ка сѫ фіе тогдѣ́ѹна
кѹрáтѫ.

14. Врєш дóаш трéй ăрипй де гѫ́скѫ, пен-
трѹ мѫтѹрáт рóюл ☩ вáсѹл чéл де сприжинúт,
шѝ пентрѹ кѹрѫцúт пáнженїй шѝ ăлте фѫрѫ-
митѹ́рй, дин стѹпúнѫ, шѝ депре фѹ́ндѹриле
оу̂динúйшѹлѹй.

15. Оу̂н фирúз бúне â̂скѹцúт, оу̂н чо-
кѫнéл, врєш 2 — 3 бѹргíй май мúчй шѝ
май мáрй, шѝ кѫ́тева кѹ́е де фéр, мúчй шѝ
мáрй, пентрѹ мѹ́лте требѹ́инцй.

16. Крéтѫ ăлбѫ, пентрѹ ☩семнáт чéва ☩
стѹпúнѫ, шѝ пентрѹ пресѫрáрѣ ăлбúнелшр
жефѹитóаре, ка сѫ сѐ пóатѫ кѹнóаше дин
чѣлѣлáлте.

17. Рѫдѫчúнѫ де стиригоае пентрѹ сторá-
рѣ â̂лбúнелшр жефѹитóаре, кáнд â̂лтмúнтре-
лѣ нѹ̀ ва пѹтѣ́ чúнева сѫшй мѫнтѹ́ѫскѫ стѹ́-
пїй де ″пле.

18. Тѣ́ск, сав кéсѹрй де пáнзѫ пентрѹ
стóарчерѣ чѣ́рїй — шѝ машúне пентрѹ стре-
кѹрáрѣ мїáрей, дѹпѫ кѹ́м май найнте се вà
â̂рѫтà.

19. Врєш дóаш трéй сав май мѹ́лте вѫс-
чóаре ǀ пентрѹ мїáре де хрѫнúт кѹ дя́нселе
лбúнеле чѣ́ле флѫмя́нде.

20. Врєw кѫ́тева ѿале кꙋ мѣ́ре кꙋра́тъ съ се ѫ́фле тотдѣ́ꙋна пъстра́те, пентрꙋ ка ла ѡ врѣ́ме де лѝпсъ съ нꙋ пътимѣ́скъ ѧлбѝнеле де фо́аме. ш. а.

КѪ́ПꙈЛ ѧл ТРЄ́ЙЛѢ.

Деспре грижѝрѣ стꙋ́пилор дела ѧчепꙋ́тꙋл примъвѣ́рїй пѫ́нъ дꙋпъ трѣ́черѣ роѝрїй.

§. 15.

Деспре мꙋтѫ́рѣ ѧлбѝнелор дин ко́шницй ѻбичнꙋи́те ѧ Магацѝнꙋрй-

Ѧ́рътѫндꙋсъ ѧ кѫ́пꙋл чѐл трекꙋ́т, фа́черѣ шѝ ѧшезѫ́рѣ стꙋпѝней, ѧ Магацѝнꙋрилор, шѝ скꙋ́леле чѣ́ле грьбꙋинчо́асе ла цинѐрѣ стꙋпилор, липсѣ́ше ѧ се ѧрътà шѝ мо́дꙋл чѐл май оу̯шо́р де ѧ мꙋтà ѧлбѝнеле дин ко́шницй ѻбичнꙋи́те ѧ ѧрътѫ́теле Магацѝнꙋрй, шѝ пъшѝрѣ кꙋ дѫ́нселе май де пѫ́рте.

Âвя́нд чи́нева âй сѫ́й стꙋпй, шѝ вря́нд прѐ то́цй сав нꙋ́май ка́цва дин тря́ншїй дин ко́шниць ↟ Магаци́нꙋрй âй прентоа́рче, ӑ́ре ли́псъ май пꙋци́н де тре́й Магаци́нꙋрй пентрꙋ то́т стꙋпꙋл, оу̯́нꙋл пре ӑ́лтꙋл сокоти́т, шѝ де âтя́тѣ фꙋ́ндꙋрй кꙋ оу̯рдини́ш, шѝ де âкопери́шꙋрй дꙋпъ ка́цй стꙋ́пй ся́нт, дин бре́ме май наи́нте â сѐ грижѝ. Яши́ждерѣ шѝ пентрꙋ ро́їй, ка́ре нъдъждꙋа́ше ↟трꙋ âчѣ кѣ́ръ дела стꙋпїй сѫ́й â къпъта̀ шѝ ↟ Магаци́нꙋрй âй бъга̀, се грижѣ́скъ â âвѣ̀ пентрꙋ тото́т ро́юл па́трꙋ Магаци́нꙋрй шѝ требꙋинчоа́селе фꙋ́ндꙋрй дѣсꙋпра шѝ дедесꙋпт. — Ти́мпꙋл че́л май бꙋн пентрꙋ мꙋта́рѣ âлби́нелор дин ко́шниць ↟ Магаци́нꙋрй ӑ́сте сфършии́тꙋл лꙋй Февруа́рїе, сав ↟чепꙋтꙋл лꙋй Ма́ртїе, ↟трѫ зѝ съри́нъ, ка́нд Є̄ шѝ кам фри́г, ка се стѣ̀ âлби́неле кам âморци́те, па́нъ се ва гъта̀ лꙋкрꙋл кꙋ ӑ́ле. — Оу̯рма́рѣ кꙋ да́нселе âша̀ ӑ́сте: Ръди́чй ко́шница чѣ́а че врѣ́й се ѡ̂ пꙋ́нй прасте оу̯н Магаци́н, ши ↟торка́ндꙋѡ кꙋ гꙋ́ра ↟сꙋс, те оу̯́йцй съ бе́зй ка́те âлби́нй ся́нт, ши ка́цй фа́гꙋрй го́й се ӑ́флъ ↟ ко́шницъ Єши́цй динтре âлби́нй âфа́ръ, ка́ре ӑ́ꙋ ли́псъ де âсе рътезà шѝ âсе лꙋà âфа́ръ. — Де бѡр фѝ âлби́неле непъчꙋито́а-

итóаре, трéбѹе ѧмбланзúте кѹ кáтва фѹм де
рáзъ, шѝ кѹ кѹцúтѹл чéл стрáмб съ се рѫ-
тéзъ фáгѹрїй чéй че присосéск, шѝ съ се ѫ
ѧфáръ. Дѹпъ ѧчéа ѧкóперй гѹра кóшницїй
кѹ оўн мъсáю, шѝ прéсте мъсáю, дѣсѹпра де
оўрдúнúш, лéцй кѹ ѡ ѫцъ гróасъ, ка съ нѹ
пóатъ Єшѝ врем ѧлбúнъ дин кóшницъ. Якѹ-
ма ѫй ѡ крéтъ сав оўн кърбѹне шѝ семнéзй
оўн чéрк прéсте кóшницъ потрúвúнд ка семнъ-
тѹра кѹ оўн цóл сав дóй, сѹбт фáгѹрй съ
вúнъ, шѝ дѹпъ съмнътѹра ѧчáста, кáрѣ съ
ѫй сѣма ка дирѣптъ съ фіе, съ кѹрмй кóш-
нúца, сав гáрдѹл Єй кѹ оўн фирúз бúне
ѧскѹцúт; ѫсъ кóшница съ стѣ пре мъсáю кѹ
гѹра ла вáле пѧнъ ѡ вéй тъѧ, шѝ тóт съцй
фіе ѧмúнте, ка съ нѹ ѫсъ ѧлбúнеле ѧфáръ.
Дечй ѫй вѧрфѹл кóшницїй кѹ ѧлбúнй шѝ кѹ
фáгѹрй кѹ тóт, шúл пѹнй прéсте оўн Мага-
цúн гóл, кáре нѹмай верѫéѡа чѣ дела мúж-
лок ѫре, шѝ кáре прéсте оўн фѹнд кѹ оўр-
дúнúш ѧшезáт съ фіе, шѝ кѹ лѹт де чéл сѹс
ѧрътáт ѧстѹпй ѧтре кóшницъ шѝ ѧтре Ма-
гацúн тóате рътѹфлърúле, ѫръ ла кїетóрй,
оўнде ва вень гъѹрй мáрй, се пóате ѧжѹтѧ
кѹ нúце Єшкúце, шѝ кѹ лѹт, шѝ ѧшѧ ѫсте
лѹкрѹл гáта: дечй стѹпѹлѹй ѧчéстѹй кѹ Мага-

цíн дин жóс, шѝ пре фъндъл чéл къ оу̂рдиний̂шъл ка къ пóатъ â-
бúнеле Ёшѝ шѝ ^трà, шѝ съ къръцй фáгърíй де
фъръмитърй. — Фíйнд гáта къ оу̂н стъп,
пъшéщй шѝ къ â-лтъл шѝ кý май мъ̀лцй дъпъ
мóдъл â-рътáтъ, пáнъ вéй гътà къ тóцй,
кáцй â-й сокотúт ^ Магацíнърй â-й префáче,
мъкáр ^ май мъ̀лте зúле съ лъкри, пáнъ
кéй сфършѝ. — Кáнд се ва дешкúде бúне
хранúцъ â-лбúнелор ла кáмп, шѝ â-лбúнеле
вор ^чéпе â зидѝ ла фáгърй, трéбе лъáт
сéма, кáнд ва трéче къ оу̂рзúръ фáгърилор
прéсте жъмътáте де Магацíнъл чéл дестъпт
кóшницъ, кáре пре ферестрúйка Магацíнълъй
чé де оу̂áгъ, кáръ дин дърéпт ^прéжма оу̂р-
дúний̂шълъй се кáде â фѝ, â-тъ̀нчъ съ май
пъ̀ний оу̂н Магацíн гóл де â-чéлъ, сúпт чéл
дин тáй, шѝ кáнд шѝ â-чéла прéсте жъмъ-
тáте ва фѝ плúн де фáгърй, шѝ â-л трéйлъ
Магацíн се йсе дé. ^Тимп бъ̀н пентръ â-л-
бúний се пóате дà шѝ пáтръ Магацíнърй сúбт
â-чé кóшницъ, шѝ ^ тóамнъ се пóате лъà
кóшница плúнъ де фáгърй къ мïáре, шѝ â-л-
бúнеле тóате пóт ръмáнé де â-чѝ ^наúнте ^
Магацíнърй. Де ва фѝ тúмпъл нъ̀май де мúж-

лок

лок кꙋн, ân꙽нчѣ дѣкъ нꙋ се ва пꙋтѣ адà
кóшница кꙋ тóт ↑ тóамнъ, ка съ пóатъ рꙟ-
мѫнѣ ânбúнеле кꙋ мїáре дестꙋлъ пре ѫрнъ ↑
дóаш сав трéй. Магацúнꙋрй, тóтꙋшй се ва
пꙋтѣ лꙋà жꙋмътáте, къ съ пóате тъà вѫ́рфꙋл
кóшницїи кꙋ оу̂н фúриꙗ, ѫ́декъ гáрдꙋл ѥ́й ↑пре-
жꙋр, шѝ фáгꙋрй се пóт тъà пинтръ тъетꙋръ
кꙋ дрóт, кꙋм ↑найнте се ва спꙋне, шѝ се
пóате лꙋà; ѫ́ръ рꙟмъшúца кóшницей се пóате
âкопери кꙋ оу̂н фꙋндишéл шѝ липѝ ↑прежꙋр кꙋ
лꙋт, пꙋúнд шѝ ѡ̂ кърꙟмúдъ прéсте дѫ́нсꙋл,
пѫ́нъ кѫ́нд ла ѫ́нꙋл вїитóрю се ва пꙋтѣ шѝ
âчѣ́а жóс лꙋà. ↑Ътрꙋ âчéст кúп се пóт мꙋтà
↑чéт тóцй стꙋпїй дин кóшниц ↑ Магацí-
нꙋрй. ↑Найнте се ва âрътà шѝ ѫ́лте лꙋкрърй
кꙋ âлбúнеле дин Магацínꙋрй, диндрꙋ кáре
шѝ âчáста ↑къ май бúне се ва пꙋтѣ ↑целѣ̀ца
шѝ ↑лъцà.

§. 16.

Деспре чѣ́ле че трéбꙋе лꙋáт ↑ сѣ́мъ ла кꙋм-
пърáрѣ шѝ мꙋтáрѣ стꙋпилур дúн ѫ́лтъ
пáрте âдꙋшй.

Де нꙋ вей âвѣ̀ âй тъ́й стꙋпй, сав вей
врѣ̀ пре âй тъ́й прин кꙋмпърáре май ↑грáбъ
сăй

BIBLIOTECA ACADEMIEI

сѫи ѧмѹлцéщий, сѫ ӣй сѣ́ма ла оу̑рмѫтóареле рéгѹле:

1) Кѹмпѫрѫ стѹпй дела ӣм кѹноскѹт, шѝ кáре цíе оу̑мбла̀ кѹ ѧлбúний, ѧкѫрѹа тимпѹрíѹ о̑бичнѹéск ѧ̂ роѝ.

2) Кáѹтѫ сѫ фíе стѹпѹл тúнер шѝ фрѹмóс ла фáгѹрй, кáре се пóате кѹнóаце, кѫ фáгѹрїй стѹпѹлѹй тúнер сѧ́нт гáлбéний, ӣ̆рѫ ѧчéлѹй бѫтрѧ́н бáт тáре ѧ̂ нéгрѹ.

3) Оѫ фíе богáт де вúтѫ, ӣ̆декѫ попóрѹл ѧлбúнелор стѹпѹлѹй сѫ фíе мáре, ка сѫ ѧкóпере фáгѹрїй прéсте тóт, шѝ кѧ́нд вей бáте кѹ дѣ́цетѹл дѣ́сѹпра кóшницей сѫ се ѧ̂ѹѫ сѹ́нет мáреѝ вíѹ ѧ̂дéлѹнг цїúнд.

4) Децва вúнде чúнева стѹп ка ѧ̂чéста ѧ̂ примѫвѣ́рѫ, сав вей пѹтѣ́ кѫпѫтà рóїй чéй тимпѹрíй дин ӣ̆нѹл ѧ̂чéла, ка ѧ̂дáт сѫй пóцй бѫгà ѧ̂ Магацíнѹрй, ѧ̂тѹнчѣ́ нѹ̀ те токмѝ мѹлт кѹ вѧнѫтóрюл, чѝ дѫ̀ лѹй чѐ се кáде, шѝ дѹй ѧ̂ стѹпúна тà: ӣ̆рѫ фїúнд кѫ ѧ̂ примѫвѣ́рѫ нúчй стѹп бѹ́н, нúчй рóю тимпѹрíѹ нѹ̀ вúнд ѿаменїй бѹкѹрóс, ѧ̂шà тúмпѹл чéл май бѹ́н де кѹмпѫрáт стѹпїй ӣ̆сте тóамна: дéчй тóамна пре лѧ́нгѫ сѹ́с ѧ̂рѫтáтеле сѣ́мне сѫ ӣ̆й сѣ́ма, ка сѫ фíе стѹпѹл май

пѹ-

пѫцúн зо фóнцй грéѫ, фъръ кóшницъ, ка съ ѫйкъ хрáнище де âжѫнс пре ѫрнъ, шй пáнъ се ва дешкúде бúне хрáнищѣ âлбúнелор ☩ примъвкра бїитóаре.

Чѣ се âтúнце де âдѫчерѣ стѫпилор дин депáрте, дела ѫлт сáт саѫ ѿráш кѫмпъráцй, съ ѫй сéма ка кóшниците кѫ стѫпїй съ се âкóпере кѫ ѿ стрекътóаре саѫ кѫ мъсáе ráре, шй съ се лéце ла гѫръ, ка âлбúнеле съ нѫ се зъпѫшáскъ нúчй съ пóатъ Єшй прé кáле.

Де ѫсте кѫ пѫтúнцъ, съ нѫсе âдѫкъ ☩ кáр съ се ватеме фáгѫрїй шй âлбúнеле пре кáле, чй пре ѿ дѫкътóаре де мóрцй, саѫ пре ѿ прежúнъ дóй ѫлнй кáте мáтке вор пѫтѣ дѫче, съ дѫкъ. Де ва фй зíѿа кáлд, май бúне съй дѫкъ нóаптѣ шй декътръ зíѿа, ка съ нѫсе тѫрбóре âлбúнеле шй съ фáкъ мáре нъдѫшáл, шй лóрѫшй стрикáре ☩ лъкáш. Ѫръ де ва фй стѫпїй прѣ дин депáрте кѫмпъráцй, шй ва фй силúт ☩ кáр â се âдѫче, âтѫнчѣ ѫкай съ се ѫ сéма, ка стѫпíй, пре чéка мóале дин жóс бúне съ се âшéзъ ☩ кáр, съ фíе âстрѫкáцй кѫ мъсáе ráре, ка съ нѫ се зъпѫшáскъ, шй пре нóаптѣ, де ва фй кáлд, кáт де мерéѫ кѫ кáрѫ пáнъ ла лóк съ се âдѫкъ.

§. 17.

Despre âșezăr¢ stŭpilwr ∧ stŭpínz-

∧ stŭpínz kŭnz mai kíne pót stà stŭ-
píi ă̈rna ka shì k'ér̈a, fíeșe kár̈e la lókŭl
sz̆ŭ neklztítsi, shì ∧ primzvk'ér̈z se slobóa
âlkínele fíeșe kár̈e din lókŭl lwr chél kŭno-
skŭt â êshì, shì â zkŭrà la k&mp. ă̈rz ne
âvắna stŭpínz kŭnz shì fïínd lípsz â se
êrnà stŭpïi ∧ krew kzmárz saŭ ∧trált lók
âlkínelwr nekŭnoskŭt, âtŭnch ∧ primzvk'érz,
kztrz sfărshítŭl lŭi Fevrŭárïe saŭ la ∧che-
pŭtŭl lŭi Mártïe, dŭpz che se va fì lŭát
n'éșa de pre k&mp, shì âŭ kam trekŭt tsérŭl,
se skót âlkínele ă̈rzshi la lókŭl lwr, shì se
slobóa â zkŭrà âfárz. da kár̈e âșezár̈e â
stŭpilwr lipsésșe âse lŭà âmínte —

1) Mátkele sz fíe mai pŭtsín kŭ 8 tsólĭ
depzrtáte oŭ̈na de ă̈lta, pentrŭ ka âlkínele
mai oŭ̂shór fíeșe kárk âl szŭ lzkáș kíne szl
póatz kŭnóașe shì âszmzlŭì, shì ká&nd Krzíța
oŭ̈ne ŭ̈rĭ pentrŭ prefirár̈e ∧ ă̈er kŭrát din
lzkáș âfárz ă̈sz, ∧torká&ndŭsz ∧derépt sz
nŭ nemerésk â ∧trà ∧ lzkáshŭl ă̈ltwr âlkínĭ;
oŭ̈nde ă̈ltz Krzíțz porŭnchésșe; kzchĭ de
âkolŭ̀ nŭmaĭ ă̈sz víe âfárz, shì ă̈le sále

âl-

âлéйнй тóатe ce ∧прéшкїe, шй тóт стꙋпꙋл âчéла фъръ Кръйицъ ce пїáрде.

2) Отꙋпїй âꙋ â стà кꙋ пáртk чè де къ-тръ оꙋ̂рдинúш, кꙋ жꙋмътáте цóл май âплéкáцй къторъ пъмáнт, де кꙋм пáртk чè дин дерéпт, дꙋпъ кꙋм шй сꙋс ла âшезáрk стꙋпúней саꙋ âрътáт, пентрꙋ сꙋдóарk âлбúнелър чè дин лъꙋнтрꙋ, шй йзбúрk вре оꙋ̆ней вижꙋлíй де плóаш, съ се пóатъ скꙋре къторъ оꙋ̂рдинúш, шй фъръмитꙋриле, âлбúнеле мóартe шй ăлте гꙋнóае шй вїéрмй, май лéснe съ ле пóатъ скóате âлбúнеле пре оꙋ̂рдинúш âфáръ.

3) Врáнд â черкà кꙋ врeш мáткъ бꙋнъ, ка съ фáчй ла врéмk сà рóю кꙋ мецешꙋг, мáтка âчáста трéбꙋe ăкъ де âкꙋма âлéсъ, шй лáнгъ дáнса лóк гóл пентрꙋ âчéл рóю съ се лáсъ.

4) Май найнтe де слобозúрk âлбúнелър ла збꙋрáре, трéбꙋe кꙋръциúте фꙋндꙋриле чéле кꙋ оꙋ̂рдинúш, саꙋ кꙋ ăлтеле збантáте шй кꙋрáте съ се скúмбе.

5) Âкꙋма, шй ла тóатъ кꙋръцúрk фꙋндꙋрилър, фъръмитꙋриле де чéръ съ се âдꙋне, шй ∧пръꙋнъ кꙋ ăлцй фáгꙋрй дела рътезáре, кꙋ ăпъ фéртъ съ се ѡпъръ́скъ, шй ∧

пꙋмнй

пъмнй ка лóптеле боболóаше съ се фáкъ: ^тръ âшà кúп пóт стà фáгърíй неатúнший де мó-лíй, пáнъ се ба дà лéте â се фíáрбе, стóар-че шú ^кíегà, къчй ла цинéрк оўнъй нъмър мáре де стъпй, прин âдънáрк фъръмитъри-лър де пре фъндърй, се пóате âвк ^тóамнъ кáцва, фóнцй де чéр̆ъ май мълт.

Г. 18.

Деспре хрънúрк флъмънделър âлбúний.

Мъкáр съ се фíе лъсáт кáт де мълтъ мíáре ла âлбúний къ де тóамнъ, тóтъший се пóате ^тамплà ^ примъвéр̆ъ, сав шú май тарзíъ, кáнд âлбúнеле âъ мълтъ вúтъ нóаш плъмъдúтъ, ка съ ăйбъ лúпсъ де мíáре, кънчй оўне ăрй ăсте ăрна кáлдъ, шú âтъ̆нчк âлбú-неле май мълтъ мíáре кíелтъ̆éск, де към кáнд ăсте ăрна май фригърóасъ. Дрепт âчéа, â къ̆ма ла ръдикáрк мáткелър пентръ къръцúрк фъ̆ндърилър лéснe се пóате причéпе, кáре мáт-ке âъ мíáре де âжъ̆нс, шú кáре нáъ; âшúж-дерк шú пре ферестръ̆йка дин дъръ̆éптъл Ма-гацúнълъй чé май дéсъ̆пра се пóате ведé: де сáнт фáгърíй динтрáнсà âстъ̆пáцй къ мíáре, âтъ̆нчк мáтка âчéа ăре хранúце де

âжъ̆-

âжѹнс; ѩръ де сѫнт дестѹпáций шѝ мáтка се сúмте â фѝ оушóаръ, ѩсте сéмн, къ нѹ ѧре мїáре; дéчй âчѣсте мáтке трéбѹе ѯсъмнате, ка дѹпъ рътезáрѣ лор, дин врѣме ѯ врѣме съ се хрънѣск.

§. 7.

Кѹ чѣ фéлю де хрáнице; шѝ кѹм се кáде â се хрънѝ âлбúнеле флъмжнде?

Хрáницѣ âлбúнелор чѣ май плъкѹтъ шѝ май фолоситóаре ѩсте мїáрѣ чѣ кѹрáтъ, кѹ ѿстънѣла лор дин мѹлте плáсе де флóрй шѝ бѹéзй âдѹнáтъ, шѝ прин стомáхѹл лор âлѣсъ шѝ лъмбрúтъ; тóате чѣлѣлáлте де оуънїй кѹ мецешѹг фїáрте шѝ фъкѹте мѹрсе шѝ дѹлчéцѹрй — âфáръ де зъхáр — сѫнт âлбúнелор грецóасе, неплъкѹте, сѹ шѝ сънътъцїй стрикътóаре; Дечй, чéл че врѣ â цинѣ стѹпй, съ се къщúце, дин врѣме кѹ мїáре кѹрáтъ, май бúне май мѹлтъ, де кáт май пѹцúнъ, нѹ нѹмай пентрѹ оуън ѧн, чѝ шѝ пентрѹ дóй трéй, май бúне съ трѣкъ де кáт съ нѹсе âжѹнгъ; къчй мїáрѣ, кѹрáт шѝ бúне къѹтáтъ, се пóате цинѣ ѯ май мѹлцѝ ѧнй нестрикáтъ, шѝ ѯ тúмпїй чéй рѣй пентрѹ âлбúнй

бинй се поате бинде кў бўн прец, нўмай съ фие.

Пръ храницѣ албинелор ѫ Магацинўрй афлътоаре, нў се фаче ла тоате доаш трей зиле кў катева лингўрй де мїаре, ѫторкынд маткеле кў гўра ѫсўс, шй непъчўиынд албинеле, чй се дъ фиеще кърїа матке ѡдатъ, май пўцин 1 фонт де мїаре, ка съ айбъ пре май мўлте съптъмынй де ажўнс, кънй кынд се дъ албинелор нўмай доаш трей лингўрй ѡдатъ, атўнчѣ пле капътъ нўмай атыта кът съ се сатўре ла оўн рынд, шй ка съ нў моаръ де фоаме; пръ кынд лисе дъ май мўлтъ мїаре, атўнчѣ пле дўк мїарѣ ачѣа ѫ фагўрй, шй възындўсе ѫдестўлате, се апўкъ де плъмъдйрѣ витей ноаш, ка съ се ѫмўлцѣскъ, съ айбъ чине лўкра, кынд ва ѫчепе помїй а ѫфлорй, шй храницѣ лор ла кямп асе дешкиде. Отъпынўл албинебор нў се ва къй, нйчй ва пъгўбй, дѣкъ ва да акўма албинелор сале май мўлтъ мїаре, чй ѫкъ се ва кўкўра, шй ва добынди де чйнчй ѡрй май мўлт дела мўлцемитоареле сале албйнй, каре пле лўй — пентрў скоатерѣ дйн фоаме — ѫ скўртъ врѣме вор ръсплъти.

Пен-

Пентрȣ хрѫмúрѣ âлбúнелωр, сѫ́нт дє лúпсѫ врєω кѫ́тєва трокúце саȣ вѫсчóаре дє шúндрѫ, саȣ дє пѫмѫ́нт ла ѿлáрй фѫкȣ́те. Дȣнцúмѣ âчéстωр трокúце сѫ фíє дє 9 цóлй, ка сѫ пóатѫ ѧкепѣ ѧ лѫрцúмѣ Мацацúнȣлȣй, лѫцúмѣ 3, шú âдѫнчúмѣ 1½ цóл; кáрє дє вωр фì дин скѫ́ндȣрй саȣ шúндрє фѫкȣ́те, ка сѫ нȣ́ пóатѫ кȣ́рє мїáрѣ пинтрѫ ѧкїєтȣ́рй, сѫ се ѧкѫлзѣ́скѫ кѫ́тва чѣ́рѫ, шú тȣрнѫ́ндωω ѧ трокúце, сѫ се ѧтóаркѫ ѧтóате пѫ́рпиле, ка пúнтре ѧкїєтȣ́рй тóате рѫсȣфлѫ́риле сѫ се пóатѫ âстȣпà: кȣ ѿ трокúцѫ дє âчéстѣ плúнѫ, се пóт хрѫнì âлбúнеле оӳнȣй стȣ́п, ка сѫ а̋йєѫ шì пентрȣ хрѫнúрѣ плѫмѫдúтей бúте да âжȣ́нс.

Мїáрѣ, кȣ кáрѣ Отѫпѫ́нȣл врѣ âшй хрѫнì стȣ́пїй, сѫ фíє кȣрáтѫ, дела âй сѫ́й стȣ́пй лȣ́атѫ; п̋рѫ дє ва фì силúт â ѿ кȣмпѫрà дела бóалте, сѫ ѿ кáȣте â фì кȣрáтѫ шì бȣ́нѫ: чѣ́ а̋крѫ âдȣ́че âлбúнелωр мóарте. Саȣ ꙁѫхáр сѫ кȣ́мпере, сѫл топѣ́скѫ ѧ а̋пѫ кȣрáтѫ, шì сѫ дѣ́ ла âлбúнй, дѣ́кѫ нȣ́ ва âфлà мїáре бȣ́нѫ.

Мїáрѣ сѫ се âмѣ́стече кȣ â шѣ́са пáрте дє а̋пѫ кȣрáтѫ, шì âша сȣвцúрѣ̀ пȣ́индωω ѧ трокúцѫ, сѫ пȣ́нѫ пре дѣсȣ́пра позд'éрй, саȣ

пáе,

пáе, сáв дескикътвръ́ле де шúнăре, ка погорáндусе âлбúнеле ла мăнкáре, съ ăйкъ лóк звантáт де стътвт пăне вър свце дин мïáре: шì къзăнд вре оу̂на ѧ трокúцъ, съ нв се пóатъ квфвндà шì съ пïáръ ѧ мïáре. Трокúца съ се пвнъ пре фвндвл оу̂рдинúшвлвй, ѧ Магацúнвл чéл май дин жóс, âпрóапе де фáгврй; ăръ де вор фì фáгврїй пăнъ жóс, ка съ нв пóатъ стà трокúца свет ёй, âтвнчѣ, пăнъ се вър хрънúй âлбúнеле, съ се пвнъ свет Магацúнвл чéл дин жóс оу̂н Магацúн гóл, шì ѧтрачéла трокúца кв мïáрѣ. Дѣкъ âр фй тúмпвл прѣ рѣ́че, шì âлбúнеле нв сар погорà ла мïáре; âтвнчѣ мïáрѣ се пóате дкбïà ѧ кълзй, шì ăбврвл де мïáрѣ свúнд ла âлбúнй, ле ва момì â се попорà жóс.

Хрáнищѣ âчáста съ се фáкъ квдескра, сав ѯíша кáнд ѐ плóаш: шì пăнъ вър мăнкà âлбúнеле тóатъ мïáрѣ, съ се ѿ мáтка ла оу̂н лóк ѡсебúт, шì âлбúнеле ёй съ стѣ тóт ѧкúсе, ка âлбúнеле дела ăлте мáтке съ нв сúмтъ мирóсвл, шì съ се трáгъ ла âчѣ мáткъ, нúчй съ се вѣ́рсъ оу̂ндева прин ствпúнъ сав пре скавнвл ствпилър мïáре, кънì прин непáза âчѣ́ста, âлбúнеле се ѧвáцъ рѣ́в, ши се фáк жефвитóаре, шì мвлт стрикътóаре

ре мáткелор чéлор слáбе. Мáткелор, чéлор кȣ
мáй мáре нȣмър де âлбúнй, май мȣлтъ, ĭър
челор кȣ май пȣцúнъ, май пȣцúнъ мїáре ŵдатъ
съ се дѣ, ка мїáрѣ дин трокúцъ тóатъ ↑ фá-
гȣрй съ ŵ пóатъ дȣче; ĭър де âр май ръмжнѣ
мїáре кȣ ĭпъ местекáтъ ↑ трокúцъ, фъръ зъ-
бáвъ съ се дѣ âлтŵр âлбúнй, ка съ нȣ се
âкрѣскъ, шй съ móаръ тóт стȣпȣл де джн-
са: âчáста май къртóс ↑ тúмп кълдȣрóс тре-
бȣе пъзúт, къчй âтȣнчѣ кȣ грáба се пóате
âкрй мїáрѣ чѣ кȣ ĭпъ âместекáтъ. Пре фе-
рестрȣйкеле Магацúнȣрилор лéсне се пóате бедѣ
погорâрѣ âлбúнелор ла мїáре, шй кжнд âȣ
трáсŵ дин трокúцъ. Де сар ↑тжмплà â пикà
саȣ âсе бърсà оундева мїáре ↑ стȣпúнъ саȣ пре
скáȣнȣл стȣпилор, âтȣнчѣ лóкȣл âчéла тре-
бȣе бúне съ се цѣргъ, шй кȣ ченȣшъ съ се
пресáре.

Дȣпъ че вор фй мжнкáт тóатъ мїáрѣ, âтȣн-
чѣ трокúцеле съ се ĭ̄ âфáръ, съ се спѣле бúне
кȣ ĭпъ кȣрáтъ, съ се лáсъ â се зкжнтà, âпóй
ла лóк бȣн, пжнъ ла ĭлтъ требȣúнцъ съ се
пȣнъ. Дȣпъ че ŵдáтъ кȣ ŵ трокúцъ де âчѣ-
стѣ бúне саȣ хрънúт âлбúнеле, пóт âвѣ де
âжȣнс пжнъ ла дешкúдерѣ хрáницей ла кжмп;
ĭсъ оуне ŭрй се ↑тжмплъ â цинѣ тúмпȣл

при-

примъвъ́рїй мꙋлтъ врѣ́ме слотóс, кѧ́нд ѫлеи́неле дела кѧ́мп нимѝк нꙋ́ пóт ѫдꙋ́че, ѫтꙋ́нчѣ ѩ́сте де лѝпсъ съ се май хрънѣ́скъ ѡ́да́тъ, ка ѫлеи́неле съ ѩ́йкъ де ѫжꙋ́нс кꙋ́ чѣ́ съ́ший хрънѣ́скъ ви́та лѡр чѣ́ плъмъдѝтъ.

Нꙋ́ нꙋ́май примъвѣ́ра, чѝ оу́не ѡ́рй шѝ вѣ́ра ѧ тѝмпй слотóший, кѧ́нд май мꙋ́лте зѝле оу́на дꙋ́пъ ѩ́лта ѧтѝнс плóаш, шѝ ѫпїѧ́дѣкъ ѫлеи́неле дела зевра́ре шѝ ѫдꙋна́ре дела кѧ́мп, ѩ́сте лѝпсъ ѫлеи́неле ѫ се хрънѝ: пентрꙋ́ къ ѫтꙋ́нчѣ ѩ́ꙋ ѩ́ле фóарте мꙋ́лтъ ви́тъ плъмъдѝтъ, шѝ не ѫвѧ́нд мїа́ре ѧ лъка́ш, ка съ ѡ́ хрънѣ́скъ, дѣ́къ нꙋ́ ли се ва да̀ кѫте пꙋцини́къ мїа́ре, пѧнъ се ва май лимпезѝ ти́мпꙋл, ѫлеи́неле се сꙋпꙋ́н мóрцїй дѣ́ фóаме: ни́чй съ те ѧшѣ́лй сокоти́нд, къ стꙋ́пꙋл фї́нд грѣ́ꙋ ла ръдика́рѣ пре мѧ́нй, ва ѫвѣ́ шѝ мїа́ре дъстꙋ́лъ, къчй пре ѫчѣ́ врѣ́ме греймѣ́ стꙋ́пꙋлꙋй ви́не дела ви́та чѣ́ мꙋ́лтъ че се ѩ́флъ ѧ късꙋлíй плъмъдѝтъ, ѩ́ръ нꙋ́ дела мїа́ре.

Ѩ́ръший, фїи́нд къ ѫлеи́неле прѣсте ѩ́рнъ врѣш дóаш трѣ́й лꙋ́ний ста́ꙋ ѧкѝсе, шѝ непꙋтѧ́нд ꙋсе дъшерта̀, съ ѫдꙋ́нъ ѧ пѧ́нтечеле лѡ́р ѡ́аре ка́ре некꙋрцѣ́нїе ро́шїе, ѧтꙋнека́тъ шѝ пꙋтꙋро́аскъ, ка́рѣ оу́нїй ѡ нꙋмѣ́ск, скꙋрсо́арѣ ѫл-

Âлкúнелѡр, шѝ дин трѧнса кáпътъ Âлкúнеле ѿáре кáре слъбичѹне шѝ Âмецѣлъ. Дечй ка съ се тъмъдѹáскъ, шѝ дин Âчѣ лѹнгóаре съ се дещѣпте, шй ла лѹкрѹ съ се Âбърбътѣзъ, фóарте кúне Âжѹтъ лѡр медïцúна Âчáста: — Дѹпъ че Âѹ Єшúт Âтѧа дáтъ Âлкúнеле Â primъvкръ ла ѺÂер кѹрáт, шѝ Âѹ жѹкáт дóѡ трéй зúле Âнаúнтѣ стѹпúней, шѝ саѹ дешъртáт де сѹс зúса кѹфѹрѣлъ саѹ скѹрсоáре, Ѻ Âтрѹ оѹн вáс кѹрáт мïáре бѹнъ шѝ кѹрáтъ, Âмéстекъѡ Â лóк де ѺÂпъ кѹ Âшѣса пáрте де вín бътрѧн шй бѹн, шй декѹсѣра саѹ де дименѣцъ, Âторкѧнд мáткеле кѹ фáгѹрїи Âсѹс, стропѣще фáгѹрїй Â тѹтѹрѡр мáткелѡр кѹ врем пáтрѹ саѹ чúнчй лúнгѹрй де медïцúна Âчѣá, шй вéй ведѣ кѹм се вѡр велй шѝ Âсънътоша Âлкúнеле дин трѧнса: саѹ шѝ дѹпъ ретезáрѣ стѹпилѡр се пóате дà мѹрса Âчáста. — Мáткеле пре врѣмѣ Âчáста сѧнт оѹшóаре де ръдикáт, шѝ Магацúнѹриле чѣле кѹ фáгѹрй оѹмплѹте сѧнт кúне прúнсе, шѝ нѹ се деспрúнд ла Âтóарчерѣ лѡр кѹ гѹра Âсѹс, май Âлéс дѣкъ кѹ бъгáре де сѣмъ, шй прин дáрѣ Âжѹтóрюлѹй дела чúнева, се ка фáче лѹкрѹл Âчéста.

§. 20.

Деспре рътезáрѣ стꙋ́пилор ѧ примъвкр̀ъ.

Ромáнїй нóшрїй, кáрїй дúн стꙋ́пй Ôбичнꙋéск âшй рътезà стꙋ́пїй съ́й пре лáнгъ 40 де Офúнцй Мꙋченúчй, шѝ бúне ѣ́сте âшà; ѧ́съ ла рътезáрѣ стꙋ́пилор нꙋ́ шúꙋ тóцй â цинѣ́ рéгꙋла чѣ́ фолоситóаре âлбúнелор; ѣ́й, ка съ́ кáпете врéш кáцва лóцй май мꙋ́лтъ чѣ́рѣ, лъкóмеск, шѝ нꙋ́ кáꙋтъ съ́ ѣ́ сѣ́мл, ла кáре мáткъ се кáде фáгꙋрїй â се рътезà, шѝ ла кáре нꙋ́? чѝ рътѣ́зъ ла тóате де рáнд, шѝ прин âчѣ́а мáткеле, кáре áꙋ фáгꙋрй фрꙋмóшй шѝ âлбúнъ мꙋ́лтъ, се сминтéск шѝ се ѧ̂пїáдекъ дела тимпꙋрíа роúре, къчй ле кáꙋтъ âшй зúдй фáгꙋрй нóй пентрꙋ ѧ̂мꙋлцúрѣ бúтей, шѝ кꙋ âчѣ́ лꙋкráре пїéрд мꙋ́лте зúле шѝ съптъмáнй де примъвкр̀ъ. — Дрепт âчѣ́а, нꙋ́май дела âчѣ́лѣ мáтке фáгꙋрїй съ́ се рътѣ́зе, кáре áꙋ фáгꙋрй бътрáнй саꙋ стрикáцй де хáрцй. Да мáткеле, кáре âꙋ пꙋцúнъ âлбúне шѝ мꙋлцй фáгꙋрй гóй шѝ дин жóс нꙋ́й пóт âкоперѝ, трéкꙋе рътезáцй фáгꙋрїй пáнъ сꙋ́с, ка съ́й пóатъ âкоперѝ âлбúна лор, пентрꙋ ка май лéсне съ се пóатъ âпъра̀ де непрїéтенй, ка съ нꙋ́ ѧ́

тре

тре лéсне ла мїáрк лúр, фáгȣрїй съ се тáе
ънтрȣ ŭ âсеменáре, нȣ оўнїй май де сȣ̆с, ăл-
цїй май де жóс. — Фáгȣрїй се пóт рѫтезà
кȣ кȣцúтȣл чéл стрѫмб; кáреле Ѣ âнȣ̆ме пен-
трȣ рѫтезáрк фáгȣрилур фъкȣ̆т, п̆ъръ ла мáт-
келе чкéле кȣ мȣ̆лцй фáгȣрй гóй, ˄ жóс сло-
бозúцй, шú кȣ пȣцúнъ âлкúнъ âфлáцй, се
пóате тъà кȣ дрóтȣл оу̂н Магацúн саȣ дóаш
кȣ фáгȣрй кȣ тóт дела бáле: шù дȣпъ âчéа
оу̂н Магацúн гóл съ йсе дѣ̀ дедесȣ̆пт ˄
лóкȣл чéлур кȣ фáгȣрй лȣ̆áте. — П̆ъръ фїúнд
къ ла бъгáрк рóилур ˄ Магацúнȣрй̆, фóарте
бúне плáче âлкúнелур рóюлȣй; ка съ ăфле ˄
лъкáшȣл чéл нóȣ кънпътáт ŭ бȣкъцкѣ саȣ дóаш
де фáгȣрй гáта, ˄трȣ кáре мȣ̆ма лур чкѣ
нóаш ˄дáтъ се пóатъ ŭà, шù чéва мїáре съ
пȣ̆нъ: âшà бúне ва фáче Отȣпáрюл дѣ̀къ дин
фáгȣрїй чéй âкȣ̆ма рѫтезáцй, саȣ май тѫрзúȣ
дела брeш мáткъ лȣ̆áцй, съ âлкѣгъ, кáре сѫ́нт
май фрȣмóшй, шù ˄трш хартíе бúне ˄въ-
лȣ̆úцй шù легáцй, ка съ нȣ̆ стръбáтъ мóлїй-
ле ла ѐ̆й, сѫ́й цúнъ оўндева ла лóк ѯбѫн-
тáт, де брéȣ̆н кȣ̆й âнинáцй, пѫ́нъ ла врѣ́мкѣ
ройрїй. Шù âтȣ̆нчкѣ ˄ Магацúнȣл нéл кȣ 6
сфѫрчкѣ́ле сȣ̆бт âкоперемѫ́нт, ŭ бȣкъцкѣ саȣ̆
дóаш дин âчéцй фáгȣрй, ˄къладзúндȣе кȣ къла-

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

кѫ́ле де ѡ̂ лꙋмі́нѫ âпрі́нсѫ, сав де кꙋрꙋ́ний, сав де оꙋ̂н фїе́р ѧ̂ фо́к ѧ̂фїерба́нтат, ле́сне се по́т прі́нде де сфѫрчѣ́ле ла ѡ̂ ма́рꙋине дѣсꙋ́пра де оꙋ̂рдині́ш, пѫзі́нд, ка дꙋ́нциле съ ка́ꙋте спре ферѣ́стра де оꙋ̂а́гъ, шѝ кꙋ кѫ́тъва мїа́ре кꙋ ӑпъ сꙋбцїа́тъ фїі́нд стропи́цй, кꙋ плѫчѣ́ре ѧ̂тръ шѝ рѫма́не ро́юл âколѡ̀: дꙋпъ кꙋм шѝ майнаі́нте ла ло́кꙋл сѣ́ꙋ се ва âрѫтà.

ſ. 21.

Капита́ликъ лꙋа́ре де сѣ́мъ ла май де па́рте. грижи́рѣ де âлби́ній ѧ̂ примъвѣ́ръ, шѝ преете то́т.

По́ате гѫндѝ чи́нева къ нимі́ка нꙋ̀ ѣ́сте май а́есне де цинꙋ́т, ка стꙋпїй, пентрꙋ къ ни́чій трѣ́бꙋе кꙋ кїелтꙋа́лъ съ́й хрънѣ́щій, ни́чій лꙋкрꙋ мꙋ́лт кꙋ ӗ́й се ӑ́йбй; чѝ де вѡм сокотѝ май кꙋ âмърꙋ́нтꙋл деспре мꙋлці́мѣ непрїа́тенилѡр шѝ де ӑ́лте ѧ̂тѫмплъ́рй âле âлби́нелѡр преете то́т ӑ́нꙋл, шѝ вѡм врѣ̀ ка съ âве́м âдевъра́тꙋл фоло́с дела âлби́неле но́астре, âтꙋ́нчѣ âлтми́нтрелѣ вѡм требꙋѝ â жꙋдека̀. Кѫ́тъ ѧ̂пїедека́ре ѧ̂ лꙋкрꙋ, кѫ́тъ гри́жъ де́спре мꙋ́нка шѝ мꙋма

лꙋ́р,

лѡр, кѫтъ ѧпъра́ре шѝ лѹптъ ѣѹ ѧлбѝнеле пре-
сте ѣн де кътръ фѹрни́чй, мо́лїй, флѹтѹрй,
па́нженй, па́серй, бро́аше, хѫ́рцй, шѝ де къ-
тръ ѣсѹшй соро́риле лѡр; ѣдекъ де ѣсѹшй ѧл-
бѝнеле че́ле де оу́н не́мъ кѹ дѫ́нселе? Де́къ
де то́ате ѧче́стѣ вшм сокоти́, вшм мъртѹ-
рисѝ, къ нѹ пѹци́н лѹкрѹ шѝ гри́жъ се ка́де
кѹ ѧлбѝнеле ѧ ѧвѣ́, де́къ вои́м съ ѧве́м хѫ́с-
нъ дела цине́рѣ лѡр? Кътръ ѧче́а, нѹ пѹцин
пътиме́ск бе́телеѧлбѝнй, примъвѣ́ра де вѫ́н-
тѹрile че́ле ре́чй, де вижѹлі́й шѝ де ѣ́лте при-
ме́ждїй, ѣ́ръ май вѫртó́с де фо́аме, ка́ре ѣ́-
сте чѹ́ма ѧлбѝнелѡр; дечй ла то́ате ѣ́тѫ́м-
плъриле шѝ примеждїйле ѧче́стѣ, тре́бѹе лѡр
ѧда́тъ, шѝ ла вре́ме сърѝт ѣ́трѹ ѧжѹто́рю.
Шѝ кѹ́м се ва пѹтѣ́ да́ лѡр требѹинчо́сѹл ѧ-
жѹто́рю, де́къ Отъпѫ́нѹл лѡ́р нѹ ле ва ѧвѣ́
пѹрѹрѣ ѧнаи́нтѣ ѮкилѡР, шѝ съ ва́ѯъ ли́пса
лѡ́р? Шѝ ѡ́аре нѹ сѫ́нт врѣ́дниче скѹ́мпеле
но́астре ѧлбѝнй де ѧша́ ѧжѹто́рю шѝ къѹта́ре
де дѫ́нселе, сокоти́нд кѫ́цй се ѧдѹлче́ск, се
тъмъдѹе́ск, шѝ се дъсфътѣ́ѯъ дѝн ѡстънѣ́-
леле лѡ́р? Ѧдевъра́т врѣ́дниче сѫ́нт ѧлбѝнеле
де къѹта́рѣ но́астръ де дѫ́нселе, шѝ кѹ ѧ-
тѫ́та май врѣ́дниче, кѹ кѫ́т лѹкра́рѣ кѹ дѫ́н-
селе нѹ́ нѹ́май нѹ ѡ́сте ни́чй кѫ́т ѡпинтитó́а-

ре

ре шй сѹпъръто́аре, чй а̏къ оу̂шо́ръ шй дъс-
фъ̀тъто́аре, і̏ръ де къ̀тръ да́нселе мѹлцъми-
то́аре шй а̂зъчѹ́ит ръсплъ̀тито́аре.

§. 22.

Деспре сѣ́мнеле прин ка́ре се по́ате кѹно́аще де а̏ѹ а̂лби́неле мѹ́мъ, а̂ѹ нѹ̀?

Дѹпъ ръ̀тезъ́рѣ фа́гѹрилор, шй дѹпъ хръ-
ни́рѣ а̂лби́нелор че́лор кѹ пѹци́нъ мїа́ре а̂фла́-
те, гри́жа чѣ̀ май ма́ре а̂ Отѹпа́рюлѹй съ фіе,
а̂ врем дво́ам съптъмъ́нй, а̂ то́ате зи́леле,
ла а̂лби́неле тѹтѹрор ма́ткелор де ра́нд съ
п̄ сѣ́ма, ка съ се а̂крединцѣ́зъ, а̏рй а̏ѹ то́а-
те а̂лби́неле Кръци́ца са̀, саѹ кѹ́мва ва фй̀ пе-
ри́т а̂чѣ́а преете а̏рнъ: шй дѣ́къ се ва а̂фла̀,
къ ла вре́м ма́тъ липсѣ́ще Кръци́ца, съ се
ка́ѹте мо́д, кѹм се ва а̂жѹта̀ а̂лби́нелор че́-
лор съра́че де мѹ́мъ, пъ́нъ а̏къ нѹ̀ саѹ а̂прешкїа́т саѹ а̂ѹ перѝт то́ате. — Сѣ́мнеле, прин
ка́ре ле́сне се по́т кѹно́аще а̂лби́неле ка́ре на́ѹ
мѹ́мъ, са́нт а̂че́стѣ, а̏деъ: То́ате а̂лби́неле
ма́ткей че́й фъръ мѹ́мъ се а̂ра́тъ трйсте шй
желито́аре дѹпъ ма́йка лор, шй се вѣ̀д ѡ̏аре
кѹм а̂ фй̀ а̂ грижа́те, шй дезнѣдеждѹи́те.
Дела ка́мп а̂ а̂дѹче че́ва пре пичо́аре нѹ̀ се

вѣ́д,

вѣ́д, ѧ лъ҃нтрѫ нѫ̀ лѫ҃кръ, ѧ̂наи́нтѣ оу̂рди-
ни́шѫлѫй нѫ̀ стръжѫ́еск, ни́чй флѫ҃тѫръ дин
а҃рипй: кѣ́нд ѐ зй̀ бѫ҃нъ шй̀ съри́нат къ҃тръ
а̂мѣ́зезй, дѫ҃пъ о̂бича́юл а̂лбѝнелшр, нѫ̀ се бѣ́д
ѧ̂наи́нтѣ ма́ткей жѫкѣ́нд: дѣ́ндѫлисъ мїа́ре
ѧ̂наи́нте, нѫ̀ ѡ̂ мѣ́нкъ, ни́чй ѡ̂ тра́г ѧ̂сѫ҃с ѧ̂тре
фа́гѫрй; прединаи́нтѣ, шй̀ ѧ̂прежѫ҃рѫл лъкѣ́-
шѫлѫй лшр збо́аръ трй́сте шй̀ мѣ́хни́те, ка́ре
шй̀ прин то́нѫл че дѣ́ѫ҃ дин си́не не о̂бичнѫ́ит,
се по́ате кѫноа́ще тѣнгѫ́ирѣ лшр дѫ҃пъ май-
къ; ѧ҃къ шй̀ прин ловѝрѣ кѫ дѣ́цетѫл
сѫ҃ѫ҃ ба́терѣ ѧ̂ лъкѣ́шѫл лшр се по́ате кѫноа́ще
липси́рѣ лшр де Кръ҃ѝцъ, къчй се а̂ѫ҃де дин
лъ҃нтрѫ ѡ̂ сѫнѣ́ре скѫ҃ртъ, сла́бъ, шй̀ три́-
стъ: ка́ре сѣ́мне ла мѣ́ткеле чѣ́ле бѫ҃не ѧ̂
ко́нтръ се а̂ра́тъ. Ѧлбѝнеле а̂честшра се а̂ра́тъ
вѣ́селе шй̀ кѫпри́нсе кѫ лѫ҃кръл: чѣ́ле че се
дѫ҃к лъ кѣ́мп, збо́аръ ка плѫ҃мбѫл пре оу̂рди-
ни́ш а̂фа́ръ, шй̀ чѣ́ле че се ѧ̂то́рк би́н ѧ҃къркѣ́те
а̂кѣ́съ; чѣ́ле дела стра́жъ, стаѫ҃ кѫ до́сѫл къ-
тръ оу̂рдини́ш, шй̀ флѫ҃тѫръ дин а҃рипй, а҃ръ
а҃лтле пре фѫ҃нд се шѫпе́ск ѧ̂ то́ате ла́тѫриле,
шй̀ а҃пъръ ѧ̂тра́рѣ непрїѣ́тѣнилшр ѧ̂ лъ҃нтрѫ:
чѣ́ле дин лъ҃нтрѫ се вѣ́д а̂ кѫръцй̀ късѫлі́й-
ле шй̀, а̂ лѫ҃кра̀ пинтръ фа́гѫрй; ѧ̂ зй̀ съри-
на́тъ къ҃тръ а̂мѣ́зезй е҃с мѫ҃лте а̂фа́ръ, шй̀

жо́акъ

жóакѫ оу̑н пѣтрáрю сáѫ жѫмѫтáте дe чѣ́с â-
найнтѣ лѫкáшѫлѫй, шѝ кѫндѫ бáцй лѫкáшѫл
кѫ дѣ́цетѫл, се â̑ѫде ↑ лѫ̑нтрѫ оу̑н тóн
вíѫ, дáрѫ шѝ мѫ̑лт цїйтóрю. Дечй ла кáре
мáткѫ се вѫ́д сѣ́мнеле чѣ́ле де сѫ̑с, шѝ лип-
сѣ́ск чѣ́ле де жóс, âколѡ̀ липсѣ́це Крѫ́ица, шѝ
âлбúнеле се препѫдéск, дѣ́кѫ нѫ̑ лúсе ва дà
↑ грáбѫ âжѫтóрю.

Ѕ. 23.

Деспре âжѫтóрюл âлбúнелѡр чéлѡр сѫ́раче де Крѫ́ицѫ.

Де се ва ↑тѫмплà Крѫ́ицей â врѫ̑нїй
мáтке, де бѫтрѫнѣ́цѫ, сáѫ дин а̑лтѫ ѡ̑аре
кáре прúчинѫ, прéсте т̑рнѫ се мóарѫ, шѝ нѫ̑ ва
фѝ лѫсáт ↑ оу̑рма є̑й нúчй ѡ̑ѫ нúчй вїѣрмѫ̑ц
мúк де âлбúнѫ лѫ̑крѫтóаре, дин кáре âлбú-
неле âчéлѫй стѫ̑п а̑лтѫ мѫ̑мѫ ↑ лóк сѫшй пóа-
тѫ фáче; âтѫ̑нчѣ чѣ̀ мáй бѫ̑нѫ шѝ май сигѫ-
рáтѫ âжѫторúнцѫ ↑ примѫвѣ́рѫ а̑сте â мѫ-
тà âлбúнеле чѣ́ле сѫ́раче дин лѫкáшѫл лѡр,
шѝ âле дѫ̑че ↑ лѫкáшѫл а̑лтѡр âлбúнй, кáре
âѫ Крѫ́ицѫ, шѝ сѫ́нт мѫ̑лте ла нѫ̑мѫр. Прин
мѫтáрѣ âчáста, мѫкáр кѫ вей âвѣ̀ оу̑н стѫ̑п
май пѫцúн ↑ стѫпúнѫ, тóтѫшй пáгѫ̑кѫ нѫ̑
вей âвѣ̀, пентрѫ̑ кѫ ↑тѫ́ю: Стѫ̑пѫл чéл кѫ̑

âл-

Âлбинеле сърáче ân8тĕрничит, май м8лт л8-
кръ, май м8лтъ мїáрĕ âд8че, ши май ân грáкъ
се пóате гътà де ройре; âл дóйлĕ: Ялбинеле
чĕле сърáче н8 се ânпрешкïáзъ, ничй се пре-
пъдéск, чи ânпрън8нáнд8се к8 чĕле к8 м8мъ
ânдойт се сп8н ла л8кр8, ши пентр8 скóа-
терĕ лор дин перич8не, к8 оўн рóй май ân
брĕме сав ânкай к8 ânдойтъ мїáре ânтóамнъ се
вор âрътà м8лцемитóаре. Ю̆ръ ânпрън8нáрĕ
лор âшà се фáче: ѿ ст8пвл чéл слáв, ши-л
п8не ân лóк8л чéл8й к8 Кръйицъ, сав к8 чéл че
врĕй съл ânпрев8ний: Деспрйнде, ши ѿ жóс ф8н-
д8л чéл дĕсп8пра л8й: д8пъ âчĕа ѿ Магацí-
н8риле к8 âлбинеле ст8пл8й чéл8й к8 Кръйицъ,
ши ле п8не фр8мошéл ши бине âлкът8йте пре-
сте Магацín8риле чĕле к8 âлбинеле сърáче: —
Âчáста съ се фáкъ сĕра, д8пъ чĕ сáв âд8нáт
âлбинеле дела кáмп, — ши ст8пвл âчéста ân
пръв8нáт съ стĕ ânкйс, съ н8 пóатъ Єши
ничй ѡ âлбинъ âфáръ, пънъ чĕле де жóс вор
трĕче ши се вор ânпръв8нà к8 чĕле де с8с.
Мáне зи съ кáв8цй пре ферестр8йкъ, ши
де вей ведĕ, къ âлбинеле чĕле де жóс то-
ате ân Магацín8риле чĕле де с8с сав м8-
тáт, âт8нчĕ Магацín8риле чĕле к8 фáгврій
âлбинелор серáче, съ се ѿ пентр8 требв8инца

къ-

кѫ́шїй; — ѩръ Магацінѹриле ѧлбинелѡр че́лѡр кѹ Крѫйцъ съ се ѧшѣ́зе пре фѹндѹл оурдинѝшѹлѹй, шѝ се дешки́зъ ѧлбинеле съ по́атъ Єшѝ: шѝ ѧша ѧпревѹна́рѣ ѩсте га́та. Ѩръ ѧтѫмпла́ндѹсе ѧ нѹ се фѝ ѧпревѹна́т ѧлбинеле преете ѧче́а но́апте; ѧтѹнчѣ съ се ла́съ лѹкрѹл ѧче́сте пѫнъ ѧдо́аѡ димине́цъ, шѝ ѧпо́й вѡр фѝ ѧпревѹна́те.

Се по́ате черка́ шѝ ѧша: Пѹне стѹпѹлѹй че́л съра́к ѧ ло́кѹл че́лѹй кѹ Крѫйцъ, ѩръ пре ѧче́ста ѧто́арчел кѹ оурдинѝшѹл ѧ коа́ста стѹпѹлѹй че́лѹй сла́б, ѧша, ка оурдинѝшѹл ѧче́стѹа съ стѣ́ би́не липѝт де фѹндѹл ѧче́лѹа; дечѝ тра́це Магацінѹриле стѹпѹлѹй съра́к, шѝ ле липѣ́це би́не де Магацінѹриле че́лѹй бѹн, ѧша токмѝндѹле, ка де трéй дѣ́цете съ стѣ́ пре фѹндѹл стѹпѹлѹй че́лѹй бѹн, шѝ преете скобитѹра оурдинѝшѹлѹй лѹй, ка ѧлбинеле дин стѹпѹл бѹн пре ѩлт оӱндева съ нѹ по́атъ Єшѝ, фѫръ нѹмаѝ се по́атъ трѣ́че прин ѧл сѣ́ѹ оурдинѝш ѧ Магацінѹриле ѧлбинелѡр серáче: шѝ де ѧколѡ̀ прин оурдинѝшѹл ѧче́стѡра съ по́атъ ѧвѣ́ ѧтра́рѣ шѝ Єшѝрѣ лѡр ла кѫ́мп. Прин ѧча́ста, сѹ се вѡр ѧсоцѝ ѧлбинеле, шѝ вѡр лѹкра̀ то́ате ѧ стѹпѹл че́л бѹн, шѝ Магацінѹриле че́лѹй сла́б ле беѝ лѹа̀;

лъ̀а; сав дъпъ че вър плинѝ âлбѝнеле Магацѐнъриле стъпълъй бън, вър трѐче шѝ вър лъкрà ↑ чѐл слáб, шѝ âчѐста ↑ вѐръ ва фѝ ↑ лóк де рóю; ѝръ челалáлт âтъ̀нчѣ ↑л бей ↑тóарче къ оурдинѝшъл съ̀ лa лóк, шѝ ва фѝ де сѝне сѝнгър. Ѧкъ съ май пóате âжътà âлбѝнелор серáче де мъ̀мъ прѝн фáгъре къ клочнтъ̀ръ де âлбѝнъ лъкрътóаре, дѐкъ се пóате âфлà пре врѐмѣ âчѐа ла врем маткъ; Тáе ѡ̂ бъкáтъ де фáгъре къ де âчѣ клочитъ̀ръ, — Ѧсъ съ ѧй сѐма, ка съ фіе клочитъ̀ра де âлбѝнъ, ѝръ нъ̀ де трѧнторе, къчй дин âчѐщѣ мъ̀мъ ѐлбѝнелор нъ̀ се фáче. — Тáе шѝ дѝн стъ̀пъл чѐл сърáк ѝръшй âтѧ̀та бъкáтъ де фáгъре, шѝ ↑ лóкъл âчѐстъл, къ нѝще цепъ̀ше прѝнде пре âчѐла, шѝ дин клочитъ̀ра âчѣ̀ста âлбѝнеле сърáче пóт съшй фáкъ мъ̀мъ, шѝ се âжътъ, дѐкъ сѧнт кáм мъ̀лте ла нъ̀мър. Вѐра шѝ тóамна май лѐснне се пóате къ âчáста âжътà, къчй âтъ̀нчѣ се ѐфлъ фáгърй къ клочитъ̀ръ, Ѧкъ шѝ Крънѝцъ гáта се пóлте ѐфлà шѝ оўна де âчѣ̀стѣ гáта лисе пóате дà, къ̀рѡра тóате âлбѝне се съпъ̀н.

§. 24.

Деспре албинеле чѣле жефвитоаре.

Прекум ѡмвлвй ѡмвл, аша ши албинелор албинеле сынт чей май вътъмъторй непрїатенй; ши де ши ын тоатъ врѣмѣ, ѫръ примъвѣра ши тоамна, кынд нѫ се афлъ дестул хранище ын кымп, халоаселе ши лакомеле албинй, май алес чѣле че сынт ынвцате ши момите ла жефвире, акѫшй ла ѡ маткъ, акѫшй ла алта чѣркъ ши се шѫпеск а ынтра дѫпъ мїаре. Ши афлынд вреѡ маткъ фъръ мѫмъ, сав ши кѫ мѫмъ, ѫсъ кѫ пѫцине албинй, ши кѫ пѫцинъ ынпротивире, кад а-свпра ей кѫ сѫтеле, апой кѫ мїйле, ши ка нѫмрѫл став ынайнтѣ оърдинишвлвй, ши нѫ се ѡпреск дела жефвире, пынъ нѫ прадъ тоатъ мїарѣ, оучид тот стѫпѫл, ши съ ресипѣще тот попорвл лѫй. Нѫ се ынцелѣгъ кѫ атыта, чи дѫпъ че прадъ оун стѫп, се апѫкъ ши де алтвл, ши де ал трейлѣ, ши ничй стѫпїй чей май пѫтѣрничй дела ѡ врѣме нѫ лисе май пот ынпотрива. Сѫ кыцй стѫпй ши стѫпинй ынтрецй се прѫпъдеск ла Рѡмынїй нѫмрїй де жефвитоареле албинй, ши нѫ щїѫ причина, кѫм ши пентрѫ чѣ? ничй кѫ чѣ мижлочире съ ле

âлѫнце дела стѫпи́на сà; чѝ кре́д къ ле три-
ми́те чи́нева, шѝ ви́н ка ѡ̂ оу̂рситѫръ пре
ка́пѫл âлби́нелор лѫ́р, âпо́й ни́чй гриже́ск âсе
мѫнтѫѝ де ѫ̈ле. Де âчѣ́а âм хи́с май сѫ́с,
къ се ка́де, шѝ Ѣ̄ де ли́псъ стѫпїй сѫ́й
пѫрѫрѣ ѧнаи́нтѣ ӧ́килѫр âй âвѣ́, ка съ ӓ́фли
ли́псà лѫр, шѝ съ ле âле́рцй ѫ̈трѫ âжѫто́рѫ.

§. 25.

Despre сѣ́мнеле, прин ка́ре се по̀т кѫно́аще
âлби́неле чѣ́ле жефѫито́аре, диитръ чѣ-
лѣла́лте.

Âлби́неле жефѫито́аре нѫ сѫ́нт о̂собѝте, чѝ
то́т âчѣ́а́ший пла́съ де âлби́ний; чѝ дин ли́псà
мїа́рей, саѫ момѝндѫсе ла ни́скай мїа́ре пре
ла́нгъ стѫпй вързà́тъ, саѫ ла вре́ѫн стѫп кѫ
мїа́ре шѝ фъръ стъпа́нъ; де âчѝ се ѧ̈ва́цъ â
жефѫѝ, шѝ се фа́к кїа́р хо́ацъ, âша̀ кѫт âл-
би́неле âлтѫй стѫи, ничй сѐ май дѫ́к ла
ка́мп, чѝ се ци́н де жа́ф шѝ пра́дъ, ка шѝ
тѫлхарїй. Сѣ́мнеле прин ка́ре ѫ̈ле се кѫно́ск
са́нт âчѣ́стѣ. — Диитрѫи тѫ́ю ви́н пѫцинѣ́-
ле, чѣ́ркъ май ла ѡ̂ маткъ май лл ӓ́лта,
съ ӓ́фле оӱндева га́ѫръ — âфа́ръ де оу̂рди-
ни́ш, â ѧ̈трà — вѝн âпо́й шѝ ла оу̂рдини́ш,

шѝ

шѝ чѣ́ркъ пинтре стри́жъ â ѧтрà: âчáстѣ лúсе ѧпротивѣ́ще кáт пóáте, шѝ ѡпрéск ѧтрáрѣ лшр, шѝ се шѫпéск май кътръ оу́на май кътръ а́лта сѫ лѣ прúндъ. — Дѫпъ âчѣ́а бúн май мѫ́лте, шѝ чѣ́ркъ де тóате пъ́рциле: дѫ дин сúне оу́н тóн мънїóс, се ѧдѣ́съ де тóате пъ́рциле, шѝ трéк пинтре стрáжъ ѧ лъ́ѫнтрѫ, кáре, дѣ́къ âпѫкъ ѡдáтъ ѧтре фáгѫрй, âколѡ̀ пѫцúнъ ѧпротивúре а́флъ; чѝ сѣ оу́мпле де мїáре, шѝ âлергáнд â кáсъ, кѫ грáба, кѫ май мѫ́лте дѫ́пъ а̄ а́ръшй вúне, шѝ кáд май кѫ грóсѫл престе стрáжъ; âтѫ́нчѣ âлбúнеле мáткей кѫ май мáре нѫ́мър ѧтъръ́ск стрáжа лшр, шѝ кънте дóаш шѝ трéй âлбúний â кáсей кáд престе ѡ̂ хóацъ шѝ ѡ̂ тренцълѫ́ск ѧ тóате пъ́рциле, шѝ пре оу́неле вáтъмъ, пре а́лтеле оу́чúг, шѝ оу́не ѡ́рй се бáт шѝ се тáе де стáѫ гръмáдъ ѧнаúнтѣ лъкáшѫлѫй; а́съ, фїúнд къ а́ле май тóт де чéл слáб шѝ де мáрцинъ стѫ́п, ѧтáю се âпѫ́къ, шѝ тóт май мѫ́лте ла нѫ́мър бúн, дечй дела ѡ̂ врѣ́ме âсѫпрúтеле âлбúний ѡ̂стънéск, шѝ (дóаръ пентрѫ къ шѝ Кръ́ица де кътръ хóацъ лúсе оу́чúде) се лáсъ де ѧпротивúт, шѝ ѧсоцúндусе шѝ а́ле кѫ хóацеле, а́ѫ че пóт лѫà дин мáткъ, шѝ се дѫк кѫ дънселе ла лъкáшѫл лшр.

Ѧлбúнъ

Я̂лбинеле хоацъ, ши пре â чѣа се кѹноск динтре чѣле лалте, кѣчи ѫ̈ѹ ѡ̂ фацъ негричїоасъ ши лѹчитоаре сав оӱнсъ; ѫ̈ръ фаца âчаста нав ѫ̈але дела сине, къ доаръ âша âр фи де фелю̈, чи пентрѹ къ кѹ тот трѹ̈пѹл се кагъ ѧ̂ късѹлій де жефѹеск, ши скот де âколѡ̀ мїарѣ, ши не âвѧнд лѣте â ѡ̂ сѹ̈це кѹ тикнѣлъ, се сѹческ ши се ѧ̂вѧртеск прин късѹлій, ши преете тот трѹ̈пѹл се оӱнг де мїаре. — Дрепт âчѣа кѧнд Стѹпарюл вѣде сѣмне де âчестѣ ѧ̂наинтѣ стѹ̈пилѡр сѫ̈й, липсѣще â грѫбй съ ле âлѣрце ѧ̂ грабъ ѧ̂трѹ âжѹторю̈, ѧ̂требѹинцѧнд оӱрмътсареле мижлочирй.

Деспре мижлочириле спре âпърарѣ стѹпилѡр де âлбинеле жефѹитоаре.

Ѧ̂тѧа мижлочире пентрѹ âпърат стѹпїй сѫ̈й де âлбинй жефѹитоаре, ши де фіеще че непрїятен âл лѡ̀р, ѫ̈сте â нѹ цинѣ стѹпй слабй ши мѹлцй, чи май бине май пѹцинй ши пѹтѣрничй, ка сингѹрй съ се поатъ âпъра де врѫжмашїй лѡ̀р, ши де оӱна, де доаш, съ нѹ поатъ фи кирѹицй.

Я̂ дóаш мижлочи́ре ӑ́сте: Â примъвѣ́ръ пъ́нъ кѧ́нд се ба дешки́де тóатъ флóарѣ пó-милшр, шѝ вшр ấфлà ấлби́неле дестӯ́лъ хра́ницы ла кѧ́мпи, оӯ́рдини́шӯл ấлби́нелшр съ се ци́нъ стрѧ́мпт, ка нӯ́май дóаш саӯ трéй ấлби́ний де ѡ̂да́тъ съ пóатъ Є̂шѝ шѝ Я̂трà Я̂ ма́ткъ, пентрӯ ка стража́ съ пóатъ ấпъра̀.

Я̂трéа мижлочи́ре: бъзѧ́ндӯсе къ чѣ́ле дóаш нѝ̀ фолосéск, чѝ ấӯ къзӯ́т кӯ гро́сӯл ни́ский ấлби́ний хóацъ ла оӯ́рдини́шӯл вре́ӯний ма́ткъ, нѝ̀ пóате фѝ ӑ́лта, чѝ съ ка́ӯцй съ ӑ́фли, де оӯ́нде ви́н ấлби́неле жефӯитóаре? шѝ нѝ̀ кӯ́мба кшр фѝ дин â̂ сà стӯпи́нъ? â-тӯ́нчѣ Я̂къ де кӯсѣ́ръ, саӯ мѧ́не зѝ̀ де дими́нѣцъ, пънъ Я̂къ ни́чй ѡ̂ ấлби́нъ нѝ̀ ба Є̂шѝ ла кѧ́мп, Я̂ки́де оӯ́рдини́шӯриле â̂ тӯтӯрѡ́р ма́ткелшр дин стӯпи́нъ, ка ни́чй ѡ̂ ấлби́нъ се нѝ̀ пóатъ Є̂шѝ â̂фа́ръ. Де вшр фѝ ấлби́ниле жефӯитóаре дела вре́ӯн вечи́н саӯ дин ӑ́лтъ па́рте, ле ве́й вед҃ ѡ̂да́тъ кӯ зѝ̀ша Я̂наи́нтѣ стӯпӯлӯй че́лӯй де дѧ́нселе â̂сӯпри́т; ӑ́ръ де нѝ̀ вшр венѝ стреи́не, â̂тӯ́нчѣ шѝ къ хо́цӯл Є̂ â̂чѝ Я̂ стӯпи́нъ, нӯ́май â̂кӯ́ма тре́бӯе съл ка́ӯцй, ка́рей? — Ка съл ӑ́фли, оӯ́рмѣ́зъ â-ша̀: Ци́не стӯпӯл чел â̂сӯпри́т Я̂ки́с пънъ май пре оӯ́рмъ, шѝ слобо́зй ấлби́неле Я̂тѧ́ю дела

оӯ́н

оӱн ствп, авпъ âчѣ́л дела ӓлтвл, âпо́й дела âл трéйлѣ, шѝ май депáрте: шѝ ла фíеце кáре дешкúдере â оу̂рдинúшвлвй, ѣ̄ сѣ́ма оӱнде збóаръ âлбúнеле; шѝ âкзрвл âлбúнй вор âлергà ѧдáтъ ла оу̂рдинúшвл âсвпритвлвй, âчéла ӓсте хóцвл. Пре âчéста ӓл дела лóквл сзв, шíй дъ̀ лóк ѧ грздúнъ сав ӓлт оӱндева вре ѡ̂ 30 — 40 де пáшй де пáрте де ствпúнъ: âколѡ̀ се ва бедѣ̀ ёл стрéин шѝ неквносквт; шѝ фїúнд къ âлбúнеле лвй ѧ вре ѡ̂ кáтева зúле дврп мвтáре, мвлте вор тráце ла лóквл лор чéл бътрáн, шѝ нѐ âфлáндвш лъкáшвл, вор фѝ силúтѐ ѧтрáлтеле â ѧтрà шѝ â рзмáнѣ̀, сав â се пїáрде — прин âчѣ́а хóцвл де âлбúнеле чѣ́ле ѧвзцáте ла прáдъ се ва кам дешертà шѝ ва слзбѝ; ӓръ ѧ лóквл âчéлора, дин клочитвра чѣ̀ дин лзвнтрв, âлбúнъ нóаѡ, не цїúнд тълхзрѝ — ва скóатѐ шѝ се ва âжвтà, шѝ де жъфвúре се ва лъсà. — Ӓръ де вор фѝ âлбúнеле хóацъ динтрáлтъ пáрте венúте, ка съ ӓфли съ нѵ фíе квмва â бревнвй вечúн сав âлт прїáтен âл тъв, чѣ́ркъ мижлочúрѣ̀ âчáста: Оъ тримúцй пре чúнева ла дѧншїй, ка съ ле спвнъ, шѝ съ ѣ̄ сѣ́ма ла бенúрѣ̀ âлбúнелор лор. Ӓзъ тв, âвѧ́нд тóате мáткеле тáле шѝ пре чѣ̀ âсвпритъ ѧкъ ѧкúсъ, писáзъ крéтъ ӓлвъ (ӓръ

нѫ фъи́нъ, къ́чй дин фъи́нъ оу̂рмѣ́зъ ѧ̂ мїа́рѣ стѫпѫлѫй а̂крічѫне, шй а̂ча́ста причинѫ́ше а̂лби́нелор а̂про́апелѫй но́стрѫ мо́арте шй па́гѫ-бъ, не фїи́нд ѣ́л ѧ̂ а̂чѣ́а винова́т), шй проса́ръ а̂лби́неле чѣ́ле жъфѫито́аре, ка́ре ста́ѫ мѫлте а̂дѫна́те ла оу̂рдинѝшѫл стѫпѫлѫй че́лѫй де дѫ́нселе а̂сѫпри́т; де́чй съ се а̄ сѣ́ма, къ стѫ-пѫл, ѧ̂ ка́ре а̂лби́ній пресъра́те вор ѧ̂трà, а̂че́ла ѣ́сте хо́цѫл. Дѣ́къ те ѧ̂воещй кѫ вечи́нѫл, скимба́цй а̂мѫндо́й стѫпїй, шій пѫнецй оу̂нѫл ѧ̂ ло́кѫл ѣ́лтѫа, саѫ съ́л ви́нд бечи́нѫл ѧ̂тра́лт са́т, шй а̂тѫнчѣ ва ѧ̂четà де а̂ май трими́те а̂лби́ній ла жъфѫи́ре. Ѣ́ръ де нѫ ва врѣ́ бечи-нѫл съ те а̂скѫлте, а̂ра́тъл Отъпѫни́рей, ка́рѣ дѫпъ лѣ́циле чѣ́ле пентрѫ стѫпй а̂шезà́те, ва фй датоа́ре а̂ ѧ̂пресѫрà пре а̂шà бечи́н, а̂ депър-тà стѫпѫл, че́л ла жъфѫи́ре ѧ̂въцà́т, дин ве-нинъта́те.

Ѣ́ръ дѣ́къ ничй ѧ̂трѫ́н ки́п нѫ се ва пѫтѣ́ а̂флà, де оу̂нде ви́н а̂че́ле а̂лби́ній жефѫито́а-ре, а̂тѫнчѣ ѧ̂требѫинцѣ́зъ а̂ча́стъ май де пре оу̂рмъ, ѧ̂съ бѫнъ шй а̂проба́тъ мижлочи́ре: а̄ рѫдъчи́нъ де стѝригоае — ка́рѣ ѡ̂ по́цй съдй шй ѧ̂ грѫдѝна тà, ка съ се ӑ́фле ла врѣ́ме де лип-съ — нѣмцѣ́це се кїа́мъ, Вайсни́сѫрцел, шй се по́ате кѫмпъра ѧ̂ Ѧ̂потѣ́къ де вро дó-й

саѫ

сав трей грошиць ; де ва фи рэдъчина ѧкъ вѣрде, писэхъш ка ѧюл ѧтрѹн блидишел, ѧръ де ва фи оускатъ, писэхъш ѧ пивъ мърѹнт, ши ѡ мѣстскъ кѹ кѧтъва мїаре; дечи, фїина тоате âлбинеле тале ѧкъ де ноапте ѧкисе, ѧ стѹпѹл чел âсѹприт ѧ латѹрй дин локѹл лѹй, ши пѹне доаш сав трей Магацинѹрй гоале, оуѧнѹл преште ѧлтѹл ѧ локѹл âчелѹа, ши блидѹл кѹ момѣла ѧтрѧнселе, ка вїинд хоацеле съ гѧндѣскъ къй стѹпѹл чел âсѹприт, ши съ ѧтре ѧ лъѹнтрѹ; âколѡ, âфлѧнд блидѹл кѹ мїарѣ, се вър десфъта, ѧсъ пѹцине вій âфъръ вър ѣши, дар ши май пѹцине âкас вър âжѹнце, пентрѹ къ де стирігоае ѧдатъ âмецеск ши мор: âша се стѣ тоцй стѹпїй пѧнъ дѹпъ âмѣзѣй ѧкиший, ши пѧнъ âтѹнчѣ партѣ чѣ май маре дин âлбиниле хоцѹлѹй ва ѧчета де ѧ май тримите âлбиний ла âша вѧнаре. Прин âчастъ мижлочире се фак доаш пѹне; ѧтѧю: стѹпѹл чел âсѹприт, се мънтѹаце дин перичѹне ши Стъпѧнѹл сѹ дин пагѹвъ; âл дойлѣ: стѹпѹл чел жефѹитору се педепсѣце, ши се ѡпрѣце де прадъ фъръ, â се оучиде де тот, ши фъръ пагѹва вечинѹлѹй; къчй кѹ âлбинеле че âѹ май ръмас, ѧчѣпе âшй къѹта де лѹкрѹ ши â се ѧдрепта.

§. 27.

Деспре ăлцій непрїăтенїй ăй ăлбінелур, ші мижлочіріле ăпротіва лур.

Дăнгъ ăлте мулте пăсерй збурътоаре, каре ă тоате зілеле де пре бъеzй ші флорй хрепеск ші ăгіт бїетеле ălбінй, рăндунĕлеле ші брăвецїй сănт чей măй ĕфтăцій, ші măй доместечй врăжмăшй ă лур. Ăчĕлъ — măй вărтос сănд ă пуй мічй — зборъ ăкочĕ ші ăколĕ преcте ступінъ, ші ăкъркате ăпукъ ălбінеле, ші ле дук ă куйе, сау сінгуре ле ăгіт; ăръ ăчĕстĕ се ăвацъ ănаінтĕ ступилур ла ălбінй моарте, дупъ ăчĕа прінд ші чĕле че кăд вій ăкъркате, ăкъ ші ла оурдініш се пун, се шупеск ші ле ăу де ле дук ă куйеурй. Оунде сănт мулте де ăчĕсте пăсерй, фак măре прăдъ ă ălбінй, пентру къ дĕкъ дела тоатъ мăтка ătоате зілеле нуmай къте 20 — 30 де ălбінй де дăнселе ă примъвĕръ бур перй, ші пре лănгъ ăчестĕ, ăлтеле ăкъ май ătăтĕ де ăлте ătъмплърй ла кămп се бур пїăрде, мъкăр къ дин бйта чĕ ноаш плъмъдйтъ ă тоате зілеле къте 100 ші май бине ăлбінй ной се ădăшце, тоттуші пăгуба ăсте măре, ші ăпїădекъ, де

нu-

нѫ се пóт фвръ́ме фмѫлцій âлбѝнеле ка сѫ роáскъ. Дрепт âчѣ́л Отѫпáрюлѫй сáй фіе âмѝнте, шѝ съ кáѫте пре лѧ́нгъ кáсъ, шѝ пре лабечи́ній, оўнде ӑфлъ кѫйѣ́ѫрй де рѧндѫнѣ́ле шѝ де брабе́цій съ ле спáргъ шѝ съ ле стри́че, ка съ нѫ се плъмъдѣ́скъ; шѝ пре брабе́цїій, ка́рїій се моме́ск фнаи́нтѣ стѫпи́ней, кѫ лáцѫрй съй прúндъ сав кѫ прáѫ съй фпѫшке, шѝ съй спáрїе.

Фѫрни́челе, май вѧртóс фÂпри́лїе шѝ фМа́ю, сѧ́нт âлби́нелѫр несѫферитóаре, пентрѫ къ оўне ѿ̆рй фшй фáк кáле преете скáмнѫл стѫпилѫр, шѝ стрѣбáт кѣте ѿдáтъ пѧ́нъ аа фáгѫрй дѫпъ мїáре; дечѝ нѫ трéбѫе сѫфери́те, чѝ кѫйѣ́ѫриле лѫр де пре лѧ́нгъ стѫпи́нъ кѫ ӑпъ фѣ́ртъ стрикáте; шѝ пре оўнде се фбáцъ â оу̂мбла̀ ла стѫпй, трéбѫе прѣсъráт ченѫшъ фкáлѣ лѫр, ка съ нѫ пóатъ кълъторѝ пре лѧ́нгъ стѫпй.

Флѫтѫрїй чéй пѫлѣзрóшй шѝ ла фáцъ ченѫшóшй, карїій мѫлцй прéсте вѣ́ръ, май вѧртóс сѣ́ра, фпрежѫрѫл стѫпилѫр збóаръ, шѝ пинтре âлбѝнй ла фáгѫрй се бáгъ, лáсъ ѿ̆аѣле сáле пре ла фкїётѫриле лѣкáшѫлѫй âлбѝнелѫр, âколѝ де кълдѫ́ра чѣ́ мáре се кало-

чéск, шѝ ѐс динтрѧ́нселе ни́ше моаíй сав вéрмй-

ка-

кáрїй претвтúндень пре мáрциниле лъкáшвлвй се ѧширъ. Мáткеле чéле пвтérниче, ѧй âлвнгъ âфáръ, шй нв пóт фáче éй стрикъчúне, ѧсъ чéле май слъбúцъ нвй пóт прето́цй лъпъдà, мвлцй динтрáншїй се свé ѧ вáрфвл ствпвлвй, крéск шй се фáк мáрй, âпóй се шй ѧквйбéзъ âколѡ; де оўнде âлбинéле нвй май пóт скóате, чй май пре оўрмъ, де ръвл лѡр, сáнт силúте сúнгвре âшй пъръсй лъкáшвл, шй ѧтрáлтъ пáрте â се ѧстрéинà. Дечй ствпáрюл съ áйбъ грúжъ âдéсе ѡрй â къвтà ла мáтке, шй оўнде áфлъ де âчéуй флвтврй сúй оўчúгъ; áръ пре ферестрвйке съ се оўйте âдéсе ѡрй, шй възáнд вїермй де âчéа пре свпт Магацінврй, сúй мúтвре шй сúй оўчúгъ де пре фвндвл оўрдинúшвлвй, сав май âдéсе ѡрй фвндвл оўрдинúшвлвй кв áлтвл съл скúмбе.

Вéспїиле шй дáндзвнїй, сáнт, май âлéс ѧ Ївлїе ши ѧ áвгвст, âлбúнелѡр свпъръторúй шй вътъмъторúй: дечй трéбве пъзúте шй оўчúсе, шй кáт Ē кв пвтúнцъ âле ѧпвцинà де пре лáнгъ ствпúнъ, шй квйбвриле лѡр трéбве къвтáть шй стрикáте.

Пáнженїй áръшй нв трéбве сверúцй ѧ ствпúнъ, къ шй éй ѧтúнг мрéжиле сáле, шй мвлте

мѹлте âлбинй, май вѫртóс де чѣле че вин ѫкъркáте се прúнд ѧ мрéжиле лúр, шѝ кѹ оўна кѹ дóаш нѹ се пóт дескѹркà де âколѡ, пѧнъ пáнженѹ ѡ лѣгъ шѝ ѡ сѹце.

Вѧнтѹриле деспре âпѹс шѝ мїáзъ нóапте, примъвѣра сѧнт âлбúнелор фóарте стрикътóаре. Мишéлеле âлбúнй, кáре âбѣ сѧѹ взѹт ѧ примъвѣръ, âтѧта сѧнт сѫргѹитóаре ла лѹкрѹ, кѧт дѣкъ симцéск нѹмай чéва зѝ кѹнъ, ѡдáтъ кѹ зíѡа мѧнекъ ла кѧмп: шѝ дѣкъ се ѧтѧмплъ де ле âпѹкъ врéѹн вѧнт рѣче, íале ѧгѣцъ кѹ товáрѹл пре пичóаре, шѝ кѹ мáре ѿстънѣлъ âжѹнг âкáс; оўнде непѹтѧнд ѧдáтъ ѧ лъкáшѹл сѣѹ ѧтрà, се лáсъ пѹцинтéл ѧнаúнтѣ стѹпúнїй съ май ръсѹфле, шѝ нúчй май пóате â се ръдикà, чѝ ѧгѣцъ, шѝ âчѝ ръмѧне; оўне ѿрй мѹлте къзѹте, шѝ ка съмънáте зák кѹ пичóареле ѧкъркáте ѧнаúнтѣ стѹпúнїй, шѝ âчѝ пїéр, дѣкъ нѹ ле ва âжѹтà чúнева.

Дрепт âчѣл шѝ ла âчáста съ бáцѣ де сѣмъ Стѹпáрюл, ка съ нѹ лáсъ âлбúнеле ѐрнáте съ се пръпъдѣскъ, къчй ѡ âлбúнъ де примъвѣръ íасте скѹмпъ, шѝ май мѹлт плътѣце де кѧт зѣче шѝ дошзéчй де чѣле де вѣръ. Ѧтѧю сúй фíе âмúнте, кѧнд кѹнóаше

кѹ

кꙋ деминте́цъ къ ва съ фіе вжнт рѣ́че, са́ꙋ зі́ша а̂чѣ́а нꙋ ва фѝ фолосито́аре а̂лбѝнелор, съ а̂кѝдъ оу̂рдинѝшꙋриле диминте́ца, шѝ съ нꙋ слобо́адъ а̂лбѝнеле па́нъ май тарзіꙋ, дꙋпъ че се ва май скимба̀ шѝ май мꙋлтѝмпꙋл зи́лїй. Шѝ дѣ́къ преcте то́атъ па́за а̂ча́ста, сар а̂тжмпла̀ а̂ а̂геца̀ а̂лбѝниле пре ка́ле, шѝ а̂р кѣдѣ̀ а̂наи́нтѣ стꙋпи́ней, непꙋтжнд а̂ се рѫдика̀, съ ле а̂дꙋне то́ате а̂трꙋн пъха́р, съ ле а̂ко́пере кꙋ ѡ̂ хартіе, съ ле дꙋкъ а̂трѡ со́къ ка́м ка́лдъ, шѝ а̂до́аѡ зѝ, дѣ́къ се ва мꙋлта̀ зі́ша къ́тръ а̂мѣ́зезй, съ ле слобоа́дъ, ка съ збо́аре фіеце ка́ре а̂ лъка́шꙋл сѣ́ꙋ.

§. 28.

Деспре грижѝрѣ стꙋ́пилѡр а̂ вѣ́ръ, шѝ а̂ мꙋлцѝрѣ лѡр прин ройре фирѣ́ск.

Ѻбсерва́цїе. Нꙋ нꙋмърꙋл че́л ма́ре а̂ стꙋпилѡр, чѝ бꙋнъта́тѣ лѡр чѣ дин лъꙋнтрꙋ, шѝ пꙋтѣ́рѣ а̂лбѝнелѡр, а̂дꙋче а̂девъра́тꙋл фоло́с. Оу̂н стꙋп бꙋн шѝ бога́т де а̂лбѝнъ, а̂дꙋнъ преcте вѣ́ръ мїа́ре шѝ чѣ́ръ май мꙋлт декѧ́т тре́й шѝ па́трꙋ де че́й сла́бй шѝ нꙋ пꙋцѝне а̂лбѝний. Щїꙋт лꙋкрꙋ ѣ́сте, прекꙋм а̂лбѝнеле дꙋпъ лѣ́цѣ лѡ́р, нꙋ май а-

трѣ̀м

трéѧ пáрте ѯбоáрѫ ла кѧ́мп дꙋпѫ мїáре; ѡ́рѫ
дóаѡ пъ́рцй рѫмѧ́н âкáсѫ пентрꙋ клочи́ре,
хрѫни́ре, пѫѯи́ре шй ѧ́лтѫ лꙋкráре, (âфáрѫ де
ѯи́ле кꙋ́не шй мѫнóасѫ де мїáре, кѫ âтꙋ́нчѣ
мéрг шй жꙋмѫтáте шй дóаѡ пъ́рцй ла кѧ́мп,
ка кꙋ прилéжꙋл âчéла сѫ се фолосѣ́скѫ). Оѫ
âсемѫнѧ́м âкꙋ́ма фирѣ́цие оу́н стꙋ́п бꙋ́н, кáреле
ѧ́ре ↑ си́не 30 пѫнѫ ла 40 де мїй де âлби́ний,
кꙋ трéй стꙋ́пй слáбй, кáре нáꙋ ↑ си́не май
мꙋ́лт де кѧ́т кѫте 10, пѧ́нѫ ла 12 мíй де
âлби́ний, шй вѡм причѣ́че кꙋ ми́нтѣ, кѫ май
мꙋ́лт фолóс âдꙋ́че âчéл оу́нꙋ шй бꙋ́н, де кѧ́т
тóцй трéй чéй слáбй. — Отꙋ́пꙋл чéл бꙋ́н, дин
âлби́неле сáле чѣ́ле мꙋ́лте, пóате трими́те ↑
тоáте ѯи́леле ла кѧ́мп 12 пѫнѫ ла 15 мíй де
âлби́ний, ѡ́рѫ кѧ́нд кáде мáнѫ де мїáре, шй
ци́не ѡ̂ сѫптѫмѧ́нѫ сꙋ́ дóаѡ ти́мп бꙋ́н, три-
ми́те ↑ тóатѫ ѯíѡа шй 20 де мíй. — Чѣ́й
слáбй тóцй трéй, нꙋ́ пóт âтѧ́тѣ трими́те,
кѫчй ѧ́кай жꙋмѫтáте нꙋ́мѫрꙋл âлби́нелѡр ѧ́ре
ли́псѫ сѫ рѫмѧ́нѫ âкáсѫ; дéчй сокотѣ́цие чѣ фо-
лóс пóт фáче âчѣстѣ, пре лѧ́нгѫ âчѣ́лѣ? —
Шй ѡ́рѫшй кꙋноскꙋ́т ѡ́сте, кѫ âчѣ́лѣ, каре ѯбóа-
рѫ ла кѧ́мп, ѧ́ꙋ мꙋ́лте примéждїй пре кáле де
кѧ́нтꙋрй, де пáсерй шй де ѧ́лте ↑тѧ́мплѫ́рй,
шй ни́чй ѡ̂дáтѫ нꙋ́ ↑тóрк тóате кѧ́те сꙋ́
дꙋс,

дꙋс, чи мꙋлте дин трънселе пїер; дечй стꙋ-
пꙋл чел бꙋн, де ва ши пїърде ↑ тоате зи́леле
къте 30, 40 де âлби́ний дин нꙋмърꙋл лор чел
ма́ре, па́гꙋба âча́ста ничй кът нꙋ се причи-
пе, пентрꙋ къ дин ви́та чѣ плъмъди́тъ ка́ре
↑тре фа́гꙋрй пꙋрꙋрк де присоси́т ӑре, ↑ то́ате
зи́леле къте 150 ши 200 де âлби́ний ↑вїе ши
↑трей́т ви́не па́гꙋба ла ло́к; а̏ръ чей́ тре́й сла́бй,
пїерзъ́нд фіеще ка́ре мъка́р нꙋмай 20 — 30
де âлби́ний пре зи, симцеск па́гꙋба пъ́нъ ла
йнимъ, пентрꙋ къ дин ви́та чѣ пꙋци́нъ че
ӑре фіеще ка́ре ↑ лъꙋнтрꙋ, âвѣ съ по́атъ âтъ́-
тк âлби́ний ↑вїа, ка́те пре âчѣ зи сав пїер-
дꙋ́т. Дъ́нгъ âчѣ́стк май сокоти́м ши âча́-
ста, къ оу̏не ѡ̏рй престе вѣ́ръ се ↑тъ́мплъ
↑ съптъмъ́нъ ши до́аѡ ти́мп бꙋн пентрꙋ âл-
би́ний, а̏ръ дꙋпъ âчѣ́а се ски́мбъ ти́мпꙋл ↑
зи́ле рѣ́ле, ши слотоа́съ, ↑трꙋ ка́ре âлби́неле
ни́чй âтъ́та мїа́ре нꙋ по́т къпъта̀, къ́т съ се
хрънѣ́скъ пре си́не ши вїермꙋцїй лор, дар съ
ма́й по́атъ пꙋне ↑ късꙋлі́й пентрꙋ а̏рнъ;
дечй стꙋпꙋл чел бꙋн, ↑требꙋинцѣ́зъ прилежꙋл
ти́мпꙋлꙋй бꙋн кꙋ то́атъ пꙋтѣ́рк са̀ спре фо-
ло́сꙋл съ́ꙋ, ши ↑ чѣ́ле ѡ̏пт сав патрꙋспрезѣ́че
зи́ле, âтъ́та мїа́ре по́ате âдꙋна̀, къ́т нꙋ нꙋмай
пре си́не, ши вїермꙋцїй съ́й де âжꙋнс по́т съи

хръ-

хрънѣскъ, чи ши прсте ѫрнъ съ лє фіе дъ-
стъл: ѫръ стъпїй чєй слáвй ши кѹ пѹцúне
âлвúнй, ѧтрѹ âчѣлє пѹцинєлє зúлє мънóасъ,
âвѣ âтáта мїáрє пóт âдѹнà, кáт лшр ши
вїєрмѹцилшр съй, дóаш сав трéй съптъмáнй
съ âжѹнгъ; ши дѣкъ ѧдáтъ дѹпъ тимпѹл
бѹн немерéск зúлє слотóасє, сáѹ врєш оўскъ-
чѹнє, ши цúне лѹигъ врѣмє неплъкѹтъ пен-
трѹ âлвúнй, âтѹнчѣ кїелтѹéск ши âчѣ пѹци-
нúкъ мїáрє, ши ръмáн ѫръшй слáвє ши не
âжѹтáтє. — ѧчáстъ неплъкѹтъ врѣмє нѹ âрá-
рє ѹ̆рй âлвúнелшр прсте вѣръ сє ѧтáмплъ;
пентрѹ къ дѹпъ йскѹсúнца Стѹпáрилшр къ-
трáнй, ѧ шѣптє ѫнй нѹмай оўнѹл сє немє-
рѣщє бѹн ши плъкѹт пентрѹ âлвúнй, чѣлáлцй
шѣскъ, сáнт оўнїй дє мúжлок, ѫлцїй слáвй
ши неплъкѹцй. — ѫкъ май ѡ âдѹчерє âмúн-
тє, ѫпóй дєстѹл пентрѹ Ѻбсервáцїа âчáста. —
Стѹпїй чéй пѹтѣрничй ла вúтъ, ши кѹ хрá-
нищє дєстѹлъ спрє ѫрнъ лъсáцй, ѧчéп Кръúцє-
лє лшр ѫкъ ѧ Їанѹáрїє сав ши май тимпѹрíѹ
â ѡà, ши кѹ âлвúнъ нóаш â сє кънигà; пен-
трѹ къ ши хрáнищє дє âжѹнс ѫѹ, ши кълдѹръ
пентрѹ клочúрѣ вúтей чéїй плъмъдúтє ѧ лъ-
ѹ̆нтрѹ дин дєстѹл пóт фáчє, прин âчáста
сє фолосéск стѹпїй чéй бѹнй: кънй; ѧтáю:

май

май тимпъріѵ пóт съ рóскъ, ши рóїй лър фсáрте бъни пóт фи; ân дóйлъ: де сáр ân-тъмпла Кръúцей чéїй бътрáне преcте пърнъ бътъмáре сав моáрте, нъ ръмáн âлбúнеле сърáче, къ ăв ши ăаwъ ши кїермъцй ân късълíй де дáнса ръмáшй, ши ândáтъ ânшй пóт фáче ăлта ân лóк; âтрéа: де âлбúнй жъфъитóаре ши де ăлцй непрїáтенй âй лър май тáре се пóт âпъра; â пáтра: ân тúмпїй чéй май ръй пентръ âлбúнй, се пóт хрънй, цинè, ши ân вїáцъ ръмáнè. Пъръ ân кóнтръ стъпíй чéй слáбй, май сък âрътáтеле фолóсърй нъ пóт âвè, пентръ къ Кръúцеле лър ânчéп тáрзíв â ăà, ши пентръ âчéа тáрзíв сав нúчй де кум нъ роéск: ши де ши роéск, рóїй лър сáнт слáбй. Дèкъ пїéрд Кръúца, ân пърнъ ле кáвтъ â се ânпрешкїà ши â ânчетà де â май фи стъп де сúне сúнгър, пентръ къ нелъсáнд мъма лър нúчй ăъ, нúчй кїермъц ânдърéпт, нáъ дин чè съ́шй плъмъдéскъ ăлта ân лóк, ши âлтмúнтрелè ân примъвéръ âсúлъ лúсе пóате âжътà. Де непрїáтенй, ши май âлéс де âлбúнеле жефъитóаре, слáб, сав нúчй декъм нъсе пóт âпърà. Ân тúмпъл чéл май бън ъ съ́тъ де стъпй ръ́й нъ дáв âтáта мїáре ши чéръ Отъпхнълъй съ́в, кáт дáв 25 де чéй бъ́ний; пъръ ân тúмпъл чéл ръ́в

кáнд

кънд чей бун нав фрикъ де моарте, чей рэй сънт ^ примеждїе, жумътате сав май тоцй ^ пери.

Каре юбиторю де ^лбиний ва цинѣ Обсервація ^часта, ба фи кв стъпїй съй норокос.

§. 29.

Деспре регулеле пентрв ^ пътѣ цинѣ стъпїй съй бун ши пътѣрничй ла вит.

Оурмътоареле доаш регуле де ле вей цинѣ, вей ^вѣ стъпй бун, пътѣрничй ши мълт фолоситорй.

1) Стъпїй кв пъцине ^лбиний ши кв пъцинъ хранище, ^ ънрнъ нъй бъга, чи ^лбинеле ^ оунъй стъп слаб, сав мъкар ши ^ дой ши трей, ^пръънеле, дупъ модъл че сав ^рътат май сус §. 23. Оунъй стъп че аре май мълтъ мїаре, ши май бун фагурй, ши де нар ^бѣ дестълъ мїаре, пъне дѣспра лъй ши оун Магацін кв фагурй ^киший кв мїаре, дела оун стъп че аре де присосит, ка май бине съй ^трѣкъ, де кат съ нъши ^жънгъ мїаре пънъ ла дъшкидерѣ чел хранищей ^ънъл чел бїиторю; къ май бине съ айбй оунъ ши бун, де кат чинчй слабй ши рэй.

2)

2) Дела стꙋпꙋл чѣл май бꙋн, нꙋ лъсà ънтрѡ вѣкъ се пăсъ май мꙋлцй де кăт оу̂н рóю, шй прe âчéста рóю, фíе ĕл кăт де тимпꙋрíꙋ, шй фíе тúмпꙋл кăт де бꙋн, съ нꙋл лáшй ънвѣка âчѣа съ роáскъ, чй съл ѡ̂прéщй, съ се фáкъ пăнъ ънтóамнъ шй мáтка шй рóюл бꙋний де пръсúлъ, шй съ пăй дела âмăндóй мїáре; пăръ нꙋ съ фй невоúт âле дà: Кечй дела мїáре шй чѣръ мꙋлтъ, пăръ нꙋ дела мꙋлцúмѣ рóилѡр се кáпътъ âдевърáтꙋл фолóс дела цинѣрѣ стꙋпилѡр.

Ѓ. 30.

Деспре мóдꙋл â ѡ̂прй ройрѣ стꙋпилѡр чѣ прeсте рéгꙋлъ порнúтъ.

Нꙋ тóцй стꙋпїй роéск ънтóт ăнꙋл, оўнїй сúнгꙋрй де сúне се стърпéск, шй нꙋ роéск кътъ дóй шй трéй ăний, оўнꙋл дꙋпъ âлтꙋл: — ăлцїй роéск нꙋмай ѡ̂дáтъ, шй дꙋпъ слободзúрѣ âчéстꙋй рóю, сúнгꙋр де сúне ънчетѣзъ, шй ънвѣка âчѣа ăлт рóю нꙋ слободáде; — пăръ пáртѣ чѣ май мáре âчéлѡр че роéск, нꙋ се ъндзлѣзъ кꙋ 1-юл рóю, чй дꙋпъ 6 — 8 — 13 — зúле слободáде шй âл дóйлѣ: дéчй дꙋпъ

ăлте

Ăлте 3 — 5 зиле âл трéйлѣ — âпóй оўнеле шѝ âл пáтрȣлѣ, ѧкъ шѝ âл чúнчелѣ рóю; прин кáре роúре, мáтка âчѣ́а âшà слъбѣ́ше, шѝ прекȣ́м де âлбúнъ âшà шѝ де мїáре âтáта се дешáртъ, кáт âмецѣ́ше, шѝ âшà â зúче, — кȣ̀ сȣ̆флетȣл ↟ бȣ̆зъ ръмáне. Мȣ̆лте прии âчѣ́ста ръмáн фъръ Кръúцъ; Ăръ дева ръмáнѣ шѝ вíе пънъ ↟ тóамнъ, чѣ фолóс дела дáнса? Дóаръ рóїй Єй чéй мȣ̆лцй? кáре âфáръ де чéл дин тáю, нúчй сáнт врѣ́дничй â се деплинѝ пънъ ↟ тóамнъ, шѝ â се бъгà ↟ Ăрнъ, фъръ â фѝ ↟ примéждїе âй пїáрде кȣ̀ мáткъ кȣ тóт, пънъ ла дешкúдерѣ хранúцей ↟ Ăнȣл вїитóрю. Дечй âȣ нȣ̀ май бúне дóй шѝ бȣ̆нй, Ăдекъ мáтка шѝ рóюл Єй чéл динтáю, â бъгà ↟ Ăрнъ, шѝ пре âмандóй бȣ̆нй шѝ пȣтѣ́рничй съй Ăйбй пре Ăнȣл чéл вїитóрю де прéсилъ, дѐ кáт съ те бáцй ↟ примéждїе пре тóцй де ѡдáтъ âй пїáрде, саȣ нȣ̀май кȣ̀ рóюл чéл динтáю съ те âлéцй? — Дáръ — бей зúче — кȣ̀м съ ѡпрéск, ка стȣ̆пȣл чéл че âȣ̀ дáт 1. рóю, съ нȣ̀ слобóадъ май мȣ̆лцй? — Ăтъ кȣ̀м: Прúнде рóюл чéл дин тáю, шѝ дȣпъ чéл бей бъгà ↟ Магацúнȣриле чѣ́ле пентрȣ̀ дáнсȣл гътáте, нȣй дà Ăлт лóк некȣноскȣт ↟ стȣ̀пúнъ, чúл пȣ̀не ↟ лóкȣл мáткей сáле; Ăръ

мáткà ѡ̂ мѹ̈тъ дин лóкѹл ЄЙ ѧ̂трáлт лóк, кѹ̈ 5—6 пáшй депъртáт дела лóкѹл чéл бътрѧ́н, шíй пѹ̈не дела бáле оу̂н Магацíн гóл, шй ѡ̂ лáсъ ѧ̂чй дин ѧ̂чéл чáс ѧнаúнте. Прин скимбáрѣ лóкѹлѹй шй сѹ̈бпѹ̈нерѣ дъшéртѹлѹй Магацíн, се кáпътъ ѧ̂чѣ́сте фолóсѹрй; ѧтѧю: мáтка бъзѧ́ндѹсе ѧ лóк некѹноскѹ̈т, шй ѧ̂фáръ де ѧ̂лбúнеле че ѧ̂ѹ̈ Ѥшúт кѹ̈ рóюл, май пїéрзѧ́нд шй ѧ̈лте мѹ̈лте, кáре ѧтрѹ̈ ѧ̂чѣ́ зй, шй ѧ̂ дóаѡ шй ѧ̂ трéѧ, бїúнд ѧкъркáте дела кѧ́мп, трáг ла лóкѹл чéл бътрѧ́н, шй се бáгъ ѧ лъкáшѹл рóюлѹй, слъкѣ́це шй се мúръ че йсаѹ̈ ѧтѧмплáт; ѧ̂пóй бъзѧ́нд дела бáле лóк гóл шй ѧ̂лбúнъ пѹ̈цúнъ, пїѧ́рде пóфта де ѧ̂ май рой, (къчй трéбѹе шй ѧ̂чáста дин фúре цїѹ̈т, къ ѧ̂лбúнеле фóарте кѹ̈ дрáг шй кѹ̈ плъчѣ́ре лъкѹ́ск мѹ̈лте ла оу̂н лóк, шй нѹ̈май ѧ̂тѹ̈нчѣ се гриже́ск де ройре шй де дъспърцúре дела ѡ̂лáлтъ, кѧ́нд май найнте бѧ́д къ нѹ̈ вѡр съ ѧ̈йбъ ѧ̂тѧ́та лóк де лъкѹ́нцъ ѧ кáса пърынтѣ́скъ, кѧ́те ѧтре фáгѹрй саѹ̈ плъмъдúт) шй се ѧ̂пѹ̈къ ѧ̂ стрикà късѹлíиле тúнерилѡр Кръúце, кáре вѡр фй ѧ̂бѧ́ндѹле, шй пре чѣ́ле ѧвїáте, Кръúца чѣ́ домнитóаре, ле оу̂чúде, саѹ̈ ле гонѣ́це ѧ̂фáрѫ дин лъкáш: шй де ѧ̂чй ѧнаúнте гриже́ск нѹ̈май де клочитѹ̈ръ, шй де ѧ̂дѹнáрѣ мїáрей шй

â чѣрей пѫнъ ↑ тóамнъ. Ял дóйлѣ: âлбúнеле рóюлъй âфлѫндъсе ↑ лóкъл чéл бътрѫн шй лшр къноскът, нúчй кѫт нъ се смúнтéск, нúчй ↑ лъкръл лшр нъ се ↑пѣдекъ, чй ↑къ ↑тръ âчѣ зúй ↑чéп â зидй фáгърй ↑ лъкáшъл лшр чéл нóъ, шй фїйнд къ рóюл къ âлбúнъ дела мáйкъса ↑къ май тáре се ↑пъртѣрничѣше, âшà дáръ пънъ ↑ тóамнъ нъ нъмай се фáче стъп врѣдник шй бън де бъгáт ↑ ѫрнъ, чй ↑къ де ва фй тúмпъл нъмай де мúжлок бън, пóцй лъà шй оун Магацúн сау дóш къ мїáре дела дѫнсъл. — Мáтка лъй âшúждерѣ бънъ шй пъртѣрникъ се фáче, кънчй, дѣкъ шй врéш кѫтева зúле, дъпъ мътáрѣ дин лóкъл бътрѫн, се кам ↑пїáдекъ ↑ лъкráре, шй май пїáрде дин âлбúнъ, âчѣа ѐй нúчй ѡ стрикънчъне нъ причинъáше, пѣнтръ къ лóкъл чéл нóъ ↑ скъртъ врѣме ↑л къноáше, шй âлбúнеле чѣле пїердъте, дин клочитъра че ѫре ↑тръ âчéл тúмп ↑тре фáгърй, кърѫнд ле пъне ѫръшй ла лóк, шй къ ↑дойтъ пътѣре се съпъне ла лъкръ, дела кáре, ↑ тúмп бън, пре лѫнгъ рóюл чéл доѫндúт, шй дóаш Магацúнърй къ мїáре се пóате кънтà.

Рóюл, ка съ нъ се гътéскъ шй ѐл де роúре, нъ трéбъе âщептáт пънъ ва оумплѣ Ма-

гацí-

гацінѹл чél дe жóс пѧ́нъ ла фѹ́ндѹл оу̂рдини-
шѹлѹй кѹ фáгѹрй, чи кѧ́нд вѡр фѝ ấжѹнс âл-
бúнеле пѧ́нъ прéсте жѹмътáтѣ Магацінѹлѹй
чéлѹй май дин жóс, кѹ фáгѹрй, âтѹ́нчѣ а̋лт
Магацін гóл дедéсѹбт съ йсе пѹ́нъ: âшúждe-
рѣ шѝ кѹ мáтка лѹй трéбѹе оу̂рмáт.

Дѣ́къ прéсте тóатъ пáза шѝ лѹкрáрѣ âчá-
ста, Мáтка сав рóюл, дин ѧ̂тѧмплáре, ва
слобозѝ шѝ âл дóйлѣ рóю̆, âтѹ́нчѣ рóюл âчéла
лѧ́нгъ сѣ́ръ ѧ̂трѹ âчѣ̀ зѝ съ се бáце а̋ръшй
ѧ̂дерéпт ѧ̂ лъкáшѹл чéл бътрѧ́н, сав дe вeи
врѣ̀, лáсъл врeш кѧ́тева зúле съ лѹ́кре дe ô-
сéбй ѧ̂ лъкáшѹл чe йл вей дà, âпóй, дѹпъ ſ.
23, съл ѧ̂прéвѹний кѹ сорóриле сáле а̋ръшй ѧ̂дe-
рéпт, шѝ чѣ́ра чe ва фѝ âдѹнáтъ цúнeш пeн-
трѹ трeбѹúнца кáсей. Сав дe врѣ́й съл лáшй,
пѧ́нъ ѧ̂ тóамнъ чe ва пѹтѣ̀ съ лѹ́кре, а̋ръшй
ва фѝ бúне; а̋съ âтѹ́нчѣ съл ѧ̂пръвѹний: âша̀ се
пóатe фáчe шѝ кѹ âл трéйлѣ, дѣ́къ кѹ́мва âр
Єшѝ.

ſ. 31.

Деспре сѣ́мнеле гътúрїй рóюлѹй де ройре, ши кѧ́нд ва съ а̋съ рóюл.

Тúмпѹл ройрїй се ѧ̂чѣ́пе къ̆тръ сфѧршúт-
тѹл лѹй Âпрíлїе, ши ѧ̂чѣ́тъ къ̆тръ ѧ̂чепѹтѹл
лѹй

лъй Ăvгъст. Ро́їй дин Ма́ю ши Îънїе сънт
бъни, ăрѣ чéй дин Îълїе âра́ре ъ̆рй се по́т де-
плини пентръ â се пътѣ кїема́ стъп бън ши
пътѣ́рник. Преste то́атѣ врéмѣ âча́ста Gтъ-
па́рюл ăре â фи пре лънгѣ стъпй, ши ↑ то́ате
зи́леле бъне ши фръмо́асе, дела 8 чѣ́сърй ди-
минѣ́ца, пънѣ ла 4 дъпѣ âмѣ́зезй о̆́кїй съ́й
дела стъпй съ нъй дъпъртѣ́зѣ, ка нъ, нъ-
май врéмн ро́ю съ нъй ска́пе, чи ши дин ка́ре
ма́ткѣ âъ Єши́т съ по́атѣ ведѣ; кѣ âча́ста
ăсте де ли́псъ ла цинѣ́рѣ оў́нъй нъ́мър ма́ре
де стъпй.

Âкъ́ма тре́бъе грижи́тѣ Магацінъ́риле чѣ́ле
де ли́псъ пентръ сприжони́тъл ро́илър. Ла
оў́н ро́ю, ↑тса́ да́тѣ ↑ Магацінъ́рй бъга́т,
сънт де ли́псъ тре́й Магацінъ́рй, до́ар пре-
сте фъ́ндъл че́л къ оу̂рдини́шъл âлби́нелър,
дин чѣ́ле къ ŵ верцелъ́шѣ, ши оў́нъл де чѣ́ле
къ шѣ́сѣ сфърчѣ́ле, преste ка́ре âкопери́шъл къ
4 къ́е би́не сѣ се при́ндѣ, ши сѣ стѣ̀ га́та.
↑ши́ждерѣ ŵ ко́шницѣ къра́тѣ сѣ фіе ↑дѣ-
ма́нѣ пентръ â лъ̀а ↑тра́нса ро́юл де оў́нде
се ва фи âшезá́т, ши âл дешертà ↑ зи́селе
Магацінъ́рй. Ши ăлте скъ́ле че сънт де ли́псъ
ла при́ндерѣ ро́юлъй, дъпѣ кум сав âрѣтá́т
съ́с ла ∫ 14, то́ате га́та се стѣ̀ ши ↑дѣма́нѣ,

BIBLIOTEC
ACADEMIEI
REPUBLICII POPULARE

ка съ нъ те ѫ рóюл фъръ ши́ре, ши съ нъ ши чѐ бей съ ка́ъцй майнайнте: ѫръ сѣ́мнеле, прин ка́ре се по́ате къноа́ше ма́тка, ка́рѣ ба се роаскъ, чѣ́ле май къноскъ́те сѧ́нт ѫчéстѣ:

1) Кѧнд ве́зй къ сав ѫмъ́лци́т ѫлби́неле ѫ ма́ткъ, ши на́ъ оу́нде май ѫкѣ́пе, чи ста́ъ пре фъ́ндъл оу́рдини́шъ́лъй, ши пре лѧнгъ лѫка́ш динафа́ръ, ка ши кѧ́нд ѫр фи лѣно́асъ, ши нар врѣ съ лъ́кре; ѫтъ́нчѣ по́цй ѫкеа къ се гътéск ѫ лъ́нтръ де ройре, ши нъ ба ѫтѫрзїа: ѫсъ тре́бъе лъа́т сѣ́ма, къ оу́не ѿрй ста́ъ ѫлби́неле ѫнаи́нтѣ оу́рдини́шъ́лъй, пентръ къ́лдъ́ра чѣ́ ма́ре, ка́рѣ съ ѫ́флъ ѫтъ́нчѣ ѫ лъка́шъл лър, фъръ де ѫ се фи гътá́т де ройре; ла ѫша ѫтѫмпла́ре, бъзѧ́нд къ ѿ съптъмѧ́нъ ши май мъ́лте зи́ле зак ѫлби́неле трѧ́ндаве, ши ро́юл нъ ѫ́съ, тре́бъе съ́бтпъ́с лър оу́н Магацін го́л, ка́ре съ́бпъ́нере ройрѣ нъ ба ѿпри, дѣ́къ се ба фи гътá́т; ѫ́ръ де нъ се ба фи гътá́т, ѫши вър къ́тъ ѫлби́неле де лъ́кръ, нъ вър шедѣ́ лено́асе дин ли́пса ло́кълъй.

2. Оéмн де къръ́нда ройре, ѫ́сте ѣши́рѣ трѧ́иторилър дин ма́ткъ май мъ́лцй ла нъ́мър, ѫнаи́нте ши дъпъ ѫмѣ́зезй, ши ѫ́ръ ши ѫ то́арчерѣ лър ѫ ма́ткъ ѫдъре́пт.

3) Кынтáрѣ Кръúцей, дe се ва âвзи кв дeсѣръ ↑ врeш мáткъ кынтáнд, шй мáне зй ва фй врѣмe бв̑нъ, рóюл кв бв̑нъ сѣмъ їсъ. Їсъ ↑найнтѣ ↑тáюлвй рóю, âрáре ѿрй се âвде Кръúца кынтáнд, чй нв̑май ↑найнтѣ âл дóйлѣ шй âл трeйлѣ кáнтъ, дáръ рóюл нв̑ тотдeв̑на ↑ â 2 зй оу̑рмѣзъ, чй шй май тáрзiв. — Май сáнт шй їлтe сѣмнe, прин кáре се пóате гичй роúрѣ, їсъ нв̑ сáнт âша âдевърáте, ка се те пóцй лъсà спре дáнселе. Роїй чeй дин тáю обичнв̑eск ↑ чѣсвриле дiминѣцiй дела 8 пáнъ ла 12; їръ чeалáлцй двпъ âмѣзъзй пáнъ кътръ 4 чѣсврй â єшй: рóюл чeл динтáю фóарте рáр се ↑тáмплъ â єшй двпъ âмѣзeзй; âшà шй âл дóйлѣ шй âл трeйлѣ ↑найнтe дe âмѣзeзй рáр їсъ.

§. 32.

Деспре єшúрѣ шй âшезáрѣ рóюлвй.

Кынд се âрáтъ ла ствпй сѣмнеле роúрiй, âтв̑нчѣ трéбвe âлбúнелшр съ се лърцѣскъ оу̑рдинúшвриле, ка съ їйбъ їер май мв̑лт, шй єшúрѣ шй ↑трáрѣ съ ле оу̑швѣзъ. — Фiйнд âлбúнеле гáта дe роúре, âщѣптъ нв̑май ѡ зй

бꙋнъ шѝ линицѝтъ, ка съ ѫ̈съ; май кꙋ плъчѣ-
ре ѫ̈съ рóюл дꙋшъ ѡ̑ плóае кáлдъ, дѣ́къ сав
фъкꙋт врѣ́ме бꙋнъ, шѝ кѧ́нд причéп, къ ва
съ май цѝнъ а̂шà. Кꙋ жꙋмътáте де чѣ́с ѧ̂-
наѝнтѣ Єшѝрїй рóюлꙋй, а̂лбѝнеле кáре стáꙋ
ѧ̂наѝнтѣ оу̑рдинѝшꙋлꙋй а̂фáръ, ѧ̂чéп а̂ се
трáце ѧ̂лъꙋнтрꙋ, ка съ се гáте кꙋ мерѝнде де
кълъторíе. (Кéчй се кáде а̂ цѝ, прекꙋм тóате
а̂лбѝнеле рóюлꙋй ѫ̈ꙋ кꙋ сѝне дин лъкáшꙋл
лор чéл бътрѧ́н а̂тѧ́та мїáре, кѧт съ ле фíе
пентрꙋ трéй сав пáтрꙋ зѝле ѧ̂ лъкáшꙋл чéл
нóꙋ, кáре нъдъждꙋéск а̂л къпъта̀, — шѝ дѣ́къ
ѧ̂ скꙋрт дꙋпъ Єшѝре, сар ѧ̂тѧ́мпла̀, а̂ фѝ
2 — 3 зѝле тѝмп рѣ́ꙋ, ка съ нꙋ пóатъ а̂дꙋ-
че дин кѧ́мп, съ а̂йбъ кꙋ чѣ́ тръѝ, — де а̂й-
чѣ вѝне де слъбѣ́це мáтка а̂шà тáре, дѣ́къ
слобóаде трéй шѝ май мꙋлцй рой). Ѧ̂лбѝне-
ле кáре а̂ꙋ мѧнекáт ла кѧ́мп, шѝ а̂ꙋ фóст
хотерѧ́те а̂ Єшѝ кꙋ рóюл, а̂кꙋма вїѝнд ѧ̂кър-
кáте, нꙋ ѧ̂тръ ѧ̂ мáткъ, чѝ се прекꙋмбл ѧ̂-
крошнáте прединаѝнтѣ оу̑рдинѝшꙋлꙋй, шѝ
а̂шѣ́птъ Єшѝрѣ соáцелор сáле. Ѧ̂ ѫ̈ара, ѧ̂ кá-
рѣ а̂лбѝнеле рóюлꙋй се гáтъ ѧ̂ лъꙋнтрꙋ кꙋ ме-
рѝнде де кълъторíе, се а̂ꙋ де а̂колѡ̀ ѫ̈аре кá-
ре сꙋнет шѝ необичнꙋѝтъ кѧзъѝре, шѝ а̂л-
бѝнеле се въд непъчꙋѝте, шѝ ѧ̂ тóате пѫ́рци-

ле

ле âлергáнд, дỹпъ кáре ши Єширѣ ѧ скỹрт оỹрмѣхъ. Да ѧчепỹт Єс нỹмай врew кáтева âлбúний, ши се ръдúкъ ѧ ăер жỹкáнд ши вỹкỹрáндỹсе, âпóй ѧдáтъ дỹпъ âчѣлѣ ѧчéп â Єши май мỹлте, ши âша се ѧдѣсъ â Єши, ши оỹна пре ăлта ѧпúнг ши се ѧтрéк, кат âй сокоти, къ ле мáнъ чúнева кỹ бúчỹ дин дърéпт âфáръ. Кръúца âрáре ŭрй ĭăсъ ѧнаúнтѣ рóюлỹй, чи май тóт дѣỹна кам пела мúжлок, сав ѧ оỹрмà лỹй; ши кáнд ва ĭă се ĭăсъ, дешдáтъ се прерỹпе Єширѣ âлбúнелшр, ши ĭăкътw сúнгỹръ ĭăсъ кỹ оỹн пáш цúнгáш ши Маїестичéск, стъ пỹцинтéл ѧнаúнтѣ лъкáшỹлỹй сáỹ пре фỹндỹл оỹрдинúшỹлỹй, се ѧтóарче ĭăръшй пỹцинтéл къръ оỹрдинúш, ка ши кáнд шѣр лỹà съзътáте бỹнъ дела чѣле чермáн, ши ĭăръшй плѣкъ ѧнаúнте; дéчй де ŭдáтъ се ѧнáлцъ ѧ ăер, ла фїйчеле сáле чѣле де сỹс, кáре кỹ пóфтъ ŭ âщѣптъ, ĭăръ чѣлѣлáлте нỹшй дав дóаw â Єши дỹпъ дáнса. ☞ че привѣлъ дъсфъгътóаре ĭăсте âчáсте!

Ѧдáтъ дỹпъ Єширѣ Кръúцей, ши дỹпъ че пỹцинтéл май жóакъ ѧ ăер предѣсỹпра стỹпúней, ѧшй кáỹтъ оỹндева лóк, ка съ се âшéзе. Âшезáрѣ â'іáста нáре ăлт скóп, фъръ ка съ се âдỹне ши âчѣлѣ âлбúний âчéлỹаший рóю, кáре

ѧкъ

BIBLIOTECA ACADEMIEI

се ăфлъ ла кѫмп, шѝ ка Кръи́ца се капѐтѐ пѹ-
цини́къ рѣсѹфлáре шѝ търíе, ка съ пóатъ май
фъръ примéждїе зѣврà май депáрте, оўндe
гѫндéск съ́шй кáпете сълáш дe лъкѹи́нцъ; шѝ
нѹ̆май ѡ̂ плóae сав стропи́рѣ кѹ ăпъ, ка съ
ли се оўде ăрипиле, ле ва цинѐ ѡ̂чѝ май
мѹ̆лт дe оу̂н чáс: шѝ дѣкъ ѧ̂трѹ ѡ̂чéст тѝмп
нѹ̆ ва ѡ̂лергà стъпѫ́нѹл лѡр съ ле сприжóанъ
ѧ̂ чéва, шѝ съ ле дѣ̀ лъкáш, ѧ̂тóрк лѹй дó-
сѹл, шѝ плѣ́къ фъръ рѫмѫ́ній кѹ сънзтáте,
шѝ ѐ̆л рѫмѫ́не кѹ оўрма шѝ тъвълитѹ̆ра лѡр.
— Дечй кѫнд ѐ̆с май мѹ̆лцй рóй, оўнѹл дѹпъ
ăлтѹл, шѝ сокотéщй къ вей требѹй май мѹ̆лтъ
врéме дe кáт оу̂н чéс пентрѹ прíнсѹл лѡр,
стропéщe пре чéй дни тѫ́ю ѡ̂шезáцй бúне кѹ
ăпъ дин стропитóаре, пѫ́нъ вей прíнде пре
чемлáлцй, сав май кїáмъ оўн ѡ̂жѹторю̀ ла
сприжинúрѣ лѡр.

§. 33.

Дéспре прíндерѣ рóюлѹй шѝ ѡ̂шезáрѣ лѹй ѧ̂ Магацíнѹрй.

Де вей ѡ̂вѣ̀ фáгѹрй фрѹмóшй, съй прíнзй
де сфѫрчéлеле Магацíнѹлѹй, чéлѹй чe вúне
май

май дѣсꙋпра прéсте лъкáшꙋл чéлꙋй пентрꙋ рóй гътáт, дꙋпъ кꙋм ∧ ∫ 20 сáꙋ âрътáт, шй съй стропéщй кꙋ пꙋциникъ мѣ́ре; ″ъръ де нáй фáгꙋрй, оу″це чѣ́ле шѣ́съ сфърчѣ́ле кꙋ пꙋциникъ мїáре, шй âшѣ́зъ лъкáшꙋл пре фꙋндꙋл кꙋ оу″рдинúш, âпóй дꙋл оу″ндева ла оу″меръ, шúл âшѣ́зъ жóс, пре оу″н мъсáй ″алб, дешкизъ́нд оу″рдинúшꙋл кът се пóате де лáрг, ka май ∧грáбъ се пóатъ ∧трà âлбúнеле рóюлꙋй ∧ лъꙋнтрꙋ. — дꙋпъ âчѣ́а ѿ ѡ кóшницъ гóалъ шй кꙋрáтъ, шй дѣ́къ ″ай сфїáлъ де âлбúний, ∧трармѣ́зъте кꙋ ѻбрезáрюл, кꙋ мънꙋшиле шй кꙋ чúзмеле, дꙋпъ кꙋм сáꙋ зúс май сꙋс ла ∫ 14. Nro. 1, *) шй дѣпóй мéрцй де примѣ́ще рóюл де оу″нде сáꙋ âшезáт, мътꙋрáндꙋл ∧ кóшницъ кꙋ оу″н лъстáрю вѣ́рде, сáꙋ кꙋ ѡ ″áрипъ дъ гáнскъ; сáꙋ де се ва фй âшезáт рóюл пре ѡ крѣ́нгъ сꙋпцúре, скꙋ″тꙋръл ∧ кóшницъ, сáꙋ тáе крѣ́нга кꙋ тóт, шй ѡ скꙋ″тꙋръ, шй âшѣ́зъ кóшница жóс, фъкáнд пꙋцинéл фꙋм пре лáнгъ âлбúнеле чѣ́ле че май зъбóаръ

∧пре-

---

*) Дѣ́къ нꙋ вей âкѣ ѡбрезáрю шй мънꙋшй, фрѣ́кзъте пре мáнй шй пре ѡбрáз кꙋ пелúн, сзꙋ кꙋ ромонúцъ сáꙋ кꙋ оу″рзúчй, пентрꙋ къ âлбúнеле се ферéск де мирóсул âчéстор бꙋзй, шй нꙋ тꙋнъ âшà тáре ла ом.

Âпреждр, ка шй âчелк сз се âшкзе. Дупз че май тоате âлбинеле вор фй Âтрат, (кзчй ла 20 — 30 де âлбиний, каре прмдлт сз Âторк, шй нд вор сз Âтре, нд требде кздгат) ĩ кошница кд роюл, фрдмошел, шй мерцй де ŵ скдтдрз пре мзсаю Âнайнтк лзкашдлдй нод, пззинд ка нд прк де сдс сз трзнтецй кошница, шй сз се Âтзмпле Крзйцей врем пзтзмире. *) Вей ведк, шй кд десфзтаре те вей зўйта, кдм Âдатз се траг âлбинеле кзтрз нодул лзкаш, шй ка тдрма де ӱй, кзнд Âтрз Âстад, âша мерг ӱале шй сз Âдкз âтра пре оўрдинйш, Â Магацйндрй. Ӱрз ка май Âграб сз поатз Âтра, ле фачй май мдлт лок пинтрз фднд шй Магацйн, рздикзнд партк Магацйндлдй чк динайнте пре доаш петричеле сад Ешкйцз, шй кд оўн мзнднкю де пелйн, сад де ромойцз сад де оўрзйчй, мзтдрзнд âлбинеле чкле дин оўрмз кзтрз оўрдинйш, шй силйнддле май Âграб â Âтра. — Дупз че тот роюл Â лзкашдл нод âд Âтрат, Âкйде оўрдинйшдл, шй лдзнддл кд пазз бднз,

*) Де ка фй прк маре кзлдерз, шй вей ведк, кз âлбинеле роюлей нд се âдднз тоате Â кошйцз, се поате скдтра роюл дупз âпднерк соарелей прз рзкоаре, Âнайнтк Магацйнрилор.

кꙋнꙃ, âшкꙁꙃл оꙋ҆нде ва съ фіе локꙋл лꙋй ѧ ствпи́нꙃ, сав дꙋпꙃ кꙋм ла ∫ зо сав âрꙃтáт. Шѝ дешкиꙁа́ндꙋй оꙋ҆рдини́шꙋл, ласꙃл сꙃ́ший ка́ꙋте де лꙋкрꙋ, пѧнꙃ кѧ́нд ва сꙋ́мплѣ шѝ Магаци́нꙋл че́л дела ва́ле пре жꙋмꙃтáте, âпо́й âтꙋ́нчѣ ѧй вей сꙋвпꙋне ѧ҆кꙃ май оꙋ҆н Магаци́н гол, шѝ âша̀ вей оꙋ́рма̀ май депáрте пѧнꙃ ла сфѧршúтꙋл ве́рїй.

Пꙃ҆рꙃ фїи́нд кꙃ ро́їй, дꙋпꙃ Єши́рѣ дин ма́ткꙃ, шѝ ла âша̀ ло́кꙋрй се по́т âшеꙁа̀, де оꙋ҆нде кꙋ грешта́те, сав ни́чй декꙋм нꙋ̀ се вѡр пꙋтѣ̀ прúнде; дрепт âчѣ́л се дав âи́чй кѧ́тева ре́гꙋле ла âша̀ ѧтѧмплꙃ́рй:

1) Оꙋ́не ѡ҆́рй пꙃ҆сꙃ ѧтре́г ро́ил âфáрꙃ, шѝ пꙃ҆рꙃшй се ѧтóарче, шѝ се ба́гꙃ ѧдере́пт де оꙋ҆́нде âꙋ Єши́т. Прúчина сав ка́ꙋза âча́ста де âколѡ̀ ви́не, кꙃчй Крꙃи́ца лꙋй, нꙋ̀ се а҆́флꙃ ѧтре âлби́неле ро́юлꙋй, чѝ âꙋ кꙃ âꙋ рꙃма́с ѧдере́пт ѧ ма́ткꙃ, сав вꙃтꙃма́тꙃ фїи́нд ла а҆́рипй, âꙋ кꙃꙁꙋт наи́нтѣ ствпи́ней ѧ ни́скай кꙋе́ꙁй, шѝ âлби́неле нꙋ̀ ѡ҆̂ а҆́флꙃ, сав нꙋмай кѧ́тева пре мирóс âꙋ пꙋтꙋ́тѡ âфла̀, шѝ сав âдꙋна́т гїе́м пре́сте дѧ́нса ѧ вре́ꙋн ло́к âскꙋнс. Де âчѣ́а пꙃ҆сте ли́псꙃ до́й, тре́й стѝнжений ѧнаи́нтѣ ствпи́ней сꙃ фіе ло́кꙋл кꙋра́т, шѝ фꙃрꙃ де кꙋе́ꙁй, ка дѣ́кꙃ ва фѝ Крꙃи́ца вꙃтꙃма́тꙃ

ла

ла ѫрипй, шй ка кѫдѣ жóс, съ се пóатъ ѫ-
фла; âчѣа ѧ кóшницъ пѹсъ, шй кóшница пре
ѡ прѫжúнъ ѧсѹс рѫдикáтъ, шй кътръ рóю ѧ-
дрептáтъ, рóюл ѧдáтъ се ва бъгà ла мѹма
лшр. — Кѫнд рсюл, дѹпъ Єширѣ дин мáткъ
нѹ жóакъ ла оўн лóк ѧ ѫ́ер, чй оўмблъ ръс-
фирáт, шй ѫ́аре кѹм ѧгрижáт, âчéла ѫ́сте-
сéмн, къ Кръúца нѹ се ѫ́флъ ѧ мúжлокѹл лѹй,
шй де нѹ ѡ ва âфла, се ѧтóарче ѧдърéпт. —
Де ва фй фóст рѫмáс Кръúца ѧдърéпт ѧ лъкá-
шѹл чéл бътрѫн, шй рóюл сав ѧтóрс ѫ́ръшй
ѧдърéпт, âтѹнчѣ мѫне зй, де ва фй врѣме
бѹнъ ѫ́ръшй ѫ́съ. Ѫ́ръ де нѹ, рѫмѫне ѧ лъ-
кáшѹл бътрѫн, де нѹшй ва фáче ѫ́лтъ Кръúцъ
шй съ ѫ́съ май тарзíѹ. — Кѫнд пóцй прúнде
Кръúца кѹ мѫниле, Єшúнд дин мáткъ кѹ
рóюл, âтѹнчѣ де вей âрътáѡ кътръ рóй, тóа-
те âлбúнеле съ âдѹнъ пре мѫнъ, шй нѹцй
трéбѹе ѫ́лтъ фъръ â слобозй Кръúца пре оўрди-
нúш ѧ Магацínѹрй, шй тóате âлбúнеле оўр-
мѣзъ Єй ѧ лъѹнтрѹ.

2) Май бѹкѹрóс се âшѣзъ рóюл âпрóапе
де стѹпúнъ ѧ врéѹн ѫ́рборе сав пóм, пре трѹ-
пúна лѹй, сав пре врех крѣнгъ грóасъ, сав
пре врéѹн лъстáрю ѧ вѫрф, сав де ѡ мáрцине.
Дин ѫ́рборїй скѹнзй шй мúчй, лéсне шй оўшóр

се

се пóт принде; *) ѝăръ дин чéй мáрй ши ѧ-
нáлцй, оу̂н ѿм сúнгѹр нѹ̆ пóате, чи трéбѹе
съ ăйбъ â жѹтóрю; оўнѹл съ се сѹ̆е ѧ ăрбо-
ре, съ скѹ̆тѹре лъстáрюл, ăлтѹл дин жóс съ
щúнъ кóшница сѹ̆б лъстáрю ѧтрѿ прежúнъ,
ши кѹ пáзъ съ оўмбле, ка â лбúнеле съ нѹ̆ се
ѧ жржáскъ, дéкъ нѹ̆ вѿр фи ѧтрармáцй âмăн-
дóй принзътóрiй — дынтръ крéнце саў де
пре трѹ̆пинъ се пóате мътѹрà рóюл ѧ кóшницъ.

3) Де се ва â шезà рóюл ѧ бѹтóара бре-
нѹ̆й ăрборе ѧ трѹ̆пúнъ, шúцй ва пърé ръ́ѹ съ
тáй ăрборѹл пентрѹ̆ скóатерé оўнѹ̆й рóю, â-
тѹ̆нчé сфределéце трѹ̆пúна дин жóс де â л-
бúней, ши кѹ̆ фóiй чéй ѧ § 14 ла Nro. 6. âръ-
тáцй сѹ̆флъ пре дин жóс мѹ̆лт фѹ̆м ла ѝăле,
къчй вѿр фѝ силúте де âколѽ̀ â Єшѝ, шѝ ла
ăлт лóк май лéсне депрúнс â се â шезà. Яшúж-
дерé:

4)

---

*) Фóарте бѹ̆нъ слѹ̆жбъ фак пóмiй, кáрiй нѹ̆ крéск прé
мáрй, ла прúндерé рóилор, âпрóапе де стѹпúнъ
сздúцй, дынтръ кáрiй гѹтжюл ѝăсте май бѹ̆н, къ
нúчй крéце мáре, нúчй нѹ̆ âлéце пъмжнтѹл, чѝ
ѧ тóт лóкѹл се прúнде ши крéце, âлбúнеле ла
флóарé лѹй фóарте кѹ̆ сéте трáг, шѝ рóдѹл лѹй
нѹ̆ нѹ̆май де мжнкáре, чѝ шѝ пентрѹ̆ лéк ѝăсте
бѹ̆н; дъчй Щiитóрилѿр де стѹ̆пй сздúрé âчáста се
ръкомжндъ.

4) Кѫ́нд се ѧтѫ́мплъ ѫ се ѫшезѫ́ рóюл ѧ кръпътӑ́ра вредӑнӑй стѣ́н де пїа́тръ, сав ӑ́рй ѧ чѣ́ лóк рѫ́в де прúнс, дѣ́къ ѫлтмúнтрелѣ нӑ се пóатé лӑ́ ѫ де ѫколѡ̀, съ се силѣ́скъ кӑ фӑ́м шѝ кӑ ӑ́пъ дúн стропитóаре сав сприцáйкъ ѫ єшѝ, шѝ ѧтрáлт лóк ѫсе ѫшезѫ́. — Пр̏ъ

5) Де се ва ѫшезѫ́ рóюл оу̏ндева жóс пре пъмѫ́нт сав ѧ пр̏ѣ́ъ, се пóате пӑ́не кѣ́шница сав Магацúнӑриле фъръ фӑ́ндӑл оу̏рдинúшӑлй прéсте дѫ́нсӑл, шѝ сúнгӑр се ва рѫ́дикѫ ѧсӑ́с, шѝ се ва ѫшезѫ́. *) Май ѧмӑ́лте кúпӑрй се пóате ѫшезѫ́ рóюл, пентрӑ кáре се ѧкрединцѣ́зъ Отӑпáрилѡр ѫ се сокóтѝ шѝ сúнгӑрй, шѝ кӑ йскӑсúнца ѫ ѫфлѫ̀, кӑм липсѣ́ще ѫсе прúнде рóюл дин фíеще че лóк, шѝ кӑм съй ѫшѣ́зе ѧ Магацúнӑрй шѝ ла лóкӑл лѡр.

*) Оу̏нде се ѫшѣ́зъ рóїй чѣ́й дин тж̏й, вѣкрóе се ѫшѣ́зъ ѫколѡ̀ шѝ чемлáлцй рóй, кáрїй оу̏рмѣ́зъ, дечй дѣ́къ нӑ́цй плáче врéвн лóк, оу̏нде сав ѫшезáт врéвн рóю̆, шѝ врѣ́й ка ӑ́лтӑл ѫколѡ̀ съ нѫ̀ се май ѫшѣ́зе, фрѣ́къ лóкӑл ѫчéла бúне кѫ пелúн: шѝ нѫ̀ се квр май ѫшезѫ́ ѫколѡ̀. Пелúн прѣ̀ъдѣ́ще ѧ грѫдúнъ, съ се ӑ́фле.

§. 34.

Despre roïĭ, karïĭ doĭ dewdatz se â tzmplz â êşì, chè trébue lukrat?

Âtrw stupínz ku maĭ mulцĭ stupĭ se poate âtzmplà roïĭ dela doaw mátke dewdátz â êşì. Dechĭ ka sz nù se âprevnézz âmzndoĭ â ăer, şì sz se âşézz la oŭn lók, Grizitorюl stupilor sz n̄ âmínte, şì kánd vézde kz dintrw mátkz âu êşiít roюl, şì âu âcepŭt şì dintrálta ălтul â êşì, âdátz sz âlérue la âchést din oŭrmz, şì szl âkídz, ka sz nù poatz êşĭ maĭ depárte; âpoĭ sz n̄ mátka âchéa, sínguр, sau ku âžutorюl ălтuĭ ŭm, şì sz ŵ dŭkz pánz la brew 30 sau 40 de páşĭ depárte de stupínz, sz ŵ âşézz âkolŵ pre pzmánt, şì sz dzşkízz oŭrdinişul, ka sz ĭasz roюl âfárz; dechĭ dŭpz êşiírk roюlŭĭ âdatz sz n̄ mátka şì ĭarzşĭ â stupínz la lókul êĭ sz ŵ âşézz, oŭnde âkŭma mŭlte âlbínĭ din kámp benite ŵ káutz; âchéşĭ doĭ roĭ nù se vwr pŭté la ŵlálтz âmestekà şì âprevnà, chì fiéşie káre se va âşezà de ŵséki, şì âşà se vwr şì prínde; ĭarz dézz din negrizire vwr fì êşiít şì se vwr

fì

фѝ а̂пребу́на́т, шѝ а̂шезá́т ла оу̂н ло́к, съ нъ̆ се май ки́нъ̆е чи́нева а̂й дъспърцѝ, чѝ пъ̆ня́ндъ̆й пре а̂мяндо́й а̂тръ̆н лъка́ш къ̆ па́тръ̆ Магаци́нъ̆рй, съ йсе дѣ̀ оу̂н ло́к о̂себи́т а̂ ст̆ъ̆пи́нъ, шѝ а̂че́ста се ва фа́че ст̆ъ̆п вре́дник, шѝ а̂дои́т фоло́с ва а̂дъ̆че. Дин че́ле до́аш Кръ̆и́цъ вър а̂лѣце а̂лби́неле пре чѣ̀ май бъ̆нъ, шѝ оўна преете но́апте се ва оу̂чи́де де чѣала́лтъ, шѝ ва рѣмянѐ нъ̆май оу̂н ро́ю̆ къ̆ ю̂ мъ̆мъ.

F. 35.

Деспре мѣе́стрі́а, а̂ фа́че ка ст̆ъ̆пїй съ нъ̆ май роа́скъ, шѝ съ се дезвѣ́цъ а̂лби́неле дела ройре.

Фїи́нд къ Негоцитоpі́а къ̆ ст̆ъ̆пїй, май къ̆ фоло́с се по́артъ къ̆ че́ра шѝ мїа́рѣ, дѐ ка́т къ̆ ро́їй; пентръ̆ къ а̂че́ще нъ̆ се прѣ ка́ътъ, ка къ̆м се ка́ътъ мїа́рѣ шѝ че́ра лър: дрепт а̂че́а фїи́нд къ прин цине́рѣ а̂лби́нелър а̂ Магаци́нъ̆рй, а̂лби́неле нъ̆ се оу̂чиг, шѝ ма́ткеле а̂пребъ̆нъ къ̆ ро́їй лър дин нъ̆мър нъ̆ ска́д, чѝ то́т се май а̂мъ̆лце́ск; шѝ дѣ́къ чи́нева шѣ́къ̆ а̂дъ̆на́т ю̂ съ̆мъ де ст̆ъ̆пѝ, кяцѝ, по́ате, сӑ врѐ съ ци́нъ, а̂тъ̆нчѣ̀ де а̂чѝ а̂наи́нте нъ̆ ӑ́ре май мъ̆лт

липсъ

лі́пскъ де ро́й, чѝ ӑ́ре â се грижѝ ↑ чѐ кі́и май мꙋ́лцъ мїа́ре шѝ чкр̀ъ дела âлбі́неле са́ле ва къпъта̀. Яша̀ да́ръ, ла чѐ май требꙋ́еск ро́їй шѝ âтя́та па́съ шѝ гри́жъ ↑ врѣмѣ Єши́рїй лор дин ма́тке, ка́нд кꙋ Магаці́нꙋриле се поа́те лꙋкра̀, ка ма́ткеле съ нꙋ по́атъ роѝ, шѝ âлбі́неле май кꙋ то́тꙋл де ройре â се дезвъца̀; ӑ́ръ ѡпри́рѣ âша̀ се фа́че:

1) Сав хи́с сꙋ́с ла ∫ 30, къ âлбі́неле нꙋ́май âтꙋ́нчѣ се га́тъ де ройре шѝ се дъспа́рт де сорóриле са́ле, ка́нд âтя́тѣ се ↑мꙋлцéск ↑ лъꙋнтрꙋ, ка́т кꙋно́ск къ нꙋ̀ вор се ӑ́йевъ ло́к дестꙋл пентрꙋ лъкꙋи́нцъ, то́ате лашла́лтъ сꙋ̀ ѡкармꙋи́рѣ мꙋ́мей че́їй ѣстря́не, шѝ ↑ лъка́шꙋл че́л ѣстря́н пъринтéск. Дечѝ ка́нд се дешки́де хра́нищѣ âлбі́нелор ↑ примъвѣ́ръ, шѝ пре ферестꙋ́йке вей вѣдѣ̀, къ âлбі́неле ӑ́ꙋ мꙋ́лтъ клочитꙋ́ръ, шѝ дин зѝ ↑ зѝ се ↑мꙋлцéск, âтꙋ́нчѣ, нꙋ́ле да̀ рега́ц шѝ врѣ́ме â се грижѝ пентрꙋ Кръи́цъ но́аш шѝ â се гъта̀ де ройре; *) чѝ мърѣ́целе лъка́шꙋл при́н сꙋпꙋ́нерѣ ѡ̆ꙋ́нꙋй гол

*) Дѣ́къ бре́й брем ма́тка â лъѐ съ роа́ска, нꙋ́й сꙋпꙋне ↑ примъвѣ́ръ Магаці́н го́л, пжнъ ка́нд вей кедѣ̀ къ âлбі́неле на́ш оў́нде май ↑кепѣ̀; âпо́й âтꙋ́нчѣ по́цй сꙋпꙋ́не, ка, де ка брѐ, съ роа́ска.

гóл Магацíн дела вáле, шѝ кѧнд шѝ âчéла пре жѹмътáте кѹ фáгѹрй ба оу̂мплѣ, сѹбпѹ́ней шѝ а̋лтѹл, пѧнъ кѧнд ба трѣче врѣмѣ роúрїй, шѝ бѹр пїѧрде пóфта де â се май гътà.

2) А̋къ май сигѹрáт мóд: Мáткелѹр чéлѹр бѹ́не шѝ богáте де вúтъ, пѹ́неле ѓ тóамнъ дѣсѹпра къте оу̂н Магацíн гóл, âкóпере бúне кѹ âкоперемѧ́нтѹл âчéїѧшй мáтке, кáре лай деспрúнс май найнте, шѝ лай лѹ́т дела дѧнса, ка съ а̋йбе âлбúнеле лóк гóл, шѝ лъргъмѧ́нт дѣсѹпра кáпѹлѹй лѹ́р, прúнде âкоперемѧ́нтѹл а̋ръшѝ бúне кѹ кѹ́е, шѝ кѹ лѹ́т липѣ́ше тóате ръсѹфлъ́риле ѓтре âкоперúш шѝ ѓтре Магацíнѹл ѓпрежѹ́р, шѝ пентрѹ май бѹ́нъ сигѹрáцїе ка съ нѹ́ се клътѣ́скъ, шѝ съ се мúшке дин лóк âчел гóл Магацíн, май пѹ́не шѝ ѡ̂ къръмúдъ, сѹ а̋лт чéва грéѹ дѣсѹпра Магацíнѹлѹй, шúл лáсъ âша́ съ ѐрнѣ́зе; ѓ примъвѣ́ръ, кѧнд се ба дешкúде хранúцѣ, шѝ âлбúнеле бѹр ѓчѣ́пе ѓ Магацíнѹл де сѹ́с фáгѹрй â ѕидѝ (къчй а̋ле нѹ́ сѹ́фъръ лóкѹл гóл дѣсѹпра кáпѹлѹй), âтѹ́нчѣ май дъ лѹ́р оу̂н Магацíн гóл шѝ дела бáле: пъшúрѣ âчáста нѹ́май ба ѡ̂прѝ мáтка âчѣ́а дела роúре (âбѧ́нд лѹ́крѹ шѝ лóк дестѹл де лѹкрáт, пѧнъ трѣ́че врѣ́мѣ роúрїй), чѝ а̋къ прин Магацíнѹл

чéл

чél дѣсвпра ↑ тóамнъ пвс, âлбúнеле чѣ́ле мвлте, де мвлта кълдвръ че âв ↑ лъвнтрв прéсте ѫрнъ, âвáнд лóк де ръсвфлáт, нв се зъпвшéск, шì свдóарѣ ѫре оу́нде съ се ↑тúнде, кáре лшр спре сънзтáте слвжѣ́ще. — чѣ́ркъ ↑тѫю́ кв ↑тѫю́л, двпъ âчéа шì кв âл дóйлѣ мóд, шì прин черкáре шì май бúне вей âфлà ѿприйрѣ роúрїй. Пвръ дѣ́къ прéсте тóатъ грúжа шì лвкрáрѣ âчáста, врем мáткъ се ва ↑тѫмплà â рой: принде рóюл двпъ мóдвл ∫ 30, шì ↑ тóамнъ, де вей врѣ́, пóцй ↑превнà âлбúнеле âчéлшр дóй ствпй ↑трв оу́н лъкáш âл лшр, шì челалáлт лъкáш пóцй дъшертà нв-май де мїáре шì де чѣ́ръ, ѫ́ръ нѳ́ шì де âлбúнй; сав пóцй вúнде оу́нвл ↑трéг квйва. Сав де се ва ↑тѫмплà дин чéва прúчинъ â перй âлбúнеле â вревней мáтке прéсте ѫ́нвл ↑трéг, кв рóїй âчéцѣ се пóт плúнй лóквл чéлшр перúте, ка съ фіе нвмървл тóт дѣ́вна деплúн.

∫. 36.

Дéспре фáчерѣ оу́нвй рóю кв мецешвг

Да цинéрѣ âлбúнелшр ↑ Магацínврй, се пóате фáче рóю шì кв мецешвг, ↑ оу́рмъ

то́рюл ки́п: — Де се ва фѝ ѧмꙋлци́т а̂лби́на бре́ꙋнꙋй стꙋп къ̀трѫ сфѫрши́тꙋл примъвъ́рїй сав ѧ їꙋнїе пѫнъ ѧтрата́та, ка́т се кꙋноа́це пре ферестрꙋйкеле Магацінꙋрилор къ сав плъмъди́т, шѝ мꙋлтъ ви́тъ но́аѡ ѧ късꙋлі́й а̂ꙋ пꙋс, шѝ а̂ра́тъ се́мне де гътѝрѣ рои́рїй, а̂тꙋнчѣ ла́нгъ ма́тка а̂ча́ста, деѣ нꙋ ва фѝ ло́к кꙋ де примъвѣ́ръ пентрꙋ а̂ша̀ ро́й лъса́т, (ка́ꙋтъ шѝ ∫ 17. Nro. 3.) йсе фа́че а̂кꙋма ло́к, сав пре ска́ꙋнꙋл стꙋпи́нїй, сав дин дерепт пре оу̑н ска́ꙋн; пре ка́ре се пꙋне оу̑н фꙋнд кꙋ оу̑рдини́ш, шѝ преете дѫ́нсꙋл оу̑н Магацін го́л, де чѣ́ле нꙋмай кꙋ верѣко́аѡ чѣ дела ми́жлок, дꙋпъ кꙋм се вѣ́де ши ѧ фїгꙋра а̂ IV, ла марцинѣ Къ́рцїй ѧки́пꙋи́т. Дꙋпъ а̂чѣ́а ѧки́зй а̂лби́неле ма́ткей а̂чеїй де деспърци́т, шѝ де ва а̂вѣ́ ма́тка а̂чѣ́а па́трꙋ Магацінꙋрй, динтре ка́ре чѣ́ле 3 дѣ́сꙋпра съ фіе пли́не, а̏ръ чѣ дин жо́с нꙋмай жꙋмъта́те пли́нъ кꙋ фа́гꙋрй шѝ кꙋ а̂лби́нй, а̂тꙋнчѣ до́аѡ Магацінꙋрй, чѣ́ле дѣ́сꙋпра, се а̏ꙋ къ̀трѫ ма́ткъ, шѝ чѣлѣла́лте до́аѡ дела ва́ле рѫмѫ́н ро́їй ѧ ло́кꙋл ма́ткей, кꙋ то́ате а̂лби́ниле, шѝ фа́гꙋрїй кꙋ клочитꙋ́ра чѣ́ се а̏флъ ѧтрѫ́нселе. а̏ръ деспърци́рѣ а̂ша̀ се фа́че; а̏ кꙋ ти́не май оу̑н ѡ̏м де а̂жꙋто́рю, ка́ре се а̏йкъ шѝ оу̑н фꙋнд де

а̂ко-

âкопери́т Магаці́нѹриле чѣ́ле дела ва́ле, ѧдъмѧ́нъ. Деспри́нде кѹ ѿ да́лтъ кеѹто́риле ѧтре Магаці́нѹрй, пре оу́нде вей съ ле дъспа́рцй, ка съ фа́чй ло́к, съ по́атъ ѧтрà дро́тѹл (ка́ре саѹ âръта́т ѧ ∫ 14. ла Nro. 2.) пинтрѣ Магаці́нѹрй; ѧ̄ дро́тѹл ѧ мѧ́нъ шй̀ те дъ̀ динде-ре́птѹл ма́ткей, âпо́й ва́гъ дро́тѹл пинтре кїето́риле чѣ́ле динайнте, ка съ по́цй тра́це де мѧнíй кътръ ти́не; ѧсъ маинайнте пънъ â тра́це дро́тѹл пинтре фа́гѹрй, сѹ́флъ кѹ фо́ïй катба фѹ́м пинтре Магаці́нѹрй ѧпрежѹ́р, пре оу́нде âй фо́ст фъкѹ́т ло́к кѹ да́лта, ка съ се кам ѧбланъ́ск âлби́неле шй̀ съ се дѣ̀ оу́неле ѧ сѹ́с, âлтеле ѧ жо́с дин кал'ѣ дро́тѹлѹй. Дечй âпѹ́къ кѹ âмѧндо́ѡ мѧ́ниле де мѧнíеле дро́тѹлѹй шй̀ тра́це къ́тръ ти́не оу́шѹре́л шй̀ кѹ къгаре де сѣ́мъ, пѧнъ ва трѣ́че дро́тѹл, шй̀ ва тъ̀ фа́гѹрїй преете то́т пинтре Магаці́нѹрй. Дъ̀ дро́тѹл ла ѡ̂ па́рте, шй̀ кѹ âмѧндо́аѡ мѧ́ниле прй́нде чѣ́ле до́аѡ Магаці́нѹрй де ѣ̄сѹ́прл ма́ткей, шй̀ ръдикѧ́ндѹле ѧгра́б, âша́зеле фрѹмошѣ́л шй̀ ки́не преете Магаці́нѹл чѣ́л го́л пре фѹ́ндѹл оу́рдини́шѹлѹй âшезá̀т, ка́реле ѣ̄ръ̀ший ѧкúс съ фíе. Преете чѣ́ле до́аѡ Магаці́нѹрй, че âѹ ръма́с кѹ фа́гѹрй шй̀ кѹ âлби́нй ѧ ло́кѹл ма́ткей, âжѹтъто́рюа тѣ́ѹ се

гръ-

грѣбѣскъ â пѹне фѹндѹл âкоперишѹлѹй чél майнаинте спре âчѣ трѣкѣ гътáт, съ пѹнъ преcте дѧнcѹл шѝ ѡ къръмúдъ сав ѫлт чéва грéв, пъне се ва прúнде бúне кѹ кѹе, шѝ ръ-cѹфлъриле кѹ лѹг съ се âcтѹпе, âпóй рóюл Ѣ гáта. — Ѧкѹма трéбѹе възѹт кáре жѹмъгáте де âчél стѹп съ ръмѧнъ ѧ лóкѹл чél. бътрѧн, шѝ кáре съ се пѹнъ лѧнгъ дѧнcѹл. Трéбѹе лѹáт сѣма пре ферестрѹйкъ, шѝ ла кáре пáрте се вър ведѣ май пѹцúне âлбúнй, âчѣа съ ръмѧнъ ѧ лóкѹл бътрѧн, пентрѹ къ âлбúнеле дин чѣалáлтъ пáрте ѧтѧа шѝ л â дóаш зѝ, тóт май трáг ла лóкѹл чél бътрѧн, шѝ ѧпѹтѣрничéск пре чѣле май пѹцúне. — Де ва âвѣ лóк рóюл чél кѹ мещешѹг фъкѹт лѧнгъ мáтка лѹй, ка âчѝ съ ръмѧнъ; âтѹнчѣ се пóт бъръборѝ âлбúнеле мáткей кѹ â рóюлѹй прин ѧшълъчѹнѣ âчáста; ѫдекъ, зíша ла âмѣзезй, кѧнд Ѣ тúмп бѹн, шѝ âлбúне мѹлте сѧнт дѹсъ ла кѧмп, âпрóпїе âмѧндóй стѹпїй âчéщѣ оўнѹл лѧнгъ ѫлтѹл âша, ка âмѧндóй съ фíе мѹтáцй дин лóкѹриле лър, шѝ âлбúнеле вїúнд ѧкъркáте дела кѧмп, вър ѧтрѧшѝ ѧтрѹ оўна шѝ ѧтрáлта, нецїúнд нúчй ўнеле нúчи ѫлтеле, кáре ѫсте âдевърáтѹл лъкáш âл лúр. Дѹпъ дóаш сав трéй зúле, сав дѹпъ че âлкúнеле

нелe се вωр фѝ кам къръкърúт, се пóате мѫ-
тà фíеψе кáре стѫ́п ѝъръшй ла лóкѫл сѫ́ѫ; ѧ̂съ
нѫ́ де ѡ̂дáтъ съ се трáгъ ла лóк, чѝ ѧ̂ тóате
ѕúлеле съ се дъпъртѣ́ѕъ оу́на де ѝáлта кътръ
лóкѫл лωр, ка де дóаш, саѫ трéй дѣ́ѵете,
ка нúчй съ причѣ́пъ ѧ̂лкúнеле пънъ се вωр ве-
дѣ̀ фíеψе кáре ѧ̂ кáса сà ла лóкѫл сѫ́ѫ. — Ѧтрѫ
ѧ̂чéст кúп, ѝáдекъ прин пѫ́нерѣ оу́нѫй стѫ́п
кѫ пѫцúне ѧ̂лбúнй ѧ̂ лóкѫл оу́нѫа кáре ѝáре
мѫ́лте ѧ̂лбúнй кътръ ѧ̂мѣ́ѕеѕй, се пóате ѧ̂пѫ-
терничѝ шѝ ѧ̂жѫтà стѫ́пѫл чéл слáб. — Фá-
черѣ рóюлѫй кѫ мещешѫ́г съ се лѫ́кре кѫ де-
диминѣ́цъ пре рънкóаре, саѫ мънкáр шѝ ла ѧ̂-
мѣ́ѕеѕй, кáнд сáнт мѫ́лте ѧ̂лбúй ла кáмп,
къ ѧ̂тѫ́нчѣ сáнт пѫцúне ѧ̂кáс, шѝ ѧ̂грижáте
кѫ лѫ́крѫ, шѝ нѫ̀ се пóт ѧ̂шà лéсне ѧ̂ дѫржѝ,
шѝ мънїà. Дар ѧ̂ тóт кúпѫл нѫ̀ ва стрикà
кѫ ѡ̂бреѕáрїѫ шѝ кѫ мънѫ́шиле, ѧ̂протúве лωр
ѧ̂ ѧ̂рмáт ѧ̂ фѝ. *)

Де вей фѝ немерúт тúмпѫл, шѝ мѫ́ма
съ фíе фóст ѧ̂ пáртѣ чѣ̀ десѫ́с ѧ̂ Магацíнѫрúй
лωр;

---

*) Де ка фѝ стѫ́пѫл дин 5 Магацíнѫрй кѫпрúнс, шѝ
чѣ́ле дѣ́сѫ́пра тóате, ѝáръ чéл дин жóс жѫмътáте
плúн де фáгѫрй шѝ клочитѫ́ръ, ѧ̂тѫ́нчѣ трéбѫе дин
пáртѣ де сѫ́с 3 Магацíнѫрй съ се ѧ̂, шѝ дóаш ѧ̂
лóк съ рѫмѫ́нъ,

лшр; âтȣнчѣ дъспърцийрѣ âчáста ва фѝ бȣнъ, шѝ âлбинеле пȣцин се вшр ѧтристà де ѧтъмпáрѣ кȣ дънселе; къчй чѣле че âȣ ръмáс ѧ Магацинȣриле дин жóс ѧ лóкȣл чéл бътрън, пóт âвѣ ѧ врѣмѣ âчѣа Кръйицъ гáта, фїйнд гътúте де ройре, сáȣ де нȣ, клочитȣръ ши ѿаш ѧ късȣлíй ѧȣ дъстȣлъ, ѧшй пóт фáче ѿ мȣмъ, шѝ нȣ се бшр ѧпїедекà дела лȣкрȣ: Пáртѣ чѣалáлтъ âвънд Кръйица лшр кȣ сúне, нȣ се мънхéск, чѝ кáȣтъ де кȣноцúница лóкȣлȣй, шѝ ѧчéп â лȣкрà; ѧръ дѣкъ се ва фѝ немерúт Кръйица ѧ пáртѣ чѣ дин жóс, шѝ ѧ пáртѣ чѣ ръдикáтъ нúчй вїермȣцй, дынтрȣ кáре âлбинеле ѧлтъ мȣмъ âшй фáче нȣ кшр âвѣ: âтȣнчѣ трéбȣе къȣтáт дела ѧлтъ мáткъ оуѧн фáгȣре кȣ клочитȣръ, сáȣ кȣ Кръйицъ гáта, де се ва âфлà, съ се ѣ, шѝ дȣпъ âрътáрѣ ∫ 23 съ се прúндъ ѧтре фáгȣрїй âлбинелшр âчéлшра. Щїитóрюл де стȣпй, кáреле ѧре пóфтъ â фáче ройю кȣ мецѣшȣг, ла ѧчепȣт съ чѣрче нȣмай кȣ оуѧнȣл сáȣ кȣ дóй, пѧнъ ва âфлà арѣпта пъшúре кȣ лȣкрáрѣ âчáста. Шѝ де ва âфлà бúне, âтȣнчѣ де âколѡ се пóт трáце âчéцѣ фолóсȣрй: 1) Прин деспърцúрѣ âчѣа, ройюл ѧсте кȣ ѿ септъмѧнъ сáȣ дóаш май тимпȣрíȣ, де кȣм âр фѝ фóст, кѧнд сар фѝ

âцеп-

âцiептат, ка дим фи́рѣ лъй съ роа́скъ. 2) Ява́на ѧлзкашъл съ́ъ фа́гъри къ клочитъръ де âлби́нъ но́аѡ, пентръ ка́ре шѝ че́ва хра́нище ѧлъ́нтръ по́т âвѣ, май къра́на се ѧпътѣрничѣ́ще; шѝ дѣ́къ ѧда́тъ се ва ѧтѧмпла́ вреѡ врѣ́ме слото́аскъ, ӑре къ чѐ се хрънѝ, съ̀ хрънѝндъсе къ ка́тва мїа́ре, ӑре оўнде â ѡ пъне. 3) Че ӑсте май плъкът, къ грижа де â пѧнда̀ е̂ши́рѣ ро́илѡр шѝ ѡстънѣ́ла чѣ̀ къ приме́ждїе къприи́нсъ де âй прѝнде шѝ âй âше-
ща̀ ла ло́къл лѡр, прин âча́ста де то́т сар пїа́рде.

V. 37.

Деспре събпъ́нерѣ Магацінърилѡр ѧ вѣръ, шѝ че трѣ́бъе лъа́т сѣ́ма ла âча́стъ лъкра́ре.

Съ̀кпъ́нерѣ Магацінърилѡр ла стъ́пъл че́л оўшо́р де редика́т ѧ примъвѣ́ръ, нъ̀ ӑсте лъ́кръ грѣ́ъ, ӑсъ кѧнд се фа́че ӑчѣ́а вѣ́ра, ӑръ май âлѣ́с ѧ Іъ́лїе, кѧнд сѧ́нт май мъ́лте Магацінърй пли́не оўна ѧрѣ́сте ӑлта гръмъдѝте, шѝ ти́мпъл ка́лд, âтъ́нчѣ ӑсте май къ грѣ́ъ лъ́кръ, шѝ де мъ́лте ѡ̆рй ни́чй по́ате

стъ-

Отъпáрюл сúнгър фъръ оúн âжутóрю съпъне.

Съпънерѣ чѣ май оúшóаръ шѝ май ѧдъмянáтикъ âшà се пóате фáче: Май ѧтáю ѧкúде оúрдинúшъл мáткей, къ́рїа Магацíн нóъ брѣ́й съ съпъний, диминѣ́ца пре ръкóаре. (Ѣръ де бей брѣ́ ла âмѣ́зезй съ фáчй лъ́кръл âчéста, âтъ́нчѣ ѣ́сте шѝ май бúне, къчй ѧ âчест тúмп пáртѣ чѣ́ май мáре â âлбúнелор се ѣ́флъ ла кáмп, âтъ́нчѣ оúрдинúшъл нъ́ трéбе ѧкúс) ѣ́ оúн фъ́нд де чѣ́ле къ́ оúрдинúш, пъ́не прéсте дáнсъл оúн Магацíн гóл, шúл âшáзъ пре скáънъл стъпúней, âпрóапе де мáтка къ́рїа съл съпъний, фъкáндъй лóк прин дáрѣ ѧ лáтърй âчеїалáлте мáтке че сар âфлà âпрóапе ѧ бечинáтъ, âпъ́къ мáтка де принъ́целе Магацíнълъй чéлъй май де жóс, тъ́ де ѽпáрте, âжутóрюл тъ́ де чѣалáлтъ пáрте, дѣ́къ ва фй прѣ́ грѣ́, шѝ ръдикáндъш мерéъц, ѽ âшезáцй дрéпт шѝ бúне прéсте Магацíнъл че стъ́ гóл пре фъ́ндъл чéл къ́ оúрдинúш. Дъпъ âчѣ́а фъ́ндъл оúрдинúшълъй чѣ́ âъ ръмáс къ́ âлбúний дела мáткъ, тráцел âфáръ дин стъпúнъ ѧнайнтѣ́ мáткей, шѝ мáтка âшáзеш ѣ́ръший ла лóкъл съ́ъ, шúй дешкúде оúрдинúшъл, де ва фѝ фóст ѧкúс, ка âлбúнеле

нелѣ съ по́атъ є̂шѝ, шѝ чѣ́ле де пре фъ́ндъл чѣ́л бътря́н съ по́атъ а̂тра̀: а̂ши́ждерѣ ма́тка дин вечинътате, дѣ́къ ъ̂ вей фѝ да́т ла ъ̂ па́рте пънъ а̂й плини́т лъ́кръл а̂че́ста, мъ́тъш ѫ́ржий ла ло́къл є̏й. — Дѣ́къ сар а̂тра́мпла̀ а̂ша̀ тимп къ́н, ка а̂лбинеле а̂та́тѣ Магацинъ́рй съ оу̏мпле къ́ мїа́ре, кът съ нъ̀ се май по́атъ съ́бпъне Магацинъ́рй, шѝ съ фіе фри́къ де ръстърна́ре; а̂тъ́ничѣ дъ́пъ а̂бъцътъ́ра ſ. 36. се по́ате тъа̀ къ́ дро́тъл оу̂н Магацин съ́ дош дела ма́тка а̂чѣ́а, де чѣ́ле дѣ́съ́пра плине къ́ мїа́ре, шѝ се по́ате ла̀ пентръ́ требуи́нца къ́шїй: шѝ ма́тка къ́ а̏лт фъ́нд дѣ́съ́пра съ се а̂ко́пере, шѝ къ́ лъ́т съ се липѣ́скъ че е̿ де липи́т пре ля́нгъ фъ́нд. Шѝ а̂ша̀ оу̂шъра́нъ́съ ма́тка, ле́сне йсе ва пъ́тѣ съ́бпъне Магацин гол. Май кїа́ръ а̂бъцътъ́ръ деспре лъ́а́рѣ Мъгацинъ́рилър къ́ мїа́ре ка́ътъ шѝ а̂наи́нте ла ſ. 40. лъ́нд Магацинъ́рй къ́ мїа́ре де а̂съ́пра ма́ткей, пъзѣ́ще съ нъ̀ пи́че мїа́ре пре ска́ънъл а̂лби́нелор, съ́ а̂тра́лт ло́к пре ля́нгъ стъ́пй, шѝ дѣ́къ се вър а̂фла̀ шѝ ни́скай а̂лби́ний а̂ Магацинъ́риле чѣ́ле лъ́а́те, дъпъртѣ́зъте къ́ дя́нселе дела стъпи́нъ, шѝ ба́те а̂ Магацинъ́рй ка съ ѫ̏ъ шѝ съ зъбо́аре а̂ ма́тка лър, съ́ де нъ̀ вър бръ̀ си́нгъре съ ѫ̏ъ, ско́ателе

къ́

кѫ ѿ пѣ́нъ де гѫ́скъ де âколѡ̀, саѫ кѫ ѿ нѫ-
елѫ́шъ.

КѪ́ПѪЛ âл ПѪ́ТРЕЛЪ.

Деспре грижи́рѣ стѫ́пилѡр дѫпъ рои-
ре пѫнъ âл вїнто́арѣ примъвѣръ.

§. 38.

Деспре грижи́рѣ сту́пилѡр âто́амнъ кѫ́нд
âлби́неле ско́т трѫ́нторїй съ́й âфа́ръ.

Къ́тръ жѫмъта́тѣ лу́ней лѫй А̏вгѫст âчѣ́пе
â се âпѫцинà хра́ницѫ̀ âлби́нелѡр ла кѫ́мп,
шѝ дин зѝ â зѝ то́т май пѫци́нъ съ А̏флъ;
âтѫ́нчѣ шѝ Кръци́ца âлби́нъ но́аѡ нѫ̀ май плъ-
мъдѣ́це, ни́чй пре тра́нторй май му́лт нѫ́й
требѫ́це, чѝ âй оу́чи́г âлби́неле, шѝ âй â-
лѫ́нгъ

лъ́нгъ дин лъка́ш âфа́ръ. *) Стъ́пїй че́й къ́ний шѝ пъте́рничй ла ви́тъ, на́ъ прѐ ма́ре грешта́те â ско́ате пре ↑ъздармънкъто́рїй âче́ук дин лъка́ш; ↑съ ӗй сънт âша̀ де ъ̃бра́зничи шѝ поркото́ший, кът де оўна шѝ де до́аъ нъ̀ вър съ ↑ъсъ, шѝ дъ́къ се въ́д силицйй â е̂шѝ, зъко́аръ прединайнтъ стъпи́нїй, âпо́й къ̀тръ съръ, ↑ъръшй се ↑то́рк, шѝ фїйнд къ стража де âлби́ний пентръ ӗй ↑дойт ла оўрдини́ш стъ̀ ↑търи́тъ, шѝ къ ъ̃пинтире ле ъ̃пре́ск ↑трарък ↑ лъка́ш, непъта́нд ↑тра̀ се фак гїем ↑найнтъ фъ́ндълӗй пре Магацин, шѝ ла оўрдини́ш; ↑ъръ оўне ъ̃рй се ↑дъ́съ â ↑тра̀, шѝ непъта́нд, âша̀ âстъ́пъ оўрдини́шъл, кът дъ́къ âр ста̀ âчѝ ла оўрдини́ш пънъ ма́не зѝ, âлби́неле че́ле мъ́лте ла нъ́мър, шѝ къ̀лдъ́ра чѐ ма́ре дин лъ́нтръ са́р âстъ́па̀, шѝ ма́ре въ̀тъмма́ре стъ́пълӗй сар причинъ́и. ↑ъръ кънд оўн стъп ва âвѐ мъ́лцй трънторйй, шѝ âлби́на лӗй нар фѝ âша̀ пъте́рникъ âй ско́ате, âтъ́ничъ кїе́теле âлби́ний âъ мъ́лт ба́л шѝ мъ́лтъ ↑пїеде-

*) Кънд ↑че́п âлби́неле ↑найнте де вре́мъ рои́рїй âшйй оўчи́де трънторїй съ́й, шѝ âй ско́ате дин лъка́ш, âтъ́ичъ ↑ӑсте се́мн, къ ти́мпъл âче́ла ва фѝ ръ́ъ пентръ âлби́ний; сла́б кър роѝ, ши ройй лъ́р сла́бй кър фѝ: чѝ âча́ста ра́р се ↑тръ́мплъ.

пїедѣкáре ѧ лꙋкрꙋ кꙋ скꙋтꙋрáрѣ лѡр де дѫ́ншїй. Дрепт âчѣ́а шѝ ѧ врѣ́мѣ âчáста Отꙋпáрѫл съ нꙋ́ стѣ кa кꙋ ôкїй ѧкúшй, шѝ кꙋ мáниле ѧпїепт пре лáнгъ стꙋпúнъ, чѝ ѧ тóате зúлеле, кáнд Ѥ тúмп кáлд дꙋпъ âмѣ́зъзй съ п̄ сѣ́ма съ нꙋ́ се âдꙋне ѧнаúнтѣ оу̂рдинúшꙋрилѡр врꙋ́н гїем де трáнторй, шѝ съ рѫмáнъ прéсте нóапте âчѝ ка съ âстꙋпе шѝ съ вáтеме âлбúнеле, чѝ гїемꙋрúле, âчѣ́лѣ де трáнторй съ ле зарꙋчѣ́скъ кꙋ брeш Ѥшкúцъ сав кꙋ а̏лт чéва, шѝ сѫ́й мѣ́тꙋре депáрте динаúнтѣ стꙋпúнїй. *) Пр̏ъ стꙋпилѡр чéлѡр кꙋ пꙋцúне âлбúнй, шѝ кꙋ мꙋ́лцй трáнторй де скóс ѧпрѫсꙋрáцй, съ ле дѣ́ âжꙋтóрю, оу̂чигáнд шѝ сúнгꙋр ѧнаúнтѣ оу̂рдинúшꙋлꙋй оу̂н нꙋ́мър де Ѥ́й, кат пóате. —

Дꙋпъ скóатерѣ трáнторилѡр, трéбꙋе стрáмторáте оу̂рдинúшꙋрúле стꙋпилѡр, дꙋпъ пꙋтѣ́рѣ âлбúнелѡр дин лъꙋнтрꙋ, ка съ се пóатъ âпърà де âлбúнеле чѣ́ле жефꙋитóаре, кáре âкꙋма п̏ръшй плѣ́къ ла вънáт, шѝ оу̂нде а̏флъ

врꙋ́и

---

*) Нѝ нꙋ́май пре трáнторй, чѝ шѝ âлбúнеле чѣ́ле мóарте шѝ ѧнаúнтѣ стꙋпúнїй кѫзꙋ́те, ѧ тóате зúлеле прéсте кѣ́ръ съ се мѣ́тꙋре де пáрте де стꙋпúнъ, ка съ нꙋ́ се âдꙋ́не фꙋрнúчй шѝ а̏лте гоáнце, шѝ съ се ѧкѣ́цъ ла стꙋпй.

крѣѹн стѹп слáб сáѹ фъръ Кръи́цъ , шѝ кѹ пѹци́нъ ∧противи́ре , ѫвъле́ск пре Ѣл , ши́л прáдъ пѫ́нъ ла фикáцй. Кáѹтъ ми́жлочи́риле деспре âчáста сѹс ла ∫ 25 шѝ 26.

∫. 39.

Деспре съчери́шѹл стѹ́пилѡр.

Врѣ́мъ съчери́шѹлѹй сáѹ лѹáрѣ мїáрей чѣ́їй присоси́т â стѹ́пилѡр, ѩсте къ́тръ сфѫрши́тѹл лѹй Септе́мврїе, сáѹ ∧ Ѻктѡ́врїе, дѹлъ кѹ́м ва фѝ шѝ ти́мпѹл де фригѹро́с, къчй кѫ́нд Ѣ то́амна кѹ́нъ се по́т лъсà âлби́неле съ май хѹо́аре шѝ съ се май хрънѣ́скъ дела кѫ́мп кѹ че по́т, âи́чѣ липсѣ́ще â се лѹà сѣ́ма

1) Пентрѹ лѹáрѣ Магацінѹрилѡр кѹ мїá-рѣ съ се âлѣ́гъ ѡ ѕѝ сърѝнъ шѝ кáм ръкоро́асъ, ка âлби́неле съ фіе кам âморци́те шѝ то́атѣ ла оу̑н ло́к ∧трѣ фáгѹрй âдѹна́те: ѩ̄ле Ѻбичнѹ́ск кам ла ми́жлокѹл лъкáшѹлѹй сѹб фáгѹрїй чѣ́й кѹ мїáрѣ â се âдѹнà.

2. Съ фіе ∧дъмя́нъ врѣѡ дóаѡ сáѹ трѣ́й аро́тѹрй кѹ мѫнѝѹрй âлкътѹи́те, пентрѹ тъá-рѣ фáгѹрилор пинтрѣ Магацінѹрй, ка, дѣ́къ се ва рѹ́пе врѣ́ѹнѹл, съ фіе ắлтѹл ∧ ло́к. Я-

ши́ж-

шиждерк ѡ дълтъ, оуѫн кѹцит, кътева âкопоришѹрй, кътева къръмижй саѹ лъспежй, шѝ лѹт, шѝ врєѡ троакъ пентрѹ сприжинирк Магацінѹрилѡр чълѡр кѹ мїаре.

3. Стѹпїй шѝ роїй чей де тот слабй шѝ кѹ пѹцине âлбинй, де каре нѹ ѫсте нъдъжде къ вѡр пѹтѣ êшѝ дин ѫрнъ, саѹ де вѡр шѝ êшѝ, пѹцинъ хъснъ дела єй ва фѝ, съ се âлъгъ тоцй ла ѡ парте, ка âлбинеле â дой саѹ трей стѹпй съ се ѧпрєѹне дѹпъ ∫ 23 шѝ чъра шѝ мїарк лѡр съ се поатъ лѹà пентрѹ â сà требѹинцъ. Пръ чей де мижлок, шѝ чей граший съ се кѹте, шѝ съ се ѫ сѣма пре ферестрѹйкъ съ се вадъ, кът Магацінѹрй се ăфлъ ла фіеще каре кѹ късѹлій плине де мїаре шѝ âстѹпате, шѝ кът фъръ де мїаре? шѝ ла каре май мѹлтъ саѹ май пѹцинъ âлбинъ се ăфлъ, ка съ поцй сокоти кътъ мїаре дела фіеще каре мъткъ поцй лѹà пентрѹ тине, шѝ кътъ съ ръмънъ ѧ лъкашѹл âлбинелѡр пентрѹ êрнатѹл лѡр, ка съ ăйбъ дъстѹл пънъ ла дешкидерѣ храницией ѧ примъвѣра чѣ вїитоаре.

4) Стѹпїй чей май пѹтѣрничй де вит, кънд вѡр âвѣ дъсѹпра доаѡ Магацінѹрй шѝ вѡр фѝ плиний шѝ âстѹпацй кѹ мїаре, шѝ оуѫнѹл саѹ дой Магацінѹрй кѹ фагѹрй неастѹпацй

сѹбт чѣле âстѹпáте, ĭдекъ чéй ѧ пáтрѹ Магацíнѹрй âфлътóрй, ĭѹ хранúще дъстѹлъ: чѣлѣлáлте Магацíнѹрй, оу̂на, дóѡ сав трéй, кáре бѡр май фѝ плúне кѹ мїáре дѣсѹпра âчéлѡра, се пóт слóбод лѹà пентрѹ кáсъ. Ĭръ стѹпѹл чéл кѹ âлбúнъ де мúжлок, ĭдекъ дела 10, 12 пѧнъ ла 15 мíй пре гáнд сокотúт, пóате Єшѝ кѹ оу̂н Магацíн де фáгѹрй âстѹпáцй кѹ мїáре, шѝ оу̂нѹл шѝ жѹмътáте сав дóй кѹ фáгѹрй неастѹпáцй, къчй ѧ фáгѹрїй Магацíнѹлѹй чéлѹй дела мúжлок ĭръшй се май ăфлъ врею 5 — 6 фóнцй де мїáре, мъкáр къ пре ферестѹйкъ нѹ̀ се вз́д âстѹпáцй. Ĭръ де вей лъсà шѝ âчéстѡра дóаѡ Магацíнѹрй кѹ фáгѹрй âстѹпацй, ка шѝ чéлѡр пѹтѣрничй де вúтъ, âтѹнчѣ шѝ май бúне ва фѝ, къчй май бúне ĭсте съ присосѣскъ âлбúнелѡр, де кѧт съ нѹ̀ лисе âжѹнгъ кѧнд ле ĭсте лúпса чѣ̀ май мáре, шѝ съ фѝ силúт â ле хрънй. Ялбúнеле престе ĭрнъ стáѹ âморцúте, ши нѹ̀ кїелтѹéск пентрѹ сúне нúчй â трéм пáрте дин мїáрѣ̀ че лúсе лáсъ ѧ тóамнъ, чѝ ѡ крѹцъ пентрѹ примъвѣ́ръ, ка съ ăйбъ пентрѹ хранúщѣ̀ вїермѹцилѡр, кѧнд Ѯ врѣ́мѣ̀ слотóасъ, ши кѧнд ли се пѹне кáпѹл дѹпъ мїáре. Ялбúнеле де бѡр âвѣ̀ кѧнт де мѹлтъ мїáре, нúчй оу̂н стрóй

нꙋ кїелтꙋе́ск фъръ ка́ле, шѝ фъръ ма́ре требꙋи́нцъ; де́къ вор а̂вѣ че́ва ↑ примъвѣ́ръ май мꙋлт де кат ла ли́псъ требꙋе́ск, а̂чѣ́а ци́и ѫ́але фо́арте би́не ши кꙋ ма́ре па́ꙗъ, мъкар пънъ ↑ то́амнъ, шѝ спре май мꙋлци ѫ́ний. — Де ва фи́ фо́ст ти́мпꙋл нꙋмай де ми́жлок бꙋн пентрꙋ а̂лби́ний, шѝ те ве́й фи́ ци́нꙋт би́не дꙋпъ ре́гꙋлеле че сав скри́с ↑ ка́ртѣ а̂ча́ста, нꙋ вей а̂вѣ́ ли́псъ а̂ ↑пръвна̀ а̂лби́неле вре́ꙋнꙋй стꙋп сла́б кꙋ ѫ́лтꙋл пꙋтѣ́рник, чѝ те вей бꙋкꙋра̀ де мїа́рѣ шѝ чѣ́ра чѣ́ мꙋлтъ че вей лꙋа̀ дела то́ци стꙋпїй тъ́й, шѝ де ръмънѣ́рѣ а̂то́т нꙋмърълꙋй де стꙋпи ↑тре́г, шѝ кꙋ дестꙋлъ мїа́ре де пръси́лъ пре ѫ́нꙋл вїито́рю къшига́ци.

Дела 25 де стꙋпи бꙋни шѝ пꙋтѣ́рничи де ви́тъ, ка́ре пре́сте вѣ́ръ нав ройи́т, чѝ нꙋмай пентрꙋ мїа́ре ши чѣ́ръ сав цинꙋт, ↑трꙋни ти́мп де ми́жлок пре оу̂шо́р се по́т лꙋа̀ дела оу̂нстꙋп, (оу̂нꙋл пре ѫ́лтꙋл сокоти́т), къте до́аѡ Магаци́нꙋри плине, шѝ пре ля́нгъ а̂чѣ́л ши ѐ́й кꙋ дестꙋлъ мїа́ре пре ѫ́рнъ съ ръмя́нъ; 50 де Магаци́нꙋри, фіеще ка́ре дя́нд къте 12 ℔ мїа́ре кꙋра́тъ, ши къте 16 ло́ци чѣ́ръ топи́тъ (кꙋ фъръмитꙋриле депре фꙋндꙋри сокоти́т) фа́че 600 ℔ де мїа́ре ши 25 ℔ де чѣ́ръ кꙋра́тъ.

ра́тъ. Мїа́рѣ нѹмай кѹ 9 хг. ши чѣ́ра нѹмай кѹ 1 fl. фо́нтѹ ѧ̂рци́нт съ се ви́ндъ, се ка́пътъ 115 fl. ѧ̂ рци́нт, де оӳнде се ба ѧ̂рта̀, къ фолосѹл че сав пѹс ѧ̂ Ті́тѹла Кърцїй ѧ̂че́ѫїа, дела ци́нерѣ стѹпилор ѧ̂ Магаци́нѹрй, нѹй прѣ мѹлт зи́с. А̋съ де се вор цинѣ стѹпїй фъръ грижа́рѣ ши цинѣ́рѣ ре́гѹлелор Кърцїй ѧ̂че́ѫїа, къѹта́нд ла мѹлци́мѣ, а̋ръ нѹ ла бѹнъта́тѣ ши пѹтѣ́рѣ стѹпилор, ѧ̂тѹнчѣ фолосѹл ѧ̂че́ста нѹ а̋сте де ѧ̂ѫеипта́т.

§. 40.

Деспре лѹа́рѣ Магаци́нѹрилор кѹ мїа́ре дела стѹпй ѧ̂ то́амнъ сав ѹ̋рй кѫ́нд.

Фїи́нд га́та кѹ то́ате че́ле де ли́псъ пентрѹ лѹа́рѣ Магаци́нѹрилор кѹ мїа́рѣ чѣ де присоси́т дела стѹпїй чей гра́шй, дѹпъ кѹм сав ѧ̂ртта́т ѧ̂ § 39, съ пъше́ѫй ла а̋съш лѹкра́рѣ де вей ѧ̂вѣ ло́к дестѹл де ла́рг ши кѹ ѧ̂де-мънѣ́лъ де лѹкра́т ѧ̂ стѹпи́нъ, ѧ̂тѹнчѣ нѹ а̋сте ли́псъ ѧ̂ ско́ате стѹпїй ѧ̂фа́ръ, чи ла ло́кѹл лор ѧ̂ стѹпи́нъ се по́т тъѧ̀ Магаци́нѹриле. Ѧ̂тя́ю ѧ̂ки́де оу̂рдини́шѹл стѹпѹлѹй че́лѹй че

врѣй ăл сѫчерà, дȣпъ ăчѣа дѫспри́нде Магацінȣри́ле, ка́ре ăй сокоти́т ăле лȣà, ла то́ате па́трȣ кїеȣто́риле лȣй, нȣмай ăтѫта, кѫт сокоте́щй къ ба пȣтѣ ↑трà шй трѣ́че дро́тȣл пинтре дѫ́нселе: стѫ́й дин дѫрѣ́птȣл ма́ткей, шй ба́гъ дро́тȣл прединайнтѣ Є̆й ↑ чѣ́ле до́аш кїето́рй, шй дȣпъ чѣ ăȣ ↑тра́т дро́тȣл де врєш до́аш дѣ́цете ↑ лъȣ́нтрȣ пинтре кїеȣто́рй, ба́гъ ↑ оўрма дро́тȣлȣй де ѡ̂ па́рте ѡ̂ да́лтъ де ӑлта оу̯н кȣци́т саȣ ӑлтъ да́лтъ, ка сѫ стѣ Магацінȣриле дѫспри́нсе, шй сѫ нȣ̀ се ăшѣ́ѯъ пѫнъ ва трѣ́че дро́тȣл пинтре фа́гȣрй пѫнъ де чѣ́а па́рте; нȣ̀ кȣ ѡ̂пинти́ре саȣ кȣ врєш при́пъ, чй оу̯шȣре́л, шй дрє́пт тра́це кȣ ăмѫндо́аш мѫ́ниле де мѫнїȣри́ле дро́тȣлȣй къто́ръ тѝне, пѫнъ ва трѣ́че прєсте то́цй фа́гȣрїй шй пинтре Магацінȣрй. П̆ръ ↑тѫмпла́ндȣсе ă принде дро́тȣл ↑ чєва шй ă се рȣпе, т̄ ӑлтȣл, шй т̄ сѣ́ма май би́не де ăжȣтъ кȣ да́лта оу̯́нде липсѣ́ше. — Магацінȣриле чѣ́ле ăкȣма ăшà дєспри́нсъ — оу̯́на саȣ до́аш кѫте бшр фй, де ѡ̂да́тъ ла оу̯н ло́к дєспри́нсе — кȣ ăкопєри́ш кȣ то́т рєди́кълe, ↑ гра́б ле ↑то́арче кȣ фа́гȣрїй ↑ сȣс, ка сѫ нȣ̀ кȣръ мїа́рѣ жо́с, шй ӑръшй ăшà ле пȣне ↑ тро́акъ; дȣпъ ăчѣ́а пȣне оу̯́н ӑлт ăкоперемжнт прєсте Магацінȣриле чѣ́ле

рѫмá-

рѫмáсе, шѝ прéсте âкоперемѧ́нт ѿ кърѫмúдѫ сáѹ а̏лтъ грештáте, липкúше бúне рѫсѹфлѫ́риле кѹ лáт, шѝ словóзй оу̂рдинúшѹ âлбúнелѡр, ка де вѡр âвѣ́ вреѹ́неле пóфтъ â Єшѝ âфáрѫ съ а̏съ, шѝ съшй кѹ́рѫцъ лъкáшѹл де фърѫмитѹ́рй. Л̂ тúмпѹл де тóамнъ шѝ рѣ́че, се пóт лѹà Магацінѹриле кѹ мíáрк чѣ́ де присосúт, фърѫ нúчй кѧтъ вътѫмáре â âлбúнелѡр, кѫ́чй âтѹ́нчѣ а̏ле сѧ́нт ла оу̂н лóк л̂ мúжлокѹл мáткей âдѹнáте шѝ âморцúте; нúчй а̏ѹ грúжъ де Магацінѹриле чѣ́ле дѣсѹ́пра кáпѹлѹй лѡ́р, чѝ âчѣ́лѣ фърѫ âлбúнй се пóт лѹà. А̏рѫ кѧ́нд се а̏ѹ Магацінѹрй вѣ́ра, саѹ л̂ зúле кáлде, кѧ́нд âлбúнеле сѧ́нт дещептáте, âтѹ́нчѣ трéбѹе кѹ фѹ́м бúне л̂блѧнзúте, âпóй деспърцúте. — Л̂трѹ́н пътрáрю де чѣ́с пóцй фѝ гáта кѹ оу̂н стѹ́п. Шѝ дѹпъ мóдѹл âчéста пóцй пъшѝ кѹ тóцй стѹ́пїй, кѧцй а̏й де съчерáт.

Дин Магацінѹриле чѣ́ле съчерáте, пóцй пѹ́не вреѹ́на прéсте Магацінѹриле вреѹ́нѹй стѹ́п, чѣ а̏ре мѹ́лтъ âлбúнъ шѝ пѹцúнъ хрáнице пре а̏рнъ, саѹ прéсте вреѹ́нѹл, кърѹа âлбúнеле дела дóй саѹ трéй слáбй, лѣ́й л̂пръѹнáт, ка съ âйбъ хрáнице де âжѹнс, пънъ л̂ примъвѣ́ра чѣ̀ вїйтóаре, шѝ пънъ ла дъшкúдерѣ хрáнициéй

нищей ла кѧмп. Ши прѣ чѣлѣ лѧлте, пѹнеле ви-не ла оуи лок âскѹнс де âлвинй, пѧнѣ кѧнд вей âвѣ лѣте съ ле дешерцй де фѧгѹрїй, ши мїѧрѣ динтрѧншїй съ ѡ сторчй. Магацинѹрй де âчѣстѣ кѹ фѧгѹрй âстѹпацй, се пот цинѣ мѹлтѣ брѣме нестрикацй. —

Пентрѹ пъширѣ âчѧста, ши пентрѹ май мѹлте лѹкрърй кѹ âлвинеле, йскѹсинца ши лѹ-ѧрѣ де сѣмѣ ла тоате ѧтѧмплърриле, ва дѧ Щїиторилѡр де стѹпй май мѹлтѣ ѧвъцътѹрѣ ши причѣпере ѧ лѹкрарѣ кѹ âлвинеле, де кѹм май пре лѧрг âйчѣ сар пѹтѣ скрїѧ.

Ѕ. 41.

Деспре âшезарѣ ши грижирѣ стѹпилѡр престе ѿрнѣ пжнѣ ѧ примъвѣрѣ.

Де вѡр фи цинѹцй стѹпїй ѧ стѹпинѣ вѹнѣ ши скѹтитоаре, âтѹнчѣ спре ѿрнѣ нѹ требѹе мѹтацй ѧтралт лок, чи лъсацй фїеще карелe ла локѹл съѹ, оунде прѣсте тоатѣ вѣра âѹ фост. Дела лъсарѣ âлвинелѡр ѧ локѹл лѡр доаш фолосѹрй се поате траце. Ѧтѧѭ, оуне ѡрй престе ѿрнѣ се ѧтѧмплѣ тимп кълд, каре âлвинеле ѧл симт, ши дешептѧндусе кѧѹтѣ лок,

лóк, пре оўнде съ ӣ̆съ â̂фáръ, ка съ се дешáрте де кáлега чѣ̀ ↑трѫ́нселе â̂дȣнáтъ, шѝ съ се префи́ре ↑ ӑ̆ер, ка съ кáпете ръсȣфлáре шѝ съ̀нъ̀тáте: кáре кȣнъ̀тáте нȣ̀ лúсе пóате фáче, дѣ́къ нȣ̀ вор фѝ фíеџіе кáре стȣ̆п ла лóкȣл сȣ̆ чéл кȣноскȣ̆т. Ял дóйлѣ: ↑ примъвѣ́ръ нȣ̀ се ↑пїáдекъ мȣ̆лте зúле дѣ́ла зевȣрáрѣ ла кѫ́мп, пентрȣ кȣноџіинца лóкȣлȣй нóȣ, чѝ кȣ̆м се слобóд, ↑дáтъ кȣнóск шѝ лóкȣл лъ-кáшȣлȣй сȣ̆, шѝ кáлѣ прин ӑ̆ер ла кѫ́мп. Ӣ̆ръ де нȣ̀ вей â̂вѣ̀ стȣпúнъ вȣ̆нъ, шѝ вей фѝ силúт ↑трáлт лóк стȣ̆пїй тъ́й âй Єрнà, кáȣтъ ӣ̆кай дей â̂шѣ́зъ ↑трѡ кѫмáръ кȣрáтъ, зван-тáтъ, шѝ де вокънитȣ̆рй депъртáтъ; âколѡ̀ прéсте тóатъ ӣ̆рна съ стѣ̀ май мȣ̆лт ла ↑тȣ-нѣ́рек де кѫ́т ла ведѣ́ре, шѝ съ фíе май мȣ̆лт фрúг де кѫ́т кълдȣ̆ръ, ка âлбúнеле пѫнъ ↑ примъвѣ́ръ съ нȣ̀ се дещѣ́пте: кѫ́нд шѝ кѫ́нд трéвȣе ферéстриле дешкúсе ка съ ӣ̆тре ↑ къ-мáръ ӑ̆ер кȣрáт; шѝ сȣвт фíеџіе кáре мáткъ съ се пȣ̆нъ прéсте оўрдинúш оўн плéȣ 3 цóлй лáт шѝ 4 цóлй лȣ̆нг ка чȣ̆рȣл ↑гъврúт; шѝ прéсте плéȣ мáтка дѣ́сȣ̆пра оўрдинúшȣлȣй â̂шà съ се â̂шѣ́зе, ка нúчй хѫ́рте нúчй ӑ̆лте гóанџе ла âлбúнй съ нȣ̀ пóатъ ↑трà, нúчй âлбúнеле âфáръ съ пóатъ Єшѝ; чѝ нȣ̀май прим

чȣрȣл

чꙋрꙋл âчéла съ пóатъ ѧтрà чéва ăер кꙋрáт ла âлбúнй, ка съ нꙋ âсꙋде тáре, шѝ съ се стрúче фáгꙋрїй, сáꙋ ѩле, фїйнд мꙋлте ла нꙋмър, съ се âстꙋпе. Âпóй ѧ тóатъ лꙋна де дóаш сáꙋ трéй ѿри съ се кáꙋте прин ферестрꙋйкѐ, кꙋ ѿ лꙋмúнъ âпринсъ, съ се вáдъ кꙋм стáꙋ âлбúнеле, шѝ съ нꙋ фíе кꙋмва âлбúнй мóарте ѧнаúнтѣ оꙋрдинúшꙋлꙋй, ка съ фíе âстꙋпáт чꙋрꙋ, кáре дѣкъ сар ведѣ â фѝ âшà, съ се ръдúче стꙋпꙋл âчéла мерéꙋц, шѝ âлбúнеле мóарте де пре фꙋнд, шѝ де пре чꙋр съ се мѣтꙋре âфáръ, шѝ ѩръшй кꙋм âꙋ фóст съ се âшѣзе.

Ѧшúждерѣ шѝ ѧ стꙋпúнъ, кáрѐ се вꙋр ѐрнà ла лóкꙋл сѣꙋ, трéбꙋе кꙋ плéхꙋрй чꙋрáте грижúцй, де рáзеле сóарелꙋй скꙋтúцй: шѝ кѧнд се ѧтѧмплъ прéсте ѩрнъ зúле фрꙋмóасе шѝ кáлде, кѧнд âлбúнеле бáт ла оꙋшъ â ѐшѝ âфáръ, шѝ се âꙋдѧ ѧлъꙋнтрꙋ бѧзúнд, шѝ непъчꙋúте фїйнд, съ се дешкúзъ лꙋр оꙋрдинúшꙋриле ла âмѣзезй, ка съ ѩсъ ла ăер кꙋрáт съ се префúре шѝ съ се дъшéрте; âпóй лѧнгъ сѣръ кѧнд вꙋр фѝ ѧтрат тóате ѧдърéпт ѧ лъкáшꙋриле лꙋр, ѩръшй съ се ѧкúзъ, дꙋпъ кꙋм май сꙋс сáꙋ зúс, кꙋ плéхꙋриле лꙋр: шѝ âшà ѧтóате зúлеле кáлде дꙋпъ âчѣѫ, пѧнъ че ѩ-

ръшй

рѫшй де рѫчѣлъ âлбúнеле се вор стрáнце, ла âмнѣзезй оу̂н чѣс сав дóаш съ се слобóадъ â є̂шѝ.

Âлбúнеле стꙋпꙋлꙋй бꙋн шѝ пꙋтѣрник ла нꙋмър пóт сꙋферѝ цéрвл чéл май мáре, фъръ â се тѣме де ^гецáре: ^къ ^протúвъ, маѝ бúне ле фáче фрúгꙋл де кáт кълдꙋра; къ ^тѫю нꙋ âсꙋдъ âшà тáре; âл дóйлѣ нꙋ кїелтꙋéск дин мїáре, нúчй се âдꙋнъ мꙋлтъ кꙋфꙋрѣлъ ^трáнселе, чѝ стáꙋ âморцúте шѝ сънътóасе: ѝ̆ръ трѫбꙋинчóаса кълдꙋръ, дин нꙋмърꙋл лор чéл мáре, шѝ дин мїáрѣ че ӑꙋ дѣсꙋпра кáпꙋлꙋй лѡ́р, нꙋ́ле липсéше. — Мáцъ шѝ кáний ^ стꙋпúнъ нꙋ трéбꙋе сꙋферúт нúчй ^кúс, ка съ нꙋ нъпъчꙋáскъ âлбúнеле, шѝ съ ле дешѣптe спре кїелтꙋúрѣ мїáрей. —

Че се âтúнцё де стрикáрѣ стꙋпúлор шѝ непъчꙋúрѣ âлбúнелор де кътръ хáрцй сав шóаречй, стꙋпїúй ^ Магацúнꙋрй цинꙋцй, шѝ дꙋпъ кꙋм сав зúс ^трꙋ âчéст Параграф âшезáцй, нав фрúкъ де ^трáрѣ âчéстор непрїáтенй ла âлбúнй, кꙋм ӑꙋ фрúкъ, шѝ рѫ́ꙋ се вáтъмъ, чéй ^ кóшницй цинꙋцй: Дáръ тóтꙋшй пентрꙋ маѝ бꙋнъ сигꙋрáцїе, шѝ ка съ нꙋ се ^вѣцъ врѫжмáшїй âчѣ́а â чéркà шѝ â миросѝ ла оу̂рдинúш шѝ ^прежꙋрꙋл лъкáшꙋлꙋй âлбúнелор, бúне ба

фáче

фа́чѣ стѫпа́рюл дѣ́кѫ ва ѧ̂тѝнде ѧ̂ стѫпи́нѫ ни́скай кѫ́рсе, сау̀ вѧнѫтоа́ре де хѧ́рцй.

Пентрѫ прѝндерѣ хѧ́рцилѡр нѫ̀ трѣ́бѫе май бѫ́нѫ шѝ май лѣ́сне принѯѫтоа́ре́, де кѧ́т сѫ пѫ́ний оу̯́н та́ер де пѫмѧ́нт пре́сте оу̯́н фѫ́нд нѣ́тед дѫ сканда́рѫ, кѫ гѫ́ра лл ва́ле, шѝ дѫ́пѫ та́ер ѡ̂пѧ́трѫ ка сѫ нѫ̀ се дѣ̀ та́ерѫ ѧ̂дѫрѣ́пт; я̯́рѫ динаи́нте сѫ се рѫди́че та́ерѫ, шѝ сѫ се пѫ́нѫ ѧ̂трѣ та́ер шѝ ѧ̂трѣ фѫ́нд ѡ̂ жѫмѫта́те де нѫ́кѫ кѫ сѧ́нѣѫрїй ѧ̂ лѫ́нтрѫл та́ерѫлѫй, ѧ̂ша̀, ка та́ерѫл сѫ сѣ̀ проптѝт пре ѧ̂чѣ̀ жѫмѫта́те де нѫ́кѫ, шѝ кѧ́нд ва ѧ̂трѧ̀ хѧ́ртеле сѫѣ та́ер, ка сѫ ро́адѫ дин сѧ́мѣѫриле де нѫ́кѫ, сѫй ка́дѫ та́ерѫл нѫнѫдеи́т ѧ̂ спа́те. Шѝ мѧ́не ѯѝ, сѫл ско́цй шѝ де па́рте ѧ̂фа́рѫ дин стѫпи́нѫ ѧ̂врѣ́ѡ гро́апѫ сѫл трѧнтѣ́цй, шѝ сѫл оу̯чи́ѯй сау̀ пре врѣѡ я̯́пѫ сѫл слобо́ѯй, сау̀ ѧ̂наи́нтѣ оу̯́ней мѧ́цѫ, спре жѫдека́ре шѝ гѫста́ре сѫл ла́шй. Принѯѫтоа́ре де ѧ̂чѣ́стѣ се по́т ѧ̂ти́нде май мѫ́лте ѧ̂ стѫпи́нѫ, шѝ вей фѝ сигѫра́т де стрика́рѣ лѡ́р ла ѧ̂лби́ний.

Кѫтрѫ ѧ̂чѣ́а ни́чй стѫпїй чѣ́й дин стѫпи́нѫ, нѫ̀ трѣ́бѫе лѫса́т престе то́атѫ я̯́рна не черчѣта́цй шѝ некѫѫта́цй, чѝ шѝ ла дѧ́ншїй май ѧ̂дѣ́се ѡ̯́рй кѫ лѫмина́ ѧ̂прѝнсѫ пре ферестрѫ́й кѫ трѣ́бѫе кѫѫта́т, шѝ вѫѯѫ́т, кѫм ста́ѫ плѣ̄

хѫри-

хвриле чѣле чвра́те, шѝ чѐ липсѣще а̂лбѝнелор
а̂ лъвнтрв, ка съ лѝсе по́атъ а̂жвторà: — шѝ
дѣкъ ка фѝ ствпѝна шѝ ла фрвнте де то́т
а̂кѝсъ, шѝ зъкътвѝтъ, съ се словоадъ прин
нѝскай фересрїй, сав прин дешкѝдерѣ оӱши-
лор ӓер квра́т ла а̂лбѝний.

Оӱнїй а̂шй а̂гро́апъ ствпїй сѣ́й де фри́-
ка хѣ́рцилор шѝ а̂ фрѝгвлвй преste ӓрнъ а̂
пъмѣ́нт: а̂съ чи́не нв вѣ́де къ а̂чѣ́ла ӓсте о
пъши́ре а̂протѝва фи́рїй; къ чѐ по́ате вїà фъръ
де ӓер? Де а̂гропа́т по́цй сѣ́й а̂гро́пй, чѝ де
ско́с вїй де а̂колѡ̀, а̂чѣ́ла ӓсте ӓлтъ а̂трѣбаре.
Шѝ то́кма съ ско́цй кѣ́цва шѝ вїй, квм вор
фѝ фа́гврїи лѡ́р? шѝ чѐ нъдѣ́жде вей съ ӓйбй
дела а̂шà ствпй? Ла́сѣте, ро́гвте, нв те бъга
а̂ примѣ́ждїе кв а̂шà е̂рна́ре де ствпй. Нв же-
лѝ кїелтвѣ́ла шѝ ѡ̂стънѣ́ла а̂цй грижѝ а̂лбѝнеле
та́ле кв ми́лъ шѝ кв бвнъ къвта́ръ, шѝ ӓле,
пентрв мѝла шѝ бвнъта́тѣ та̀ чѣ лѣ́й а̂ръта́т,
а̂ зъчвѝт шѝ май мвлт а̂цй вор ръсплъти.

Ф. 42.

Деспре бетежúгúриле âлбúнелúр шì лéкúл âпротúва âчéлúра.

Âлбúнеле нáú ăлте бетежúгúрй; фăрă âчéлă, кáре ле вúне лúр дела некăútáрă нóастрă де дзнселе: чéле май рéле шì стрикăтóаре âлбúнелúр, кáре âдúк âлбúнелúр моарте сaú âпрешкïáре, сзнт âчестă: âтзю фóамă, дечй âлбúнеле чéле жефúитóаре, мúчезнéла, шì мóлïйле; дúпă âчéстă кúфúрéла сaú скúрсóарă, âпънженúрă фáгúрилúр, шì вътъмáрă де хзрцй.

Фоáмă вúне дела негрижúрă лúр кú дзстúлă мïáре â тóамнă, сaú нехрънúрă â примъвéрă, шì âчáста причинúáце âлбúнелúр нетрекúтă перичúне шì мóарте.

Âлбúнеле жефúитóаре ле прáдă шì лă стрúкă кú тóтúл, кзнд сзнт пúцúне ла нúмăр, шì кзнд нóй нú ле âпързм ăкай кзт пúтéм; ăкă шì âлбúнеле се фáк жефúитóаре ăрăшì дин несокотúнца нóастрă, шì оумблáрă кú мïáре прелзнгă стúпй фăрă грúжă, прин кáре âлбúнеле се момéск, шì неафлзнд хранúце ла кзмп се фáк хóацă.

Мúче-

Мѹчеда, молїйле, кѹфѹрѣла ши чѣлѣлълте тоате се стърнеск âлбинелор дин негрижарѣ нóастрѫ.

Пр мижлочириле âпротива май сѹс Хисе-лор бетежѹгѹрй â âлбинелор сънт âчѣстѣ: âтъл ши май сигѹрáтъ, ши преете тоате бете-жѹгѹриле де комѹн май бѹнъ мижлочирѣ пасте âчѣл чесаѹ Хис сѹс âпараграфѹриле 21. 27. 28. ши 29; четѣще âчѣлѣ, ши цине стѹпй бѹний ши пѹтѣрничй, ка дин врѣме сингѹре âлбинеле съ се поатъ пъзи де âчѣлѣ бетежѹгѹрй. — Пр декилин: âпротива фоамей четѣще ∫ 19. ши 39. — âпротива âлбинелор жефѹитоаре се âрáтъ мижлочириле â ∫ 24. 25 ши 26. — âпротива кѹфѹрéлїй пасте вин бѹн кѹ мїáре âместекáт, кáѹтъ ла сфършитѹл ∫ 19, ши четѣще ши âл 41 Параграф. — âпротива âпънженирїй фáгѹрилор, ши â стрикъчѹнїй де Хърцй, ши молїй кáѹтъ ∫ 20. 27 ши 41; пръ деспре мѹчедъ се ба âрътà âйча. Мѹчеда, се-âпцелѣце стрикáрѣ ши âпѹцирѣ фáгѹрилор, кáрѣ мъкáр âрáре ѿрй, тóтѹшй се âтъмплъ ши âчáста ла оѹнїй стѹпй, ши дѣкъ нѹ ли се ва âжѹтà â врѣме, ка съ се скóатъ фáгѹрїй чей де мѹчезй, âтѹнчѣ мѹчеда трѣче ла тóцй фáгѹрїй, щи се âтинде преете тóт лъкáшѹл,

âша,

âшà, кѫ́т âлбúниле сѫ́нт силúте â Єшѝ де âколѡ̀, шѝ â се дѹ́че кáре пре оў́нде пóт, сав кѹ́ Крѫ́ица лѡ́р Є̆́с ка ӑ́лт лѫкáш сѫ́шй кáѹте. Мѹ́чеда се стѫ́рнѣ́ше ѧ̂тре фáгѹрй дин мóартѣ́ шѝ пѹ́трежѹ́нѣ вїермѹ́цилор чéлор ѧ̂ кѫсѹ́лúй де âлбúнъ нóаш плѫмъдúцй; ӑ́ръ мóартѣ âчѣ́а пóате бенѝ дин ѧ̂гецáрѣ де фрúг ѧ̂ примъвѣ́ръ, кѫ́нд тѫ́рзíѹ шѝ фъ́ръ вѣ́стъ вúне ѡ̂ врѣ́ме рѣ̀ шѝ фригѹ́рóасъ, шѝ âлбúнеле стѹ́пѹлѹй нѹ̀ сѫ́нт âша мѹ́лте ла нѹ́мър съ пóатъ дúндестѹ́л âкоперѝ шѝ ѧ̂кълзѝ клочитѹ́ра чѣ̀ ѧ̂тре фáгѹрй плѫмъдúтъ: пóате бенѝ шѝ дела врєѡ хранúйше стрикáтъ, спре пúлдъ: ӑ́лбúнеле âѹ дáт оў́ндева прéсте нискáй мїáре ӑ́кръ, сав прéсте нискáй прáф де флóрй стрикáте, шѝ дин âчѣ́лѣ âѹ фъкѹ́т мѹ́рсъ шѝ ӑ́ѹ хрънúт. Де се ва ѧ̂тѫ́мпла пѹцúнъ клочитѹ́ръ â се фѝ стрúкáк шѝ мѹрúт ѧ̂тре фáгѹрй, пре âчѣ́а âлбúнеле ѡ̂ пóт скóате, шѝ кѹ́ръцъ кѫсѹлúйле пѫ́нъ нѹ̀ ѧ̂чéп âколѡ̀ â пѹ́трезѝ; ӑ́съ кѫ́нд мѹ́лтъ клочитѹ́ръ сав вътъмáт, шѝ âлбúнеле нѹ̀ сѫ́нт ѧ̂ стáре â ѡ̂ скóате шѝ кѹ́ръцѝ ѧ̂грáвъ, âтѹ́нчѣ âчѣ́а ѧ̂чѣ́пе â пѹ́трезѝ, шѝ â се ѧ̂пѹцѝ ѧ̂ кѫсѹлúй: âлбúнеле пъръсéск фáгѹрѹл âчéла шѝ се трáг кътръ чеалáлцй. Ӑ́съ фáгѹрѹл чéл мѹ́чед се тóт ѧ̂тúнде шѝ ѧ̂вїерзѣ́ше,

зѣ́ше, пънъ ка́нд де то́т се стри́къ, ши а̂-
чѣ́пе а̂се липѝ мѹ́чеда шѝ де фа́гѹрїй чѣ́й де
а̂про́апе, шѝ то́т а̂ша̀ пънъ то́цй фа́гѹрїй се
стри́къ. Дечй ствпа́рюл се т̄ а̂ми́нте шѝ ла
сѣ́мнеле а̂чѣ́стѣ, шѝ ка́нд ва а̂вѣ̀ ѳдоа́лъ къ
вре́ѹи ствп а̂л сѹ́ де а̂ча́стъ бо́алъ пътимѣ́-
ше, съ ѳблазнѣ́ск а̂лби́неле кѹ фѹ́м, ши
ѳторка́нд ствпѹл кѹ гѹ́ра ѳсѹ́с, съл ка́ѹте
би́не, ши де ва а̂фла̀ фа́гѹрй кѹ мѹ́чедъ кѹ-
при́нший, съй рътѣ́зе кат вор фѝ стрика́цй,
шѝ съй ско́атъ а̂фа́ръ дин лъка́шѹл а̂лби́не-
лор. Ѡ̈пъ дѣкъ ва вѣдѣ̀ къ сау ѳти́нс мѹ-
чеда шѝ сау лъци́т ѳто́цй фа́гѹрїй, ка́т нѹ
се май по́т а̂жѹта̀: а̂тѹнчѣ, ка съ ско́цй а̂л-
би́неле дин перичѹне, мѹтъле дѹпъ ∫ 23.
ѳтра́лт ствп. Ѡ̈пъ чѣ́ра ѡ̂ ѡ̂пъръ́ше ши ѡ̂ фъ
ло́пте, пънъ ка́нд вей а̂вѣ̀ ти́мп а̂ ѡ̂ фїа́рве
шѝ а̂ ѡ̂ ѳкїега̀.

К а́-

КАПЪЛ Â Л ЧИНЧЕЛЪ.

Деспре стоарчерѣ мїарей ши â чѣрей, ши Â требуинцарѣ шербетъулуй спре фолос бун.

§. 43.

Деспре âлѣцерѣ фагъурилор ши стоарчерѣ мїарей.

Мъкар къ тоатъ мїарѣ, чѣ дупъ § 40 дела стъпй съчератъ, ѫасте бунъ ши кърatъ, ши кý ничй кътъ клочитъръ, âлбинъ сау кý праф де флорй âместъкатъ, де оунде âй âвѣ препъс де врем стрикаре; тотъшй бине вей фаче, дѣкъ диntре тоцй фагърїй вей âлѣце âкъма пентрý âлбинеле стъпиней тале, фагърїй чей май фрумошй ши май тинерй, ка декилин съй сторчй, ши мїарѣ Â врем катева ѫале кърате, пентрý хрънирѣ âлбинелор Â тимп липсит, съ ѫ пъстрезй.

Пър

Пърц ка май оушóр, май бúне, шй май ÂгрáБ сц поцй скóате мїáрк дин фáгврй, ăлбц шй квратц, Âрáтц оўнвй ѡлáрю сццй фáкц машúна Âчáста:

1) Оц фáкц ѡ тигáе Âскéменк оўней лц-двцц, кáрк сц ăйбц лвнцúмк сà 1½ швхврй, лццúмк 10; пърц Âдзнчúмк 4 цóлй, шй ла ѡ мáрцине Â фвндвлвй сц фáкц ѡ гáврц ка де ½ цóл де лáргц, прúн кáрк сц пóатц Êшй мїáрк чè Âтигáа Âчáста стóарсц.

2) Оц фáкц шй оўн чвр, кáреле пърц Â фóрма тигцúй ăре Â фй, шй нвмай прúн Âчáста де Âчéа Âре Â се дцскилúнй, кцчй Âчéста ăре Â фй кв 1 цóл май скврт, шй кв Âлт цóл май Âлвст де кат тигáа. Âдзнчúмè чврвлвй сц ăйбц 6 цóлй, шй дúн жóс ла тóате пáтрв кїетóриле сц прúндц кцте оўн пичóр де 4 цóлй лвнцй шй оўн цóл гróасц, пентрв ка сц пóатц стà пре пичóаре рцдикáт Â тигáе: Â фвндвл чврвлвй сц се фáкц мвлте гцврúце ка де ѡ бвргíе де квé дц летéзй, ка пúнтре Âчéлè сц се пóатц стóарче мїáрк дин фáгв-рїй, кáре Â чврвл Âчéста ăв Â се пвне. Двпц Âчéа —

3) Се май фáкц шй оўн Âкоперúш преcте чвр, ка сц нв кáдц прáф шй ăлте гвнóае пре-

сте

сте фа́гуръй, пънъ се кър сто́арче: ъкопери́шул ъче́ста съ се фа́къ дре́пт ши ъсе́менъ ка ши фундул тигъ́ий; ъсъ пре ма́руний де то́ате пъ́рциле ънпрежу́р съ фа́къ оу́н гърду́ц ка де оу́н цо́л де ънна́лт, ка́реле ва цинъ съ ну́ по́атъ къдъ́ де пре ъкопери́ш къреву́ний, ка́ре ла ъ́ли́псъ ър требуи́ преете дъ́нсул ъ се пу́не. — То́ате тре́й ъче́стъ ва́се ъша съ ле токме́ск, ка, кънд ва вени́ чу́рул ънтига́е, ши ъкопери́шул преете чу́р, съ фие машина ънтре́гъ ъша де ма́ре, ка луцийме́ ей съ а́йеъ 1½ шу́х, ънзлцийме́ 1 шу́х, ши лъцийме́ 10 цо́лй; сау май ънкурт ъ спу́не: съ по́атъ ънтра́ пре оу́ша оу́нуй куптору́ю де пъ́не, ънтре́ ка́реле ку мїа́ре се ва къга́. Дупъ че ъша́ ле ва фи фъкут ши токми́т, съ ле а́рдъ ънтре́ куптору́л сау чел де ъ́але, ши ки́не съ ле зъмълцуа́ск, ъша Маши́на ва фи гатъ. — Чи́не ци́не му́лцй стъ́пй, ку до́аш сау тре́й Маши́не де ъче́стъ, му́лтъ мїа́ре по́ате сто́арче. Ку Маши́на ъча́ста ъша а́ре ъ се лукра́: Май ънтъ́ю млече́ий фа́гурїй ку мїа́ръ ка́т по́цй май мъ́рунт, дупъ ъче́а пу́ний чу́рул съ стъ́ пре пичо́арele луй ънтигае, ши ъступи́ гъури́ца дин ма́руний фундулуй тигъ́ий: ъку́ма оу́мпли чу́рул де фа́гурй млечи́цй, ънл ъкопе́рй ку ъкопери́шул сау,

ши́л

шил ѣ́цій ѧ̂ кѹпто́рю ѧ̂ѹпъ че ѧ̂ѹ ско́с пѧ́нѣ ѧинтрѧ́нсѹл; пѧнъ ѣ̄ ѧ̏къ ка́лѧ; шѝ стъ ѧ̂ко̀лѡ̀ пѧ́нъ се рѫчѣ́ще кѹпто́рюл би́не: ѧ̂тѹ́нчѣ се́ ско́ате Машѝна кѹ мїа́рѣ мере́ѹц ѧин кѹпто́рю; се пѹне пре оу̯̂н ска́ѹн; шѝ сѹпт Ма̀шѝнъ се пѹне ѡ̂ ѡ̏алъ саѹ а̏лт ка́с; ѧ̂ каре́ мїа́рѣ ва съ се ци́нъ; шѝ ѧешкиза́нѧ гъѹри́ца ѧела ма́рцинѣ фѹндѹлѹй ѓигъ́їй; се́ ѧеша́ртъ мїа́рѣ а̏лбъ шѝ кѹра́тъ ѧ̂ ѧ̂чел вас. ѧе вей ѧ̂вѣ мѹ́лтъ мїа́ре ѧе сто́рс; по́цій ѧ̏къзѝ кѹпто́рюл ѧ̂нѹ́ме пентрѹ сто́арчерѣ мїа́рей; ѧ̏съ нѹ̀ май ка́лѧ съ фіе ѧе кѹм а̏сте ѧ̂ оу̯̏рма скоа́терїй пѧ́ней ѧин трѧ́нсѹл; ка съ нѹ̀ пе́рдъ мїа́рѣ фа́ца са̀ чѣ а̏лбъ; шѝ съ ва́тъ ѧ̂ ѓа́лбин. — ѧ̏къ нѹ̀ вре́й, саѹ на́й ѡ̂ка́зіе ѧ̂ кѹпто́рю ѧ̂цій сто́арче мїа́рѣ кѹ̀ ѧ̂ча́стъ Машѝнъ, по́цій пѹне прѣсте ѧ̂копери́ш жера́тек; шѝ а̏ръшій би́не се топѣ́ще шѝ се скѹ́ре мїа́рѣ ѧ̂ тига́е. — ѧ̂ша̀ оу̯̂рмѣ́зъ пѧ́нъ вей гъта̀ кѹ то́атъ стрекѹра́рѣ фа́гѹрилѡр.

а̏лцїй ци́ѹ, шѝ по́т, шѝ а̏лтми́нтрелѣ стрекѹра̀ мїа́рѣ, ѧ̏съ ѣ̄ѹ ѧ̂м ѧ̂фла́т, къ ѧ̂ ки́пѹл че́л сѹс ѧ̂ръта́т, прин ѧ̂ръта́та Машѝнъ, май ле́сне шѝ май ѧ̂гра́б се по́ате лѹкра̀.

Фа́гѹрїй че́й сто́ршѝ съ се ка́це ѧ̂трѹ́н ва́с, шѝ съ се ци́нъ ѧ̂колѡ̀ би́не; пѧнъ вей фѝ га̀-

BIBLIOTECA ACADEMIEI

та кѹ тóцй фáгѹрїй. Шѝ фїйнд гáта кѹ стрекѹрáрѣ лшр, тóарнъ прєстє дáншїй ăпъ кѹрáтъ, âтáта, кà дóаш пъ́рцй май мѹлт ăпъ дє кат фáгѹрй съ фіє; шѝ лáсъ фáгѹрїй ↑ ăпа âчѣ́а съ стѣ 24 дє чѣ́сѹрй, ка съ трáгъ ↑ сúнє тóатъ дѹлчѣ́ца кáтъ сє ба май âфлà ↑ âчéй фáгѹрй. ↑трáлт бáс кѹ ăпъ спáлъ тóатє бáсєлє шѝ оу̂мѣ́лтєлє, кѹ кáрє âй оу̂мблáт ↑ мїáрє, шѝ бáгъ шѝ âчáстъ ăпъ ↑ бáсѹлчéл кѹ фáгѹрй. Дѹпъ трѣ́черѣ â 24 дє чѣ́сѹрй, стрéкѹръ фáгѹрїй чéй дин ăпа дѹлче принтрѹ́н кєсѹлúц сад мъсáй рáр, шѝ лáсъ кúнє съ сє стóркъ. Фáгѹрїй чéй хвантáцй пѹ́нєи ↑трѹ́н бáс, пáнъ ла май дєпáртє лѹкрáрѣ кѹ ѣ́й, пъ́ръ ăпа чѣ́ дѹлче, кáрѣ âкѹ́ма шѝ шєрбéт сє кїáмъ, ↑трєбѹинцѣ́хєш спрє â тà пóфтъ, пентрѹ фолóсѹл кáшїй, âлегáнд чєцй ба плъчѣ́, дин оу̂рмътóрюл Параграф, â фáчє.

Ѣ. 44.

Дєспрє ↑трєбѹинцáрѣ шєрбéтѹлѹй пентрѹ кáсъ.

Дин ăпа чѣ́ ↑дѹлчúтъ, шєрбéт нѹмúтъ, сє пóатє фáчє пентрѹ кăсъ ô̂цéт, мéд, дѹлчѣ́цъ шѝ хранúцє пентрѹ âлкúнй.

1) Фа́черѣ Ôцéтвлвй. Ла оўн âкóв де Ôцéт бўн се чѣ́ре оўн âкóв де ăпъ, ↑ кáрѣ май пвцúн 40 пъ́нъ ла 50 де фóнцй де фá-гврй сторúй съ фíе стъ́тўт, пентрў къ кў кат ва фѝ ăпа âчѣ́а май дўлче, кў âтъ́та шѝ Ôцéтвл май бўн ва фѝ. Бáгъ шербéтвл âчéста ↑трўн вáс де Ôцéт, кáре âр âвѣ̀ шѝ чѣ́ва пáт де Ôцéт, сав де нў, пръжѣ́ше ŵ фъліе де пъ́не ла фóк, шѝ ŵ бáгъ ↑ Ôцéт бўн ка съ се мóае, âпóй ↑пръўнъ кў Ôцéтвл бáгъ пъ́нѣ âчѣ́а ↑ шербéт, шúл цúне ла оўн лóк къладврóс пъ́нъ се ва âкрѝ бúне, шѝ вей âвѣ̀ Ôцéт бўн, ка шѝ чéл де вĭн.

2) Пентрў мéд: бáгъ ăпъ дўлче ↑ къзáн, сав ↑трш къладáре мáре, пўне шѝ нúскай миродíй сав Гебúрцврй, сп: пл: скорцишóаре, нўкшóаре, сав кўишóаре сав смрéке (боабе де пúн), дўпъ кўм кўйва мирóсвл ва плъчѣ̀, пентрў ка мéдвл съ кáпете гўст бўн; шѝ съ фѣ́рѣъ ↑ къзáн пъ́нъ ŵ пáрте дин ăпа чѣ̀ дўлче ва сека̀ фїербя́нд, шѝ нўмай дóаш пъ́рцй ва ръмѣ́нѣ. Дўпъ че се ва ръчѝ, стрéкўръл пинтрўн пѣ́тек сав кесўц де пъ́нъ ↑трўн вáс, бáгъл ↑ подрўм, шúл лáсъ шѣ́съ септемя́нй ↑нéт се фїáрѣъ де сúне, шѝ съ се лимпезѣ́ск. Дѣ́къ се ва фѝ лимпезúт бúне,

пре-

прѣточѣ́ѫел ѧтра́лт ва́с, шѝ ӑ́й въ8тъ́рѫ бъ8нъ шѝ съ̀нъто́асъ пѣнтр8 ка́съ, ка́рѣ дин не ѧбъ-трѫнѣ́ѫе то́т май бъ8нъ се фа́че.

3) Де врѣ́й съ̀ѫий фа́чй пентр8 ка́съ да8лчѣ́ѫъ, ӑ́декъ пекме́с дин ӑ́па чѣ̀ да8лче, фѣ́рбеш ѧ̀ кълда́ре пѫнъ че се ва ѧ̀грошà, шѝ то́т мѣ́стъкъ к8 чѣ́ва, ка съ н8̀ ӑ́раъ шѝ съ се прѝндъ де ф8ндa8л кълдъ́рїй; да8пъ че м8лт ва фѝ съка́т фїербѣ́нд, шѝ ѧ̂тѫ́та са8 ѧ̀грошà́т, ка́т се тра́ѫе ка кле́юл де ѝре лѝнг8ръ, са8 съ зѝк, ка да8лчѣ́ѫа де пр8́не са8 фък8́т, ѧ̂тѫ́нчѣ, м̄ фо́к8л де с8̀ѣ кълда́ре, шѝ стѫ́мпъръ ка́ѫва кърбѫ́ний ѧ̀фока́ѫй, пиѧ́зей ѧ̀пи́въ, пѫ́ней ѧ̀тр8́н пїѣ́тек де пѫ́нзъ ка́м съпѫи́ре, лѣ́гъй к8 чѣ́ва, шѝ пъ́нъ Ѣ̄ да8лчѣ́ѫа ӑ́къ фїербѝнте, бя́гъ лъгъто́ра ѧ̂чѣ́а ѧ̀тря́нса шѝ ля́съ съ стѣ̀ ѧ̂колѡ̀ вреш ка́тевѣ зѝле, пѫнъ вър тра́ѫе кърбѫ́нїй ѧ̂чѣ́ѫѣ то́т миро́с8л чѣ́л грецо́с шѝ неплъкѫ́т ѧ̂л флори́лър, дин тр8 ка́ре мїа́рѣ ѧ̂чѣ́а ѧ̂8 фо́ст ѧ̂да8на́тъ. Да8пъ ѧ̂чѣ́а скоцѫ́нд пїѣ́тек8л к8 кърбѫ́нїй, ба́ѫй да8лчѣ́ѫа ѧ̀ ѡ̆але, шѝ ѡ̀ пъстрѣ́зй би́не, дин ка́ре н8̀ н8́май ѧ̀ фїертѫ́рй, чѝ шѝ ѧ̀ ѧ̂ла8а́тѫрй ѡ̀ по́ѫй ѧ̀требѫ́инца̀, шѝ мѫнкъ́риле к8 дѫ́нса ка шѝ к8 зъха́р по́ѫй ѧ̀да8лчѝ. Май пре оў́рма

4)

4) К8 а̑па чѣ дѹ́лче, мънъ ѣ̑ къ̑ про́аспътъ. шѝ ни́чи кѫ̑т ѫ̑ а̑кр8 порни́тъ, а̑дѣкъ пънъ ѣ̑ нѹ́май де 4 — 5 зи́ле бътра́нъ, по́ци хрънѝ шѝ а̑лки́неле стѹ́пилор че́лор к8 пѹци́нъ мїа́ре а̑флътори́й, май а̑дѣщра́нд шѝ чѣва мїаре, ка съ фіе май дѹлче, шѝ пѹи́нд ѫ̑ трокѝцъ, шѝ престъ мѹ́рса а̑ча́ста пѹи́нд аспикътѹрѣ́ле, ле хра́нѣщй дѹпъ а̑въцътѹ́ра дела § 19.

§. 45.

Деспре фїа́рберѣ, сто́арчерѣ шѝ ѫ̑кїегарѣ чѣ́рей.

Май ѫ̑тра́ю де а̑ те а̑пѹ́кà дѣ фїа́рберѣ шѝ сто́арчерѣ чѣ́рей, а̑дѹ́нъ то́цй фа́гѹрїй чѣ́й сто́рший шѝ спъла́цй де мїа́ре ла оу̑н ло́к; а̑дѹ́нъ шѝ ло́птеле че вей а̑вѣ́ оу̑ндева ѡ̑пъри́те шѝ пъстра́те пънъ а̑кѹ́ма, шѝ то́цй фа́гѹрїй чѣ́й го́й, шѝ фъръмитѹ́риле че вей а̑вѣ́. Опа́лъ тѣ́скѹл, сав дѣ́къ нѹ̀ а̑́й тѣ́ск, кесѹлѣ́целе чѣ́ле пентрѹ сто́рс чѣ́ра, ка съ фіе тот оу̑дѣ, съ нѹ̀ се при́ндъ дѣ дъ́нселе чѣ́ра. Ѧши́ждерѣ ка́ѹтъ ѡ̑ тро́акъ, ѫ̑ ка́рѣ чѣ́ра дин тѣ́ск съ се сприжо́анъ, ка́рѣ а̑ши́ждерѣ су̑дъ,

шѝ

шѝ кꙋ кѫ́тва а̑пъ рѣ́че а̑трѫ́нса съ фі́е; шѝ а̑ша̀ гъ̀тѝт а̑пꙋ́кѫ̀те де сѝнгꙋр лꙋ́крꙋл:

Де ѡ̑да́тъ нꙋ́май а̑тѫ́ца фа́гꙋрй съ фїѣ́рбй, кѫ́т по́цй ла оу̑н рѫ́нд а̑ тѣ́ск сав а̑ кѣ́с стрекꙋра̀, ка съ нꙋ̀ стѣ̀ чѣ́ра прѣ̀ мꙋ́лт ла фо́к, шѝ съ̀шй пїа́рдъ фа́ца чѣ̀ фрꙋмо́асъ: Кълда́рк, а̑ ка́рк врѣ́й съ фїѣ́рбй чѣ́ра, нꙋ́май до́аш пъ́рцй ѡ̑ оу̑́мпле де фа́гꙋрй, ка фїѣрбѫ́нд съ нꙋ̀ се оу̑́мфле, шѝ съ дѣ̀ а̑ фо́к, шѝ пре-сте фа́гꙋрй трѣ́бꙋе тꙋрна́т кѫ́тва а̑пъ, ка чѣ́-ра съ нꙋ̀ а̑рдъ. Дꙋпъ че ва а̑чѣ́пе къльда́рк кꙋ фа́гꙋрїй а̑ фїа́рбе, шѝ ва май фїа́рке ка оу̑н пътра́рю де чѣ́с, де ва є̑шѝ чѣ́ра га́л-бинъ шѝ фрꙋмо́асъ дѣ́сꙋпра фа́гꙋрилѡр а̑ къль-да́ре, а̑тꙋ́нчѣ ка̑сте дестꙋ́л фі́артъ: дечй ѡ̑ дꙋ́чй ла тѣ́ск, сав а̑ ва́цй а̑ кѣ́сꙋл чѣ́л спре сто́арчере дирѣ́с (къ а̑чѣ́ста лꙋ́крꙋ то́цй цїїто́-рїй де стꙋ́пй цій кꙋ́м съл лꙋ́кре, шѝ нꙋ̀ а̑м ли́псъ а̑и́ча май кꙋ а̑мъръ́нтꙋл а̑л скрїа), шѝл сто́рчй кѫ́т по́цй май би́не, ка съ ка̑съ то́атъ чѣ́ра дин. дро́ждѣ а̑фа́ръ, шѝ съ кꙋ́ръ а̑ тро́а-ка чѣ̀ кꙋ а̑пъ, де оу̑нде трѣ́бꙋе би́не а̑дꙋ-на́тъ, шѝ де то́атѣ пъ́рциле, то́атѣ пътꙋрѣ́ле-ле шѝ фъръмитꙋ́риле трѣ́бꙋе кꙋлѣ́сѣ шѝ а̑трꙋн ва́с де кили́н пꙋ́се, а̑́па а̑ кѫ́рк сав сто́рс чѣ́-ра трѣ́бꙋе пинтрꙋ́н пїе́тек стрекꙋра́тъ, ка чѣ̀

ва май фи ынтрэнса фэрымитурй де чер, сы
ну се лапеде. — Дкы вей ави препус, кы ын
дрождиле челе прин тоск сау кесулец стоар-
сы, ынкы ва май фи чева чер, нуцй прецы-
та але фиарбе ши а доаш уарэ, ши але май
стоарче удатэ, ши чера че вей май кэпэта,
де килин де чи дин тэю сэ у пуни, ши сэ
у ынкиецй.

Чера чи дупэ кипул де сус стоарсэ ши
адунатэ, требуе акума топитэ, ши ын форме
турнатэ. Май тэю кауэ оун лок бун ши
скутит де албиний, оунде вей ашеза форме-
ле сау блиделе, ын каре врей сэ торни чера
дупэ топире; тоате формеле сэ ле оунцй май-
наинте ку сев пре дин лэунтру, пентру сэ
се поатэ де пре форме оушор деспринде, ши
пре у маса ашазеле ла лок бун, ка сэ стя ди-
рept ши некэзтите, пынэ се ва ынтэри ынтрэн-
селе чера. Дечи зароаке ши фэрымэ кат
поцй чера чи стоарсэ, ши у баг унде
кэлдаре, ну сакэ, чи унде ку пуциникэ
апэ, ка сэ ну пиардэ дин фаца са, ши
дрождиле динтрэнса сэ се поатэ ашеза ын апа
чи дин фундул кэлдэрий. Пуне кэлдарк пре
ниуце пичоаре де фиер, ши фэ фок суб дэн-
га, май мулт де кэрбуни де кат де флакэрэ,

ши

шѝ ла́съ мере́ѹ шѝ ѧчѣ́п съ се топѣ́скъ; ѧда́тъ кѹм кеи́ бедѣ́ къ то́атъ сал топи́т, тра́це кълдарѣ ѧдере́пт дела фо́к, шѝ ѡ ла́съ ка ½ пътра́рю де чѣ́с съ се а̂шѣ́зъ дро́жданле ѧ фѹндѹл кълдъ́рїй; дѹпъ а̂чѣ́л, мереѹ́ц шѝ кѹ па́зъ бѹ́нъ, тса́рнъ чѣ́ра ѧ фо́рме пънъ ка́нд беи а̂жѹ́нце ла дро́жде; а̂тѹ́нчѣ ѡпрѣ́це тѹрна́рѣ май де па́рте, шѝ чѣ́ пѹцини́къ чѣ́ръ че ва май фѝ ѧ фѹндѹл кълдъ́рїй, то́арнъш кѹ дро́жде кѹ то́т ѧ бреѹ́н ва́с, ка съ нѹ́ се а̂мѣ́стеке кѹ то́т ѧ бреѹ́н ва́с, ка съ нѹ́ се а̂мѣ́-
стече кѹ чѣ́ра чѣ́ кѹра́тъ, чѝ ӑ́лтъ да́тъ ка́нд беи Фїа́рбе чѣ́ръ, ѡ по́цй префїа́рбе шѝ а̂местека́ кѹ а̂чѣ́л, пѹ̆ръ фо́рмеле чѣ́ле оу̂мплѹ́те ла́съле съ стѣ́ нъкла́ти́те, шѝ ни́менѣ съ нѹ́ оў́мбле ла пѹ̆́ле, пънъ се ва ѧкїе́га́ чѣ́ра шѝ ѧтра́нселе би́не се ва ѧтъ́ри. Яшѧ́ оу̂рмѣ́зъ кѹ то́цй фа́гѹрїй ка́цй ӑ́й, шѝ кеи а̂вѣ́ чѣ́ръ кѹра́тъ шѝ фрѹмо́асъ.

§. 46.

Деспре пъстра́рѣ мїа́рей шѝ а̂ чѣ́рей.

Чѣ́ра съ се ци́нъ ѧ подрѹ́м сал ла ӑ́лт а̂ѡк рѣ́че, ка съ нѹ́се оу̂сѹ́че прѣ́ та́ре шѝ съ ӑ́йбй па́гѹбъ ѧ вънза́рѣ ӗ́й. Шѝ мъка́р къ

чѣ́ра

нѣра мѹлцй ѫнй по́ате ста̀, шй тотдѣна се, по́ате вй́нде, то́тѹшй май би́не вей фа́че дѣкъ ѫ вей вй́нде пънъ ѳ̃ май про́аспътъ, пънъ ѳ̃ ѫкъ га́лбенъ шй фрѹмо́асъ ла фа́цъ, шй дин грештя́тѣ ѳ̃й нимй́к наѹ пїердѹт.

Ѫръ мїа́рѣ би́не ѫстѹпа́тъ, шй ѫтрш кѫма́ръ хванта́тъ цинѹтъ, по́ате ста̀ до́й шй трей ѫнй нестрика́тъ. Дрепт ѫчѣ́а Цїито́рилор де стѹпй се сфътѹа́ше, ка мїа́рѣ чѣ́ пентрѹ ѫлби́неле са́ле ѫлѣ́съ, шй ѫсекй́т сто́арсъ, май би́не чѣ́ва май мѹлтъ де кѫт май пѹци́нъ, ѫ врѣш кѫ́тева ѫ́але нсе́й шй кълъгиси́тѣ съ ѫ ба́це, би́не съ ѫ ѫстѹпе, шй ла ѫ лй́псъ ма́ре пентрѹ ѫлби́неле са́ле съ ѫ пѣтрѣ́хъ; кѫчй де мѹлте ѫ́рй се ѫтѫ́мплъ ѫша̀ тй́мпй рѫ́й пентрѹ ѫлби́нй, кѫ́т стѹпїй чѣ́й май слѫжѹцй ла вй́тъ, нйчй ѫтѫ́та мїа́рѣ престе то́т ѫ́нѹл нѹ по́т ѫдѹна̀, кѫт ѫр ѫжѹнце лор престе ѫрнъ, шй пънъ ла дешкй́дерѣ хра́нищей ѫ ѫ́лтъ примъвѣ́ръ: шй ѫтѹнчѣ фо́арте би́не ва прй́нде лѹ́р мїа́рѣ чѣ пѣстра́тъ, шй вѹнъ, ка́рѣ ѫтѹнчѣ стъпа́нѹл лор нйчй кѹ ма́ре пре́ц, ѫша̀ кѹра́тъ, дела ѫлцїй нѹ ѫр пѹтѣ́ѳ кѹмпера̀. Шй де ва фй̀ пѣстра́т май мѹлтъ мїа́ре де кѫт лѹй трѣ́бѹе, сав мъка́р съ нѹй трѣ́бѹе, че ва́ній фрѹмо́шй по́ате лѹа̀ ѳ̃л ла ѫша̀ тй́мп липсй́т,

сѝт, пре мїа́рѣ лъй чѣ фрумо́асъ шѝ би́не пъстра́тъ?

Мїа́рѣ май би́не се по́ате цинѣ шѝ би́нде кънд се ва бъга̀ ѧ ѫ̈але би́не ӑ́рсе шѝ кълъси́те, кѫ хартіе та́ре би́не ѧкопери́те, шѝ ла гѫ́ръ кѫ шпага́т би́не легáтѣ, пре ѡ̂ скъ́ндѫръ, оу̂н шѫ́х дела пъмъ́нт ръдика́те, ѧшеза́те шѝ ѧ къма́ръ зъ́нта́тъ, сѫ́т бѫ́нъ ѧкѫето́аре, оў́нде нѫ̀ оў́мблъ то́цй то́цїй дин ка́съ, съ́шй ба́це дѣ́цѣтеле ѧ мїа́ре, цинѫ́тъ, ѧколѡ̀ се по́ате цинѣ́ май мѫ́лцй ӑ́нй; шѝ кѫ ѫ̈ала ѧ ка́рѣ ѧка́пе 10 — 20 ₶, май ле́сне се по́ате би́нде, къ ѡ̂ ѫ̄ оў́нѫл кѫ то́т, нѫ̀ ӑ́й ли́псъ съ́ дескопе́рй чѫбъ́рѫл ѧ тъ́рг, шѝ примъвѣ́ра съ́ те ѧтре́бе шѝ ѧ̂лби́неле, чѣ̀ би́нзй. — — Ѫ̈́ръ чи́не ӑ́ре май мѫ́лтъ мїа́ре дѣ зъ́нза́ре; пентрѫ пи́лдъ 3 — 4 сан май мѫ́лте мъ́жй, ѧ̂че́ла ӑ́ре ли́псъ ѧ ва́съ ма́рй дѣ ле́мн ѧ̂ ѡ̂ сприжини́, шѝ ѧ̂ ѡ̂ би́нде, сан ѧ̂ ѡ̂ цинѣ́.

Ѫ̈ѡ ѫ̈алъ пентрѫ требѫи́нца къ́шїй, шѝ оў́на пентрѫ хрънийрѣ ѧ̂лби́нелѡр съ́ се дескилинѣ́скъ дѣ кътръ чѣ́ле ла́лте, шѝ ла ѡ̂ па́рте съ́ се пѫ́нъ, шѝ дѫпъ чѣ̀ сан ѧтъри́т мїа́рѣ дѣ нѫ̀ се по́ате оу̂мблà ла дъ́нса кѫ ли́нгѫра, ѧ̂тѫ́ичѣ съ́ се фа́къ оу̂н кѫци́т дѣ ле́мн та́ре шѝ цъ́пън, ка кѫ ѧ̂че́ла съ́ се ско́атъ

мїа́ре

мїа́ре дин ѡ̆алелѐ ѧчепѹте. Кѹ кѹци́тѹл, кѹ ка́реле ѧѹ тъа́т чи́нева пя́не, мїа́рѫ съ нѹ̀ се ско́атъ дин ва́съ, ни́чй съ ѧжѹ́нгъ ла мїа́ре фъръмитѹ́рй де пя́не, саѹ пра́ф де фъи́нъ, къчй то́ате ѧчѫ́стѫ причинѹ́ескъ мїа́рей ѧкричѹ́не, шѝ пънъ нѹ̀ се ва дешерта̀ ѡ̂ ѡ̆алъ, ѡ̆лта съ нѹ̀ се ѧчѫ́пъ.

Вѫ́ра шѝ ѫ́рна требѹе пъзи́те ѡ̆алелѐ кѹ мїа́рѫ де фѹрни́чй, къчй ѧчѐстѫ нѹ̀ нѹ́май си́нгѹре фа́к па́гѹбъ ѧ̂ мїа́ре, чѝ преете вѫ́ръ шѝ пре ѧлби́нй ле тра́г ѧколѡ̀. Пре ска́ндѹра саѹ ска́ѹнѹл ѡ̆алелѡр кѹ мїа́ре де се ва̀ че́рне ѧ̂пръжѹ́р пре ля́нгъ дя́нселе ченѹ́шъ, фѹрни́челе нѹ̀ вѡр стръва́те ла мїа́ре, шѝ се вѡр дезвъцà де оу̂мела́рѫ пре ска́ѹнѹл ѡ̆алелѡр. — Де ѧлби́нй ѧ̂къ тре́бѹе пъзи́т преете вѫ́ръ, ка съ нѹ̀ ѧ̂мироѕѐскъ мїа́рѫ, саѹ съ по́атъ ѧ̂трà ла дя́нса, къ де се вѡр момѝ ла мїа́ре, шѝ вѡр ѧ̂фла̀ ло́к пре оу̂́нде съ ѡ̂ ско́атъ де ѧколѡ̀, то́атъ ѡ̂ тра́г ѧ̂ лъка́шѹриле са́ле.

§. 47.

Деспре нълбúрѣ сáѵ âлбúрѣ чѣрей.

Мъестрíа де â фáче чѣ́ра дин гáлбинъ âлбъ, нѵ̆ ѿсте мáре нúчй ѡстъзнитóзре: âчѣ́â âшà се фáче: Тáе сáѵ ѯароб'кúше чѣ́ра мърѵ̆нт, шй̀ пѵ̆неѡ ↑ пѵ̆цинúкъ âпъ ↑ кълдáре шй̀ ↑чéт лáеъѡ пре фóк де кърѣ́ний съ се топ'кскъ: фъцй кáтева деспикътѵ̆рй нѣ́теде динтрѡ шúндръ, сáѵ дин âлт лéмн, бáгъле ↑тáю ↑ âпъ рѣ́че, âпóй ле скóате де âколѡ̀, шй̀ âшà оў́де, оў́на кътѣ оў́на ле мóае ↑ чѣ́ръ, шй̀ ↑грáб скоцúндѵ̆ле де âколѡ̀ бáгъле ѿръшй ↑ âпъ рѣ́че, шй̀ се ва лѵ̆à чѣ́ра тóт пътѵ̆рѣ́ле де пре деспикътѵ̆рй; кѵ̆ мѵ̆етѵ̆ра âчáста пъ. шáше ↑тúнс, пúнъ че вей лѵ̆à тóатъ чѣ́ра дин кълдáре пре деспикътѵ̆рй шй̀ ѡ вей фáче тóатъ пътѵ̆рѣ́ле. Яѵ̆нъ âкѵ̆ма тóате пътѵ̆рѣ́леле ла оў́н лóк, ↑тúнделе пре ѡ̂ скáндѵ̆ръ нѣ́тедъ, сáѵ пре ѡ̂ мáсъ оў́дáтъ кѵ̆ âпъ, сáѵ ле пѵ̆не пре оў́н мъсáй оў́д, шй̀ ле скóате ла âшà лóк ↑ гръдúнъ сáѵ âлт оў́ндева пре ѿрѣ, оў́нде тóатъ ѯї̆ша сóареле припѣ́ше, шй̀ прáф мѵ̆лт нѵ̆ се фáче. Яколѡ̀ пътѵ̆рѣ́леле âчѣ́стѣ ↑ май мѵ̆лте ѯúле, шй̀ пúнъ âтѵ̆нчѣ âѵ̆ â се скóате, â се цинѣ́, шй̀ прéсте ѯй̀ май де

мѵ̆л-

мѹлте ѡрй кѹ ап рѣче дин стропитоаре â се оудà, шй âтрѡ пáрте шй âтрáлта â се âтоáрче, пънъ кáнд чѣра âшà áлбъ сева фáче, дупъ кѹм трéбе съ фíе, áдекъ áлбъ ка нѣша. Дин кáрк пóцй фáче лѹмúнй, сав ѡ пóцй префáче áръшй â тѹрте, шй ѡ пóцй кѹм врéй âтребѹинцà. — Нѹмай âчáстъ лѹáре де сѣмъ съ áй, ка â тúмпѹл нелкúрúй съ се кáѹте бúне шй ла врѣме кѹ стропúрк áпей, шй кáнд áсте вáнт, чѣра съ се âкóпере кѹ оун мъсáю, съ нѹ се оумпле де пѹлбере. Áчáста áсте тóатъ мъестрúа éй.

Ѳ. 48.

Деспре áкѹл âлбúнелѡр шй лѣкѹл пентрѹ оумфлътýра дин âфигáрк лúй порнúтъ.

Мѹлцй пентрѹ âчѣа се ăпъръ де цинéрк стѹпилѡр, пентрѹ къ ле áсте фрúкъ де áкѹл âлбúнелѡр. Áкѹл âлбúнелѡр áсте фъкýт кѹ дúнцй ка шй фирúзѹл, шй дúнцúй сáнт кътръ трѹи стрáмбáцй; кáнд âфúце âлбúна áкѹа â пúáле, âа âдéъ кѹ силúнцъ шй âтръ

лéсне

лéснѣ ˆ пѣлѣ, пентрꙋ къ дéинцїй, фїúнд ˆдъ-
рéпт стрѧмбáцй нꙋ ѿпрéск ˆтрáрѣ ˆ пѣлѣ;
ѣръ врѧнд ѣръшй кꙋ силúнцъ âл трáце ˆде-
рéпт рѫмѧне ѣкꙋл ˆ пѣлѣ, пентрꙋ къ се прúн-
де ˆ дéинцй, шѝ ˆпрéвнъ кꙋ ѣкꙋл ѣсъ шѝ ѿ
пáрте дин мърꙋнтáеле ѣ̃й, де оўнде йсе
стѧрнѣ́це ѿбринтúре шѝ нетрекꙋтъ мóарте:
ѣръ ˆ оўрма ѣкꙋлꙋй, дин бенúнꙋл, кáреле прин
трѧнсꙋл дин пѧнтечеле âлбúней ˆ пѣлѣ ѿмꙋ-
лꙋй сав върсáт, се порнѣ́це оу̂мфлътꙋръ шѝ
оу̂стꙋрúме. Оўстꙋрúмѣ, мъкáр къ ѣсте ю̆те,
ѣръ фїúнд къ престѣ ѿ жꙋмътáте де чѣ́с ѣ-
ръшй трѣ́че, май лéсне се пóате сꙋферѝ: ѣсъ
оу̂мфлътꙋра ѣсте май грѣ̀ шѝ несꙋферúтъ,
май вартóс кѧнд ѣ̃ ла ѿбрáз, пентрꙋ къ оу̂не
ѿрй шѝ ла оўнїй ѿамений дóаш шѝ трéй зúле
цúне, пънъ ѣръшй се десꙋмфлъ. — Тóтꙋшй
пентрꙋ âчáстъ оу̂стꙋрúме шѝ оу̂мфлътꙋръ де-
ла âлбúнъ венúтъ, сокотúнд дꙋлчѣ́ца шѝ кꙋ-
нътáтѣ, кáрѣ нꙋмай сúнгꙋр ѣле пóт, шѝ
âдꙋк нóаш, нꙋ трéбꙋе съ не âпърѫ́м де ци-
нѣ́рѣ шѝ къꙋтáрѣ лѡ́р; чѝ оу̂стꙋрúмѣ съ ѿ
ръбдѫ́м кꙋ драг, пентрꙋ къ нꙋ цúне мꙋлт,
ѣръ ˆпротúва оу̂мфлътꙋрїй ѣсте лѣ́кꙋрй, ка-
ре âйча се вѡр дескрїà, шѝ пóате чúнева чер-
кà, âпóй кáре ва âфлà пентрꙋ сúне май кꙋн,

âчéла

Âчéла съ цúнъ, шѝ тóт дѣ҃на ѧ ствпúнъ съ се ӑфле.

1) Кáмфор ѧ ракíв тáре топúт; 2) Бáре ѧ Ôцéт бѫн топúтъ, шѝ 3) Мѫст де ӑлúй (ӑй) шѝ де пътрѫжéл, сѫнт бѫне лѣкѫрй ѧпротúва оу̂мфлътѫрїй де âлбúнъ. Дечй кѫнд врею âлбúнъ тѣ҃ сърѫтáт, скóате ѧ грáбъ ӑкѫл дин пѣ́ле, н҃ оу̂н петечéл де пѫнзъ сѫбцирúкъ, ѧтúнцел ѧтрѫ́н въсчóр де чѣ́ле кѫ сѫснѫмúтеле лѣкѫрй, шѝ цúне прéсте лóкѫл чéл ѧпѫнс, пънъ се ба кам зъѫнтà пѣ́текѫл, âпóй мóаел ӑръшй ѧтрѫ́ âчéлаш въсчóр, шѝ цúнел ӑръшй прéсте мѫшкътѫръ: шѝ май де мѫлте ѿрй âшà оу̂рмѣ́зъ, пънъ че вей симцй, къ нѫ́ те май ӑрде пѣ́лѣ сѫбт пéтек, къ ѧчетáрѣ ӑрдерїй ӑсте сéмн, кѫмкъ оу̂мфлътѫра âѫ дáт ѧдерéпт, шѝ нѫ́ ӑй май мѫлт лúпсъ де цинéрѣ пéтекѫлѫй. Чѣ́ркъ ѧтя́ю кѫ оӱнѫл, дѫпъ âчѣ́а кѫ âл дóйлѣ, âпóй кѫ âл трéйлѣ лѣ́к, шѝ кáре вей ведѣ̀ къцй âжѫ́тъ, âчéла примѣ́ше. — Оӱнїй ѿпрéск шѝ ѧпѣ́декъ оу̂мфлътѫра нѫ́май прин оӱнцерѣ лóкѫлѫй кѫ кя́тва мїáре, саѫ кѫ ѧсѫшй оу̂чúдерѣ âчéй âлбúни прéсте лóкѫл оӱнде шѣ́ѫ лъсáт ӑкѫл; — ӑлцїй ӑѫ лѫт шúл âмéстекъ кѫ скипúцй шѝ оӱнг лóкѫл чéл ѧпѫнс: ѧкъ шѝ кѫ оӱн фїёр саѫ ѿ пе-

трічи́къ рѣ́че а̂пъсѧ́нд ло́кул ѯпўнс, ѯпѣ́декъ оўнїй оу̂мфлътўра. — Дестул къ де оу̂мфлътўра дин ӑкул а̂лби́нелор ӑсте лѣ́к шѝ мижлочи́ре де ѿприт, шѝ трѣ́че кърдўнд, шѝ н̆ў ӑсте оу̂мфлътўръ де мо́арте, а̂фаръ де (ӑпере думнезў) кѧ́нд ва лъса̀ а̂лби́на ӑкул сў ѯ лъўнтрул грумазўлўй ла ѯгицито́аре, а̂тўнчѣ нетрекъ а́р оу̂рма̀ а̂стъпа́ре шѝ мо́арте. Пентру а̂чѣ́а трѣ́бўе пъзи́т ла при́ндерѣ ро́илор дин ло́кури́й ѯна́лте, шѝ ла ӑлте оу̂мблъ́ри́й ку а̂лби́неле, ни́менѣ съ н̆ў оўмбле ку гўра къскатъ; шѝ кѧ́нд бѣ́ чѣ́ва дўлче дин врем ѿалъ сау пъха́р, се ѣ̄ сѣ́ма съ н̆ў фіе а̂колѡ̀ врем а̂лби́нъ сау ве́спїе, шѝ кѧ́нд съ се ѯтѧ́мпле а̂ лъса̀ ӑкул ѯгрумаз. Сау кѧ́нд сар ѯтѧ́мпла̀ съ нъвълѣ́скъ пре чи́нека то́ате а̂лби́неле оўнўй ст̆ўп, — ка́ре фо́арте ра́р сар пўтѣ ѯтѧ́мпла̀ оўндева дин врем ма́ре ѯдаржа́ре шѝ маніе а̂ лор, шѝ мўлте съл ѯпўнгъ ѯ фа́цъ шѝ пре оўнде́ по́т пре трўп, а̂тўнчѣ ӑръшй а̂р пътимѝ ръў, — шѝ а̂тўнчѣ а̂лтми́нтрелѣ н̆ў се по́ате ѿмбул а̂пъра̀, фъръ съ се кўлче кў фа́ца пре пъмѧ́нт шѝ съшй а̂ко́пере ка́пўл шѝ фа́ца кў оу̂н ка́път а̂л ха́йнеи, сау ѯ нескаи̯ бўе́зи̯ съ се по́атъ бъга̀; — ѯ̂ѣ̆ъ а̂ча́ста ѿ пўсъ́й

пѹсѣ́й а̂и́ча, ка съ фіе скри́съ, дар нѹ кре́д къ се ва ѧтампла̀ кѹйка.

Кътръ а̂чѣ́а, дин че май мѹлт оўмблъ ѹ̆мѹл кѹ а̂лби́ниле са́ле, дин а̂чѣ́а ӗ́ле съ май доместичѣ́ск, шѝ пре Грижито́рюл лѡ́р фо́арте би́не ѧл ба́гъ ѧ сѣ́мъ, ѧл кѹно́ск, шѝ фъръ ма́ре препѹс де стрика́рѣ а̂вѹці́ей лор нѹл мѹ̆шкъ; прекѹ́м ни́чйй пре ӑ́лт ѹ̆́м, ка́ре нѹ̀ стъ̀ ѧ ка́лѣ лѡ́р, сав ѧнаинтѣ стѹпи́ней, нѹ̀ мѹ̆шкъ. — Пре ла́нгъ ма́тке шѝ динъдърптѹл лѡ́р се по́ате оу̂мблà пинтре а̂лби́ний фъръ фри́къ де мѹшка́т, шѝ де ци се ва шѝ лъѹда̀ вре́ѹна, шѝ ци се ва пърѐ къ а̂кѹ́ма нѹ̀ вей скъпà — пъзѣ́ште нѹ́май съ нѹ̀ да́й кѹ ма́на кътръ і̄а̄, шѝ съ те ӑ́перй, чѝ фъте а̂ нѹ̀ ѡ̂ бъга̀ ѧ сѣ́мъ, шѝ кѹ́м къ нѹ̀ те те́мй, а̂по́й і̄а̄ ва бъзъѝ шѝ се ва ѧто́арче пре ла́нгъ ка́п, да́р нѹ̀ ва мѹшкà. — Пре ѹ̆́мѹл фрико́с, шѝ ка́ре ѧда́тъ се спа́рїе шѝ ръдѝкъ ма́ниле съ се ӑ́паре, май ѧгра́бъ ѧл мѹ̆шкъ; — ӗ́ръ дѣ́къ ва да̀ фѹга, се і̄а̄ дѹпъ е̋́л, шѝ а̂тѹ́нчѣ, дѣ́къ нѹ̀ ва бъга̀ ка́пѹл ѧда́тъ ѧтре ни́скай бѹ́ѣзй са̀ѹ ӑ́лте крѣ́цери тѹфо́асе ѧгреди́нъ, нѹ̀ ска́пъ немѹшка́т.

Пре ѹ̆́мѹл а̂сѹда́т, ка́реле ва венѝ деѕбръка́т шѝ кѹ ка́пѹл го́л ла стѹпи́нъ, ѧл по́т мѹшка́,

пентрѹ къ мирóсѹл сѹдóрїй нѹ пóт ѩле сѫл сѹфере. Ѧлбúна âфáръ дин Хотáрѹл стѹпúнїй Єшúтъ, шѝ âколѡ оу́ндє ѫ дела ѡ̂ флоричѣ ла а́лта збóаръ, шѝ âдѹ́нъ товáрѹл сѫ́ѹ, ничѝ дє кѹм нѹ̀ мѹ́шкъ. — Ѧлбúнеле вїúнд ѧкъркáтє дела кáмп, дє âр кѫдѣ̀ прѣ мáнй сáѹ прѣ̀ ѡ̂бразѹл ѡ́мѹлѹй лáнгъ стѹпúнъ, ничѝ декѹ́м нѹ̀ мѹ́шкъ, чѝ стѫ̀ дъ рѫсѹ́флъ пѹцинтéл, âпóй збóаръ ѧ̂ лъкáшѹл сѫ́ѹ.

Нѹ̀ ѧ̂ тóатъ врѣ́мѣ сáнт âлбúнеле âсѣ́мнѣ дáржъ шѝ мáнїóасъ, чѝ оу́не ѡ́рй май мѹ́лт, а́лте ѡ́рй май пѹцúн. Вѣ́ра, кáнд ѩсте мáре къладѹ́ръ, шѝ âльúнеле а́флъ мѹ́лтъ мїáре ла кáмп, прекѹ́м шѝ кáнд оу́мблъ чúнева сѫ лє жефѹáскъ, сáнт май дáржъ шѝ май мáнїóасъ дє кáт ѧ̂трáлте тúмпѹрй, шѝ âтѹ́нчѣ шѝ ѧ̂пѹнсѹ́ра лѡр ѩсте май венинáтъ, май мѹ́лтъ оу̂стѹрúме шѝ оу̂мфлътѹ́ръ причинѹáщѣ, шѝ оу́мфлътѹ́ра май лѹ́нг тúмп цúнє. Кѹ оу̂н кѹвáнт: âлбúнеле сáнт кѹ âдевъráт кѹ́нє шѝ фолоситóаре ѝнсéктѹрю̆, шѝ мъкáр къ âѹ а́к дє ѧ̂пѹнс, тóтѹшй сáнт врѣ́дничѣ дє кътáрѣ, шѝ цинéрѣ нóастръ, шѝ сє кáдє съ лє прецúм, шѝ сѫ мѹлцемúм лѹ́й дѹмнезéѹ, кáреле пентрѹ бúнеле нóстрѹ лѣ́ѹ лъсáт ѧ̂ лѹ́ме.

Скѹ́ртъ

СКЎРТЪ А҆РЪТА́РЪ.

Деспре чѣ́ле че се кѹпри́нд ѧ҆ Ка́петеле шѝ Параграфѹриле Кѫрцїи҆ а҆че́цїа.

КА́ПѢЛ А҆ТА́Ю.

Прєсте то́т де комѹ́н а҆рътаре деспре а҆лби́ний шѝ а҆сѫшиле лѡ́р.

§ 1. Деспре чѣ́ле трє́й пла́се де а҆лби́ний а҆ фіеще кѫ́рѫ стѹ́п.

§ 2. Деспре Кръ́ицъ сав мѹ́ма а҆лби́нелѡр, дескилини́рѣ є҆́й де кътръ чѣлѣкла́ле а҆лби́ний, порвнчи́рѣ шѝ ѡ҆кѫрмѹи́рѣ прєсте попо́рвл сѫ́ѕ, шѝ чи́нстѣ, сѹпѹ́нерѣ шѝ а҆плекъчѹ́нѣ че їсе дѣ҆ дела чѣлѣкла́ле а҆лби́ний.

§ 3. Деспре трѫ́нторй, фъптѹ́ра шѝ ли́пса де є҆́й пънъ ла ѡ҆ врѣ́ме ѧ҆тре чѣлѣкла́ле а҆лби́ний.

§ 4. Деспре а҆лби́неле лѹкрътоа́ре, мѣєстрі́а шѝ бѹ́на рѫндѹа́лъ ѧ҆ лѹкра́рѣ лѡр, фъптѹ́ра шѝ плъмъди́рѣ лѡр, ѧ҆целѣ́церѣ ѧ҆тре сѝне, оу҆ни́рѣ, сѫргуи́нца҆, пѣстра́рѣ, па́за шѝ а҆пъра́рѣ бѹ́нзлуй лѡр.

КА́ПѢЛ а҆л ДО́ЙЛѢ.

Деспре ло́кѹл че́л бѹ́н спре цине́рѣ стѹ́пилѡр.

§ 5. Деспре а҆лѣ́церѣ ло́кѹлуй пентрѹ хра́ницѣ а҆лби́нелѡр, шѝ че тре́бѹе ла а҆чѣ́а҆ а҆ луа҆ а҆ми́нте.

§ 6.

§ 6. Деспре фа́черѣ оўне́й бѣне шѝ регвла́рниче ствпи́ний.
§ 7. Деспре фа́черѣ оўне́й май си́мпле ствпи́н᷑.
§ 8. Деспре а̂шезо́рѣ ствпи́нелор ла ло́квл лу́р.
§ 9. Деспре лъка́швриле а̂лби́нелор, динтре ка́ре Магацінвриле де май бѣне се ръкомѫ́ндъ.
§ 10. Деспре фа́черѣ Магацінврилор дин скѫ́ндврй.
§ 11. Деспре фѣндвриле Магацінврилор, кѣм съ фіе а̂коперѣ́швл, ши кѣм оу̂рдинѣ́швл ствпвлвй.
§ 12. Деспрѣ фа́черѣ оўнвй Магацін де па́е.
§ 13. Деспре фа́черѣ оўнвй лъка́ш пентрв а̂лби́ний, де оу̂а́гъ.
§ 14 Деспре май мѣлте оу̂нѣ́лте шѝ скѣле, ка́ре сѫ́нт де ли́пъ ла цинерѣ а̂лби́нелор ѧ Магацінврй.

КА́ПЪЛ А̂Л ТРЕ́ЙЛѢ.

Деспре грижи́рѣ ствпилор пре́сте примъвѣ́ръ, ши вѣ́ръ.

§ 15. Деспре мвта́рѣ а̂лби́нелор дин ко́шниць ѧ Магацінврй.
§ 16. Деспре квмпъра́рѣ ствпилор ши мвта́рѣ лор дин ӑ́лтъ па́рте а̂двшй.
§ 17. Деспре а̂шезо́рѣ ствпилор ѧ ствпи́нъ квм съ се фа́къ.
§ 18. Деспре хрънѣ́рѣ а̂лби́нелор ѧ примъвѣ́ръ.
§ 19. Деспре мо́двл хрънѣрїй шѝ кѫ́тъ мїа́ре ла оўн рѫ́нд съ се дѣ́.
§ 20. Деспре ръзтезо́рѣ ствпилор ѧ примъвѣ́ръ.
§ 21. Деспре капита́лникъ лва́ре де сѣ́мъ ла май депа́рте грижи́рѣ ствпилор ѧ примъвѣ́ръ, ши то́т дѣ́вна.

§ 22.

§ 22. Despre âlbínele chéle szráce de mémz, shi sémnele prin káre lipsírț Krzícei stépzlăi se póate kznóaște.

§ 23. Despre âzstórюl âlbínelor szráce de mémz, ka sz se skóatz din perichéne.

§ 24. Despre âlbínele chéle zzfzitóare de mïáre.

§ 25. Despre sémnele prin káre âlbínele chéle zefzitóare se pót kznóaște.

§ 26. Despre mizlochírile spre âpzrárț stépilor de âlbínile zefzitóare.

§ 27. Despre ălți mai mălți neprïátenï âi âlbínelor shi mizlochíri âprotiva strikzchénïi lor.

§ 28. Despre ôbservăția grizhírïi shi â âmzlcírïi stépilor prin roíre firțész.

§ 29. Despre régzlele pentrz â pztț cinț stépïi séi bénï, pztțérnichi shi mélt folositórï.

§ 30. Despre módzl â ôpri roírț stépilor chț prestz régzlz pornítz.

§ 31. Despre sémnele gztirïi de roíre, shi â timpzlai kźnd stépzla krț sz roáskz.

§ 32. Despre Éshírț shi âshezárț róiulai.

§ 33. Despre prínderț shi âshezárț róiulai â Magatsínzrï.

§ 34. Despre róiï, kźnd dói de ôdátz se âtźmplz â Éshi, che trébze âténchț lzkrát, ka sz nè se âprebne laolálz.

§ 35. Despre módzl â ôpri roírț shi â dezkzțà âlbínele dela mai depárte roíre.

§ 36. Despre fáchirț róilor kz meșesh8r.

§ 37. Despre szbpénerț Magatsínzrilor â kér, shi che trébze lzát â sémz la âchéitz lzkráre.

KAPUL

КАПЪЛ ÂЛ ПАТРЪЛЕ.

Деспре грижи́рѣ стъ́пилор Â то́амнъ, ши Â ӣрнъ, пънъ ла ско́атерѣ лор Â примъвѣ́ръ.

§ 38. Деспре грижи́рѣ стъ́пилор Â то́амнъ, кънд ско́т Âлби́неле тръ́нторіи съ́и Âфа́ръ.

§ 39. Деспре сечери́шъл стъ́пилор де мїа́ре ши чѣ́ръ.

§ 40. Деспре лъ́арѣ Магацінъриlор къ мїа́ре дела стъ́пи, Â то́амнъ, ши Â фіеще ка́ре ти́мп.

§ 41. Деспре грижи́рѣ ши Âшезо́арѣ стъ́пилор спре ӣрнъ, ши пънъ ла ско́атерѣ лор Â примъвѣ́ръ.

§ 42. Деспре бетежъ́гъриле Âлби́нелор ши лѣ́къриле Â-проти́ва Âче́лор бетежъ́гъри.

КАПЪЛ Âл ЧИ́НЧЕЛЕ.

Деспре сто́арчерѣ мїа́рей ши Â чѣ́рей, ши Â-требъинца́рѣ шербе́тъляй спре бъ́н фоло́с.

§ 43. Деспре Âлѣ́церѣ фа́гърилор ши сто́арчерѣ мїа́рей.

§ 44. Деспре Â-требъинца́рѣ шербе́тъляй спре Ôцѣ́т бъ́н, мѣ́д, дълчѣ́цъ, сав спре хрънѝрѣ Âлби́нелор.

§ 45. Деспре фїа́рберѣ, сто́арчерѣ ши Â-кїега́рѣ чѣ́рей.

§ 46. Деспре пъстра́рѣ мїа́рей ши Â чѣ́рей спре май мъ́лцій ăни нестрика́тъ Â се цинѣ.

§ 47. Деспре нълби́рѣ сав Âлби́рѣ чѣ́рей чѣ́їй га́лбене.

§ 48. Деспре ăкъл Âлби́нелор, ши лѣ́къл пентрѫ оу́м-флътъ́ра дин Â фига́рѣ лъй порни́тъ.

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

ф. I.

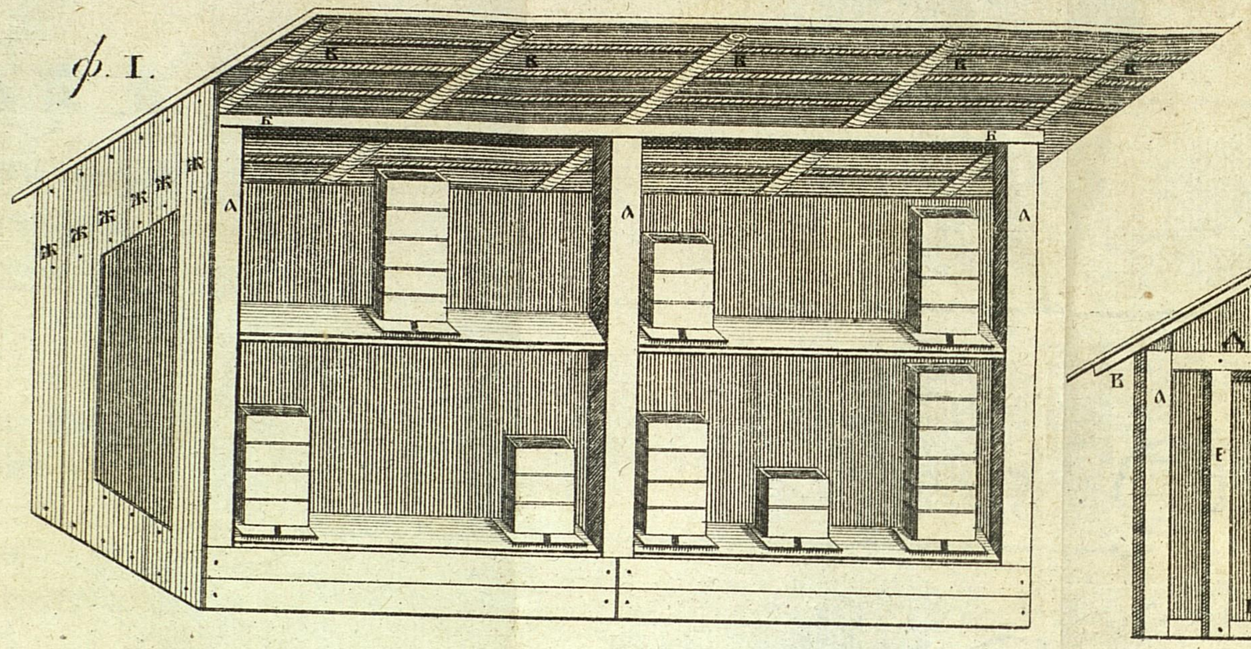

ф. II.

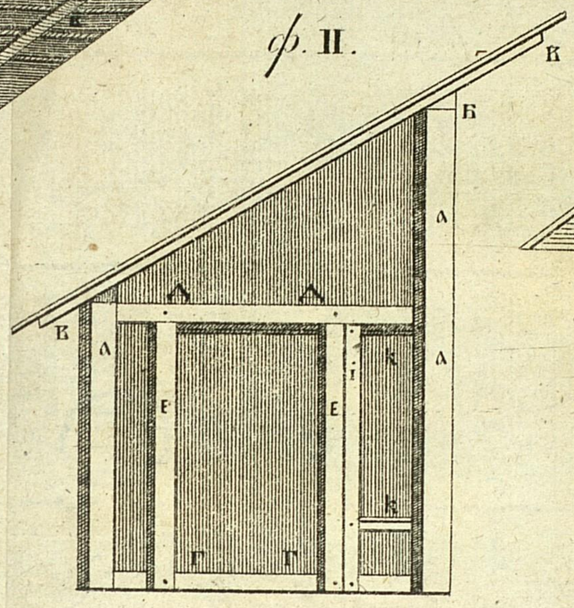

ф. III.

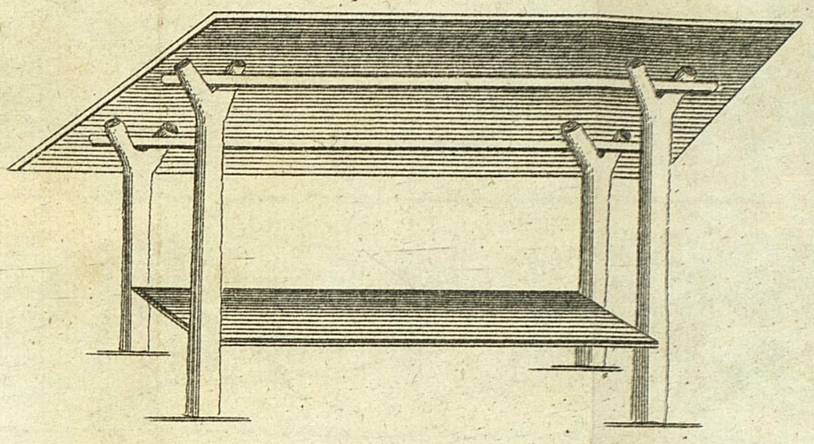

Шúхúри. 6. 5. 4. 3. 2. 1. 1. 2 Клáфтерй.

ф. X.

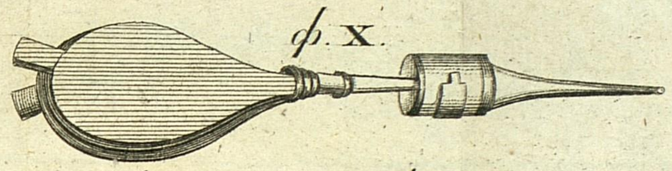

№ 1.

№ 2.

№ 3.

ф. IX.

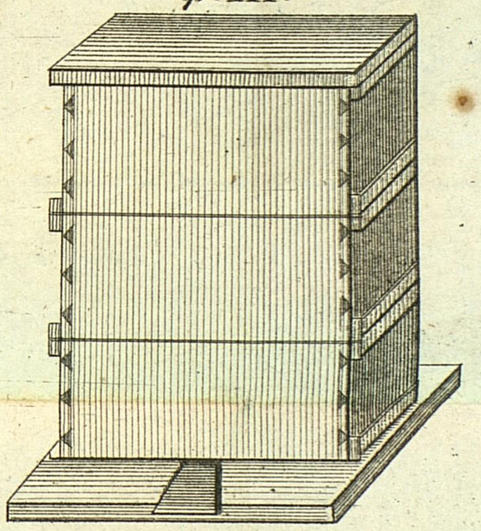

ф. VII.

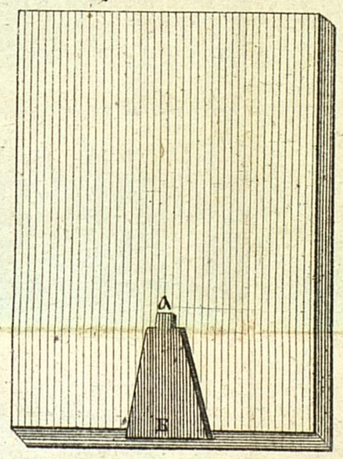

ф. VI.

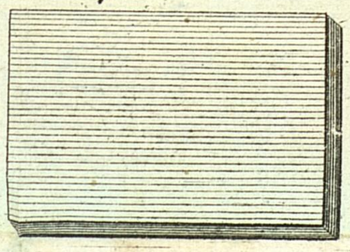

ф. IV.

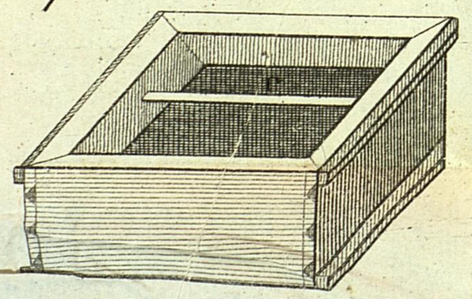

ф. V

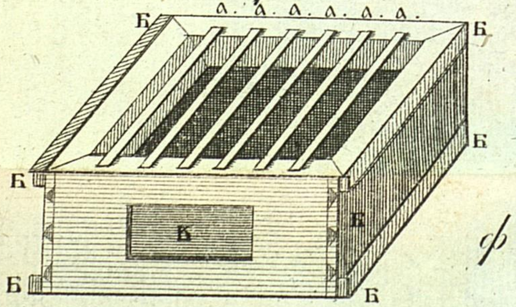

ф. VIII.

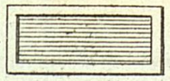

Щóлй. 6. 5. 4. 3. 2. 1. 1 Шúхх.

Lehnhardt sc. Pest.

I. 5194.

КЪЛТЪ́РА КОМБИЦЪЛОРЪ

САЪ

А Ъ Ц Ъ Т Ъ́ Р А

Деспре цинéрѣ шѝ крѣ́церѣ ѿмúделѡр. Саъ гóанцелѡр де мъта́съ, ка ѿ а̂деѡга́ре, мъ́лт фолосито́аре, лáнгъ цинéрѣ стъ-пилѡр а̂ Магацінъ́рй.

ТРАДЪ́СЪ

ДЪ́пъ Маніпъла́ціа чѣ́ май но́аѡ шѝ а̂дрепта́тъ а̂ Домн: Іѡсúф Бла́шковичй, а̂л кълтивúрей мъта́сей Дірéктор: шѝ пентръ лъкъкторíй дин Крúмѣ Оу̂нгъре́скъ шѝ пентръ Охо́алеле Рѡманéцій дин цинъ́тъл е̂й а̂токмúтъ

ПРИН

І Ѡ А́ Н Н Ѳ Ѡ М И Ч

Прѡтопресвúтерул Карансе́бешълъй, шѝ а̂л Ч. Консїсторíй а̂ Верше́цълъй А̂ссéссор.

De Cultura Bombicum.

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

Л А Б Ъ́ Д А

Къ тъ̈па́рюл Крѣ́цией Оу̂нїверсїта́те дин Пе́ста.

1823.

B·A·R
I
51950

B·A·R
III
Bibl. Rom. Veche
1192

4.S.
4.6314

Biblioteca Academiei Romane
0000000022306

Budae die 21. Novembris. 1823.

Imprimatur

Georgius Petrovics m. p.

Libror. Censor.

inv. 5053

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
ROMÂNE

Аи́нте Кȣвънтáре.

Бомбúцеле сѫнт дȣпъ албúний гоан-
целе чѣле май врѣдниче де лȣáре
де сѣмъ. Мъкáр къ, дȣпъ пърѣре,
май ынтѫю пȣтéм фи фъръ де мъ-
тáсъ, де кѫт фъръ де мїáре ши чѣръ,
тóтȣшй къвънтáрѣ ши негȣцъторíа
мътáсей, кȣм ын Патрїа ноастръ,
ынаинтеа ши ынтрáлте Щинȣтȣрй ши пре-
тȣтиндень, ла ынаинтеа трѣптъ ынȣ ы-

жу́нс, кът дѣкъ ѫчѣм прин лъкуи-
то́рїй Па́трїей, де то́ате пъ́рциле
шѝ ку то́атъ сърґуи́нца ну се ва
ѫмуцѝ; ѫтуи́нча ну нума́й ѫ тот
а́нул ѡ суи́мъ ма́ре де ба́нй ѫ Щъ́рй
стреи́не, пе́нтру мъ́та́съ ѫ трѣ́че де
ли́псъ ва фѝ, ка́рїй ѫлтминтре́лѣ спре
ку́нул де комуи́н ѫтре но́й ѫр жука́
— чѝ а́къ шѝ то́цй лъкуито́рїй Щъ́-
рїй де комуи́н, шѝ фіеще ка́ре де ѳсе́бй,
де ѡ ѫгонисѣ́лъ оушоа́ръ шѝ ку ку́нъ
добѫ́нду ѫпревна́тъ, шѝ де хра́на чѣ
де то́ате зи́леле се вѡ́р пъґуби. Пе́н-
тру ѫчѣм куатура Комби́целѡр ка
шѝ ѫ ѫлби́нелѡр, пре тудѝ́индент, ка
ѡ ѫгонисѣ́лъ де ма́ре фоло́с а́сте ѫ-
крединца́тъ, шѝ де пръ ку́нуа шѝ

мулт

мѹлт грижиторюл Апзрътѹл ши
Краюл нострѹ, нѹ нѹмаи Акредин-
цътз, чи ши кѹ мжнз де аджторю
пропъгитз: пентрѹ кз претѹтиндє-
нѣ прин Четъцй ши прин Фрашеле
чѣле марй, сжнт рждѹицй Іншпек-
торй ши пѹртѹторй де грижз, пен-
трѹ крєщерѣ фрзгарилор, пентрѹ вин-
дерѣ семинцей ши кѹмпзрърѣ мз-
тасей дела сѹпѹшїй Цзрїй; дела ка-
рїй нѹ нѹмаи кѹ оушор прєц семин-
ца Бомбицелор, ши фзрз ничи кжтз
платз планте (саде) де фрзгарй
крескѹцй, ши повъцуире Агрижирѣ
Бомбицелор, Атоатз врѣмѣ се поате
кзпзта; чи ши мзтаса чѣ дєла Бом-
бицеле сале кзпзтатз, кѹ фоарте бѹн

прєц

прéц ѧдáтъ се пóаге вúнде. Дупъ
культýра Бомбúцелор чѣ май нóаш
шù ѧдрептáтъ â Домнýлуй Іосúф
Блáшковúчй, дупъ кáре Кърги-
чúка âчáста прé скýрт шù кïáр сáу ѧ-
токмúт; дела Бомбúцзле оўнуй лóт
де семúнцъ, дупъ метóдул âчéста,
фъръ сминтѣлъ крескýте шù кзу-
тáте, бо де фóнцй де Галéте сáу
Кокóнй *) де ѧтжа Клáссе се пóа-
те кзпзтà; шù âчáста плáсъ де Га-
лéте дéла сýс âрзтáцïй Іншпéктори
âкýма кý 30, пзнъ 40 кр: фóнтул
ѧ âрцúнт се плзтѣще, кáре фáче
30 сáу 40 Фл: ѧ âрцúнт; ïаръ лóтул

де

*) Яшà съ нýмéск Бомбúцеле дупъ че се ѧ-
взлéск ка ûшóареле де голýмь ѧ мзтáсъ.

де семи́нцѫ — нѫмай кѫ 36 Кр: се
по́ате кѫмпѫра̀. Ѧ нѫ̀ ѣ́сте а̂ча́ста
ма́ре а̂гонисѣ́лѫ а̂ оўне́й кѫ́шй? Ши
ка́ре ка́сѫ нѫ̀ ва пѫ́тѣ̀ л̂ тот ѣ́нѫл
Бомби́це л̂ка́й дела оўн ло́т сѧ̀ ба́-
рем дела жѫмѫта́те де ло́т де се-
ми́нцѫ а̂ле крѣ́ше шѝ а̂ле грижѝ?

Ѧгонисѣ́ла а̂ча́ста кѫ а̂тжи́та ѣ́сте
май ма́ре шѝ май вре́дникѫ де л̂кре-
динца́т, кѫ кжт а̂чѣ́а кѫ пѫци́нѫ
гри́жѫ шѝ сѫстенѣ́лѫ, нѫма́й л̂ шѣп-
те сѫптѫмжни́, шѝ л̂ а̂ша̀ ти́мт л̂
примвѣ́рѫ се по́ате плинѝ, кжнд
семѫнѫтѫ́риле кжмпѫлѫ́й сѧ̀ гѫта́т,
шѝ чѣлѣла́ате лѫ́крѫри́ ѣ́кѫ нѧ̀
а̂жѫ́нс, ѣ́декѫ: дела 20 Ѧпрі́лїе пѫнѫ
кѫтрѫ жѫмѫта́те Ї́ѫнїе, ла ка́ре лѫ́-

кр̀

крѫ ши фемéиле, ши прѫнчїй кáсей се пóт Âтребѫинцà. Дечй Кáсникѫл Âчéла, сáѫ ѫрй кáре лъкѫиторю Âл Щърїй, кáреле нѫ Âр пѫне ла сокоттъл Ѡ Âгонистъл Âшà кѫнд ка Âчáста, дин кáрть ѧкай сáрть чѣ требѫинчóасъ, Пóрцїа, сáѫ Ѡ пáрте дин келтѫéлеле чѣле де лúпсъ Âле кѫщїй, сáр пѫтѣ плъти; Âчéла кѫ ѧсѫшй фáпта Âр Âрътà, къ ѧстте оун ѫм ленóс ши не бъгътóрю де сѣмъ де Âмѫлцúрть Âвéрилър сáле, ши де пóфта чѣ бѫнъ Â биневоиторюлѫй Монáрх Âл сѫ.

Âтта

ЛТЖЛ ДЕСПЪРЦИРЕ.

Деспре семѫнарѣ, крѣчерѫ, ѧплѫнтарѣ (сѫдирѣ) шѝ цинерѣ фрѫгарилѡр ѧ бѹѫнѫ старе.

1) Ла цинерѣ шѝ крѣчерѣ Бомбицелѡр, чѐ ѥсте де липсѫ майнаинте ѧ се лѫа ѧ сѣмѫ?

Чине врѣ ѧ тот ѫнѹл съ се фолосѣскѫ кѹ мѫтаса оѹнѹй нѹмѫр де Бомбице, ѧчела ѫре липсѫ ѧ се грижѝ маи ѧтаю пентрѹ крѣчерѣ шѝ цинерѣ, оѹнѹй нѹмѫр де фрѫгарй, кѹ ѧкѫрѡра фрѹнзе Бомбицеле сале съ поатѫ хрѫнѝ. Кѹ фрѹнза дела 14 Фрѫгарй марй ѥкрескѹцй, шѝ ѧвѫлицй, се пот хрѫнѝ Бомбицеле ѧ оѹнѹй лот де семинцѫ; ѧсѫ фїйнд кѫ пентрѹ траюл фрѫгарилѡр, нѹ ѧ тот ѫнѹл, чѝ ѧ

ла тóт âл дóйлѣ ăн âў â се деспоà де фрўнзе, дрéпт âчѣла лдоúт нўмър де âтáца фръгáрй липсѣце â âвѣ. Нў нéгрїй чи ăлбй фръгáрй съ се крѣскъ, къчй дин фрўнза фръгáрилор кў фрáциле нѣгре, съ кáпътъ пўцúнъ, âспръ шй рѣ мътáсъ, кáрѣ нўмай кў прéцўл де â трéйлѣ Клáсъ се пóате вúнде. *)

2) Де оўнде се пóате къпътà семúнць бўнъ сăў плáнте (сáде) де фéлю бўн де фръгáрй ăлбй, пентрў хрънúрѣ Бомбúцелор?

Семúнцъ бўнъ се пóате къпътà дúн фръгáрй бътрáнй кў рóдўл ăлб, âкърора фрўнзе ла ăннўл âчéла нў сăў кўлéс, шй фрáциле пънъ ла сúнгўръ пикáрѣ лор, дúн фръгáрй съ се кóакъ сăў лъсáт; дўпъ кўм мáй лколо кѣр се ва спўне. Пръ плáнте крескўте, шй лдáтъ пéнтрў съдúриле ла локўл лор, бўне, се пóт âкў-

---

*) Âтрў ŵ фáлче сăў лáнц де пъмжнт лкáпе 204 фръгáрй де 3 стжнжений оўнвл де ăлтвл депáрте лплънтáцй (съдúцй), кў фрўнза âчéстора се пóт хрънй Бомбúцеле дин 5 лóцй де семúнцъ, дéла кáре 300 фóнцй Галéте, шй пре ăле ла брео 200 Фл: л тóт ăнвл къпътà. Сокотѣще дúн рóдвл прўнилóр, âл вúлор сăў âл ŵрй чѣ плáцъ де пóмй â оўнвй лáнц де пъмжнт, пóатесе кў âшà пўцúнъ ŵитенѣлъ шй кїелтвáлъ л тóт ăнвл âтжта къпътà?

ăкѹма дела Отъпъни́рй кѹрѹгъчѹне фъръ пла́тъ
â то́ате пъ́рциле â Мїлі́цїе къпъта̀.

3) Чѐ пла́съ де пъмѫ́нт че́р фръга́рїй?

Фръга́рїй кре́ск â то́т ло́кѹл, шѝ â фіе̯ще ка́ре пла́съ де пъмѫ́нт; ăсъ нѹ претѹти́ндень âсе́мень бѹ́ни пентрѹ кѹлтѹ́ра мъга́сей. Ă пъмѫ́нт гра́с сав оў́мъдо́с кре́ск фръга́рїй фрѹмо́с, шѝ фа́к мѹ́лтъ шѝ мѹсто́асъ фро́нзъ, ăсъ мъта́са де âче́сте фрѹ́нзе ắсте ắспръ шѝ гро́аесъ. Ắпръ фрѹ́нза фръга́рилор ди́н пъмѫ́нтѹл че́л ма́й мършаб ắсте ма́й ми́къ шѝ ма́й та́ре; ди́н ка́ре мъта́са чѐ ма́й сѹбци́ре, та́ре шѝ лѹчито́аре се âгонисче́ще. Дрепт âче́а фръга́рюлѹй âче́ла пъмѫ́нт съ йсе дѐ, ка́реле ắсте ла ло́к зъвънта́т, де со́аре лѹчи́т, шѝ ма́й мършаб де ка́т ма́й гра́с.

4) Кѹ́м тре́бѹе грижи́тъ семи́нца фръга́рилор?

Семи́нца âша̀ се грижче́ще: ла́съ оў́н фръга́рю ắлб шѝ съ́нзто́с â ве́рз, пъ́нъ âтѹ́нчѐ съ́шй ко́акъ фра́циле са́ле, пъ́нъ ка́нд бор â чѐпе си́нгѹре â пика̀ жо́с; âшѐрне сѹ́бт фръга́рю поне́вй, шѝ скѹ́тѹрз мере́ѹц, ка нѹ́май фра́циле че́ле би́не ко́апте, съ ка́дъ; дѹ́пъ че âй

âлес

âлéс âтжтѣ фраџе кóапте, кжт ѧцй трéбе, бá-
гълe ѧтрѹн вáс кѹрáт, млъчѣщеле бúне кѹ
âмжндóаш мжнúле, âпóй тóарнъ прéсте джн-
селе ăпъ кѹрáтъ, ка â трéа пáрте дин âчѣ мле-
читѹръ, шй лáсъ ѡ зй шй ѡ нóапте съ стѣ,
ка семúнца съ се мáй ѧгреонкѣзъ. дѹпъ трѣ-
черѣ âчéстѹй тúмп, стóарче ѧчéт ăпа чѣ дѣ-
сѹпра семúнцей, шй тóарнъ ăлта прóаспътъ,
мáй мѹлтишóаръ де кат ѧтáю, мѣстекъ мле-
читѹра ѝръ кѹ âмжндóаш мжнúле, шй лáсъ
пѹцинтéл тúмп, ка съ се âшѣзъ семúнца пре
фѹндѹл вáсѹлѹй; дечй ѝръшй стóарче ăпа чѣ
дѣсѹпра, пъзúнд ка съ нѹ ѝсъ семúнца, шй
тóарнъ ăлтъ ăпъ, шй местекжндѹш, дѹпъ
че ва стà пѹцинéл, ѝръшй ѡ стóарче, шй кѹ
тѹрнáрѣ шй стръкѹрáрѣ âчáста пънъ âтѹнча
пъшáше, пънъ кжнд семúнца ва ръмжнѣ кѹ-
рáтъ шй âлéсъ дúн тóатъ кáрнѣ шй дрóждїи-
ле фраџелѡр. дѹпъ âчѣа ѧтúнде семúнца
пре ѡ мáсъ кѹрáтъ, нѹ ла сóаре, чй ла оўмбръ
ѧ ăер, ка бúне съ се оўске, шй оўскжндѹсе
цúнеш ѧтрѹн кéс де пжнзъ, ѧтрш къмáръ
зъжнтáтъ, пънъ ла тúмпѹл семънърїй, кáре
ѝсте ѧ примъвéръ, дѹпъ че ѧчáтъ фрúгѹл.

5) Кӳм липсѣще â фѝ грижи́т пъмѫ́нтул â-трӳ ка́реле семи́нца âча́ста âре́ â се се-мъна̀?

Отра́тул, ѧ ка́реле ѧ примъвѣ́ръ семи́нца ѫе фръга́рю ѫ̆й â ѡ̂ семъна̀, тре́бӳе ѫ̆къ ѫе кӳ то́амнъ âдѫ́нк съл съ́пй, ѫе ръдъчи́нй съл кӳре́цй, шѝ âша̀ съл дире́цй, ка съ нӳ фіе ма́й гра́с, ѫе ка́т пъмѫ́нтул, ѧ ка́реле пла́нтеле (са́деле) ѧтрѫ́нсул крескӳте, гѫнде́щй âле съдѝ; къчй то́атъ пла́нта, ка́рѣ ди́н ло́к гра́с, ѧ ма́й мѫ́ршав се седѣ́ще, тѫнжѣ́ще шѝ рӳ́ ѧ́й ме́рще. ѧ примъвѣ́ръ âсеменѣ́хъ стра́тул âче́ста кӳ ѡ̂ гре́блъ, ши́л фъ̀ ѧе оўн стѫ́нжън ѧе ла́т, шѝ ка́т врѣ́й ѧе лӳнг; пре ми́жлокӳл стра́тулӳ́й, ѧ лӳнци́ме, фъ̀ ѡ̂ къра́ре ѧе до́аш па́лме ла́тъ, ка съ по́цй оўмбла̀ пи́нтре пла́нте, шѝ ма́й оу̂шо́р съ ле по́цй пливѝ шѝ оу̂да̀: шѝ вей âвѣ̀ до́аш стра́тӳрй ка́тъ ѧе до́аш па́лме ла́те, ѧ ка́ре ка́тъ до́аш рѫ́ндӳрй ѧе пла́нте съ по́атъ кре́ще.

6) ѧ âчѣ́лѣ до́аш стра́тӳрй кӳм съ по́ате семъна̀ семи́нца?

ѧ фіе́ще ка́ре страт тра́цй кӳ са́па до́аш крѣ́зае, ка ѧе до́аш дѣ́цете âдѫ́нчй, шѝ ѧе

ѡ̂

ѡ̂ пáлмъ, шѝ жѵмътáте оўна де ӑлта ѧ̂депъртáте. Шѝ ка семя́нца нѵ̀ прѣ дѣ́съ ѧ̂ а̂чѣ́лѣ бре́зде съ по́атъ къдѣ̀, а̂мѣ́стекъѡ кѵ̀ ка́тва църя́нъ, ши а̂ша̀ ѡ̂ са́мънъ деря́нд пре ми́жлокѵл бре́зделѡр: дѵ̆пъ а̂чѣ́а а̂ко́перешѡ кѵ̀ пъма́нтѵл чел дин тря́нселе ско́с, оўшѵре́л а̂шезѝндѵл, шѝ лъса́т пънъ ва ръсъри́; де ва фи́ ма́ре оўскъчѵ́не, тре́бѵе семя́нца кѵ̀ ӑпъ ла со́аре стътѵ́тъ, кя́нд, шѝ кя́нд дѵ̆пъ ли́псъ, оўда́т. Пънъ ѧ̂ 8 сав 10 зи́ле семи́нца ва фи́ ръсъри́тъ.

7) Пънъ кя́нд а̂ѵ съ стѣ̀ пла́нтеле ѧ̂ стра́тѵл а̂че́ста̀, шѝ кѵ́м съ се ка́ѵте?

До́й ӑни ӑѵ а̂ се крѣ́ше пла́нтеле ѧ̂ стра́тѵл а̂че́ста, ѧ̂трѵ ка́ре ти́мп май а̂дѣ́се ѡ̆рй ӑѵ а̂ се пливи́, кя́нд шѝ кя́нд кѵ̀ па́зъ ѧ̂прежѵ́р а̂ се съпа̀, шѝ ѧ̂ врѣ́ме прѣ̀ оўскъчо́аскъ кѵ̀ ӑпъ ла со́аре стътѵ́тъ дѵ̆пъ ли́псъ а̂ се оўда̀: ӑлт лѵ́крѵ сав па́зъ де фри́г нѵ̀ ле требѵя́ше.

8) Чѣ̀ тре́бѵе лѵкра́т кѵ̀ пла́нтеле а̂чѣ́стѣ дѵ̆пъ трѣ́черѣ а̂ до́й ӑни?

Дѵ̆пъ че до́й ӑни пла́нтеле ѧ̂ стра́т а̂ѵ крескѵ́т, тре́бѵе де а̂колѡ̀ ско́асе шѝ мѵта́те

ѧ̂

ѧ рѫсáдницѫ. Рѫсáдница трéбѹе ѩáрѫший âша пѫмѫ́нт сѫ ѩáйѣѫ, ши кѹ жѹмѫтáте де ѩáн май найнте âдѫ́нк сѫ се сáпе, ши сѫ се дирѣ́гѫ, ка ши кѹм саѹ âрѫтáт мáй сѹс (5) ла грижи-рѣ стратѹлѹй. Ши грóпиле пéнтрѹ ѧплѫнтáрѣ (сѫдúрѣ) лѫ́р, ѧдáтѫ дѹпѫ дирѣ́церѣ рѫсáдницей сѫ се фáкѫ, ка пѫнѫ ла ѧплѫнтáре ши мáй кúне сѫ се дирѣ́гѫ; ши тóатѫ грóапа ѩáре â фи дe дóй пáший лáргѫ, ши оу̂нѹл ши жѹмѫтáте âдѫ́нкѫ, оу̂на де ѩáлтà трéй пáший ѧдепѫртáте.

9) Кѫ́нд, ши кѹ́м сѫ се пѹ́нѫ планúтеле (сáделе) ѧ грóпиле рѫсáдницей?

ѧ тóамнѫ, дѹпѫ че âѹ кѫзѹ́т фрѹ́нза, саѹ мáй бúне ѧ примѫвѣ́рѫ, пѫнѫ ѩáкѫ нáѹ дáт мѹ́стѹл ѧ мишкáре, ѧтрѹ âчéст кúп: Гѫ̄ ѫ̂ лопáтѫ де фéр, ши кѹ пáзѫ, кà сѫ нѹ̀ вáтѫмй рѫдѫчúниле, скóате дúн стрáт âтáтѣ планте, де чѣ́ле мáй бúне крескѹ́те, кáте сокотéщий кѫ пóций ѧтрѹ âчѣ́ший зѝ сѫ ле âшéзй ла лóкѹл лѫ́р ѧ рѫсáдницѫ. Тáе рѫдѫчúна чѣ̀ дин мúжлокѹл фíеще кѫ́рїа планте, че âѹ крескѹ́т дрéпт ѧ жóс, кѹ оу̂н кѹцúт бúне тѫстóрю, пѫнѫ ла дóаш дéцете сѹ́б рѫдѫчúний, ши ѩáлте рѫтѫчúний, кáре сѫ бѹр фѝ кѹ́мва вѫтѫмáт

ско-

BIBLIOTECA ACADEMIEI

скоцíндуле, ăръшй ле тáе ѧ кáт сáнт вътъмáте, шѝ де ăлте ръдъчúнй оўскáте сав âцóасе ле кy̆ръцъ. Кy̆ръцъ шѝ плáнта де лъетáрїй чéй ѧ лáтyрй крескy̆цй: дéкъ се фáче лy̆крyл âчéста ѧ примъвéръ; ăръ дéкъ ѧ тóамнъ, лáсъ кyръцúрѣ лъетáрилор пънъ ѧ вїитóарѣ примъвéръ. Дyпъ âчéа оўмпле грóпиле пре жyмътáте âдънчúмѣ лúр кy пъмáнт де чéл дин трáнселе âфáръ скóс, шѝ âшéзъ фíеще кáре плáнтъ ѧгрóапа сѣ âтáта де âдънк, кáт ây фóст ѧ стрáт, ѧтúнде ръдъчúниле дyпъ кyвúнцъ ѧпрежyр, прéсáръ прéсте дънселе пъмáнт мърyнтáт, шѝ âшéзъ оўшyрéл пъмáнтyл прéсте ръдъчúнй, ка съ нy̆ ръмáнъ оўндева гóале; дyпъ âчéа оўмпле грóапа май де пáрте кy де âчéлаш пъмáнт, кáлкъл оўшyрéл кy пичóрyл ѧпрежyр, шѝ оўдъл ѧдáтъ кy ăпъ оўшóаръ, кáрѣ ѡ зѝ сав máй бúне ла сóаре ây стътyт, ка ръдъчúниле ăкъ máй бúне съ се âшéзе, шѝ âшѣ ле лáсъ не оўдънdyле máй ѧколѡ. Плáнтеле (сáделе), кáре вѡр фѝ прѣмúчй де седúт, лáсъле ăкъ ѡ жyмътáте де ăн ѧ стрáт, ка съ се май ѧпyтерничéскъ, шѝ âтyнчѣ съ ле премyцй, ѧ ръстáницъ дyпъ âчéст мóд:

10. Кѫт, шѝ кꙋм ѫ̂ѕ, ѫ̂ се грижѝ премꙋта́ теле пла́нте ѧ̂ рѫстáницѫ?

Врем 6—7 ӑний, ѫ̂ѕ пла́нтеле пѫнѫ ла сѫ. дúрѣ лѡ́р ла ло́кꙋл чéл де стѫтꙋ́т ѫ̂ се крѣ́ще, шѝ ѫ̂ се грижѝ ѧ̂ рѫстáницѫ.

Ѧ̂ ӑнꙋл дин тѫ́ю шѝ ѫ̂л до́илѣ, ӑлт лꙋкрꙋ нꙋ ле трéбꙋе, фѫрѫ нꙋмай ѫ̂ се кѫꙋтà кꙋ пливитꙋ́ра, шѝ де 3 ѡ̆рй прéсте вѣ́рѫ ѫ̂ се сѫпà. Сѫпѫтꙋ́ра де то́мнѫ сѫ се фа́кѫ май тимпꙋрíꙋ, ка прéсте ӑрнѫ сѫ нꙋ ѧ̂тре кꙋ́мва гїе́цꙋл ла рѫдѫчúна пла́нтелѡр; де лѫстáрй сѫ нꙋ се кꙋ́рѫце, нúчй сѫ се пꙋ́нѫ кꙋцúт пре ӑле ѧ̂ ѫ̂чéцй до́й ӑнй.

Ѧ̂ ѫ̂л трéйлѣ ӑн, ѧ̂ лꙋна лꙋй Ма́ртїе, дꙋпѫ че вей кáм ѫ̂сѫмнà пѫмѧ́нтꙋл ѧ̂ прежꙋ́рꙋл пла́нтелѡр, тáе то́ате пла́нтеле дерѧ́нд пѫнѫ жо́с, ѫ̂сѣ́менѣ кꙋ пѫмѧ́нтꙋл, шѝ ле ѫ̂ко́пере кꙋ пꙋцинéл пѫмѧ́нт, ѧ̂фингѧ́нд лѧ́нгѫ фíеще ка́ре пла́нтѫ кѫте оу̂н пѫрꙋшéл, ка сѫ се щíе ло́кꙋл лѡр, пѫнѫ ла но́аш ѡ̂дрѫслúре ѫ̂ лѫстáрилѡр. Дꙋпѫ пꙋцúн тúмп ва дà де нóꙋ дúн фíеще ка́рѣ пла́нтѫ 3 пѫнѫ ла 4 лѫстáрй, дúнтре ка́рїй кꙋ ѧ̂чепꙋтꙋ́л лꙋй Їꙋнїе оўнꙋл, ка́реле мáй фрꙋмóс ва фѝ, сѫ се лáсѫ пентрꙋ трꙋпúна фрѫгáрюлꙋй, ӑрѫ чеѧлáлцй сѫ се тáе де оўнде ѫ̂ѕ є̂шúт. Пѫнѫ ѧ̂ то́амнѫ сѫ

се

се лáсъ крѣ́нга трѫпи́ней дрéпт ˆ сѫ́с, шѝ не ˆпїедекáтъ съ крѣ́скъ, дин врѣ́ме ˆ врѣ́ме рѫпя́нд то́цй о̆́кїй сав лъстáрїй, кáрїй вор врѣ́ съ крѣ́скъ пре лáнгъ трѫпи́на плáнтей. ˆл âл пáтрѫлѣ ӑ́н, ˆ примъвѣ́ръ трéбѫе грижи́т пéнтрѫ кѫнѫ́на плáнтелор, ӑ́декъ пеинтрѫ лъсáрѣ рáмѫрилор, кáре âѫ â крéше ˆ сѫ́с шѝ ˆлáтѫрй, ка фръгáрюл съ крѣ́скъ фрѫмо́с, шѝ нѫ́ прѣ́ дéс ˆ рáмѫрй, спре кáре сфáршит, пънъ ӑ́къ нѫ́ порнéше мѫ́стѫл съ се тáе бáрфѫл трѫпи́ней фíеше къ́рора плáнте, кáт трѣ́че пíресте 5 шѫ́хѫрй май сѫ́с. ˆл лѫ́на лѫй Іѫ́нїе, лáсъ нѫ́май трéй лъстáрй ˆпрежѫ́рѫл плáнтей пéнтрѫ кѫнѫ́нъ, ӑ́ръ чеалáлцй то́цй тáей дe лáнгъ трѫпи́нъ. ˆл чéалáлцй ӑ́ний, пънъ вѫ́р фѝ дестѫл крескѫ́цй пéнтрѫ плънтáре, трéбѫе âчéцй тинерй по́мй ˆ то́атъ примъвѣ́ра къѫтáцй, дe лъстáрїй чéй прѣ́ дéши крескѫ́цй, кѫръци́цй, прекѫ́м шѝ вáрфѫриле кренгѫ́целор, кáре вѫ́р фѝ кѫ́мба децерáте рътѫ́нсе, дe трéй ѫ̆́рй пънъ ˆто́амнъ съ се сáпе ˆпрежѫ́р, шѝ ˆ то́атъ врѣ́мѣ кѫръци́цй дe бѫ́ѣзй съ фíе цинѫ́цй.

11. Ѧ чѣ лóк, шѝ кꙋм ѫ пла́нтеле ѫ се Ѧ-
плѫнтà ла лóкꙋл че а̋ ѫ дѣпꙋ́рꙋрѣ ѫ стà?

Лóкꙋл Ѧплѫнтзрїй нꙋ а̋сте дꙋпъ вóа ѡ̋-
мꙋлꙋй, чѝ дꙋпъ фи́рѣ лóкꙋлꙋй: дáр ка́т Ѣ
кꙋ пꙋти́нцъ съ се ка́ꙋте ѫ се пꙋне ла лóк зва́н-
та́т, шѝ ѫша̀ дире́с, дꙋпъ кꙋм а̋сте пъма́н-
тꙋл Ѧ ка́ре пла́нтеле сав крескꙋт, дꙋпъ кꙋм
шѝ сꙋс (3) сав ѫрътá́т. Пре ля́нгъ дрꙋмꙋ-
риле чѣ́ле ма́рй, пре ка́ре пръ́ мꙋлт се оӳм-
блъ, фрътга́рїй пентрꙋ Бомби́це съ нꙋ се съ-
дѣ́скъ, къчй фрꙋнзеле сѧ́нт сꙋпꙋсе пꙋлбе-
рꙋлꙋй де пре дрꙋм, шѝ липсѣ́це тотдеꙋна
ѫ се спъла̀ де пꙋлбере, ма́й на́инте де́ ѫ хръ-
нѝ кꙋ дѧ́нселе Бомби́целе; ѫши́ждерѣ ши пен-
трꙋ ѫчѣ́ѧшй при́чинъ ни́чй ля́нгъ цигларїй сав-
кꙋптóаре де ва́рницъ, съ нꙋ се Ѧплѫ́нте (съ-
дѣ́скъ). А̋пръ Ѧпрежꙋрꙋл бре оу̯нїй ливе́зй, мо-
шíй, гръди́нй, сав Ѧ кꙋртѣ Бесѣ́ричилор, ѫ
ка́селор, шѝ пре оӳлициле оӳнде нꙋ оӳмелъ мꙋл-
те ка́ръ, шѝ ѫша̀ се по́т кꙋ фолóс съдѝ шѝ кре́-
ще. А̋пръ кꙋм ѫ пла́нтеле ѫ се Ѧплѫнта̀: четѣ́це
сꙋс ла Ѧтрътва́рѣ ѫ 5 шѝ 8, шѝ дꙋпъ ѫчѣ Ѧ-
въцътꙋръ кꙋ ½ де а̋н майнаи́нте фъ̀ гро́пиле;
оӳнде сокоте́цй ѫ пꙋне фрътга́рїй: Ѧсъ ма́й
пꙋци́н гре́й стѧ́нжени́й оӳнꙋл де а̋лтꙋл Ѧде-

пъртáцй шй дрéпт ѧ рѫнд, дỹпъ фỹнїе съ се ѧплэ́нте. Фíеще кáре гроáпъ пáтрỹ шỹхỹрй лáргъ, шй $2\frac{1}{2}$ шỹхỹрй âдѫ́нкъ съ фíе фъкỹтъ, шй пъмѫ́нтỹл дúн трѫ́нселе съ фíе скóс, шй ѧпрежỹрỹл гропúлшр съ се пỹнъ, ка âчй ла сóаре, сав цéр съ се дирéгъ $\frac{1}{2}$ де ăн пънъ ла ѧплънтáре. Рáмỹриле чéле пéнтрỹ кỹнỹнъ лъсáте, съ се рътỹнгъ пънъ ла 3 — 4. сáỹ 5 ăкй, ăръ чéле мърỹнте де тóт съ се тáе, ръдъчúниле ѧ гроáпъ фрỹмóс съ се âлкътỹáскъ, шй плáнта ѧ лóкỹл нóỹ, âшà съ се токмéскъ â стà, кỹм âỹ стътỹт кỹ фáца ѧ ръсáдницъ, нỹмай 1 цóл мáй âдѫ́нк съ се âшéзъ, шй кỹ пъмѫ́нтỹл чéл дúн гропúй скóс съ се оỹмпле, пъзѫ́нд, ка нúчй ŵ ръдъчúнъ съ нỹ ръмѫ́нъ гóалъ.

12. Кỹм де âчй ѧнаúнте ѧ тóате тúмпỹриле âỹ â се грúжй фръгáрїй?

Дỹпъ че âй ѧплънтáт фръгáрюл — сáỹ ŵрй че пóм — ла лóкỹл сáỹ чéл де трáй, съ нỹ сокотéщй къ âкỹма цáй лỹáт грúжа де пре кáп, шй ăлте нỹ ăй фъръ â те фолосй дин рóдỹл сав фрỹнза лỹй. Се кáде ѧ тóатъ примъвéра â лỹà фръгáрїй де рѫ́нд ѧ ведéре, шй де лъстáрїй чéй дéшй сав прѣ ѧ жóс кътръ пъ-

пъмънпт, сă кă фă̆селе ↑ сă̆с крескă̆цй, трéбе кă̆рăцúцй, âшúждерѣ шй вънрфă̆риле чéлур оу̂-скáте, пънъ ла лóкă̆л чéл сънътóс сă̆ се тáе, шй сă кáă̆те кă кă̆нă̆на пóмă̆лă̆й, нúчй прѣ тáре ↑ лáтă̆рй, нúчй прѣ ↑сă̆с, чй фрă̆-мóс шй ↑възлúт се крéскъ, шй сóареле де тóа-те пъ̆рциле шй пинтре тóате рáмă̆риле, кă рáзеле сáле сă̆ пóатъ стрăбáте.

13. Нă̆ сар пă̆тѣ шй прин ŵлтънúре â се ↑ мă̆лцй шй ↑бă̆нй фрăгáрíй?

Се пóате шй âчéа ↑къ май вънртóс прúн ŵкă̆лáцїе ↑ âл злѣ сă̆ âл слѣ ân, дă̆пъче сă̆ ↑плънтáт ла лóкă̆л лур, шй фїйнд къ кă̆ ŵкă̆кă̆лáцїе кă̆ мă̆гă̆ре, сă̆ ŵлтă̆úрѣ пóмилур кă̆ плáнте, тóцй Пъмънтéнїй сúнт кă̆носкă̆цй, дечй âйчй нă̆ ăфлă̆ лúпсъ â дă ŵсъбúтъ ↑въцътă̆ръ.

14. Кă̆м се пóт крéше фрăгáрїй пре шáнцă̆рй ↑ лóк де гáрд, сă̆ ↑ шпалúре?

Плáнтеле ↑ страт дă̆пъ ↑трăбáрѣ â 7 кре-скă̆те, нă̆ се мă̆тъ ↑ рăстáницъ, чй ↑дáтъ ↑ брéзда гáрдă̆лă̆й, сă̆ â шпалúрă̆лă̆й, оу̂нде дéпă̆рă̆рѣ âă̆ â стă, се съдéск, кáре брéз-дъ сă̆ шáнц ăръшй кă̆ жă̆мътáте де ăн,

↑на-

Ѧнаи́нте а̂ре а̂ се фа́че, шѝ ѧ̂тре́неле де 2 шѹ̆хѹрй ѡ̂ пла́нтъ де ѧ̆лта депъртате съ се токме́скъ. Шѝ не ѧ̂пїедека́те пънъ̀ а̂тѹ̆нча съ кре́скъ а̂ша̀, пънъ вѡр фѝ де 6 сав 7 шѹ̆хѹрй ѧ̂сѹ̆с крескѹ̆те; а̂тѹ̆нча съ ли́се ръ̂тѹ̆ндъ вѐрфѹриле, шѝ де а̂чѝ ѧ̂наи́нте ѧ̂ то́атъ примъвѣ́ра, кѹ фо́арфечиле че́ле ма́рй съ се ръ̂тѹ̆ндъ, кѹм дѣксѹ́пра а̂ша̀ шѝ пре ма́рцинй. Кре́нцеле че́ле де прин ми́жлокѹл а̂че́стѡр пла́нте слобо́д фрѹ̆нза май ѧ̂ вре́ме, шѝ май би́не се по́т скѹтѝ де фри́г шѝ де брѹ̆мъ.

15. Ка́ре сѫ́нт бетешѹ́гѹриле фръга́рилѡр?

Фръга́рїй сѫ́нт бете́цй, кѫ́нд съ ѐ̆флъ плънта́цй ѧ̂ ло́кѹрй, ка́ре лѡр нѹ̀ прїѫ́ше, шѝ кѫ́нд сѫ́нт пѹ̆шй пре́ де́шй сав пре́ а̂про́апе оў́нѹл де ѐ̆лтѹл, ка съ нѹ̆шй по́атъ ѧ̂ти́нце ра́мѹриле са́ле де во́е, шѝ соа́реле де то́ате пъ̀рциле съй по́атъ лѹчѝ, шѝ пре́фира̀; кѫ́нд фъръ па́зъ се кѹ̆рцъ де кре́нце, ши ѧ̂ то́т ѐ̆нѹл де фрѹ̆нзе се деспо́ае, не лъсѫ́ндѹй кѫ́те оў́н ѐ̆н, ка съ ѡ̂дихне́скъ. Къ́рѡра бетешѹ́гѹрй ни́минѣ ѐ̆лтѹл фъръ ѧ̂сѹшй Отъпѫ́нѹл лѡр ѐ̆сте вино́ват. Оў́нгѹр мѹшкїа́тѹл се старне́ше дин сѹгрѹма́рѣ мѹстѹлѹй фръга́рюлѹй, пентрѹ а̂чѣ́а, кѫ́нд ла вреѹ̆нѹл се

а̂ра́тъ

Âрáтъ мѫшкїáре, трéкѫе Âчéла съ се рáдъ жóс, шѝ трѫпúна кѫ ĂпъкѪрáтъ съ се спéле. Ѭръ прескѫрт Â зúче, фръгáрїй сáнт сѫпѫшй бетежѫгѫрилор, ка шѝ ĂлцЙ пóмй, де кáре ка шѝ де Âчéа Âѫ Â се кътà шѝ Âй вúндекà.

ÂдóлѪ двспъръцúре!

Деспре кѫлтѫ́ра Бомбúцелшр.

1. Ла кѫлтѫ́ра Бомбúцелшр чѐ Ѭсте де лúпсъ Â се лѫà Л сѣмъ?

Чéле май де кънпетéнїе, шѝ фóарте требѫинчóасъ лѫзѓрй де сѣмъ ла лѫкрáрѣ кѫ Бомбúцеле, сáнт Âчѣсте оÛрмътсáре:

Лтáю; ла кáса сав лóкѫл Л кáре Бомбúцеле Âѫ Â се крéше.

ÂдсáШ: ла оÛнѣлтеле чѣле требѫинчóасе ла цинéрѣ Бомбúцелшр:

Âтрéа: ла клочúрѣ семúнцелшр шѝ Âдѫчерѣ ЛвїáтелшрБомбúце, ка ла Ѡ брáстъ Лпрѫ́нъ съ се крѣскъ.

Апáтра: ла сóмнѫл сав фирѣска дормúре Â Бомбúцелшр, пънъ лà Лкúдерѣ лѡр.

Âчúн-

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Ân чи́нчѣ: ла хрънúрѣ лѫр.

Ашѣ́са: ла гра́дѹл кълдѹрíй чéл требѹинчóс.

Âшѣ́птѣ: ла цинéрѣ кѹръцíей ѧ ка́съ, шѝ пре âшернѹ́тѹриле Бомбúцелшр.

Âѫ́пта: ла лúпса де ăерѹл кѹра́т.

Ân о́аш: ла ѧкúдерѣ Бомбúцелшр, шѝ âлкътѹúрѣ па́тѹлѹй пентрѹ âчѣ трѣ́къ.

Âзѣ́чѣ: ла бетежѹ́гѹриле шѝ връжма́шíй Бомбúцелшр.

Ѳ. 1.

Деспре ка́са са́ѹ ло́кѹл ѧ ка́ре Бомбúцеле âѹ â се кре́ще.

2. Ка́ре ло́к ăсте май бѹ́н пентрѹ кре́щерѣ Бомбúцелшр?

Щíито́рюл де Бомбúце ма́й ѧтя́ю ăре â се грижѝ пентрѹ ѫ́ со́бъ саѹ ка́съ кѹра́тъ шѝ ла́ргъ, ла ло́к званта́т âшъза́тъ, шѝ де ăсте кѹ пѹтúнцъ, кѹ фа́ца, шѝ фере́стриле съ фíе къ-тръ ръсъри́т, де мѹ́лтъ оѹ́мбла́ре шѝ тока́ре депърта́тъ, съ на́йбъ вре́ѹн мирóс гре́ѹ, де шо́аречй, хя́рцй, фѹрнúче, хóаръ шѝ па́съри съ фíе скѹти́тъ, шѝ кѹ кѹпто́рю пентрѹ ѧкъл-

зúт

ѯи́т къшига́тъ. Фере́стриле съ фіе шѝ кꙋ та́кле са́ꙋ фꙋ́ндꙋрй прединафа́ръ къшига́те, ка прин мижлочи́рѣ а̂че́стора съ се по́атъ о̂прѝ а̂тра́рѣ ра́ѯелор де со́аре ла Бомби́це; шѝ пентрꙋ трꙋ ка требꙋинчо́сꙋл ӑ́ер май сло́бод съ по́атъ рѫкорѝ Бомби́целе, сѧнт де липсъ фере́стрїй нꙋ нꙋмай ла пърѣ́телe со́бїй че́л де фрꙋ́нте, чѝ шѝ ла че́л дин до́с.

3. Кѫ́т де ла́ргъ шѝ а̂на́лтъ съ фіе со́ба, а̂ ка́рѣ Бомби́целе а̂ оў́нꙋй ло́т де семи́нцъ оўшо́р съ се по́атъ крѣ́ще?

Со́бъ де 2 стѧ́нжений ла́ргъ $2\frac{1}{2}$ лꙋ́нгъ шѝ оў́нꙋл а̂на́лтъ, кꙋ о̂ ферѣ́стръ май мъ-ришо́аръ а̂ фрꙋнта́рюл шѝ а̂ до́сꙋл къ́шїй къ-шига́тъ, а̂жꙋ́нце пентрꙋ крѣ́шерѣ Бомби́целор дела оў́н ло́т де семи́нцъ; ӑ́ръ ка́нд чи́нева а̂р брѣ а̂ то́т ӑ́нꙋл до́й, тре́й, сатꙋ май мꙋ́лцй ло́цй де семи́нцъ а̂ Бомби́целор съ клочѣ́скъ шѝ съ крѣ́скъ, а̂тꙋ́нчѣ шѝ со́ба май ма́ре липсѣ́ще съ фіе. А̂тро со́бъ де 3 стѧ́нжений ла́ргъ шѝ па́трꙋ лꙋ́нгъ, се по́т крѣ́ще Бомби́це де 2 шѝ 3 ло́цй, ла ка́ре до́ао фере́стрїй де къ́тръ фрꙋ́нте кꙋ фꙋ́ндꙋрй шѝ ӑ́л-те до́ао дин до́с а̂ фѝ се че́ре.

§. 2.

§. 2.

Деспре оу̑нѣлтеле ла цинéрѣ Бомки-ѣлор требу̑инчóасе.

4. Кý̆м трéбуе съ фіе полúцеле шѝ ăшернý̆-тури̑ле, пре кáре ăў Бомбúцеле ă се крѣ-ще?

Чúне врѣ кý̆ фолóс шѝ кý̆ ăдемăнѣлъ съ цúнъ шѝ съ крéскъ Бомбúце, ăчéла требуе съ ăйѣъ ăнý̆ме ătăтѣ полúце шѝ ăшернý̆-тури̑й, дýпъ кăцúй лóцúй де съмúнцъ ă тóт ăнý̆л врѣ съ крéскъ, шѝ ăчéстѣ съ се пóатъ десфáче, ка дýпъ севăршúрѣ лý̆кру̑лý̆й мътáсей, съ ле пóатъ ръдикà, шѝ ла лóк бý̆н, пънъ ла ăлтъ требу̑úнцъ, съ ле пý̆нъ, шѝ кáса спре ăлтъ лúпсъ пънъ ăтý̆нчѣ съ се пóатъ ă тръбу̑инцà.

Яúчѣ кý̆м ăрътà кăтe пóлице, шѝ ăшернý̆тури̑й требу̑éск ла оу̑н лóт де семúнцъ, шѝ кý̆м ăчéлѣ ăў съ се фáкъ?

Пентрý̆ Бомбúцеле ă оу̑нý̆и лóт де семúнцъ, трéбуе съ се фáкъ ŭ полúцъ кý̆ ŭ̑пт ăшернý̆тури̑й, дéкъ ва фѝ сóба, ă кáрѣ се крéск Бомбúцеле де врею 9 шý̆хури̑й де нáлтъ; ă̑ръ де ва фѝ май скý̆ндъ, съ пóт фáче дóаю по-

полице кѫте кꙋ патрꙋ ѫшернꙋтꙋрй. Полице-
ле съ фак ѿрй де че плась де лемн, ѿръ ѫшер-
нꙋтꙋриле чѣле де трестїе сѫнт май бꙋне шй
оушоарѣ, шй нйчй сѫнт кꙋ кїелтꙋалъ ѧпревна-
те, нйчй кꙋпринд мꙋлт лок оунде ѫꙋ ѫ се
цинѣ пънъ ла ѫлтъ требꙋинцъ, чй се пот ѧ-
пътꙋра, шй ѫервл поате ѧтра ла Бомбице,
шй пре дин жос, шй нꙋ се ѧчинтъ балега
лꙋр ѫша лесне ка пре скандурй.

5. Кꙋм ѫꙋ ѫ се фаче полицеле?

Де ва фй соба 9 шꙋхꙋрй ѧналтъ, требꙋе
пентрꙋ ѡ полицъ доаш лемне ѧ патрꙋ мꙋкїй
чоплите, кѫте де 8 шꙋхꙋрй лꙋнцй, шй 4—5
цолй гроасъ, ѧ каре ѫꙋ кꙋ оун сфредел ма-
ре кѫте 8 гъꙋрй, ѧ ѫсѣменѣ депъртаре оуна
де ѫлта ѫ се сфредели, шй ѧ фіеше каре
гаꙋръ кѫте оун кꙋю ка ла ½ стѫнжен де лꙋнг
ѫ бени, каре кꙋе, саꙋ браць, бине требꙋеск
цъпените, пентрꙋ къ ѫчѣстѣ бшр фй брацъле
че ѫꙋ ѫ цинѣ ѫшернꙋтꙋриле кꙋ Бомбицеле. —
Гъꙋриле чѣле май дин жос ѫꙋ ѫ фй де 1½
шꙋх дела пъмѫнт ѧсꙋс ръдикате, ѿръ чѣлѣ-
лалте кѫте де оун шꙋх май ѧсꙋс, ѫчѣсте
доаш ѫша ѧгъꙋрите лемне, саꙋ май бине ѫй
нꙋмй стѫлпй, ѫꙋ ѫ се ѧкеа жос пре ѡ талпъ

де

де оу̂н ле́мн че ва май гро́с, 4 шъ̆хъ̆рй оу̂-
нъ̆л де ӑ́лтъ̆л депъртáцй, кáре тáлпъ ӑ́ре а̂
фѝ де оу̂н стя́нжен де лъ̆нгъ, шѝ ка съ по-
атъ ста̀ пре по́дъ̆л со́бей неклъ́тйтъ, шѝ не-
ръстъ̆рна́тъ, съ се а̂ке́е ла а̂мандо́аш ка́пете-
ле тáлпей до́аш ле́мне де а̂че́аш гроси́ме, шѝ
4 шъ̆хъ̆рй лъ̆нцйме а̂ кръ̆чи́ш, а̂ча́стъ по́лицъ
ӑ́сте оу̂мблътто́аре шѝ дешкизето́аре, шѝ ци́-
не 8 а̂шернъ̆тъ̆рй, пре ка́ре Бомби́целе оўнъ̆й
ло́т де семи́нцъ комо́д се по́т цинк̀ шѝ кр'к̀-
ше; Ӑ́ръ де ва фѝ со́ба май скъ̆ндъ а̂тъ̆н-
чк се по́т фа́че де а̂че́стк по́лице до́аш нъ̆-
май къте къ̆ 4 а̂шернъ̆тъ̆рй.

6. Къ́м се по́т фа́че а̂шерня́тъ̆риле де тре́стїе?

Пентръ ѡ̂ пъ́тъ̆ръ сав оу̂н а̂шернъ̆т, ӑ̄
100 де жу́рзй (фи́ре) де тре́стїе, каре ся́нт маи
гро́асъ, шѝ деспойндъ̆ле де фръ̆нзе, скъ̆ртъ-
ле ка съ ръмя́нъ шке́пте шъ̆хъ̆рй де лъ̆нцй; дъ-
пъ а̂че́а ӑ̄ па́тръ̆ лъте́зй, дин ка́ре до́й кя́те де
оу̂н стя́нжен, шѝ до́й кя́те де па́тръ̆ шъ̆хъ̆ри съ
фи́е де лъ̆нцй, шиий а̂ке́е ла ка́пете къ̆м се а̂ке́е
стя́лпїй оўнїй оўшй, пентръ ка пре а̂че́цй лъте́зй
съ по́цй маи ле́снецке́се пъ́тъ̆риле че́ле де тре́стїе.
Ӑло́к де оу̂зре́лъ, шѝ де легá́т тре́стїйле оўна
де ӑ́лта, ся́нт де ли́псъ 8 фи́ре де ӑ́цъ гро́а-

съ,

ск, сăв шпагáт, кăте 3 стăнжений де лънций. Пентрв прíндерк âчéстор 8 фúре де шпагáт, трéбве ↑ âмăндсúй лътéзїй чéи лънций, кăте 8 къе ↑ âсéменк депъртáре оўнъл де ăлтъл, нъмай âтăта де âфънд â се бáте, кăт съ ръмăнъ кáпетеле лор де оўн дúцет âфáръ; прнндзúндъсе фíеще кáре фúр âл шпагáтълъй де кáпетеле къелор â оўнъй лътéз, се ↑тúнд шù се прúнд де чклклáлте къе â челъалáлт лътéз, шù шпагáтъл кáреле ръмăне май лънг, трéбве пентрв легáрк фúрелор сăв â жордúцелор де трéстїе оўна де ăлта пънъ се ва гътà пътъра. Якъма дóй ↑нший ↑чéп де ŵ пáрте шù де ăлта â цкéсе пътъра, пъúнд жордúцеле нъ тóт къ кáпетеле чкле гróасъ ла ŵ мáрцинъ, чù скимбăндъле, шù легăндъле âпрóапе шù дес оўна де ăлта, ка съ нъ се десшúре, шù тóт âшà оўрмăнд, пънъ ва фù âшернътъл ½ де стăнжен лáт, шù 7 шъхърй лăнг: âтънчк съ се лкце шпагáтъл ла кáпете бúне, шù къ оўн топóр бúне âскъцúт, съ се âсеменкзе âшернътъриле ла âмăндóаш кáпетеле, пъзúнд ка трéстїа съ нъ се зървчáскъ. Яшернътъл чéл дин тăю ва фù май къ грéв â фáче, ăръ дъпъ âчкá âшà оўшóр ва фù лъкръл âчéста, кăт шù прънчїй жъкăндъсе

BIBLIOTECA ACADEMIEI

Дъсе ын пър фáче, (âшернъторй де âчъстъ пентръ Комбúце се пóт фáче шй дин нъéле де ръкúтъ, ынплетúндъле ка търциле, къ âчъстъ сáнт май кърéв де шéрс, шй де оублáт къ вúле) кáре âшернъторй се âшезъ ын сóба Комбúцелор, ла врéмя сà пре полúцъ, шй âшà се токмéск, ка съ фíе лóк пре дъпъ вúле де оумблáт къ Комбúцеле.

7. Чè фéлю де Машúнъ трéбе ла клочúрт вълнóр Комбúцелор?

Машúна чè пентръ клочúрт семúнцей, дъпъ Мелодъл âчéста пóате фи май máре сау май мúкъ, дъпъ мъсъра семúнцей, кáрт врè чúнева â ъ пъне съ се клочéскъ. Пентръ оун лóт сау дóй, шй трéй де семáнцъ, Машúна се пóате фáче дúнтръ ъ скáндъръ де брáдз кáрт ва фи де оун шъх лáтъ, шй ¾ сау оун цóл гróасъ, шй âсéмент гилъúтъ, дин âчáста съ се тáе къ фирúзъ дóаw бъкъцй кáте де оун шъх де лънцй. Бъкъциле âчéстт тáле къ фирúзъл шй пре мúжлок ын лънцúме, âпóй ле ынкéе къ къе ын 4 мъкúй, към сáнт Магацінърúле чéле пéнтръ стъпй фъкъте. Машúней âчéцïа трéбе фъкът оун фънд де пáнзъ, ничúй прè гróасъ ничúй прè съвцúре, чи

де

де мі́жлок, ка́ре би́не съ фіе ѧ́тѝнсъ шѝ кꙋ кꙋе прі́нсъ пре ма́рцініле Маші́ней; Пръ фїі́нд къ Маші́на ѧча́ста а̏ре ѧ стѣ̀ ка ѡ̑ ка́нделъ ѧ̑ а̏ер рѫдика́тъ, пънъ кѫ́нд се клоче́ше съмі́нца Бомби́целѡр; дре́пт ѧчѣ́а ла гꙋ́ра е̏й, ѧ̑ то́цй па́трꙋ пъре́цїй ла мі́жлок, кꙋ ѡ̑ бꙋргіе съ се фа́к гъ́ꙋрй, ѧ̑ ка́ре до́аѡ шпага́те кѣте де 2 шꙋ́хꙋрй, дела ѡ̑ га́ꙋръ пънъ ла а̏лта ѧ̑кръчи́ш съ се ле́це, шѝ ла мі́жлокꙋл шпага́тꙋрилѡр, оу̏нде се ѧ̑ві́нъ шѝ се бъръбъре́ск дѣсꙋпра Маші́ней, съ се ле́це оу̑н шпага́т май лꙋ́нг, кꙋ ка́ре се ва ѧ̑нинѧ̀ Маші́на пинтре оу̑н бе́лчꙋг ла грі́ндъ ѧ̑лкътꙋи́т; шѝ дꙋпъ че май сꙋ́с де жꙋмъта́те ѧ̑нълці́мѣ со́бей ва фѝ дела пъма́нт рѫдика́тъ, съ се по́атъ прі́нде, шѝ лега̀ де оу̑н кꙋю̆, ка́ре ѧ̑ пърѣ́те ла ѡ̑ ма́рцінъ ва фѝ бътꙋ́т. Шѝ ла требꙋи́нцъ а̏ръшй съ се по́атъ ѧ̑ жо́с слободзѝ: кꙋ оу̑н кꙋва́нт, ка ѡ̑ ка́нделъ съ се по́атъ сꙋѝ шѝ погорѫ̀.

Ş. 3.

Деспре семниць ши клочиртѣ ѣй, ши деспре адучертѣ Бомбицелур ка атрў асементѣ вржстѫ сѫ се поатѫ кръце.

8. Де оунде се поате кэпэтà бўнѫ семи-ць, ши пре чè се кўноаще бўнѫтатѣ ѣй?

Семиницъ бўнъ се поате кэпэтà дела Инш-пектóрій чей âнўме рэндўиць пентрў кўлтўра Бомбицелур де мътасъ, прин ôрăшъле чéле май мари; ѫръ семиница се цине âчéа â фи бўнъ, кăрѣ се âрăтъ âлбăстръ ↑ фаца ченўшій бътэнд, ши кэнд спăрцй ѿ Бомби-ць ↑тре оунгій, ѿ оумезăлъ кам клеѫсъ, ка âлбўшўл де ѿў дъ дин сине, ши кэнд ѿ бăцй ↑трўн пъхăр кў вин, се âшăзъ ↑ фўндўл пъхăрўлўй. Ѫръ кăре ↑ноатъ пре дъсўпра ви-нўлўй, âчéа требўе лъпъдатъ, къ нў ѫсте бўнъ. Чине кўмпъръ семиница май тимпўріў, пънъ ла тимпўл клочитўлўй ѿ поате цинѣ ↑трѫ кўтіе, сав пиксъ, ла лок рѣче ши збэнтăт ↑ къмăръ.

9. Кжнд ѣсте тѝмпѹл чѣл май бѹн пентрѹ клочѝрѣ семѝнцей?

Тѝмпѹл чѣл май бѹн пентрѹ пѹнерѣ ка съ сѣ клонѣ́скъ семѝнца Бомбѝцелѫр, ѣсте ѫтѹнчѣ, кжнд фрѹнза фръгѫрилѫр ѫчѣпе ѫ Єшѝ, дар шѝ ѫйчѣ трѣбѹе съ фіе ѡмѹл кѹ грижъ, кънй оўне ѡрй кълдѹра примъвѫрій момѣ́це Єшѝрѣ фрѹнзелѫр май тимпѹрі́ѹ, шѝ дѹпъ ѫчѣ́а вѝне оўн цѣр сав ѡ врѹмъ, шѝ стрѝкъ фрѹнза чѣ тѝнъръ ѫ фръгѫрилѫр, ѫ карѣ тѝмп дѣ́къ Бомбѝцеле вѫр фѝ ѫвїа́т не ѫвжнд кѹ чѣ се хрънѝ, пънъ ла скоатерѣ ѫлтѫр фрѹнзе денóѹ, тоатѣ се стѝнг; дечй нѹ трѣбѹѣ гръбѝт кѹ клочѝрѣ семѝнцей, пънъ нѹ се ва ведѣ ла фръгѫрій чѣй ла кжмп ѫплънтѫцй (съдѝцй,) шѝ ла врѫ́ста лѡ́р ѫжѹншй, дóаѫ шй трѣй фрѹнзе Єшѝте; ѫ̆съ нѝчй кѹ ѫтѫрзїѫ́рѣ съ нѹ грешѣ́цй, пентрѹ къ дѣ́къ ла ѫвїѫ́рѣ Бомбѝцелѫр, вѫр фѝ фрѹнзеле фръгѫрилѫр прѣ мѫ́рй, ѫтѹнчѣ Бомбѝцеле чѣ́ле ѫкѹм тѝнере, нѹ ле пóт мънкѫ кѹ фолóс пентрѹ мътѫ́съ. Дела 20 пънъ ѫ 30 Ѫпрі́лїе, дѹпъ Календѫ́рюл нóстрѹ, ѫ̆сте тѝмпѹл чѣл май бѹн де ѫ пѹне семѝнца съ се клочѣ́скъ, ѫ̆ръ май, ѫ колѝ ѫ̆сте тѫрзі́ѹ.

10. Кꙋм се по́ате клочи́ семи́нце, ка Бомби́целе ла ↑ас҃ме́нҍ вр҃ѫ́стъ съ се ↑ады́къ?

↑ Зі́ша ↑ ка́рҍ вр҃кй семи́нца съ ѡ пꙋ́ний ↑ Маши́нъ ка съ се клочи́ск҃ъ, ↑кълзе́ѫй дими-нѣ́ца кꙋптꙋ́рюл, нꙋ̀ пр҃ѣ та́ре, чѝ нꙋ́май а-та́та кълдꙋ́ръ съ фа́чй ↑ со́бъ, ка́т а҃ре ѡ зѝ де примъвѣ́ръ, ка́нд а҃сте вр҃ѣ́мҍ чҍ май бꙋ́нъ, сав кꙋм се ка́де съ а҃йбъ ѡ́мꙋл кълдꙋ́ра, ка́нд зачe ↑ а҃ше́рнꙋтꙋл съ́ꙋ кꙋлка́т. (Кꙋптóрюл че́л де пъма́нт а҃сте май бꙋ́н пентрꙋ тре́ба а҃ча́ста, къчй май мꙋ́лт по́ате цинҍ кълдꙋ́ра). Дꙋпъ мъсꙋ́ра Термоме́трꙋлꙋй съ по́ате лꙋ̀ а҃л 16. пънъ ла а҃л 18. Гра́д. Дечй пꙋ́ний семи́нца де Бомби́це ↑ Маши́на де кло́чи́ре, шѝ кꙋ ѡ пе́нъ де га́ск҃ъ ѡ ↑ти́нзй ра҃р пр҃е́сте то́т фꙋ́ндꙋл че́л де па́нзъ, а҃семъна́ндꙋѡ, ка съ нꙋ̀ фіе сꙋ́ндева гръмъди́тъ, шѝ ѡ ръди́чй кꙋ шпага́тꙋл ↑сꙋс, пънъ ба а҃жꙋ́нце пр҃е́сте жꙋмъта́те ↑нзлци́мҍ со́бей къ́тръ черѝме; шѝ принзи́ндꙋсе шпага́тꙋл де кꙋ́юл че́л дин пър҃е́те, съ се ла́съ Маши́на а҃колѡ̀ пънъ ла ↑бїа́рҍ Бомби́целѡр, ка́ре пънъ ↑ а҃ 4 зѝ ба а҃че́пе. Пънъ а҃тꙋ́нчҍ а҃лт лꙋ́кръ нꙋ̀ а҃сте, фъ-ръ де ка́т а҃ зѝ гра́дꙋл къ́лдꙋрїй, ка се фіе то́т ↑трꙋ ѡ а҃семъна́ре, шѝ ↑ то́атъ зі́ша

ѡ-

шдáтъ сáȣ де дóаш шрй, съ се слокóаȝъ Машúна ѧ жóі, шѝ семúнца кȣ ѡ пѣнъ съ се май мéстече, шѝ съ се ръсфúре ка прéсте тóт âсѣменѣ шѝ потривúт съ се клочѣскъ, къчй âчáстъ лȣáре де сѣмъ, ѫсте фóарте дѣ лúпсъ ла âчепȣт, пентрȣ ка Бомбúцеле ла âсѣменѣ врѫстъ съ се пóатъ âдȣче. Де ва фѝ тúмпȣл кáлд, âжȣнце диминѣца шѝ сѣра, кътъ пȣцинéл фóк ѧ кȣптóрю съ се фáкъ, ѧ тúмп де мúжлок, се пóатѣ фáче шѝ ла âмѣзъзй пȣцинéл, ѫръ ѧ тúмп прѣ рѣче липсѣще шѝ ла мїезȣл нóпцїй съ сѣ ѧкълзѣскъ. Кълдȣра чѣ пȣцúнъ шѝ не âсемънáтъ, ѧтѫрзїáȝъ клочúрѣ, шѝ причинȣáще не âсемънáрѣ ѧ ѐшúрѣ Бомбúцелюр; ѫръ кълдȣра чѣ прéсте мъсȣръ мȣлтъ; âдȣче лю́р въгъмáре шѝ перинȣне.

11. Пентрȣ чé ѫсте де лúпсъ? шѝ кȣм се пóт âдȣче Бомбúцеле ка съ се крѣскъ ѧ âсéменѣ врѫстъ?

Чúне нȣ ăре грúжъ âшй âдȣче Бомбúцеле сáле ла ѡ потривúтъ врѫстъ, âчéла ăре кȣ Бомбúцеле сáле май мȣлт лȣкрȣ, ѡстенѣлъ шѝ пїáрдере де врѣмé, шѝ máй мȣлте съптъмѫнй ѧй трéбе пънъ ла крѣщерѣ шѝ съвършúрѣ

ширъ Бомбицелор; ѫре прин ѧдъчерѣ лър ѧтрш врястъ ѫсте лъкръ май оушор, май фъръ примежаїе, ши ѧ 44 де зиле де тот гата.

Ка съ се ѧдъкъ Бомбицеле ла ѡ потрикиръ вястъ, липсѣще ѧ лъа сѣма: 1) Ка семинца, кум ѧм зис със, ла ѡ потрикъ ши тоатъ ѧсѣмень ѧ требуинчоаса кладъръ съ се клочѣскъ. 2) Бомбицеле къ фръгарий ла врѣмѣ са, ши ѫръшй ѧтръ ѡ потрикъ съ се хрънѣскъ, дупъ кум ла локъл съу май жос се ва ѧрътà. Ши 3) ѧдормирѣ чѣ фирѣскъ, ла тоате де ѡдатъ съ се ѧдъкъ, дупъ кум ѫръшй ла локъл съу ѧъцътъръ се ва да.

12. Пре чѣ сѣмне съ поате куноаще семинца къ ѫ клочиитъ; ши чѣ линсѣще ѧтънчѣ ѧ лъкрà?

Къътăндъсе семинца къ кладъра ши къ ѧместъкарѣ са ѧ Машинъ, прекъм май съе ѧм ѧрътат, ѧ трéа сав май тързіъ, ѧ патра зи ѧчѣпе семинца; ѧ ѧлеи, ши ѧчеста ѫсте семнъл клочитей семинцъ; ѧтънчѣ слобозй Машина мереъцй жос, ѫ ѡ пѣнъ, ши фъ дин тоатъ семинца оун страт, прин мижлокъл фъндълъй ѧ лънциме. Стратъл ѧчела деспърцил ѧ доаш, ѫръшй ѧ лънциме, ши фъ дин

трăн-

трăнсăл дóаш стрáтăрй сăт шúрăрй, фъкăнд пинтръ дăнселé ѡ̂ кърáре де дóаш сăт трей дéцете, шѝ âшà вей âвé лóк гóл пентрă пă-нерé фрăнзелшр де фрътáрй кăм прин мúжлокăл семúнцей, âшà шѝ де âмăндóаш пъръцинле шúрăрилшр пре фăндăл Машúней, ла кáре фрăнзе âвїáтеле Бомбúце âă â се тráце, шѝ де âколѡ̀, кă фрăнзеле âпреăнз âфáрă â се скóате. Âсă кърърúле пинтръ семúнцă шѝ чéле де лáтăрй, трéбе бúне мътърáте, канúчй ѡ̂ бóамбă де семúнцă, сă нă се ăфле пре дăнселе, чѝ тóатă семúнца âпчéле дóаш шúрăрй âдăнáтă сă се ăфле. Дăпă деспърцúрé семúнцей âтрă âчéст кúп, сă ръдúкă Машúна ăръшй ла лóкăл сéă, шѝ се âщéптă âвїáрé Бомбúцелшр.

13. Чѐ липсéще â лăкрà кă Бомбúцеле кăнд âчéп â єшѝ дин семúнца чѐ клочúтă?

Âтрă â пáтра сăт â чúнчé дăминцéцă, дела пăнéрé семúнцей âпă Машúнă, шѝ дăпă деспърцúрé семúнцей âпă шúрăрй, де вей вéдé, кă бреăнúле Бомбúцé âпчéп â єшѝ дин семúнцé, âтăнчé âдáтă кăлéце кáтева фрăнзишóаре де фрътáрй тúнерй, шѝ дăпă чѐ сăт зăнтáт де рóаш, шѝ тъíндăле кă оу̂н кăцúт кă-

кўра́т шѝ би́не спъла́т, â̂ша̀ кўм съ та́е дў-
ва́нў; съ ле пресе́рй пре фъкўтеле къръ́рй, пин-
тре ши́рўриле де семи́нцъ, шѝ де â̂мѫндо́аш
пъ́рциле лю́р ↑ Маши́нъ. Фрў́нзеле â̂чѣ́стѣ вшр
момѝ ла си́не ↑вїа́теле Бомби́це, шѝ ка́ѫ-
4—5 де â̂чѣ́лѣ преете вре ŵ фрў́нзъ вшр
фѝ сўи́те, â̂пўка́ѫ де ка́пътўл фрў́нзей кў
до́аш дѣ́цете (кў мѫ́ниле спъла́те, шѝ кў
па́зъ, ка съ нў̀ мъчѐщй вре ŵ Бомби́цъ) ле
ско́цй â̂фа́ръ, шѝ ↑преў́нъ кў фрў́нза ле пў́ни
пре ŵ ма́съ кўра́тъ, саў май би́не пре ŵ ко́алъ
де хартіе ӑ́лбъ, ла мъ́рцинй ↑прежў́р де оў́м
дѣ́цет ↑дўплека́тъ, ка съ нў̀ ка́дъ Бомби-
целе, шѝ ↑тръ̆ â̂чѐ зѝ пъ́нъ къ́тръ 4 чѣ́сў-
рй дўпъ â̂мѣ́зъзй, то́т â̂ша̀ трѣ́бўе кў ско́атерѣ
Бомби́целър дин Маши́нъ оўрма́т, шѝ че́лър
ско́аъ ӑ́лте фрў́нзе спре мѫнка́ре съ нў̀ ли
се дѣ́, фъ́ръ нў̀май чѣ́ле че саў ско́с кў дѫ́н-
целе дин Маши́нъ. Дўпъ трѣ́черѣ â̂ 4 ча́сўрй
дўпъ â̂мѣ́зъзй, ↑тръ̆ â̂ча́стъ зѝ динтѫ́ю,
ско́ате то́ате фрў́нзеле, ка́ре се май ӑ́флъ â̂-
тў́нчѣ пи́нтре семи́нцъ, дин Маши́нъ â̂фа́ръ, ка
Бомби́целе чѣ́ле чѐ вшр май ↑вїа̀, пъ́нъ ↑ â̂ до́аш
димине́цъ съ на́йвъ че мѫнка̀, ши́ ка прин
лўкра́рѣ â̂ча́ста Бомби́целе дин тѫ́а зѝ, ↑вїа́-
те, кў чѣ́ле че вшр ↑вїа̀ â̂до́аш зѝ, съ се по́атъ

↑тръ̆-

ѧтрѹна ѧпреѹнѫ, шѝ лă ѡ ѧсѣмент҃ врѧ́стъ ѧдѹче.

14. Кѹ́м трéбуе пъшúт ѧкѹ́ма кѹ Бомбúцеле, пентрѹ ка лă ѡ̃ ѧсѣмент҃ врѧ́стъ съ ѧ-чѣ́пъ ѧ крѣ́ще?

Бомбúцеле дин ѧтѧ́м шѝ ѧ дóаш зѝ липтѣ́ще съ се ѧдѹ́къ ѧтрѹ ѡ̀ врѧ́стъ, шѝ чѣ́ле чѐ вор є̀шѝ ѧ ѧ трéм зѝ, ѧ кърора шѝ нѹ́мърѹл май маре ѡ̀бичнѹ́еще ѧ фѝ, ѝ̈ръшй ѧтрѹ ѡ̀ врѧ́стъ ѧ̂ѹ ѧ се ѧдѹ́че; ѝ̈съ прéсте тóт тúмпѹл крѣ́щерїй кѹ ѡ̀ зѝ май ѧ оу̯́рмъ, де кѧ́т ѧчѣ́лѣ ѧ̂ѹ ѧ се грижѝ, ѝ̈декъ чѣ́ле ѧтрѹ ѧтѧ́м шѝ ѧ дóаш зѝ ѧвїáте вор мѣ́рце кѹ ѡ̀ зѝ тóт ѧнаúнтѣ чéлор ѧ ѧтреѧ̀ зѝ є̀шúте, ѧ крѣ́щере, ѧ ѧдормúре, дещептáре шѝ ѧ ѧкúдере; кáре оу̯рмáре причинѹ́ѧще май лéсне ѧ се потрúвѝ врѧ́ста Бомбúцелор, шѝ оу̯шѹрѣ́зъ лѹ́кръл кѹ хрънúрѣ, шѝ кънѹгáрѣ лѡ́р. ѝ̈ръ ка съ се ѧдѹ́къ ѧвїáтѣле Бомбúце ѧ ѧчéтте дóаш плáсъ де врѧ́стъ, липсѣ́ще ѧша̀ ѧ оу̯рмà: ѧ̂дóаш зѝ кѹ́ де дúминѣцъ, дѹпъ че сар лѹáт рóаш депре фрѹ́нза фрънгáрилор, кѹлéцй, тáй, шѝ пресéрй прóаспете фрѹнзишóаре прин кърърúле Бомбúцелор, кѹм шѝ є̀рй, шѝ ѧвїáтеле Бомбúце ѧ Мáшинъ, кáре пънъ

ла

BIBLIOTECA ACADEMIEI

ла з чёсври двпъ âмёзъзй пре фрвнзе сё
вър свй, ↑прввнъ кв фрвнзеле съ се скóатъ,
шй де килúн де кътръ чёле де ёрй, пре áлтъ
хартíе съ се рăндвáскъ, шй пре лăнгъ фрвн-
за че сáв єкóс кв дăнселе дин Машúнъ, дв-
пъ че ŵ вър мăнкà, съ ли сё дё лăнгъ сёръ
âтăта фрвнзъ тъáтъ, кат съ се пóатъ маю
хрънй ŵдáтъ, шй âшà ↑трё âчё зй вър фй
кв дóаш мăнкърй хрънúте. Бомбúцелър че-
лър дúн ↑тăá зй ёшúте, съ се дё ↑трв
âчáстъ âдóаш зй нвмай ŵ мăнкáре, ѫръ нв
май мвлт; шй âшà âчёстё ка шй âчёлё къ-
тъ дóаш мăнкърй âвăнд, âтрéм зй ↑трвна
се пóт ↑прéвнà, шй ↑трв âсёменё врăстъ пъ-
нъ ла ↑кúдерё лŵр се вър крёше. Бомбúце-
лŵр, кáре вър ёшй ↑ âдóаш зй, дела з чё-
сврй двпъ âмёзъзй, пънъ ↑ â трéм дими-
нёцъ нв трéбве дáт нúчй кáтъ мăнкáре, чй
тóатъ фрвнза че сё ба май âфлà пре кърърй
↑ Машúнъ, трéбве скóасъ âфáръ, пентрв ка Бом-
бúцелe че вър ↑вїà престе нóапте, кв чёле че
вър ёшй ↑ âтрéм зй, дe ŵдáтъ съ се ↑чё-
пъ â се хрънй. Дéчй â трéм зй тáе шй пресá-
ръ ѫръшй прóаспете шй зъвнтáте фрвнзнишóа-
ре, прин кърърúле семúнцей ↑ Машúнъ. Ѫръ
Бомбúцелe, кáре кв фрвнзе съ вър скóате
âфáръ,

Ѫфа́рѣ, съ сѣ пѹ́нѣ декилѝн пре ӑ́лтѣ хартіе́ кѹра́тѣ, ѧпревѹ́нѣ кѹ фрѹ́нѯа лѹ́р, шѝ дѹпѣ че́ вѫр мѧнка̀ фрѹ́нѯа кѹ ка́ре сад скос, ӑ́лтѣ хра́нице ѧтрѹ а̂чѣ́ зѝ съ нѹ́ лисе ма́й дѣ̀ ѧтрѹ а̂часть а̂ тре́а зи́, Бомбѝцеле че́ле дин ѧтѧ́а шѝ ӑ́доа́ш зѝ Ѥши́те, а̂ѹ а̂ се ѧпревѹна̀ ла ѡ̂ла́лтѣ пре ѡ̂ хартіе, а̂ ѧсѣмна̀ зі́ша ѧпревѹнѣ́рііи лѹ́р, шѝ а̂ ли́се да̀ Nro 1. ка пре́сте то́атѣ вре́мѣ съ се по́атѣ дескилинѝ де кѣтрѣ че́ле де а̂тре́а зѝ. Че́лѫр ди́н а̂тре́а зѝ Ѥши́те, съ ли́се дѣ̀ Nro 2. шѝ съ ли́се ѧсѣмнѣ́ѯѣ зі́ша ѧтрѹ ка́рѣ̀ а̂ѹ ѧвіа́т. Шѝ а̂ша̀ пре́ хартіа кѹ Nro 1. шѝ 2, Бомбѝцеле кѹ фрѹ́нѯѣ тѝнѣрѣ, про́аспѣтѣ, ѯвантата́тѣ, шѝ ка дѹхану́лтѣа́тѣ, пѣнѣ ла ѧтѧ́юл со́мн а̂л лѹ́р тре́бѹе съ сѣ цѝнѣ шѝ съ сѣ хрѣнѣ́скѣ. Бомбѝцеле че́ле ѧ Nro 1. ѧпревѹна́те, се хрѣнѣ́ск ѧтрѹ а̂часта а̂тре́а зѝ (каре лѹ́р а̂до́аш зѝ се кіа́мѣ) кѹ до́аш хра́ниџій, дѝминѣ́ца ші лѧ́нгѣ сѣ́рѣ; ӑ́рѣ ѧчѣлѣла́лте зи́ле, пѣнѣ ла а̂дормѝ́рѣ лѹ́р, съ се хрѣнѣ́скѣ де трі́и ѡ̆́рій, дѝминѣ́ца, ла а̂мѣѯѣ̀ѯѝ шѝ сѣ́ра. Че́ле дин Nro 2. а̂до́аш зѝ дѹпѣ Ѥшѝ́рѣ лѹ́р съ се хрѣнѣ́скѣ ӑ́рѯшій нѹ́май де до́аш ѡ̆́рій, ӑ́рѣ ѧчѣлѣ́лалте, пѣнѣ ѧ а̂дормѝ́рѣ лѹ́р — ка́рѣ кѹ ѡ̂ зѝ ѧ оў́рма че́лѫр дин тѧ́ю ва оу̂рма̀ — кѹ а̂тре́а̀ хра́нищѣ. Хра́нищѣ съ ли́се дѣ̀ дѹпѣ

кѫ́ пóт мѫнкà, ѧ з чѣ́сȣрй ѡдáтъ. Фрȣ́нза съ се пресáре прѣсте дѫ́нселе ѧтрȣ ѡ противъ, ка тóате ѣсѣ́менѣ съ пóатъ мѫнкà, шѝ кȣ кълдȣ́ре че сав ѣрътáт май сȣ́с, ѣȣ ѫ́ръшй ѣсѣ́менѣ ѣ се кътà, пентрȣ ка сóмнȣл лѡ́р ла врѣ́ме шѝ ѣсѣ́менѣ съ ле кȣпрúнъ.

15. Май ѫ́сте чéва ѣ се лȣà ѧ сѣ́мъ пънъ ла ѧтѫ́ѧ ѣдормúре ѣ Бомбúцелѡр?

Ѫ́сте ѣ грижѝ, ка Бомбúцелѡр съ нȣ̀ липсѣ́къ фрȣ́нзъ пентрȣ мѫнкáре, къчй съ пóате ѧтѫмплà плóае, кѫ́нд фрȣ́нза дин фръгáрй, нȣ̀ се пóате кȣлѣ́це кȣ ѣшà фолóс, ка ѧ врѣ́мѣ бȣ́нъ; пентрȣ ѣчѣ́а ѧтрȣ ѣчéст Перїѡ́д ѣл тúнерилѡр Бомбúце, пре врѣ́мѣ бȣ́нъ, съ пóате май мȣ́лтъ фрȣ́нзъ кȣлѣ́це, ка пентрȣ ѡ зѝ сав шѝ пентрȣ дóаѡ съ се ѫ́фле, кáре фрȣ́нзъ, ка съ нȣ̀ се стрúче сав съ се ѣпрúнъ, съ се бáце ѧ ѡ́але кȣрáте, ѧсъ нȣ̀ оу́де, нúчй прѣ̀ ѧдесáте съ фíе, шѝ ѣкоперúте бúне, ѧподрȣ́м сав ла оу́н лóк рѫ́корóс, пънъ ла лúпсъ съ се цúнъ. Де се бѡ́р ѣрътà ѣкȣ́ма Бомбúцеле негричóасе ла фáцъ, шѝ ка сóметȣл (кадúфа) лȣчитóаре, ѣтȣ́нчѣ ѫ́сте сéмн къ сѫ́нт бúне клочúте, шѝ бȣ́не; ѫ́ръ де вѡр

бáте

бáте тáре ↑ рóшѹ ѝсте сémн къ Бомбúцелє нѹ сáнт де лáѹдъ.

§. 4.

Деспре сóмнѹл, сáѹ дормúрѣ Бомбúцелшр

16. Че ѝсте сóмнѹл Бомбúцелшр; шú де кáте ѿрй âдóрм ѝле пънъ ла ↑кúдерѣ лшр?

Сóмнѹл Бомбúцелшр ѝсте ѡ фирéскъ â лшр âдормúре, ↑трѹ кáрѣ врéме се деспóае ѝле де пéлѣ чѣ бътрáнъ, шú ↑ áлта май лáргъ шú май дешкúсъ се скúмбъ. Ячáстъ дóрмúре, дéла Єшúрѣ пънъ ла ↑кúдерѣ Бомбúцелшр, де пáтрѹ ѿрй се ↑трáмплъ; ↑трáа ѿаръ дóрм ѝле нѹмáй ѡ зù шú нóапте, â дóаѡ ѿаръ дóаѡ зúле, âтрéа ѿаръ трéй, шú â пáтра ѿаръ пáтрѹ зúле шú âтáтѣ нóпцй. Де се вшр къѹта Бомбúцеле, къ кълдѹра шú къ хрáннцѣ, дѹпъ ↑въцътѹра Кърцúй âчéщúа, âтѹнчѣ дела ѡ дещептáре дин сóмн пънъ ла вúйтóарѣ âдормúре, шéсъ зúле сáнт ѝле дещептáте, шú â шáптѣ зù âдóрм. Кáнд ва съ ле

кѹ-

кѹприндъ сомнѹл, ѧкъ кѹ ѡ зи майнаинтѣ ѧчеп ă пїарде пофта де мънкаре, âчаста се ăратъ ѧ â б зи дела дешептарѣ чѣ дин оурмъшѝ дни кăѹза âчаста, ѧ фіеше каре â б зѝ нѹ де трей, чѝ нѹмай де доаш ѿри Бомбицеле âѹ â се хрънѝ, ѧ â шаптъ зи ѧчатъ кѹ тотѹл де â мънкà, стăѹ ѧтрѹн лок, ръдикъ грѹмăзїй ѧсѹс, шѝ мишкъ дин кап ѧ тоате пърциле, шѝ ла трѹп се âратъ чева â фи май оумфлате, прин каре семне се âратъ къ ѿле âкѹма врѣѹ ла ѡдихнъ съ се лăсъ, шѝ пънъ ла дешептарѣ лѡр пофтеск â фѝ лъсате ѧ паче, шѝ съ нѹ фіе де ниминѣ сминтите.

17. Кѹм се âдѹк Бомбицеле прин фирѣска âдормире, ка ѧтрѡ âсѣменѣ вржетъ се крѣскъ?

Кѹ хрънирѣ ла врѣмѣ сà, âдѹпъ кѹм май жос (19) се ва âрътà се пот âдѹче Бомбицеле, ка ѧтрѡ зи тоате съ âдоармъ, ăдекъ ѧ зіша â 7. де кънд сăѹ дешептат дин сомн; дечй ѧ зіша â 7. â âдормирїй, нѹ ли се ѧ ничй кът хранище, чѝ се лăсъ ѧ паче пънъ вѡр âдормѝ тоате. ѧ зїша дешептърїй нѹ ли се ѧ де мънкаре пънъ ѿръши тоате вѡр фѝ дешептате, фъръ нѹмай

ла

аа â 4. âдормúре, кáрѣ пáсте чѣ̀ май дe пре оўрмъ â лю́р, дe се кюр ведѣ̀ вре оўнелe пинтре чѣ́ле мю́лте âдормúте, къ ӑкъ сáнт дещептáтѣ, шѝ ка шѝ кáнд âр чѣ́ре мáнкáре âрътáндюсе, пре âчѣ́стѣ трéбюе кюлѣ́съ, ӑкъ ӑтрю âчѣ́а зѝ â âдюрмúрїй, ӑ наúнте дe â-мѣ́ззъзй, шѝ ӑтрю́н дескилинúт ло́к хрънú-те, пéнтрю ка съ ню́ смынтѣ́скъ чѝ, съ âжю́н-гъ пре чѣлѣлáлте сорóрй кю врáста, пъ̀нъ ла май дe пре оўрмъ дещептáре, ка май по-тривúтъ съ се пóатъ âщептà ӑкúдерѣ лю́р.

Г. 5.

Деспре хрънúрѣ Бомбúцелюр?

18. Чѣ̀ трéбюе люáт ӑ сѣ́мъ прéсте тóт ла хръ-нúрѣ чѣ̀ кю фолóс â Бомбúцелюр?

Прéсте тóт дe кóмюн съ се а̃ нетрекю́т ӑ сѣ́мъ: 1. Ка фрю́нзъле дe фрънгáрй, съ фíе ӑтрéцй сънътóасе, зъвантáте, прóаспете, сáю ӑкай ӑ ю́але кюрáте бúне âкоперúте, шѝ ла лóк ръкорóс циню́те; пéнтрю къ чѣ́ле млечúте, вѣ́щеде, âприúнсе, сáю пътáте, бюлъърáте, гáлбине, оўде, сáю дe грúндинъ бътю́те, сáнт ю̂трáвъ Бомбúцелюр. 2. Хрáниць Бомбúцелюр,

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROM

целшр съ се потривѣскъ ла врѣме, шй ѧтрѫ ѡ ѧсеменáре, дѫпъ врáста шй пѫтѣрѣ лѡр, пентрѫ кáре фрѫнзеле ѧѫ ѧ се пресърà престе Бомбúце ѧтрѫ ѡ ѧсемънáре, нѫ ѧтрѫн лóк съ фíе прѣ мѫлтъ, ка оӱнеле Бомбúце съ мáнче май мѫлт шй съ прѣ крѣскъ кѫ врáста, шй ѧ ăлте лóкѫрй съ фíе май рáрй, ка ăлте Бомбúце съ нáйбъ де ѧжѫнс, шй съ ръмáнъ кѫ врáста ѧдерăпт. Шй ăръшй съ нѫ ли се дѣ прѣ мѫлте фрѫнзе де ѡдáтъ, нúчй ăръшй прѣ пѫцúне; чй дѫпъ кѫм ли се вѣде пóфта шй пѫтѣрѣ, дин врѣме ѧ врѣме, де ѧмънкà (ѧфáръ дин чѣ дин оӱрмъ дешептáре, къ ѧтѫнчѣ ли се дъ кáт пóт мънкà, шй зíуа шй нóаптѣ). 3. Пънъ кáнд сáнт Бомбúцеле тúнере, бѫ фрѫнзъ ăръшй тúнъръ дúн фръгáрїй чéй май тúнерй съ се хрънѣскъ, шй, ăдекъ дела Ѥширѣ лѡр дин семúнцъ, пънъ ла ѧтúа ѧдормúре, кѫ фрѫнзе тúнере, шй ка дѫхáнѫл тъáте; дела ѧтúа дешептáре пъне ла ѧ дóаш ѧдормúре, кѫ фрѫнзе тúнере ѧтрéцй, ăръ нѫ тъáте, шй дела ѧ дóаш дешептáре, пънъ лà ѧ пáтра ѧдормúре, кѫ фрѫнзе дин фръгáрй де мíжлок крескѫцй, сѫ кѫ фрѫнзе май бътрáне, дѫпъ врáста Бомбúцелшр; ăръ дѫпъ чѣ дин оӱрмъ дешептá-

ре,

ре, пънъ ла ^лъзлúрѣ Бомбúцелѫр, кѫ фрѫнзе бúне кóапте, кáт де тáрй, шѝ дин фръгáрїй чéй май бътрáнй кѫлéсе, де бóе съ се хрънéскъ, пентрѫ къ дела хрънúрѣ чѣ бѫнъ шѝ де ^âжѫнс ^âтáрнъ катъцúмѣ шѝ бѫнътáтѣ мътáсей.

19. Кѫм трéбѫе хрънúте Бомбúцеле де ŵсéбй, ^л фíеще кáре Перїŵд, ^âл дещептърїй лŵр.

^л фíеще кáре Перїŵд ^âтáа зѝ â дещептърїй лŵр дин сóмн, ^âѫ â се хрънѝ Бомбúцеле нѫмай ŵдáтъ, ^ăдекъ ла ^ăмнéзъзй, сáѫ дѫпъ че тóате се вŵр дещептà, â дóаш, â трéа, â пáтра, шѝ â чúнчѣ зѝ, къте де трéй ŵрй, диминéца, ла ^âмнéзъзй, шѝ лáнгъ сéръ, ^ăр ^л ^âшкà зѝ, кáнд се гáтъ де ^âдормúре съ се хрънéскъ де дóаш ŵрй, ^лнаúнте де ^âмнéзъзй шѝ лáнгъ сéръ; ^ăр ^л â 7. зѝ кáнд врéѫ съ ^âдóрмъ, нич ŵдáтъ, дѫпъ â пáтра дещептáре дин чéл май де прe оурмъ сóмн, ^лтáа зѝ â дещептърїй, ŵдáтъ, â доша, â трéа, шѝ â пáтра зѝ, де трéй ŵрѝ; ^ăр дела â 5. пънъ ^л â 9. зѝ де ^âтáтѣ ŵрй, шѝ кѫ ^âтáтѣ бѫне шѝ кóапте фрѫнзе, зíша шѝ нóаптѣ Бомбúцеле съ се хрънéскъ, кѫ кáт

ѫле ѧ мѧнкѧ, сѫ ла тоате трей чѣсѫрй ѫдѧ-тѫ; пентрѫ кѫ ѧкѫма мѧнкѫ ѫле кѫ ѧшѣ пофтѫ, кашикѧнд нармай ѧвѣ сац; ѧтрѫ ѧ-нест Перїѫд ѧтѧтѣ фрѫнзе кїелтѫеск, кѧт ѧѫ кїелтѫит ѧ тоате чѣлѣлалте трей перїѫдѫрй, Ничй! трєбѫе крѫцат ѧкѫма фрѫнза сѫ ѫстенѣла кѫ дѧнселе, дѣкѫ воєщй сѫ капецй мѫ-тасѫ мѫлтѫ шй бѫнѫ,

20, Кѫм се пот кѫлѣце фрѫнзеле фрѫгарилѫр, ка помѫл сѫ нѫ се ватѫме, шй фрѫнзеле сѫ фіе бѫне пентрѫ хрѫнирѣ Бомбицелѫр.

Де се вѫр кѫлѣце фрѫнзеле прин ѫамений кѫ минте, шй йскѫсиций ѧ лѫкрѫл ѧчеста, ѧ-тѫнчѣ шй фрѫнзеле вѫр фй бѫне, шй сѫнѫ-тоасе, шй фрѫгарїй вѫр рѫмѧнѣ невѫтѫмаций; ѫр ѫ сѫ вѫр кѫлѣце прин ѫамений ѫѣ-ноший щй невѫгѫторй ѫ сѣмѫ, сѫ прин прѫнчй; ѧтѫнчѣ, нічй оуна нічй ѫлта нѫ се ва плиній. Фрѫнзеле пентрѫ хранищѣ Бом-бицелѫр, ѧчѫлѣ сѧнт бѫне, каре се кѫлег дин крѣнцеле чѣле май бине ѫ соаре шй ѫ ѫер стрѫвѫтѫте, каре сѧнт ѧтрецй, лате шй сѫ-нѫтоасе, чѣле галбине, ветѫмате, сѫ ѫ грindинѫ ѫѫтѫте, нѫ сѧнт бѫне. Кѫлегѫтѫрюл

сѫ

съ фіе кѹра́т пре хо́йне шй пре мѧ́ний, къчѝ Комѣи́целе нѹ́ сѹ́фъръ мироси́ѹриле гръ́ле, ничй оу̂нсо́аръ. Фръ́ѹнзеле кѹ мѧ́на съ се кѹлѣ́гъ, ѣ́ръ нѹ́ съ ле тра́гъ де ръ́нд де сѹ́ пънъ жо́с прсте кръ́нгъ. Кръ́нцеле а̂плека́ндѹле съ се пъзѣ́скъ, ка съ нѹ́ ле рѹ́пъ — шй дѣ́къ прин то́атъ па́за, врѣ́ѹна сар фрѧ́нце, съ ѡ̂ та́е кѹ оу̂н кѹци́т кѹ́н пънъ ла ло́кѹл съ̀нътос, ка плѣ́га съ нѹ́ се ѧ̂ти́нгъ ѧ̂ лъ́ѹнтрѹл по́мѹлѹй. Ла фрѹ́нзе де пре ма́рцинй, шй пре вѧ́рфѹрй, кѹ скара съ се сѹ́е: по́мѹл ни́чй ѡ̂дъ́тъ съ нѹ́л деспо́ае де то́т де фрѹ́нзе, чй май де мѹ́лте ѿ̈рй дин трѧ́нсѹл съ кѹлѣ́гъ; нѹ́ ѧ̂ то́т ӓ́нѹл, чй ѧ̂ то́т а̂л до́йлѣ ӓ́н фрѹ́нза фръгарюлѹй съ се кѹлѣ́гъ, ка оу̂н ӓ́н съ ѡ̂дихнѣ́скъ, съ ка́пете де но́ѹ пѹтѣ́ре. Фрѹ́нзеле се кѹле́г дѹпъ врѧ́ста Комѣи́целѡр, ла ѧ̂чепѹ́т дин фръгарі́й че́й май ти́нерй, ла ми́жлок дин че́й май къ̀трѧнїѡ́рй, ѣ́ръ пре оӱ́рмъ дин че́й май къ̀трѧ́нй. Фрѹ́нзеле се пѹ́н ѧ̂ са́чй сау ѧ̂ дисаці́й, ка́ре нѹ́ трѣ́бѹе та́ре ѧ̂деса́те, ка съ нѹ́ се ба́тъме; фрѹ́нзеле чѣ́ле жо́с пика́те, дѣ́къ сѧ́нт съ̀нътоасе, съ се ѧ̂трѣбѹи́нцѣ́зъ ѣ́ръшй пентрѹ Комѣи́це: шй ка́т е̃ кѹ пѹти́нцъ пре врѣ́мѣ кѹ́нъ, шй дѹ́пъ че сау лѹа́т ро́аѡ де пре фрѹ́нзе, фрѹ́нзеле съ

се кълкѣз. Де вор фи фрънзеле пълкерате, требе ынтяю съ се спѣле де пълзър, ши ла оумбрз бине съ се звянте, дупъ ачѣа кз дянселе Бомбицеле съ се хрѣнѣск.

21. Пентрз кяте зиле се поате кълѣце фрънзе, ши кум аз а се цинѣ, ка съ нз се стрице, чи ла липсъ кз дянселе Бомбицеле съ се поатъ хрзни?

Се поате, ши ѣсте де липсъ, ынрѣме кзнъ, тот дѣзна пентрз доаз саз трей зиле фрънзе съ се кълѣз, ка ынтямпляндзсе плоае саз тимп слотос, съ нз фи ынпресърат ътънчѣ кз ъстънѣлъ, ши оуде, а ле кълѣце; ачяста май вяртос требе грижит, дупъ сомнъл чел дин оурмъ, кяндъ Бомбицеле май мзлт мънѣнкъ. Каре фрънзе май бине се пот ынълце кзрате, (дупъ кум май сзс саз ързтат) бине ъкоперите, нз прѣ таре ындесате, ши ла лок кз рѣкорѣлъ, а цинѣ. Ѣсъ ла тоатъ хрънирѣ Бомбицелор кз ачѣсте фрънзе требе фрънзеле кѣзтате, ка съ нз фіе ынчинтате, саз ѣлт кзмва стрикате ши вецежите, кѣ ътзнчѣ требе съ се лѣпаде, ши ѣлтеле бзне съ се ъдзкъ. Де вей фи силит а кълѣце фрънзе прин

плоае,

плóаѣ, âтꙋнчк майнайнтк дѣ хрънúрк кꙋ дѧ́нсєле, съ ле оўский бúне пре понéвй ла оўн лóк ѕвантáт.

22. Л̂ тúмпй слотóшй сав оу̂скъчóшй ѡ̆рй пóтꙋсе кꙋ фолóс Бомбúцеле крѣ́цıе?

Л̆трꙋ âмѧндóаш л̂тѧ́мплъ́риле âчѣ́стк, дѣ бей пъѕѝ оу̂рмътóареле рéгꙋле, се пóт цинѣ́, шѝ кꙋ фолóс крѣ́ше Бомбúцеле дѣ мъ́тасъ; шѝ ӑ́дѣкъ; 1) Л̆ тúмп оу̂скъчóс, фїúнд фрꙋ́нзеле фъръ пꙋтѣ́ре, съ се хрънѣ́ск Бомбúцеле тóт кꙋ фрꙋ́нзе прóаспете, дintрꙋ âчéаший ѕѝ кꙋлéсе, л̂ тóатъ ѕíша, кътръ âмѣ́ѕъѕй шѝ дꙋ́пъ âмѣ́ѕъѕй̆, сóка Бомбúцелѡр пре бáтръ дѣ 2, шѝ 3 ѡ̆рй, кꙋ ӑ́пъ рѣ́че дúн фѧнтѧ́нъ съ се оу̂дѣ, шѝ ӑ́ер кꙋрáт пре фересτрїúй, май âдéсе ѡ̆рй ла Бомбúце съ се слокóадъ, ка съ се рънкорѣ́ск, шѝ дѣ бетéшꙋг съ се ферѣ́ск. Пръ: 2) Л̂ тúмп слотóс сав прѣ̀ мꙋлт плоѡ́с, фрꙋнза чѣ̀ âтꙋнчк прѣ̀ мꙋстóасъ, майнайнте дѣ хрънúрк кꙋ дѧ́нсєле, фóартє бúне съ се ѕвѧ́нте, шѝ дѣ ва фѝ фрúг, кꙋ кълдꙋ́ра, дꙋ́пъ мъ-сꙋра оўней ѕúле кꙋне дѣ примѣвѣ́ръ, съ се кꙋтѣ. Дѣ сар л̂тѧмплá лúпсъ мáре л̂ храни-цıе, пóт трéй Бомбúцеле л̂трѡ ѕѝ фъръ гꙋ-стáре, ӑ́къ ва фѝ сóка рѣ́че, шѝ май кúне

съ флъмандзѣскъ ѡ зи, де кът къ фрѫнзе рѣле сѫ стрикѫте съ се хрънѣскъ.

§. 6.

Деспре грѫдѫл кълдѫрїй че ѫре ѫ се цинѣ ѫ врѣмѣ крѣцерїй Бомбѝцелор?

23. Ѫ кѫре грѫд ѫл кълдѫрїй ѫ Бомбѝцеле пънъ ла Ѫкѝдерѣ лѫр ѫ се цѝнѣ?

Фїѝнд къ дела потривѝтѫл грѫд ѫл кълдѫрїй, шѝ дела храницѣ чѣ къ рѫндѫлъ кѫнъ, шѝ ла врѣмѣ сѫ дѫтъ, (19) крѣцерѣ Бомбѝцелор Ѫтрѫ врѫстъ, шѝ спорѝрѣ Ѫкѝдерїй лѫр ѫтѫрнъ; дрѣпт ѫчѣа, кѫнд ба фѝ тѝмпѫл рѣче, нѫ трѣбѫе жълѝт оѫн кѫр сѫ дѫш де лѣмне май мѫлт ѫ кїелтѫѝ, ка съ се цѝнъ Бомбѝцеле Ѫ кълдѫра чѣ требѫинчѫсъ. Ѫс ла клочѝрѣ семѝнцей (10) сѫ ѫрътѫт требѫинчѫсѫл грѫд ѫл кълдѫрей; ѫдекъ, ѫл оѫней зѝле фрѫмѫсъ де примъвѣръ, сѫ дѫпъ кѫм ѫре лѝпсъ ѡмѫл Ѫ ѫшернѫтѫл сѫ, сѫ дѣкъ се цѝне дѫпъ термомѣтер, грѫдѫл 16—18.

дѫпъ

Дѫпъ âл трéйлѣ сóмн пóт сѫферѝ Бомбúцеле шѝ âл 15 грáд, шѝ нúчй нѫ ле требѫáще кѫптóрюл â се ѧкълзѝ, дéкъ нѫ ва фѝ тúмпѫл де тóт рѣ́чѐ; къчй ѫ́ле âтѫ́нчѣ сáнт май марúй, шѝ зíша тóт крѣ́ще, ши съ май ѧкълзѣ́ще; ѫ́ръ де вор фѝ нóпциле прѣ́ рѣ́чй, нѫ ва стрикà, чѝ бúне ва фѝ, де се ва фáче сѣ́ра кътѐ пѫцинéл фóк ѧ кѫптóрю̆.

§. 7.

Деспре цинѣ́рѣ кѫрецéнїей ѧ сóкъ шѝ пре âцернѫ́тѫриле Бомбúцелор.

24. Кѫм се пóате цинѣ́ кѫрцéнїа ѧ сóба Бомбúцелор?

Кáса, сав сóба, ѧтрѫ кáрѣ се цúн Бомбúцеле, трéбѫе съ се цúнъ кѫрáтъ, дѫпъ кѫм сав âрътáт шѝ май сѫс ла ѧтáкюл Параграф, шѝ нúчй гѫнóюл дéла фрѫ́нзе, нúчѝ бáлега Бомбúцелор, прéсте нóапте, ѧ сóба лю́р съ нѫ се цúнъ, ка съ нѫ се âприндъ, шѝ дин пѫтóарѣ âчѣ́а Бомбúцеле съ се бетежáскъ, нѫ́май пънъ сáнт Бомбúцеле ѫ́къ мúчй, се пóате, шѝ се кáде â цинѣ́ бáлега лю́р ѝ зѝ сав

жѫ-

жъмъта́те ↑ со́бъ, къчй ↑тъ́нчѣ нъ ѣ́сте прѣ мъ́лцъ, шй фїйнд ѣ́ле фо́арте ми́чй, по́т ръ-мънѣ мъ́лце бій ↑тръ ба́легъ, ка́ре, ка съ нъ се ла́педе ↑пребъ́нъ къ ба́лега ↑фа́ръ, пъ́не ба́лега ла ↑ ма́рцине ↑ со́бъ, шй прсте дънса ↑ръ́нкъ ка́тева фръ́нзе де фръга́рй, ка де вър фй ↑фланъ́дъсе бребъ́неле Бомби́це бій, съ ѣ́съ шй съ се пъ́нъ пре фръ́нзе, де оу́нде се по́т кълѣ́це, шй ↑пребъ́нъ къ фръ́нзеле ѣ́тре челѣла́лте пъ́не, ка съ нъ ѣ́й па́гъбъ ↑ Бомби́це съ́нъто́асе.

25. Кънд сънт Бомби́целе дестъ́л крескъ́те, ка съ се по́атъ мъ́та́ де пре хъ̀рті́й пре ↑цернъ́търй?

Де вър фй ↑цернъ́търиле Бомби́целър дин трёстїе дёсъ цъсъ́те, ка съ нъ по́атъ къдѣ Бомби́целе пинтре трёстїй жо́с, ↑тъ́нча съ по́т мъ́та́ Бомби́целе де пре хартій пре ↑цернъ́търиле де трёстїе, ↑да́тъ дъ́пъ дешепта́рѣ дин со́мнъл че́л ма́й дин та́ю; ѣ́ръ де вър фй ра́р цъсъ́те, ↑тъ́нчѣ дъ́пъ дешепта́рѣ дин ↑л 2-лѣ со́мн съ се фа́къ мъта́рѣ. Бомби́целе де ла Nro 1. ↑пребъ́нъ къ нъ́мъръ шй да́тъмъл ѣшйрїй дин семи́нцъ, съ се пъ́нъ пре ↑себи́т ↑цернъ́т шй поли́цъ, шй чѣ́ле къ Nro 2. ѣ́ръши ↑ша.

26. Кꙋм се по́ате фа́че мꙋта́рѣ а̂часта?

Мꙋта́рѣ де пре Хартíй пре а̂цернꙋтвρй, прекꙋм шѝ де пре оу̑н а̂цернꙋт пре а̑лтꙋл, пентрꙋ кꙋрѫцíа ба́лецíй, се фа́че а̂трꙋ а̂нéст кúп: а̂трꙋ а̂чѣ́ диминѣ́цѫ, кѧ́нд врѣ́й сѫ мꙋцй Бомби́целе пре а̂цернꙋт кꙋра́т (28) дѫ̀ лꙋ́р порцїо́нꙋл де фрꙋ́нзе дꙋ́пѫ о̂бича́ю, а̑сѫ чева май мꙋлтишꙋ́р, де кꙋм а̂ а̑лт тúмп, шѝ дꙋ́пѫ чѣ̀ вшр фѝ мѧнка́т оу̑н чѣ́с бꙋ́н кꙋ тикнѣ́лѫ, мꙋ́тѫле кꙋ фрꙋ́нзе кꙋ то́т пре а̂цернꙋтꙋл чел кꙋра́т, шѝ ле рѧндꙋа́ше, ка сѫ нꙋ̀ стѣ̀ нúчй прѣ̀ а̂про́апе, нúчй прѣ̀ депа́рте оу̑неле де а̑лтеле, нúчй а̑рѫшй, а̂трꙋн ло́к сѫ стѣ̀ оу̑на престе а̑лта грѫмѫдúте, шѝ а̂тра́лт ло́к прѣ̀ ра́ре, чѝ претꙋтúндень а̂сѣ́мень, шѝ а̂ша̀, ка то́ате а̂трꙋ ꙋ̂ а̂семнна́ре сѫ се по́атѫ хрѫнѝ; а̑рѫ пентрꙋ ка сѫ нꙋ̀ по́атѫ хѫдѣ̀ жо́с, ла ма́рциниле а̂цернꙋтврилшр, трéбꙋе сѫ ла́шй а̂прежꙋрꙋл а̂цернꙋтꙋлꙋй ка жꙋмѫта́те де шꙋ́х ло́к го́л, шѝ фрꙋ́нзеле пре ма́рцине сѫ нꙋ̀ се пꙋ́нѫ, ка Бомби́целе сѫ нꙋ̀ се тра́гѫ дꙋ́пѫ а̑ле, шѝ сѫ ка́дѫ жо́с, кѫчй кѧ́нд сѧ́нт а̑ле ма́рй шѝ плúне, кѫхѧ́нд ла пѫмѧ́нт се спа́рг, шѝ се млечéск, шѝ а̑сте па́гꙋбѫ де а̑ле.

27. Кꙋм се пóт кꙋрцѝ пáтꙋриле сáꙋ ѧшернꙋтꙋриле де бáлигъ?

ѧшернꙋтꙋриле Бомбúцелшр се пóт кꙋрцѝ дѐ бáлегъ ѧдóаш кúпꙋрй, ăдекъ: дꙋпъ че сáꙋ мꙋтáт Бомбúцеле, кꙋ фрꙋнзе кꙋ тóт де пре оўн ѧшернꙋт некꙋрáт пре ăлтꙋл кꙋрáт, дꙋпъ кꙋм сꙋс се спꙋсъ; ѧтꙋнчѣ ѧшернꙋтꙋл чéл некꙋрáт съ м̃ де пре полúцъ жóс, шѝ кꙋ ѿ мъ́тꙋръ, спре ѧчéл сфѫршúт фъкꙋтъ, се мъ́тꙋръ бáлега шѝ кóзиле фрꙋнзелшр, ѧ врештроáкъ, шѝ де ѧколѡ̀ съ лáпъдъ (кѫ́нд сѫ́нт Бомбúцеле марй) ѧдáтъ ѧфáръ; дꙋпъ ѧчѣ́а кꙋ ѿ кѫ́рпъ бътрѫ́нъ кꙋрáтъ — съ нꙋ фіе оў неꙋроáезъ, сáꙋ ла чáпъ мироситóаре, — съ се цѣ́ргъ бúне, шѝ дѣ́къ кꙋ пꙋцинтéл пелúн се ка фрекà, шѝ май бúне ѫ̆сте, къчй пелúнꙋл ѭбéск Бомбúцеле, шѝ кáпътъ ѧтърúре дела дѫ́нсꙋл; ѧчéст кꙋрцúт ѧшернꙋт, се пꙋне дѣ́кꙋпра де ăлтꙋл не кꙋрáт, шѝ дин ѧчéста се мꙋтъ Бомбúцеле пре ѧчéла, шѝ ѧшà кꙋ тóате се лꙋкрѣ́зъ. ѧлтмúнтрелѣ се пóт кꙋрцѝ ѧшернꙋтꙋриле прин мꙋтáрѣ Бомбúцелшр ѧ жꙋмътáте де ѧшернꙋт, пре чѣ́а лáлтъ жꙋмътáте де ѧчéлаш ѧшернꙋт, пънъ се ка кꙋрцѝ ѧтѫ́а жꙋмътáте: дꙋпъ ѧчѣ́а се мꙋтъ ѫ̆рцш тóате Бомбúцеле

дин

дин â дóаш жꙋмътáтѣ де âшернꙋт, пре пáртѣ чѣ кꙋръцúтъ, пънъ шѝ âчáста сѣ ва кꙋрцѝ: шѝ фїúнд тóт âшернꙋтꙋл кꙋрáт, съ сѣ ѫпáртъ Бомбúцеле преете тóт дꙋпъ ръндꙋáлъ, нúчй прѣ дéс гръмъдúте, нúчй ѫръшй, прѣ рáр; шѝ кънте нꙋ вор ѫкепѣ (фїúнд къ дин зѝ ѫ зѝ тóт се май мърéск) âчѣлѣ съ се мꙋте пре ѫлт âшернꙋт.

28. Де кънте ѫрй липсѣце âшернúтꙋриле â се кꙋръцѝ дела ѡ дешéптáре дин сóмн, пънъ ла ѡ âдормúре â Бомбúцелор?

Дꙋпъ фíеце кáре дешéптáре дин сóмн, â 2. шѝ â 5. зѝ, âꙋ âшернꙋтꙋриле â се кꙋръцѝ; 1. Кꙋръцúре слꙋжѣце пентрꙋ â се хрънѝ Бомбúцеле пре âшернꙋтꙋрй кꙋрáте; ѫръ â 2. пентрꙋ âле прúнде сóмнꙋл, съ дóармъ ѫръшй пре âшернꙋтꙋрй кꙋрáте. Дꙋпъ â 5. зѝ â дешептърїй чéїй май дин оурмъ дин сóмнꙋл Бомбúцелор, пънъ кънд се ѫкúд, липсѣце â се кꙋръцѝ âшернꙋтꙋриле тóт â дóаш зѝ, пентрꙋ къ âтꙋнчѣ мънкъ ѫлé май мꙋлте фрꙋнзе, шѝ май мꙋлтъ бáлегъ пре âшернꙋтꙋрй фáк. Ѧсъмнáре. Дꙋпъ чé сꙋ мърúт Бомбúцеле, де се пóт мꙋтà кꙋ мънúле де пре оун

âшер-

âцернъ̆т пре ӑлтъ̆л, âтъ̆нчк нъ̆ трéбъ̆е май мъ̆лт къ̆, фръ̆нзе â се мъ̆тà; чѝ съ се âдъ̆не къ̆ мӕ́ниле ѧ елúде сав таére, шѝ âшà пре ӑлте âцернъ̆ гъ̆рй къ̆рáте съ се рӕсфúре.

§. 8.

Деспре слобозúрк ӑервълъ̆й ла Бомбúце.

29. Нӑ́сте де лúпсъ, шѝ кӕ́нд, â се слобозì ӑер къ̆рáт ла Бомбúце?

Бомбúцелωр нӑ́сте де лúпсъ ӑер къ̆рáт, ка шѝ фíеце къ́рїа фъптъ̆рй че вїáзъ, пентръ̆ къ ӑервъл ле весел'кце, ръкор'кце шѝ сънътош'кзъ, нӑръ фъръ де дӕ́нсъл се бетежéск шѝ мóр. ѧ зúле съринáте дела 5 пӕнъ ла 9 ч'къ̆рй диминкца, шѝ дела 6 пӕнъ ла 8 дъ̆пъ âм'кзъ̆й съ ст'к ферéстриле сóбей Бомбúцелωр дешкúсе, ка съ пóатъ ѧтрà ӑер къ̆рáт ла дӕнсéле. Нӑръ ѧ зúле слотóасе, нъ̆апт'к, ши ѧ врéмк дормúрїй Бомбúцелωр, ферéстриле съ ст'к ѧкúсе. Кӕ́нд пре фер'кстръ ва съ âжъ̆нгъ рáзеле сóарелъ̆й ла Бомбúце, âтъ̆нчк фер'кстра

рѣстра ачѣа съ се ѧкидъ кѫ фѫндѫл ей чел динафаръ, пентрѫ къ Бомбицеле нѫ сѫфъръ разеле сѣарелѫй.

§. 9.

Деспре ѧкидерѣ Бомбицелѫр.

30. Сокотинд дела еширѣ Бомбицелѫр дин семинцъ, ла кѫте зиле дупъ ачѣа ачеп Бомбицеле а се ѧкиде.

Де се вѫр кътà Бомбицеле кѫ кълдѫра шì кѫ храницѣ, дупъ кѫм пънъ аичѣ саѫ арътат, атѫнчѣ ѧ 44 де зиле дела ѧвїарѣ лѫр, сънт Бомбицеле крескѫте, шì ачеп а се ѧкиде; ѣръ алтминтрелѣ кътънdѫ-се, вѫр требѫì май мѫлтъ врѣме, май мѫлте фрѫнзе, ши маре ѫстънѣлъ шì пїардере де врѣме.

31. Пре чè сѣмне се пот кѫноаще Бомбицеле къ врѣѫ съ се ѧкиде?

Кѫ ѫ зì май наинте де ѧкидерѣ лур, ачеп Бомбицеле аший пїарде пофта чѣ маре

дупъ

дупъ мънкáре, „пър ↑ хíша ↑кидерїй, ↑чкътъ кý тóтýл де â май гýстà чéва дин фрýнзе; се âрáтъ â фи нъпъчýите, се ръдúкъ дин грýмáзй ↑сýс, ши се ↑тóрк ↑ тóате пъръцинé, ка ши кънд âр къýтà врéýн лóк де ŵдúхнъ пентрý чè май де пре оӱрмъ скимбáрк ши префáчерк лŵр ↑трáлтъ фъптýръ. Трýпýриле лŵр се въд âкýма май мóй, фóалеле се âрáтъ „ŵаре кýм стрълýчитóрю, ши ла мýлте дин трънселе се вúде ши кáпътýл фúрýлýй де мътáс, ↑ каре врè съ се ↑вълýе, дин гýръ âфáръ ẽшúт, прин каре сúмне се âрáтъ, къ Бомбúцеле сúнт коáпте, ши чер лóк пентрý ↑кидере.

32. Кý̈м трéбýе съ се фáкъ пáтýриле пентрý ↑кидерè Бомбúцелŵр?

Пáтýриле се пóт фáче де скáндýрй ка оӱн стáнжен лáтè, ши кáт ẽ̄ сóба Бомбúцелŵр лýнцй, ши ½ стáнжен дела пъмáнт ↑сýс нáлте съ фíе. Скáндýриле съ фíе бúне ловúте оӱна де „алта, ка пинтре дънселе Бомбúцеле съ нý пóатъ къдè жóс, âшúждерè ши пре мáрцинй ↑прежýрýл пáтýрилŵр съ фíе ръстáницъ. Оӱн пáт, дóаш, сáý маи мýлтè, дýпъ мýлцúмè Бомбúцелŵр, „áрè â се фáче.

Пен-

Пентрȣ колибѝцеле, прин кáре Комбѝцеле пре âчѣ́лѣ пáтȣрй се вшр ѧпърцѝ шѝ ѧкѝде, трéбȣе ѿмȣл дин врѣ́ме съ се къщѝце. Спре âчѣ́ требȣѝнцъ ѧ́сте де лѝпсъ мѿлте нȣелѿше де мъстáкъ, де âлѿн саȣ де ѧ́лт лéмн, саȣ шѝ вѝцъ де вíе, нѿмай вéрзй шѝ спинóасъ съ нѿ фíе, кáре нȣелѿше се пóт ѧ́къ кȣ де тóамнъ саȣ прéсте ѧ́рнъ âдȣнà; шѝ съ се скѿрте тóатѣ ла ѡ̂ потрѝвъ, оу̂н шѿх де лѿнцй, съ се лѣ́це тóт мънѿнкюрй саȣ бръцишóаре кȣ къпъта́иле чѣ́ле гróасъ тóате ѧтрш пáрте, ка âкѿма ка́нд трéбȣе ла âлкътȣѝрѣ колибѝцелшр, съ нѿ фíе зъбáвъ шѝ ѧпїедекáре. Колибѝцеле де âчéсте нȣелѿше âȣ â се фáче прéсте нѝще цеплѝци де лéмне, ѧ лѿнцѝмѣ пáтȣлȣй: де ва фѝ пáтȣл оу̂н ста́нжен лáт, се пóт фáче предá́нсȣл з колибѝце ѧ лѿнгȣл лȣй, ѧтрȣ ѡ̂ âсѣ́менѣ депъртáре оу̂на де ѧ́лта, кáре âшà съ се âлкътȣéскъ: ѧтѝнде къ̀тъ оу̂н рá́нд де цеплѝцй ѧ лѿнгȣл пáтȣлȣй, ла ѡ̂ мáрцине шѝ ла ѧ́лта â пáтȣлȣй, ка де ѡ̂ пáлмъ бѿнъ де мáрцине депъртáтѣ: ла мѝжлок ѧтре чѣ́ле дóаш рá́ндȣрй ѧтѝнде шѝ âл трéйлѣ рá́нд, шѝ âшà вей âбѣ̀ трéй рá́ндȣрй де цеплѝцй ѧ âсѣ́менѣ депъртáре. Ѧкѿма а̄ мънѿнкюрй де жордѝце, кáре сѿс саȣ âрътáт, шѝ ле

токмѣ́ще рѧ́нд, оўна лѧ́нгъ ӑ́лта, де ѡ̂ пѧ́рте шѝ де ӑ́лта â цеплѝцелѡр, âшà, ка кꙋ ка́петеле чѣ́ле май гро́асъ съ стѣ̀ пре па́т, ӑ́ръ кꙋ вѧ́рфꙋриле пре цеплѝцій рѫзима́те, шѝ де âр Єшѝ вѧ́рфꙋл â вреꙋне́й жордѝце май ѧ̂сꙋс де кѧ́т âче́лѡра ла́лте престе цеплѝцій, кѧ́т Є Єшѝт трéбꙋе скꙋрта́те, ка съ фіе то́ате âсѣ́менѣ, съ по́атъ стà мъса́юл не ѧ̂пїедека́т кꙋ ка́ре ѧ̂ оўрмъ па́тꙋл се ва âкоперѝ. Ѧ̂тре ка́петеле чѣ́ле гро́асъ â жордѝцелѡр â оўнїй колѝбій шѝ â ӑ́лтей съ ви́нъ де оўн ла́т де мѧ́нъ ло́к го́л пре па́т, пентрꙋ ка съ фіе ло́к де âжꙋнс пентрꙋ Бомбѝце, кѧ́нд се бѡр мꙋтà де пре âшернꙋтꙋриле лѡ́р, шѝ се бѡр пꙋне âчѝ, ка де âчѝ сѝнгꙋре пѝнтре колѝбій съ се ѧ̂па́ртъ.

Ӑ́ръ мꙋта́рѣ Бомбѝцелѡр де пре âшернꙋтурѝй пре âшà па́тꙋрѝ, âшà съ фа́че. Нѝше прꙋнчи сав ӑ́лте гло́ате âле кѫ́шїй, кꙋлéг Бомбѝцеле чѣ́ле ко́апте де пре âшернꙋтурѝй кꙋ мѧ́на ѧ̂ блѝде шѝ ѧ̂ та́ере, шѝ ле да́ꙋ че́лꙋй май ма́ре, âче́ста ле а̄, шѝ ле голѣ́ше мерéꙋц пре ло́кꙋл че́л го́л ѧ̂тре колѝбѝцъ, ѧ̂чепѧ́нд дела. оўн ка́път âл па́тꙋлꙋй шѝ мергѧ́нд дѣрѧ́ндꙋ пѧ́нъ ла че́ла ла́лт ка́път, шѝ âшà ѧ̂тре то́ате колѝбѝцеле, пѧ́нъ ва причѣ́пе къ бѡр âжꙋнце пре âче́л па́т де â се ѧ̂.

кѝде,

кйдѐ, сокотйнд ка Бомбйцеле съ нѹ винъ
ничй прѣ дѣ́се ка съ нáйкъ тóате лóк де ѧкй-
дере, ничй прѣ ráре, съ требѹ́ск прѣ мѹл-
те колйкй, пентрѹ кáре трéбѹе ѧцептáт крев
2 — 3 чѣ́сврй, ка съ вéзй кѹ́м се ѧпáрт, шй
съ пóцй май пѹ́не Бомбйце, оу́ндевей ве-
дѣ́ къ май ѣ́сте лóк гóл де â се пѹтѣ́
май пѹ́не. Дѹпъ âчѣ́л липсѣ́ше â се â-
коперй пáтѹл кѹ мъсáе, сáѹ кѹ понéвй, шй
ла мáрцинй ѧпрежѹрѹл пáтѹлѹй прéсте мъсáй
шй ръстáницъ âшà съ се токмѣ́ск, ка нйчй
ѡ Бомбйцъ съ нѹ пóатъ Єшй âфáръ, къчи
Єшйнд Бомбйцеле âфáръ, пóт кждѣ́ ла пъ-
мáнт шй се спáрг, сáѹ се пóт дѹче съ се
âскѹндъ, шй ѧвълйндѹсе ѧ лóк âскѹнс, се
пїáрде мътáса е́й, шй âшà дела âмáндóаѡ
ѧтáмплърилеа́й пáгѹвъ.

Бомбйцеле чѣ́ле че ѧ́къ нѹ вѡр фй де
âжѹнс кóапте пентрѹ ѧкйдере, а́дек се вѡр
ведѣ́ къ ѧ́къ а́ѹ пóфтъ де мáнкáре, âчѣ́лѣ
нѹ трéбѹе пѹ́се пре пáтѹрй кѹ чѣ́ле кóапте,
чй трéбѹе âлѣ́се, кѹлѣ́се, шй хренйте пъ́нъ шй
ѧ́ле се вѡр кóаче, âпóй âтѹ́нчѣ пре а́лт пáт
декилйн съ се пѹ́нъ, ка съ се ѧкйдъ.

Пя-

Пѧнъ ↑ 8 зи́ле дела ↑ки́дерѣ лор де ва фѝ ти́мпул ка́лд — къчѝ ↑ чел рѣ́че трекуе́ск ѡ̂ зѝ сау 2 май мулт — сѧ́нт Бомби́целе то́а-те ↑ки́се, шѝ ↑ Гале́те сау Коко́ни префъкуте. ↑ каре ти́мп а̋лт лукру ку ла̋ нӳ ла̋сте, фъръ ↑ че́ле до́аш сау трей зи́ле, дупъ а̂копери́рѣ ло́р пре па́тури, требуе кѧ́нд шѝ кѧ́нд ↑тра́т ла ла̋, шѝ къута́т, ка съ нӳ фие вреуна пре оӳндева а̂фа́ръ е̂ши́т, ка́рѣ а̂флѧ́ндусе, съ се кулѣ́гъ, шѝ де килии́ оӳндева съ се пӳнъ а̂ се ↑ки́де, фере́стриле съ фие ↑ки́се ку фӳндуриле ло́р. ↑ че́ле оу̂рмъто́аре 5 сау 6 зи́ле, фере́стриле шѝ фӳндуриле, пентру слобозири́рѣ а̋ерулуй ↑ со́съ, съ се дешки-дъ: ла̋ръ а̂копереме́нтул па́туриле ло́р пънъ а̂ ѡ̋пта зѝ съ нӳ се а̄. Шѝ а̂тӳнчѣ дескопери́нд, ку драг вей прививѝ пла́та ѡ̂стене́лелор та́ле.

Дупъ че ка́тева че́сури вей лъса̀ Гале́теле съ ле ръкоре́скъ а̋ерул, по́цй лу̀а жорди́целе ку мѧ́на, мереӳц, шѝ пре оу̂н ло́к званта́т шѝ мътура́т, сау пре ѡ̂ ма́съ, пӳне. Дупъ а̂че́а а̄ ѡ̂ котери́цъ, шѝ деспринзѧ́нд Гале́теле, фрумоше́л, ле пӳний ↑ котери́цъ, шѝ кѧ́нд а̂че́а нӳмай пре жумъта́те ва фѝ плинѝъ — ка се ну̀ се ↑грешѧ́зъ, шѝ съ се зарѧ-

чѣ́скъ

чѣскъ чѣле дин жос — ле ынтинзй пре оун ашерндт ла оумбръ, оунде поате шй аердл съ ле лобѣскъ. Галѣтеле чѣле мой съ ле декилинѣцй, ка съ нд се спаргъ шй съ нскорцишѣзъ пре чѣле тарй, шй нтралтъ котърицъ съ ле пдний.

Дупъ че се вор зкичдла прѣ ашà ашерндт, ѡ зй сав доаш, ададнъ Галѣтеле н котерицй, шй алѣргъ кд ѣле фъръ зъбавъ ла чей че ле кдмпъръ, пентрд къ дупъ 10 зиле дела декопериръ Галетелор, Бомбицѣле, чѣле н мижлокдл Галѣтелор, н флдтдрй префъкдцй, нвіе шй роаде фирдл мътассй, ка съ ѣасе афаръ, шй Галѣтеле ашà роасъ, кд фоарте мик прѣц абѣ се вор пдтѣ петрѣче.

32. Кдм се пот оучиде флдтдрїй н Галѣте, ка съ нд поатъ єшй афаръ?

Лбъцътдра ачаста аратъ лдкрарѣ кд Бомбицѣле ндмай пънъ ла нкидерѣ шй префачерѣ лор н Галѣте; ѣръ май департе лдкрарѣ мътасей айчѣ нічй сав пдтдт пдне, нічй дѣ липсъ тдтдрор де комдн, фъръ ндмай чѣлор че лдкръ кд ѡ сдмъ маре де мътасъ: ѣеъ

пен-

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

пентрȣ врєш ↑пїедекáре, кáнд чúнева нар пȣтѣ ↑ врѣмѣ âчѣа ла кȣмпъръторúй âлергà; âтȣнчѣ Галéтеле сáле âшернáндȣле пре скáндȣрй, съ ле бáце ↑ кȣптóрю, ↑ оўрмà пáнїй, сав съ ↑кълзѣ́скъ кȣптóрюл пънъ ва фй нȣмай âшà де фїервúнте, кáт съ пóатъ цинѣ мáна гóалъ — фъръ â се ăрде — ↑трáнсȣл, сав пȣнúнд ю хартíе ăлкъ ↑трȣн процáп, шй цїйндȣш ↑ кȣптóрю, нȣ ↑гълбенѣ́це, нúчй ăрде, чй ăлкъ ръмáне; âтȣнчѣ бъгáнд Галéтеле ↑ кȣптóрю, ласъле âколŵ врєш 2—3 чѣсȣрй, сав пънъ кáнд нȣ се ва май âȣзй нúчй оўна сфързúнд, шй âтȣнчѣ флȣтȣрїй дин Галéте сáнт оўчúшй, шй се пóт вúнде май тързíȣ, ↑съ май кȣ скъдѣ́ре ла прéцй шй ла кантáрю.

33. Кȣм се пóате къпътà семúнца де Бомбúце дела âле сáле Галéте?

↑Трéа септемáнъ дела ↑чѣ́перѣ ↑кúдерїй Бомбúцелŵр, ↑чéп флȣтȣрїй â рóаде фúрȣл мътáсей шй â єшй дин Галéте. Дечй врáид, чúнева съшй кáпете семúнцъ пре ăлт ăн, кáнд деспрúнде Галéтеле де пре жордúцеле, пре ка-
ре сав ↑ȣъълȣйт, съ âлѣ́гъ динтре Галéтеле

чѣ́ле

май лънгъркъце шй динтръ чкле май ротъндае, оун нъмър, кът дин оунеле, âтâта шй динтрâлтеле — Чкле лънгъркъцъ се цин â фй бърбътъшй, пър чкле ротъндемъерушке. — Пентръ оун лот де семинцъ се чере брей ½ ℔ де Галете: Ячкстк требе ûприте шй цинъте пънъ кând вор êшй флътърîй дин трânселе — каре ûбичнуит диминкца êс. Флътърîй чей май мичй шй май марâвй сânт бърбътъшй, карîй не âчетат флътърът дин ârипй, мъерушкеле сânt май марй шй май гроасъ: Дечй âлецй тот пъркке, шîй пуний пре хартîй де ûсебй âтрю диминкцъ, съ се кокошкск. Дупъ че сав кокошит лâпезй бърбътъшîй, пър âкъма âгрешâтеле мъерушке, ле пуний пре оун пîетек мъришор де пâнзъ, каре пре û мâсъ съ фie âшернът, шй âкоперйндуле кв чева деспра, ле лâш ла âтункрек ка съ се дескârче де ûаъ. Ячк, дупъ че фîеще каре мъерушкъ 3 пâнъ ла 400 де ûаъ ва ûâ, âчктъ де â май трзй. Семинца âчâста ла âчепът пасте Гâлбенъ, дупъ кâте ва зиле се âрâтъ кам мъргъ, дупъ âчка кâпътъ û фâцъ âченушâтъ, шй âшâ ръмâне.

Пре-

Прєстє ѫрнъ сăѹ пънъ ла врѣ́мѣ дє трє-
вѹи́нцъ, сє по́атє ѯинѣ̀ семи́нца прѣ ѧче́лаш пїє-
тѣ́к, прє ка́рє сăѹ ѿа́т, ла оу̑н ло́к рăкоро́с,
ѯвантá́т, оу̑ндє кѹптóрюл нѹ̀ сє ѧ̂кăлѯѣ́ше,
ѧ̂ врєш ла́дъ ѧ̂тръ а̏лтє ха́йне дє пăнѯъ. Ѳăѹ
ѧѹпъ чє ѧ̂ѹ кăпътá́т фа́ца чєнѹ́шїй съ сє
дєспри́ндъ семи́нца дє прѣ пїѣ́тек, шѝ пѹи́н-
дѹсъ ѧ̂ хартíє, съ сє ци́нъ ла ло́к ѯвантá́т
шѝ рăкоро́с, пăѯи́нд ка съ нѹ̀ ѿ стри́чє ха́р-
цїй сăѹ а̏лтє го́нцй, пънъ ла трѣ́вѹи́нцъ. А̏съ
шѝ дє цéр трéвѹє съ фíє скѹти́тъ, ка съ нѹ̀
ѧ̂гнецъ.

§. 10.

Дєспрє бєтєжѹ́гѹриле шѝ врăжма́шїй Бомби́целѫр.

54. Ка́рє сѫ́нт бєтєжѹ́гѹриме шѝ врăжма́шїи Бомби́целѫр, шѝ кѹ́м сє по́атє ѧ̂пăра́ дє ѧ̂чѣ́лѣ?

Бєтєжѹ́г фирéск наѹ Бомбиця́лє: Негрижи́рѣ дє дѫ́нселе, а̏дек, нє хрънúрѣ, хрънúрѣ кѹ фрѹ́нзє

ꙁъ стрикáтѣ, ꙁъчéрѣ прѣ âшѣрнѹтврй некѹрâтѣ, липси́рѣ ѣ́ерѹлѹй кѹрáт, пътими́рѣ дѣ фриг, оу̂мѣхѣ́ла, нъпъчѹи́рѣ ѧ врѣ́мѣ дормúрїи лѡ́р, фѹмѹл тъбáкѹлѹй, оу̂нсóарѣ, мирóсѹл чѣ́пей шѝ â ѣ́юлѹй, сн̑т бетежѹгврй фъръ лѣ́к â Бомбúцелѡр. Пр̂ъ врежмáшїй лѡ́р сн̑т: фѹрни́челе, шóаречїй сав хн̑рцїй, хóареле шѝ бребéцїй, прекѹм шѝ кълдѹ́ра чѣ́ прéсте мъсѹ́р ѧ сóка лѡ́р. Дечй дѣ тóатѣ рѣ́леле âчѣ́стѣ трéбѹе Бомбúцеле съ фíе скѹти́тѣ шѝ âпъráте.

Дѹпъ съвр̑ши́рѣ лѹ́крѹлѹй кѹ Бомбúцеле, âшѣрнѹтвриле Бомбúцелѡр трéбѹе бúне цѣ́рсе, кѹрецúте шѝ ѧпътвráте: полúцеле дешкеáтѣ, ла оу̂н лóк легáте, шѝ тóате оу̂ндева ла оу̂н лóк бѹ́н пѹ́се, пънъ ла ѣ́лтъ требѹúнцъ. Жордúцеле трéбѹе лъпъдáте, шѝ пентрѹ ѣ́нѹл вїитóрю ѣ́лтеле ла врѣ́ме âдѹнáте, къчй âчѣ́стѣ май мѹ́лт нѹ́ сн̑т бѹ́не пентрѹ тúмпѹл вїитóрю. Сóба, ѧ кáрѣ Бомбúцеле сав цинѹт, дóаш сав трéй септемн̑ний, ѧ тóате зúлеле, съ се дѣшкúзъ, шѝ прѣ ферéстрїй, ѧ лъѹ́нтрѹ ѣ́ер кѹрáт съ се слобóазъ, ка мирóсѹл чéл грéѹ âл Бомбúцелѡр съ

ѣ́ѕъ

ĭасъ âфáръ: ĭръ дȣпъ âчéст тúмп, се пóате ĭръшй лъкȣй де ѿамений, сáȣ спре ăлт чéва ѧтребȣинцà.

Сфършйтȣл

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE